

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Berggreen, A. P.; Af A. P. Berggreen.

Melodier til den fra Roeskilde Præsteconvent
udgaaede "Psalmebog til Kirkeog Huus-
Andagt" og til "Evangelisk-christelig
Psalmebog", udsatte for fire Syngestemmer,
for Orgel eller Pianoforte

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Anden forøgede Udgave.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C. A. Reitzel, 1859

Fysiske størrelse | Physical extent:

XXIII + 206 s.

DK

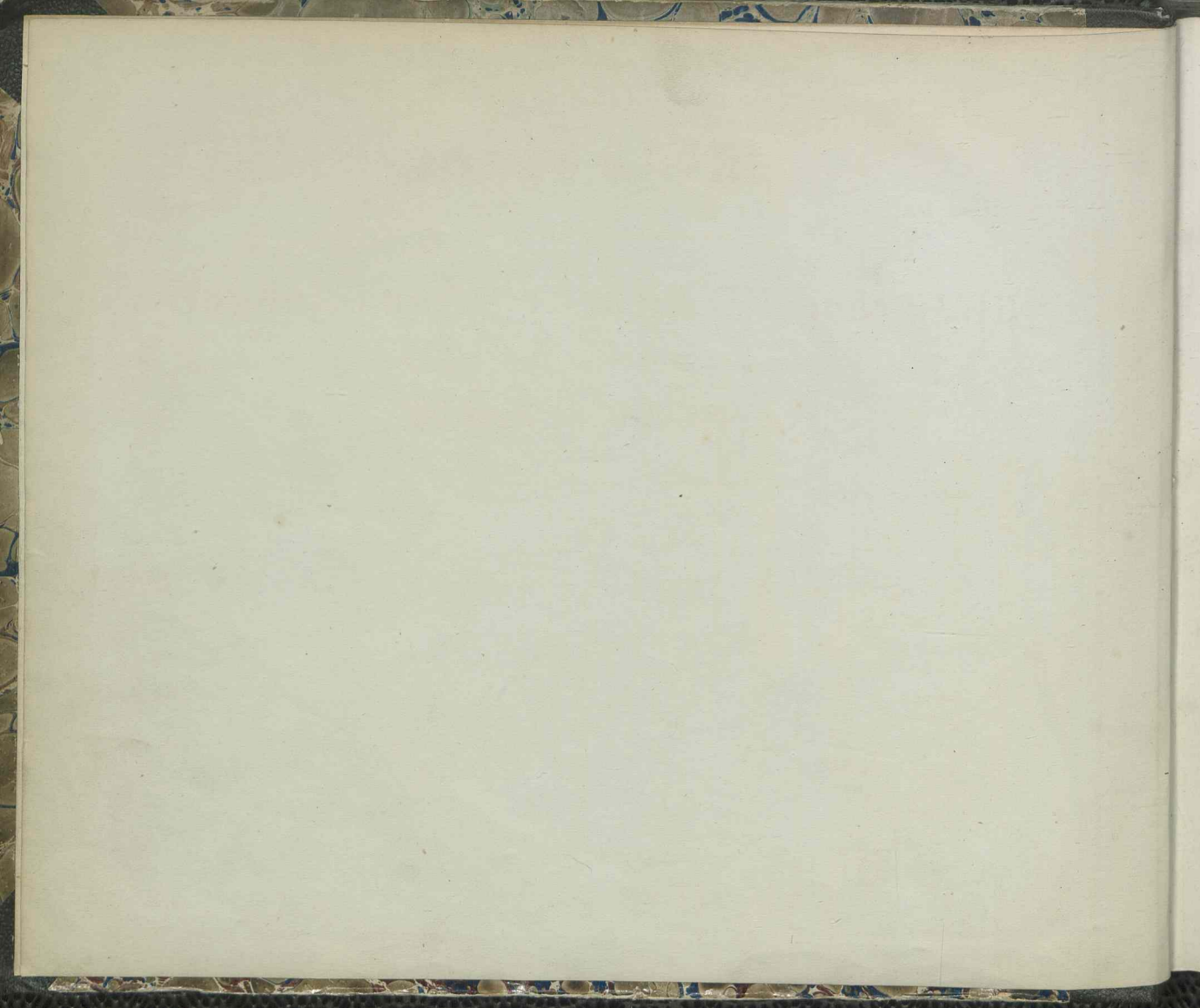
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

mu 7212:2881

Melodier

til den fra Roeskilde Præsteconvent udgaaede

„Psalmebog til Kirke- og Huus=Andagt“

og til

„Evangelisk-christelig Psalmebog“,

udsatte for fire Syngestemmer, for Orgel eller Pianoforte.

Af

A. P. BERGGREEN,

Organist ved Trinitatis Kirke.

Anden foregede Udgave.

KJØBENHAVN.

C. A. Reitzels Forlag.

1859.

Taler hverandre til med Psalmer og Løvsange og aandelige Viser;
og synger og leger for Herren i Eders Hjerte.

Eph. 5, 19.

Forord til 2^{den} Udgave.

De som Tillæg til den 1ste Udg. i 1856 udkomne Melodier ere optagne i denne, foruden flere nye Melodier. Nogle af disse slutte sig til Biskop Monrads Psbg.¹⁾; andre, fremkaldte ved særegne Anledninger, kunne forhaabentlig tjene til Opbyggelse i Hjemmet. Texten er — paa en enkelt Læsemaade nær i Nr. 67 sidste Vers — bragte i Overensstemmelse med den af Digteren Ingemann gjenemsette Udgave af Roesk. Psalmebog²⁾. Fermat-Systemet er simplificeret, saa at Fermaterne have samme Betydning i ulige som i lige Taktart³⁾.

Skjøndt jeg i den indledende Afhandling om Menighedssangen har forvaret mig mod den Mening, at jeg skulde betragte alle de optagne Melodier passende til Menighedssange⁴⁾, har dog Erfaringen lært mig, at det ikke vil være uhensigtsmæssigt her udtrykkelig at nævne de kun for Hjemmet bestemte Melodier⁵⁾. Til disse regner jeg nedenstaaende, dels paa Grund af deres Stil, dels for deres Vanskeligheds Skyld. Den sidste Egenskab alene udelukker dem imidlertid ikke fra Kirken, hvor de paa sine Steder kunne være brugelige til Chorsange, og de herhen hørende Melodier har jeg i følgende Fortegnelse indklamret:

[Nr. 7], 9, [10^a], 20], 26, 29 a) 29 b), 30, 36, 37, [38, 61], 68, 77, 83, 109, [110], 117, 120, 122, 124, 141.

I de senere Oplag af den reviderede Roesk. Psbg. har jeg for flere Psalmer anført 2 Melodier, af hvilke den anden er valgt med strengere Hensyn til Menighedssangen. For dem, der kun

have det 1ste Oplag af Psalmebogen skal jeg her anføre disse Psalmer med deres dobbelte Melodie-Ansættelser, som Kirkesangere og Organister bør tilføie i deres Psbg.

- Nr. 59. Mel. Din Villie skee, o Herre,
eller: Jeg vil min Herre love.
- 63. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig¹⁾,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 79. Mel. Dagen gaaer med raske Fjed,
eller: Kvinde, o din Tro er stor.
- 167. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 285. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 320. Mel. Til vor lille Gjærning ud,
eller: Kvinde, o din Tro er stor (*Verset deelt*).
- 338. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 405. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 444. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 493. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gud Fader udi Himmerig.
- 520. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 530. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.
- 551. Mel. Jeg veed et evigt Himmerig,
eller: Gak, under Jesu Kors at staae.

Desuden have Psalmerne Nr. 161, 357 og 556 hver faaet sin sægen Melodie. Med den første Mel. («Glade Juul, delige Juul») kan ogsaa Ps. 454 synges; med den anden («Søndag Morgen fra de

¹⁾ „Evangelisk-christelig Psalmebog. Ny Udgave. Et Forslag af D. G. Monrad.“ Kbh. 1854. — De her staaende Psalmer Nr. 46, 122 og 409 kunne ogsaa synges med Mel. Nr. 151, naar Verset deles; Nr. 447 har faaet sin „egen Melodie“; Nr. 489 kan ogsaa synges med Mel. Nr. 105.

²⁾ Ifølge kgl. Resolution af 22de Februar 1855 autoriseret til Indførelse, „hvor Præst og Menighed derom maatte enes“.

³⁾ S. den følgende Indledning Pag. XV—XVII.

⁴⁾ S. Indledningen Pag. XVII, Aam. 2.

⁵⁾ Flere af disse ere allerede ved de tilhørende Texter stemplede som saadanne.

⁶⁾ Det er kun ved den for 2det Vers stedfindende Omskiftning af Mol med Dur, at denne smukke Melodie turde være for vanskelig til Menighedssang; hvor der imidlertid er et Orgel til Sangens Understøttelse, vil Dette ikke være at befrygte.

¹⁾ Da denne Mel. maaskee kunne have sine Vanskeligheder for en større Menighed, har jeg tilføiet en anden.

Døde») synges ogsaa Ps. 319; med den tredie Mel. («Udrust dig, Helt fra Golgatha») tillige Psalmerne Nr. 67, 209 og 544. Istedet for den til Ps. 545 ansatte Mel. ville Nogle foretrække Mel. «Lær mig, o Skov, at visne glad.»

Angaaede Udførelsen af de Melodier, hvori Sætningernes Slutning ikke er betegnet ved Pauser eller Fermater — især naar den følgende Sætning begynder med samme Toner i Melodie og Bas, som de, hvormed den foregaaende endte — maa jeg gjøre den vistnok for Mange unødvendige Bemærkning, at Cæsurerne antydes derved, at man afkapper Lidt af Accordens Varighed, medens man udholder Melodiens Tone i dens fulde Tid paa Instrumentet.

Endskjönt jeg naturligviis ikke kan fralalde det Princip, som jeg i den indledende Afhandling om Menighedssangen har opstillet, at en Mel. ikke blot bør passe til en Psalms Stavelsemaal, men ogsaa til dens Indhold¹⁾, saa har dog de mere umiddelbare Iagttagelser, som jeg i senere Aar har havt Leilighed til at gjøre, overbevist mig om, at Gjennemførelsen af dette Princip kun kan ventes under gunstigere Forhold, end de for Oieblikket findes at være paa mange Steder, hvor Kirkesangeren neppe kan een Psalme-Mel. rigtigt, end sige saa mange, som nødvendigt er, for at hævde det ovennævnte Princip. Jeg indsaar derfor strax det Velmeente og Velbegrundede i Hr. Pastor R. M. Schmidt's Forslag²⁾, foreløbig at reducere Melodierne til den nye Psbg. til et saa lidet Antal, som muligt; og da jeg dertil nylig fra en anden Side, hvor der vises den yarmeste Iver for Kirkesangens Fremme, er bleven opfordret til at paavise en mulig Lettelse i min Melodiesamlings Anvendelse, saa har jeg forsogt, hvorledes jeg, uden ganske at opgive Hensynet til Psalmernes Charakter, kunde sammenstille flere Melodier som ombyttelige med hinanden. Men da den tilsigtede Livelighed i Kirkesangen — vel forstaaet — kun kan opnaaes ved en betydningsfuld Forbindelse mellem Psalme og Melodie, saa maa det forsøgte Middel kun betragtes som et Palliativ, der maaskee paa nogle Steder kunde fremhjælpe den nye Psalmebogs Indførelse, men som kun skulde bruges midlertidig, indtil mere musikalsk-dannede Skolelærere ville udgaar fra Seminarierne og gjøre Benyttelsen af den hele Melodie-Kreds mulig. Imidlertid gjøre Nogle sig de underligste Forestillinger om disse Melodiers Beskaffenhed. I nærværende Samling findes alle de gamle Melodier (et Par undtagne, som ikke benyttedes). Den ældre Kirke-

sanger kan altsaa ikke savne dem i min Bog; men mangen ældre Kirkesanger kjender kun meget faa af disse gamle Melodier, paa hvilke han da synger alle de Psalmer, hvis Versemaal dertil kunne passe, uden Hensyn til deres Charakter; saaledes: Gravsange paa Lovsangs-Melodier, Lovsange paa Grav-Melodier, Julepsalmer paa Passions-Melodier, Passionspsalmer paa Jule-Melodier o. s. v. Saa vidt tør Eftergivenheden, under Forsøget paa en lettet Brug af Melodierne, ikke gaar. For de Melodier, der ere nødvendiggjorte ved de i den nye Psbg. staaende Psalmers særegne Form, kunne naturligviis ikke andre fra den gl. Psbg. bekjendte Melodier substitueres; ligesaa lidt for dem, der allerede i den gl. Psbg. sluttede sig til særegne Verseformer, f. Ex.: «Vi troe, vi Alle troe paa Gud,» «I Jesu Navn,» «Gud du skabte Jordens Kreds,» o. s. v. Hellerikke kan jeg tillade mig at knytte de Psalmer, hvis Indhold staaer i den ovfr. berørte skarpe Modsætning til de forhaandenværende ældre Melodier, og derfor bleve forsynede med nye Melodier, til mere bekjendte, aldeles upassende Melodier, der modarbejde Psalmernes Indtryk, f. Ex. Ps. Nr. 180 «Jesu græder, Verden leer» til Mel. «Sode Jesu, vi er her.» Hellere maa Benyttelsen af saadanne Psalmer indtil videre undgaaes. Jeg vil dog her ikke lade ubemærket, at ligesom ovennævnte Mel. til Ps. Nr. 180 kun er anvendt til denne ene Ps., skal man hellerikke i andre Tilfælde kunne paavise, at de nye Melodier i min Samling fremtrænge sig mere, end Ideen om en livligere Kirkesang har medført. Saaledes har af 39 nye Melodier hver kun een Ps.; af 21 hver 2 Psalmer. For at give et klarere Begreb om Melodieantallets Forhold til den nye Psbg., skal jeg her tilføje: Der findes i denne 91 forskellige Versemaal, der altsaa fordre 91 Melodier¹⁾; naar hertil lægges 18 Melodier, der ikke høre til Psbg., bliver der af de 160 Melodier 51 tilbage²⁾, ved hvilke jeg har søgt at fyldestgjøre Hensynet til det forskellige Indhold af 479 Psalmer³⁾, og dette kunde visselig endnu fordre flere Melodier. For imidlertid, af tidligere anførte Grunde, at vise Vei til en Lempelse efter mindre gunstige Forhold, har jeg nedfr. sammenstillet de Melodier, der have samme Versemaal, men tilføjet et a) ved dem af en lysere, et b) ved dem af en mørkere Farve. Medens jeg herved haaber, paa den ene Side at foranledige — idetmindste hos Nogle — en Overveielse og der-

¹⁾ s. Pag. XI—XIII.

²⁾ Ugeskr. f. den evang. Kirke, Nr. 46—47, 1857.

¹⁾ Slg. den folg. Indl. S. XIX.

²⁾ Jeg tager ikke med i Beregningen, at nogle Melodie-Nummere ere dobbelte.

³⁾ — nemlig Psalmebogens 570 Psalmer ÷ de ovennævnte 91.

	Nr.
a) I Østen stiger Solen op	116
a) Op Hver, som her paa Jorden boer	4
b) Udrust dig, Helt fra Golgatha	154
1) Dagen gaaer med raske Fjed	122
Kvinde, o din Tro er stor	151
Til vor lille Gjærning ud (<i>Verset deelt</i>)	77
a) Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerter	48
b) Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade }	89
Vreden din afvend, Herre Gud	
Den yndigste Rose er funden	33
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
Gaa nu hen og grav min Grav	131
Jesu, er mit Haab og Trøst	91
a) Jeg vil din Priis udsjunge	58
b) Guds Gødhed vil vi prise	87
a) Haabet ogsaa blege Kinder	56
b) Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	142
a) Søndag-Morgen fra de Døde	158
b) Herre, jeg har handlet ilde	88
Hvo ikkun lader Herren raade	19
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	126
a) Søde Jesu, vi er her	60
b) Jesus græder, Verden leer	49
Nu takker, Alle, Gud	5
O Gud, du fromme Gud	42

1) Karakter-Forskjellen paa Melodierne i denne og nogle følgende Afdelinger har jeg ikke antydnet af Hensyn til den Lempelse, som her er tilsigtet.

	Nr.
a) Stor er du, Gud! Utaalte Engles Hære	7
b) Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder	127

Den signede Dag med Fryd vi seer	115
Velkommen igjen, Guds Engle smaa	26

Glade Junl	157
Stille Nat	38

a) Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet	47
b) Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31

a) Jesu Christ, du overvandt	97
b) Stirrer ei i Graven ned	133

Nu hviler Mark og Enge	118
Nu lukker sig mit Øie	120

Den lyse Dag forgangen er	119 ell. 150
-------------------------------------	--------------

Jeg vil nu kun ønske, at den ovfr. givne Anviisning til Hjælp for de musikalsk ubefæstede Kirkesangere ikke maa blive en Sovepude for de sløve og ligegyldige, der have mere Evne, end de bruge. Selv under mindre gunstige Betingelser kan der med en god Villie udrettes ikke saa Lidet. Gid den vakte religiøse Sands snart vilde aabenbare sig i en almindelig, levende Menighedssang, hvis Livelighed imidlertid ikke maatte minde for stærkt om det Liv, hvorfra vi just skulde vende Blikket, forat Tanken kunde dvæle ved Det, hvorom al Tale og Sang i Kirken bør dreie sig; men vidne om den dybe Alvor, hvormed det religiøse Sind hengiver sig i Bon og Paakaldelse, og som visselig ofte er tilstede der, hvor den ikke har faaet sit tilsvarende Udtryk i Tonerne, men hvor det ogsaa er at haabe, at de Toner, der virkelig kunne hæve Andagten, ville finde aabne Øren og velvillige Hjerter.

Om Menighedssangen.

(Som Indledning).

Kirkesangens Forbedring er et saa almindeligt Løsen i vor Tid, at Nødvendigheden deraf kan betragtes som indrømmet fra alle Sider. Men hvori skal denne Forbedring bestaa? Skal en tidligere Tilstand søges fremkaldt igjen, eller en ganske anden og ny? Jeg vilde lige-saa lidt svare Ja til det Første, som Nei til det Sidste. Her ere nemlig to Ting, som ret maae adskilles: det Forraad af Sange, som Kirken eier, og den Maade, hvorpaa dette er blevet benyttet; og det er dog egentlig denne Benyttelse, som afgiver Maalestokken for Kirkesangens Tilstand. Thi de skønneste Sange, ere de blot til i Optegnelser, og er Folket ikke deelagtiggjort i dem, ere som en død Skat. Kirken eier nu fra ældre Tid mangen herlig Melodie, som ikke blot i og for sig har musikalsk Værd, men hvis Betydning forhøies ved den Ærværdighed, som Ælden og den gennem flere Aarhundreder sted-fundne Brug give den. Disse Melodier maae vi holde paa; thi om de ogsaa vidne om et i musikalsk-technisk Henseende lavere Udviklings-trin, navnlig hvad den rhythmiske Form angaaer, saa ere de dog gennemstrømmede af hine Tiders religiøse Inderlighed og Begeistring og afgive et skjønt Tilknytningspunkt for den nyere Tids Frembringer, hvori hines religiøse Værne maa søges forbunden med en renere Kunstform. Overalt er Fastholdelsen af det smukke Gamle den bedste Støtte for det Nye. Som noget længe Bekjendt og Kjært baner det Veien for det Nye og skaffer det en venlig Modtagelse. En nok saa høi Aand, der var istand til at frembringe Melodier, der i absolut Værd stode langt over Kirkens gamle, vilde kun tilveiebringe Forvirring ved aldeles at løsrive sig fra det Ældre. Det vilde være et Forsøg paa som Hellig Anders at hange sine Handsker paa Solens Straaler. Men en alle tidligere Tider overstraalende Ideens Klarhed vilde vist ikke lede til at oversee det Historisk-Givne, men til rigtigt at benytte det.

Hvorledes er nu det Givne, som her omhandles, i tidligere og sildigere Dage blevet benyttet? Med anden Ord: hvorledes har Ud-førelsen af Menighedssangen været, og hvorledes er den? — De fore-liggende, allerede paa Luthers Tid af ham selv og senere af Andre aflagte Vidnesbyrd beskrive den langtfra som god; neppe har den været bedre, end nutildags — forsaavidt nemlig, som der nutil-dags synges i Kirkerne. Saaledes betegnede Luther ved et Kraftudtryk sin Misfornøielse med Menighedssangen, idet han lignede den ved „Eselgeschrei“, og af flere Kirkesangen afhandlende Skrifter¹⁾ see vi, at det egentlig kun var Chorsangen (den af et musikalsk dannet Chor fleerstemmigt udførte Kirkesang), som man efter den catholske Kirkes Exempel viste nogen Omhu, idetmindste paa enkelte Steder i Tydskland. Hos os har der Intet været gjort for at skaffe en tilfreds-stillende Chorsang tilveie, og hvad Menighedssangen i de danske Kirker angaaer, da ere Klagerne over dens Slethed ogsaa gamle. Saaledes siger Hans Thomisson (Psbg. 1569), at Mange læse og sjunge Guds Ord „met en forfengelig mundflammer“; og Niels Jes-persson nævner ligeledes i Portalen til sit Graduale (1573) den „for-fengelige Ætraal oc Mundflammer vdi Kircken“. Sammemsteds læse vi om de „ferfinbige“ Sognedegne, der „ide sig befiste at bruge oc ved magt holde theud ordentlige Sang, som vdi Ordinantzen til sin bestempte tid beramt er, Aluegne vdi Kirkerne at skulle sjungis; Men mere effter theris egen lyft, vden ald forfijel, sjunger huad thennem gott tydis och forst forekommer“. Men Degnene, og Andre ikke mindre, vedbleve at være „sersindige“, saa at Uoverensstemmelsen i Kirkesangen næsten 200 Aar senere foranledigede Breitendich (Chbg. 1764) til at indskærpe,

¹⁾ See de længer hen anførte Skrifter af Anthes, Heinisch, Bollens og Flere.

at det ikke er ligemeget, om man synger en Psalme „ret eller uret; . . . thi ligesom Andagten virkelig befordres, naar alle i Kirken saa at sige synger af en Mund og med een Tone, saa forhindres den, naar enhver synger sin egen Tone“. En noget sildigere Forf. taler om „den Skurken i vore Kirker, som saameget klages over, . . . et vrælede Miskmask“¹⁾; og Schulz²⁾ har samme Mening om den danske Kirkesang, som Luther havde om den tyske, kun udtrykker han sig lidt artigere, idet han siger: „ . . . So gar der allgemeine Choralgesang in den Kirchen ist noch ein rohes Geschrei ohne reine Intonation und Zusammenstimmung“. Efter 63 Aars Forlob er det forsaavidt blevet anderledes, som man istedetfor tidligere Dages ufuldkomne Sang nu, kunde man næsten sige, sletningen Sang har i Kirkerne. Betragter man dette Phenomen ene fra den musikalske Side, tyder det ikke paa noget Tilbageskridt; thi en nøiere Undersøgelse viser, at den Aand, der i ældre Tider bragte Menighederne til at synge, var en religiøs, medens den Aand, der nu bringer dem til at tie, er en — musikalsk! Min Mening er nemlig den, at Folkets musikalske Sands — idemindste dets Sands for Rhythmus og Tonefald, eller Det i Kunsten, der ret egentligen skal sandses — har udviklet sig og finder saaledes ikke længer Tilfredsstillelse ved Det, der paa et tidligere Standpunkt fyldtestgjorde dets Fordringer til Menighedssangen. At en Slappelse i det religiøse Liv ogsaa har bidraget Sit til, at Sangen er gaaet istaa i Kirkerne, er ikke at nægte. Den første Aarsag gjør sig vistnok i højere Grad gjældende i de større Stæder, end i Landsbyerne; men den Indflydelse, som de større Stæders Exempel i alle Forhold har paa de mindre, er ogsaa her af Betydning. Saaledes ville de, der skulde indvirke vækkende paa Menigheden i denne Henseende, Præsterne og Skolelærerne, lettelig medbringe til deres Kald en Ligegyldighed for Kirkesangen, som — tildeels — finder sin Forklaring og Undskyldning i de tilvante Forhold i de større Stæder, og som maaskee er størst hos dem, der erkjende Kirkesangens Mangler, medens de dog ikke i Regelen kunne besidde den fornødne musikalske Dannelse til at afhjælpe disse. Det gjælder altsaa her om at tage Kunsten i Religionens Tjeneste saaledes, at, idet dens Udøvelse tilfredsstillede en mere udviklet Musikands, den fremkaldte og hævede den religiøse Stemning; og ved paa denne Maade selv at fore Beviset for sin indgribende

Virkning, vilde Kirkesangen mere og mere overvinde den Ligegyldighed der i lange Tider er viist den, og som hos Enkelte vel turde være bleven forstærket af en altfor eensidig Tillid til Talens Magt alene. Sangen er dog det Moment i vor Gudstjeneste, hvori Menighedslivet stærkest kunde aabenbare sig. Ved en klar Erkjendelse af denne Sags Vigtighed og ved Over- og Underordnede ivrige Samvirken for at fremme den er det at haabe, at Sangen i vore Kirker snart vil lyde mere fuldtone fra Menighedens Læber, end nogensinde før.

Det er mit Haab, at påværende Arbejde maa kunne vidne om en Stræben mod dette Maal. Den Idee, der har ledet mig, er: Opnaaelsen af en livligere Kirkesang uden at opgive den kirkelige Charakter. Thi medens vist Alle ere enige i Opfattelsen af Kirkesangens Hensigt: at sætte Sindet i en religiøs Stemning, — saa hersker megen Forskjellighed i Begrebet om Kirkesangens Væsen, og Nogle ere, under den prisværdige Bestræbelse efter at opnaa hiin Hensigt, slaaede ind paa Veie, som jeg ikke kan ansee for de rette, idet der visselig bør drages en skarp Grænse imellem verdslig og kirkelig Sang. Kirkemelodierne bør altid være folkelige; men Folke-Melodierne ere ikke altid kirkelige. En dannet musikalsk Smag vil erkjende Rigtigheden af denne Adskillelse og ikke kunne billige en i den sidste Tid paany optagen Skik, at anvende verdslige Melodier til Psalmer; en Skik, der i tidligere Aarhundreder fandt Sted under undskyldende Omstændigheder, der nu ikke længer ere tilstede¹⁾. Det melodiske Element var nemlig i hine Tiders Kunstmusik meget tilbagetrængt. Musikerne søgte at overbyde hinanden i en kunstig Teknik og satte den største Ære i den derved for Dagen lagte Lærdom. Psalmedigterne havde derfor intet Andet at gjøre, end at tye til Folkemelodierne, af hvilke visselig mange meget passende kunde bruges som hørende til aandelige Folkesange, andre bleve tagne med, „fordi de nu eengang vare bekendte og bedre manglede“²⁾, mange, ligesom nu, af Mangel paa bedre Smag³⁾. Det er behageligt her at kunne anføre en gammel dansk Forfatter som Exempel

¹⁾ At der imidlertid ogsaa i ældre Dage ikke vare Faa, der misbilligede denne Fremgangsmaade, kan sees af Fortalen til Kingos „Aandelige Sjungechor“, 1ste Part, 1674, S. 11.

²⁾ Slg. „Lebensbeschreibung Hanns Sachsens“, af Ranisch, Altenburg 1765, S. 130.

³⁾ En medvirkende Grund for Componisterne i det 16de og 17de Aarh. til at behandle Psalme-Melodierne med denne contrapunktiske Kunst, hvorved Mel. lagdes i en Mellemstemme (navnl. Tenoren), skulde være den, at de derved søgte at skjule den ofte fra en verdslig Sang laante Mel. og ligesom at indsmugle den i Kirken under den harmoniske Forklædning. Slg. Heinisch „Der Gemeindegeseang in der evang. Kirche“, Bayreuth 1848, S. 32-33.

¹⁾ See „Forslag til Kirkesangens Forbedring . . . i denne liturgiske Tidspunkt udg. af A.“, Kjøbh. 1785, S. 10.

²⁾ See „Gedanken über den Einfluss der Musik auf die Bildung eines Volks, und über deren Einführung in den Königl. Dänischen Staaten, von J. A. P. Schulz, Königl. Capelmeister“, Kjøbh. 1790, S. 4.

paa, at Valget af Melodier til Psalmer ikke altid blev betragtet som en aldeles ligegyldig Sag. Efterat Arøboe¹⁾ har budt sine Læsere det „Davidiske Psalterium, Sønvisn paa vort Dødsfælle Maal vdsat ide vnder de fremmede Granste Toner [rimeligvis til „Boleviser“, som H. Thomissen siger], Men under saadanne Melodier, som vdi Cithara Lutheri oc vore Psalmebøger findes, oc ellers i vore Christelige Sufte giengle erre“, yttre han sig længerhen saaledes: „Men om ide Teyctne her allevegne sig saa vel met Tonerne, som det burde, bequemme: Ombedes den vedkommende Musicant, vilde mig det gunstigen til beste holde, Anseendis saadant at være det allerbejueligste i dette ringe Arbeide, besynderlig nu Jiesien i sig Maade første gang brydis. Til met er David en Autor oc Geistlig Boet, fuld aff den hellig Vånd, saa hand for Våndens offuerflødige Rijkdoms Skyld folder aff en materia oc genere dicendi i en anden, oc offte i en Psalme baade lærer, formaner, trøster, truer, spær, beder oc tæder, etc. Met huille Synder oc Ingredienser en Melodi oc Tone sig iche saa pøse og arte fand, som Konsten ellers fordrer oc vdræffuer“. Det havde været ønskeligt, om disse Arøboes Yttringer, hvori der viser sig Erve til at opfatte en Melodie efter dens poetiske Charakter, dens Overeensstemmelse ikke blot med en given Textes Stavelsemaal, men ogsaa med dens Indhold, vare tagne til Følge af senere Tidens Psalmedigtere eller, maaskee rettere: Psalmeudgivere²⁾. Men hvor beklageligt er det nu ikke, at, medens Folkets mere udviklede Musikands fordrer noget Bedre, er der af Nogle kun blevet budt det noget Andet, end det Sædvanlige; og man maatte kun kjende lidet til den ubefæstede Folkesmag, naar man vilde undre sig over, at Sligt paa flere Steder er blevet modtaget som det Bedre. Folket formaaer ikke altid at skjelne mellem et Andet og et Bedre. Det maa derfor ansees som Pligt for dem, hvis Kald Musiken er, at bidrage til Erkjendelsen af det Røtte, Men dette finde vi visselig ikke truffet ved til „Psalmer“, „Bibellistoriske“ og „Kirkehistoriske“ Sange at vælge Melodier som følgende, hvis Benyttelse jeg kan paavise: „Her ved Havets aabne Bredder“ (af Roverromanen „Rinaldo Rinaldini“), „Duftende Enge og kornrige Vange“, „Hold Lampen tændt, sy Tøfler, Sko“ (af „Dragedukken“), „Skaberen skued den nyskabte Klode“, „Sorge hvo, som sørge vil“, „En Grube staaer i Bjergets Indre“ (af

„Hugo von Rheinberg“), „Du, hvis Aasyn Glæden tænder“ (af „Hermann von Unna“), „Du lille Ø paa Havets blanke Vove“, „Dannevang ved gronne Bred“ (3: „Vil du være stærk og fri“, af „Ludlams Hule“), „Vort Fødeland var altid rigt“ (3: „Vi Sønmand gjør ic mange Ord“), „De klare Bolger rullede“ (af „Søvedrikken“ — en meget melismatisk Mel., af en vanskelig Modulation, hvis Udførelse gjør Fordring paa en musikalsk dannet Stemmelse), „Lad den skrantende Magister“ (kun sunget i C istedetfor E), „Skjære, skjære Havre“, „Skjønne Minka, Æren byder“, „Stolten Edderkop sidder paa Tue“ (af „Lulu“), „Liden Gunver vandrer som helst i Kvæld“, „Je teente paa Kjølstast ifjor“ (norsk Folkemel.¹⁾), „Stusle Søndags Kvællen“ (ligeledes²⁾), „Wer reitet so spät durch Nacht und Wind“, Mel. til Vægttervisen, „I Juras skjønne Egne“, „Paa Sjolunds fagre Sletter“, „Herr Peder kasted Runer over Spange“ (af „Svend Dyrings Huus“), „Der boede en Konge i Leire“, „Hvor Bolgen larmer hoit mod Sky“, „I Aftenens Glands mon gløde“ (en Schweizermelodie³⁾), „Det var en Lørdag Aften“⁴⁾, og hvilken som helst Kæmpeviser-Melodie, der omtrent har saamange Toner, som Stavelsernes Antal fordrer, o.s.v., o.s.v. Hvilken Miskjendelse af Musikens Væsen udtaler sig ikke i en saadan Anordning! Have vi dog ikke Alle følt den Sandhed, som ligger i Digterens Ord:

„Der maner Intet dog saa tryllesik
De svundne Dages Følelser tilbage,
Som Blomsterduft og gamle Melodier!“⁵⁾

Og ligesom disse Ord paa det Sted, hvor de siges, tillægge gamle, bekjendte Kirkemelodier denne Magt til at fremkalde religiøse Minder og Stemninger, saaledes maae ogsaa bekjendte verdslige Melodier fremmane Tanker og Stemninger hos os, der, saa rene de kunne være, dog ikke høre hjemme i Kirken; eller, hvad Stemningerne angaar, da vil jeg troe, at Stedets Helighed forebygger, at den Stemmning indtræder, som er den ved Melodien oprindelig tilsigtede, men ogsaa at, istedetfor denne, Uvillie imod en saadan Melodiers Anvendelse vil udelukke al religios Stemning⁶⁾. Men nu vil man fordrø, at man ved at høre de verdslige Melodier til Psalmetexter, hvad enten dette nu er i Kirken eller i Hjemmet, skal kunne glemme den Forbindelse, hvori de

¹⁾ „En liden Haandbog“, Kjøbh. 1627.

²⁾ Hvorlidet dette skete, viser følgende Bemærkning af C. A. Thielo: „Man tager uden Betænkning, som jeg selv har hørt og erfaret, forfælske Italienske Arier, sætter i et andet Syre og en Andelig Tætt deumet, og fører dem saa op paa hellige Steder; men de flinger, paa teen Damp af fige, alt for forfælsk, og følgelig ere in Stylo Ecclesiastico foragt værd.“ (S. „Tanker og Regler om Musiken“, Kjøbh. 1746, S. 9).

¹⁾ See mine „Folke-Sange og Melodier“, I. Nr. 15 under Littr. B.

²⁾ Sstd. Nr. 4.

³⁾ Sstd. II. Nr. 12 under Littr. D.

⁴⁾ Sstd. Nr. 6 under Littr. A.

⁵⁾ Oehlenschlägers „Erik og Abel“.

⁶⁾ Slg. Dr. Joh. Fr. Naue „Ueber den sogenannten quantitrend-rhythmischen Choral“, Halle 1849. S. 49-50.

staa med deres oprindelige Texter, ganske tilbagetrængte al Erindring, al Kundskab herom! Psychologerne tillægge Ideassociationen en større Magt. Og, for at hente et oplysende Exempel fra en bekendt Sphære, have vi ikke ofte erfaret, hvilken parodisk Virkning Vandevilledterne just derved have frembragt, at de have underlagt en Melodie, der var os bekendt som hørende til en alvorlig eller erotisk Text, nogle skjentsomme Vers¹⁾. Forf. af det tidligere anførte Skrift „Forslag til Kirkesangens Forbedring“ fortæller følgende, meget belærende Historie: „En Forsanger, som sang vel, kunde just en Kæmpevis, hvori han var meget forelsket, paa en Psalme-Melodie. Det træffer engang, at han havde en Psalme af denne Melodie til Beslutning; men Ideen af Melodien var i hans Sjæl saa nøie forbunden med Kæmpevisen, at den forlede ham til at begynde Kæmpevisen. De Nærstaende erindre ham strax: „Fæer, I taer Feil!“ Men han svarer uforsagt: „I skal gjøre mig en Skade, naar jeg passer Tønen!“ — Noget Lignende til-drog sig for ikke længesiden her i Hovedstaden: Der holdtes Bibellæsning. Ved denne Lelighed blev, under Ledelse af en vis Forsanger, en Psalme sunget paa Mel. af en meget pøbelagtig Vise, som man en Tid lang hørte Gadedrengene fløite, men som nu ogsaa synes at være forsvunden fra deres Repertoire. Præsten foreholdt alvorligt Forsangeren dette Misgreb. Denne havde Dristighed nok til at foregive, at „det var en gammel Kirkemelodie (!), og han kunde ikke gjøre for, at den var bleven brugt til en smudsig Vise.“ Denne Undskyldning lod Præsten jo ikke gjælde; men — Forargelsen var allerede given. Moralen af disse Fortællinger er let at uddrage.

Det er vel ingen Trøst at see lignende Misbrug paa andre Steder; men det vækker Haab om en bedre Fremtid os det erkjendt og paatalt. Jeg skal derfor endnu som yderligere Bevis for, paa hvilke Afveie Kirkesangen i vor Tidsalder er geraadet, anføre, at i Frankrig anvendte i Aaret 1835 en vis Berthiot Melodien til Champagner-visen i Mozarts „Don Juan“ til Hymnen paa Christi Legemsfest „Lauda Sion salvatorem“, og Mel. til „Vi binde dig din Jomfrukrands“ af Webers Opera „Jægerbruden“ til Antiphonien „Veni Sancte Spiritus.“²⁾ I den engelske Kirke synges Psalmer paa Mel. til den øster-riske Nationalsang „Gott erhalte Franz, den Kaiser“ og „In deinem

Arm zu weilen“ (af Mozarts „Titus“¹⁾). Kvækerne i Richmond i de forenede Stater skulle synges Psalmer paa Melodierne af Revolutions-sangene „Marseillaise“ og „Reveil du peuple“²⁾, og i 1827 sang man i Mainz „Fader vor“ paa Mel. af en østerrigsk Infanterimarsch!³⁾

Naar en Kirke under særdeles Omstændigheder har tjent til verdslig Brug og atter skal benyttes som Kirke, bliver den indviet paany for at indskærpe Menigheden Stedets Betydning og Hellighed, hvorom Forestillingen ved den senere Brug naturlig er bleven tilbagetrængt. Men en Melodie, Sangens Sjæl,⁴⁾ den lader sig ikke afvaske som en Kirkemuur, den er paa en ganske anden Maade Bærer af Menneskets Tanker og Følelser, end at dens med disse indgaaede Forbindelse saaledes skulde kunne løses. Og dog troer man uden Anstød at kunne bruge samme Melodie den ene Dag i lystigt Lag, næste Dag i Kirken!

I det Foregaaende er Sagen betragtet fra en Side, fra hvilken det Forkastelige i at benytte verdslige Melodier til Kirkesange vist vil være indlysende for de Fleste. Der er imidlertid en anden Side, fra hvilken Misligheden i denne Forbindelse viser sig; men til at indsee dette hører der en større musikalsk Skjonsomhed. En Melodie — en god nemlig — fremkalder uafhængig af den tilhørende Text en vis Stemning, hvorunder visselig hoist forskellige Tanker kunne finde Indgang, men dog ingen, der modsige denne Stemning. „Die Melodie,“ siger v. Tucher⁵⁾, „ist nicht wie eine äusserliche beliebige Zuthat zu dem Liede zu betrachten, nicht als ein blosses Mittel dasselbe durch eine grössere Menge zugleich vortragen zu lassen..... Der Gesang einer Melodie dient zu einem Mehreren, wovon freilich die meisten unser modernen Liederdichter und Gesangbuch-redactoren keinen Begriff zu haben scheinen, sie dient dem Gemüthe zu einer Ergänzung dessen, was dem Worte des Liedes aus-

¹⁾ „Herre, hvad skal Enden blive“ til Mel. „Eensom er jeg, dog ei ene“ (i „Kong Salomon og Jørgen Hattemager“), eller: „For en Vest at reparere“ til Mel. „Kjøel og sval er Aftenstunden“ (i „Aprilsnarrene“) o.s.v.

²⁾ N. A. Janssen „Wahre Grundregeln des Gregorianischen oder Choral-gesanges, übers. von Smeddinck“, Mainz 1846, S. 90.

¹⁾ Fr. C. Anthes „Die Tonkunst im evangelischen Cultus,“ Wiesbaden 1846, S. 55. Disse Melodier ere ogsaa brugte her i Kbhvn. i det engelske Capel.

²⁾ G. Chr. Apels „Choralbuch“, Kiel 1832, S. X. — Det maa rimeligviis være de saakaldte „frie“ eller „fægtende“ Kvækere, der ikke som de andre uddrage sig fra at gaae i Krig; thi de egentlige Kvækere syngte ikke i deres Forsamlinger.

³⁾ Stsd. — „Diese Verirrung des Kirchengesanges“, siger Fr. Bollens i sit interessante Skrift: „Der deutsche Choralgesang der katholischen Kirche“ (Tübingen 1851, S. 104), „diese weltliche Musik mit geistlichem Texte, dies Zwittergewächs und Bastardwesen verbreitet sich bald, wie eine epidemische Krankheit, über ganz Deutschland.“

⁴⁾ „..... Geist fodr' ich vom Dichter;

Aber die Seele spricht nur Polyhymnia aus.“

(Schiller.)

⁵⁾ „Schatz des evangelischen Kirchengesangs im ersten Jahrhundert der Reformation,“ Leipzig 1848, I. S. XI.

zusprechen versagt ist.¹⁾ Let er det nu at skjelne mellem Udtrykket i en Sørgemarsch og i en Menuet, eller overhovedet mellem en alvorlig og munter Musik; men

den religiøse Glæde, der bør aande i en Hymne — og den patriotiske Begeistring i en Fædrelandssang; den milde, andagtsfulde Ro i en Takkepsalm — og Følelsen af Velbehag i en Selskabssang; det bønlig Udtryk i Psalmen — og det erotiske Sværmeri i en Elskovsvis; det med Trøst og Haab blandede Vemod i en Gravpsalm — og det lidenskabelige Udbrud af den Enkeltes Smerte i Elegien

ere Tonefarver, der for den mindre skærpede Sands lettelig glide over i hinanden: og dog er Forskjellen stor. Musikeren raader her over mange Udtryksformer, som rigtigt anvendte, ikke ville forfeile deres Virkning; men som ikke kunne findes ved den blotte Aftælling af en Psalmes Stavelser! Saaledes bliver en af de skønneste Folkemelodier, jeg kjender, nemlig: „Och Jungfrun hon skulle sig åt ottesången gå.“²⁾ ikke blot paa Grund af den ved Ideeforbindelsen vakte Erindring om dens oprindelige Text, men ogsaa ved sin egen erotiske Charakter en for Kirken upassende Melodie²⁾.

En Gjendrivelse af de i det Foregaaende fremsatte Anskuelser maatte, forekommer det mig, indeholde Beviset for Rigtigheden af at ophæve Forskjellen mellem det Verdslige og Aandelige, og for den Antagelse, at en Mel. i og for sig Intet har at betyde, men tjener høiest kun til sterkere at udhæve det Rhythmiske i Ordernes Forbindelse. Beviserne herfor vil jeg afvente. Paa mine Indvendinger mod de gamle, kjære Folkemelodiers Anvendelse til Kirkesange har man kun svaret mig, at disse Melodier vare benyttede, fordi de vare kjendte og yndede af Folket, og saaledes hjalp til at skaffe Psalmerne Indgang. Var dette nu virkelig Tilfældet, gjaldt dog ligefuldt de tidligere gjorte Bemærkninger; men — er det ikke oftere og allerede for mange Aar siden just beklaget, at disse gamle Melodier næsten vare udslettede af Folkets Erindring? Og ere de bekjendte, hvorledes modarbejder man da ikke sin egen Hensigt ved at omforme dem saaledes, at de

neppe ere til at kjende igjen?¹⁾ Og naar jeg har fremhævet den ved disse Melodier fremkaldte Ideassociation, saa har man igjen trostet sig med, at Folket ikke kjendte den tidligere Text til dem! Ikke at tale om, at denne Paastand staaer i besynderlig Modsigelse til det Haab, som man har sat til senere Tiders Bestræbelser for at opfriske Mindet om de gamle Folkesange, saa veed Enhver, der kjender Noget til Folkemelodiernes Forplantelse, at det i Regelen er Ordene, hvortil Erindringen om Mel. knytter sig, og at man endnu har Texten til mangen gammel Vise optegnet, hvis Mel. man forgjæves efterspørger, fordi den glemtes, da Folket ophørte at synge Visen; medmindre Melodiens Beskaffenhed har gjort den tjenlig til Dands eller Marsch. Altsaa: i Regelen følges Text og Mel. ad i Folkets Tanker; glemmes den første, glemmes ogsaa den sidste; er den sidste bekjendt for Folket, er vist ogsaa den første det. Hvortil kommer, at Kirken ogsaa er for dem, der, uden at udgjøre det store Fleertal, dog høre med til Menigheden og have samme Krav paa og Trang til Opbyggelse, som de, der uden Kritik synge Alt, hvad der forlanges. Ligesom det ogsaa er en Pligt for Enhver, der ifølge sin Stilling kan bidrage til Guds-tjenestens Høitidelighed, at søge denne hævet i Forhold til det ved Dyrkelsen af Videnskab og Kunst vundne Udbytte for den almindelige Dannelse, og saaledes ogsaa gennem den offentlige Ritus at lade Menigmand tilflyde saameget heraf, som muligt, og afværge, at det mindre Rigtige eller aldeles Urigtige finder et Tilhold i hans Begrebers Uklarhed.

Naar jeg i det Foregaaende har udtalt mig imod verdslige Melodiers Anvendelse til Kirkesange, har jeg naturligvis dermed ikke villet prædike et Korstog imod de allerede for Aarhundreder siden i vor Kirke optagne Melodier, som for have hørt til verdslige Sange. Derfor var der af dobbelt Grund heller ikke nogen Nødvendighed; thi deels have de af disse Melodier, som bruges hos os, i og for sig en kirkelig Charakter, den være nu deres oprindelige eller fremkaldt ved en langt tilbage i Tiden foretagen Omarbejdelse, hvilket for de fleste af dem ikke kan afgjøres af Mangel paa ældre Optegnelser end de, Psalme-bogernes meddele; deels ere de til dem tidligere hørende, verdslige Texter gaaede tabte (paa Begyndelsen nær, der er bleven vedligeholdt som Melodie-Overskrift²⁾), eller de ere traadte tilbage i Erindringen for de saalenge sungne religiøse Texter, saa at disses Indhold nu bliver det, hvorom Melodien minder. I denne sidste Bemærkning vil

¹⁾ See mine „Folke-Sange og Melodier“, I. Nr. 2 under Littr. C.

²⁾ Der bruges ogsaa nogle nye, til religiøse Texter komponerede Melodier, som: „Livsalig Paaskedag“, „Tag det sorte Kors fra Graven“, „Sin Vogn han gjør af Skyer blaa“, hvilke man, uden Kjendskab til denne Forbindelse, maatte antage at høre til verdslige Sange. Den talentfulde Componist til disse har selv, baade i skriftlige og mundtlige Yttringer til mig, brudt Staven over dem som Kirkemelodier. [Senere han dog udgivet disse og andre Melodier af samme Charakter som „Tillæg til Weyses Choralbog“, Ann. 1859.]

¹⁾ f. Ex. en af Melodierne til Svend Vonveds Vise, anvendt til „Lovet være du, Jesu Christ“.

²⁾ S. de om Melodierne tilføiede Oplysninger.

man dog ikke, haaber jeg, finde Misbilligelsen af verdslige Melodiers Anvendelse modsagt, og gjøre et saadant Raisonnement gjældende, at man altsaa kun har at give lidt Tid, saa ville de Melodier, der i Begyndelsen stode, efterhaanden tabe det Stødende! Thi — idet jeg forbigaaer de Indvendinger herimod, som ligge i det tidligere Sagte — vilde denne Forventning, under en saa hensynsløs Anvendelse af de verdslige Melodier, som den nutildags stedfindende, hverken gaae ud paa Mere eller Mindre, end en Tilbagegang i den musikalske Dannelse! Men derpaa ville vi ikke haabe, men paa en bestandig mere og mere lutret musikalsk Sands, der vil vide at lade de renere Kunstanskuelser komme Kirken til Bedste.

Angaaende Behandlingen af de gamle Melodier i nærværende Samling, da ere de redigerede under en bestandig Sammenligning af de ældste Kilder, hvorefter vel enkelte Forandringer ere foretagne, de betydeligere dog kun i de mindre bekjendte Melodier, medens jeg har troet, at Forandringer i de almindeligste Melodier, selv om reent musikalske Principer kunde have tilraadet dem, vilde gribe altfor forstyrrende ind i det Tilvante. I et Par hos Zinck staaende Melodier, hvortil jeg ikke har kunnet finde Kilderne, og som høre til de sjældnere brugte, har jeg ladet det musikalske Princip friere raade og tilladt mig nogle Forandringer, hvis Hensigtsmæssighed, haaber jeg, vil være indlysende.

Ved Undersøgelsen af Kilderne til de gamle Melodier har jeg fundet ikke faa af dem optegnede i en meget broget Blanding af lige og ulige Taktart. Jeg har forundret mig over, at man heri har seet en Afspælling af tidligere Dages mere rhythmisk-livelige Sang. Jeg har ikke kunnet see Andet deri end en ufuldkommen, ubehjælpelig Gjengivelse af Melodierne, en uklar Opfattelse af deres Form: eller — give Optegnelserne os virkelig et tro Billede af Melodierne, da maae vi atter af disse Overleveringer slutte, at Menghedssangen i hine Tider har været høist forvirret. Thi Rhythmus, og det en bestemt og let fattelig Rhythmus, er en nødvendig Betingelse for Muligheden af en reent Menighedssang. Men hiin brogede Blanding af Toleds- og Treleds-Takter er saaledes, at en Capelmester med sin Taktstok vilde have ondt med at holde et musikalsk dannet Chor sammen, endsigte at en umusikalsk Menighed — og som en saadan maa enhver Menighed betragtes — skulde have kunnet følges ad under Udførelsen af saa urhythmiske Melodier, hvis Vanskelighed endnu forøges ved hyppigt indflettete Melismaer. En Afvexling af Melodier i lige og ulige Taktart er derimod et ikke nok benyttet Middel til at bringe Liv i Menighedssangen. Man vil derfor i denne Samling finde et temmelig stort Antal Melodier i ulige Taktart. Den passer vel bedst for det dak-

tylske Versemaal, dog vise Nr. 24, 55 og 75, at den ogsaa kan slutte sig utvunget til den jambiske og trochæiske.

Der er stridt meget i Tydskland om accentueret-rhythmisk, eller kvantiteret-rhythmisk Choralang burde gives Fortrinet. Ved den første forstaaes den, hvori Noderne have samme Varighed (en enkelt forekommende Node af dobbelt Længde ikke at regne), og hvori Rhythmus kun giver sig tilkjenning ved Afvexlingen af Nedslag og Opslag (Thesis og Arsis¹⁾), saaledes som i vore almindelige Choralmelodier. Kvantiteret-rhythmisk Choralang er derimod den, hvori Noder af forskellig Varighed forekomme, saa at Accenten forstærkes ved Forbindelsen med Quantitet. Denne Strid er ført med stor Eensidighed; thi medens Nogle udelukkende have holdt paa den blot acc.-rhythm. Choralang, have Andre ligesaa afvisende villet have denne fortrængt af den quant.-rhythm. Choralang. Men Kirkesangens Frelse er upaatvivlelig at søge i Optagelsen af quant.-rhythm. Melodier ved Siden af de acc.-rhythmiske²⁾, og det saaledes, at man ikke gjør for store Fordringer til en Menighed ved i quant.-rhythmiske Melodier at benytte for mange eller for hurtigt med hinanden vekslede Nodeslags, og at man ved et mere levende Foredrag af de blot acc.-rhythmiske Melodier betager dem den trættende Eensformighed, hvoraf de nu lide, der især bevirkes ved en Langsomhed i Tempo, der ligesaalet er begrundet i Melodiernes Charakter, som den er et naturligt Udtryk for en andagtsfuld Stemning. Thi i Glæden over modtagne Goder, i Bonnens Varme, i den inderlige Attraa efter Frelse er der en Fylde af Liv, som ikke kan komme til Gjennembrud under saa langsomt udførte Melodier, at hverken Sætningernes rhythmiske Forhold eller det corresponderende Forhold mellem enkelte Toner, der ofte ere skilte ved flere Takter fra hinanden, og af hvis Samvirken en Melodies Skjønhed fremgaaer, kan gjøre sig gjældende; hvorved altsaa Melodien taber al Sammenhæng og Betydning. Men ikke blot herved, men ogsaa ved den med hiin Langsomhed som et nødvendigt Onde følgende Skik, at gjøre lange Standsninger (Fermater) ved Enden af hver Verselinie, for at de, der under Sangen ere komne fra hinanden, kunne faae Tid til at samles igjen, bliver Melodien ligesaa meningsløs, som Psalmen maatte blive, naar man under Oplesningen af den vilde gjøre et Punctums-Ophold efter hver Linie. Med Melodiens Sammenhæng tabes saaledes ved denne Foredragsmaade ogsaa Textens.

En i Tydskland almindelig stedfindende Uskik, der bidrager til at gjøre ovennævnte Under endnu større, vil jeg dog her berøre, fordi

¹⁾ I Musiken bruges disse Udtryk i den omvendte Betydning af den i Metriken.

²⁾ Slg. Nauw, S. 42-43

den, efter hvad jeg har hørt, desværre ogsaa finder Sted hist og her i Slesvig, nemlig: at Organisten efter hver Sætning i Choralen giver nogle Passager tilbedste paa Orgelet, hvilket kaldes Mellemspil. Mon Den, der oplæste en Psalme og efter hver Linie vilde gjøre sig et Ærinde ind i andre Stuer, gaae nogle Gange op og ned ad Gulvet, eller henkaste Bemærkninger om uvekkommende Ting (ja selv om vedkommende), turde vente at gjøre noget Indtryk paa sine Tilhørere?

Endskjönt Psalme-Melodiernes Bevægelse altid bør holde sig indenfor Langsomhedens Begreb, kan dog denne paaskyndes indtil Grændsen, hvor Mindre langsomt og Ikke for hurtigt falde sammen. Mellem de indenfor denne Grændse liggende Grader har jeg valgt Tempoet for Melodierne. Det er ved det første Tal fastsat efter Mälzels Metronom, ved det andet efter almindeligt Tomme-maal,¹⁾ saaledes, at en i Svingning bragt Snor, i hvis ene Ende er befæstet en lille Tyngde, og af saamange Tommers Længde, som det

andet Tal angiver, viser den Hurtighed, hvormed de foran Tallene anførte Taktdeler skulle følge paa hinanden. Tempo-Betegningen for Nr. 1 er f. Ex. saaledes at læse: Fjerdedelene skulle følge saa hurtigt efter hinanden, som Svingningerne af Pendulen paa Mälzels Metronom, naar det stilles paa 60, eller som Svingningerne af en Snor, naar den gjøres 38 Tommer lang. — En Modification af det af mig ansatte Tempo maatte hellere foreskrive en lidet langsommere, end en hurtigere Bevægelse, da jeg ved Tempo-Betegningen troer at være gaaet til den yderste Grændse af passelig Hurtighed.

For at modvirke de altfor lange Standsninger ved Fermaterne har jeg indført to nye Tegn, nemlig et Comma- og et Semicolon-Fermat foruden det tidligere Punctum-Fermat ($\frown$ $\uparrow$ $\smile$), og tillagt ethvert af disse en bestemt Varighed, saa at Comma-Fermat giver Noden den dobbelte, Semicolon-Fermat den tredobbelte, og Punctum-Fermat den fiirdobbelte Varighed; f. Ex.

$$\frown = o \quad \uparrow = o. \quad \smile = oo$$

¹⁾ See Gottfr. Webers „Theorie der Tonsetzkunst“, 2 Udg., Mainz 1824, I. § LI og fig.

Denne Fernernes Betydning modificeres dog ved Udførelsen saaledes, at i Tilfælde som ndr. ved a) forlænges Aaccorden kun med det Halve af Comma- og Semicolon-Fermates og med to Trediedele af Punctum-Fermates Værdi, idet Melodiens Nøde alene udholdes paa Orgelet (eller Pianofortet) i den øvrige Tid af Fermates Varighed. Men — naar Takten har levnet Plads for en særskilt

Antydelse ved en lille Node af den Tone, der skal udholdes paa Instrumentet, 1) da forlænges Accorden med Fermatets hele Værdi (s. ndfr. ved b). Udføres Melodien uden Ledsagelse af Instrument, træder en Pause istedetfor den lille Node (s. den to- og trestemmige Udgave af Disse Melodier).

Betegning.

Udførelse.

Man seer nok, at medens Takterne ved den sædvanlige Brug af Fermatet udvides til en ubestemt Længde, faae de her et bestemt Maal, hvormed Menigheden omsider bliver fortrolig og derved ledes til at synge Melodierne taktmæssigt.

Med Fermaterne indtræder vel altid en Uregelmæssighed i Taktformen, idet enkelte Takter ikke blot simpelthen faae den dobbelte Længde, men ofte bliver en Toleds-Takt udvidet til en Treleds (ved

Punctum-Fermatet undertiden til en Femleds, eller egentlig en Sammensætning af en Treleds- og en Toleds-Takt), en Treleds til en Fireleds- eller Femleds-Takt, og en Fireleds- til en Femleds- eller Sexleds-Takt (det Sidste dog at forstaae som en Triplering af en Toleds-

¹⁾ — og som undertiden ogsaa, af harmoniske Grunde, er Bastonen (s. Nr. 21 og 25 a).

Takt, ikke som en Doublering af en Treleds-Takt); men da Dette altid træffer sammen med Cæsurerne i Mel.¹⁾, forstyrrer det ei alene ikke, men bringer tværtimod ved en passende Adskillelse af Sætningerne Tydelighed i Menighedssangen. I mange Psalme-Melodier ere disse Fermater dog ikke nødvendige, ligesom de hellerikke findes i de ældre Optegnelser af dem, hvor aldeles takmæssigt indtrædende Pauser adskille Sætningerne tilstrækkeligt og give den fornødne Hvile. Man vil derfor i denne Samling see flere gamle, bekendte Melodier uden Fermater eller med færre, end sædvanligt. De Baand, hvormed man har standset Melodiens Flugt, ere løste. I nogle faa nyere Melodier staae hverken Pauser eller Fermater; men de ere saa simple og let fattelige, at jeg er overbeviist om, de ikke ville medføre for store Vanskeligheder.²⁾

Som Noget, der vedkommer Melodiernes Foredrag, vil det vel her være Stedet at gjøre opmærksom paa, at Benyttelsen af de almindelig bekendte Tegn: p (piano α : svagt), mf (meno forte α : mindre stærkt) og f (forte α : stærkt), hvorved den for hver Mel. passende Tonestyrke er angiven, af Organisten er at henføre til Orgelets Registrering. Denne maa dog lempes efter Omstændighederne. Til en eenstemmig Chorsang³⁾, som er det Almindelige, kan registreres stærkere end til en fleerstemmig. Der maa ogsaa tages Hensyn til Størrelsen af Choret og Menigheden, hvis Sang aldrig bør overdøves af Orgelet. Men — naar Organisten kjender sin Menighed som ikke-syngende, er det ikke ubegrundet, at han undertiden registrerer temmelig stærkt, for at dog det Imposante ved Orgelets Tonemasse kan gribe den i Psalmebogen efterlæsende Menighed, ja maaskee endog ved at rive den med sig bringe den til at synges. Naar engang det af Saamange nærere Ønske om en fleerstemmig Chorsang bliver

opfyldt¹⁾, da er dertil Orgelets Tonemasse ikke nødvendig; thi den harmoniske Sang af et nogenlunde stærkt Chor har ved sig selv den største Magt til at gribe Sindet, og Orgelet bør blot understøtte, lette Sangens Udførelse. Skjøndt det er utvivlsomt, at den fulde Virkning af en fleerstemmig Chorsang især vil fornemmes uden Forbindelse med den eenstemmige Menighedssang, maa man dog ikke forestille sig, at den eenstemmige Menighedssang vil ophæve Virkningen af den fleerstemmige Chorsang. Thi ligesaa vel som den eenstemmige Menighedssang og den fleerstemmige Harmonie paa Orgelet kunne passe sammen, kunne ogsaa eenst. Menighedssang og fleerst. Chorsang uden Anstod forbindes. Det er i sidste Tilfælde kun at betragte, som om Orgelets fleerst. Harmonie blev hævet til articuleret Sang. Ogsaa de samtidig med dette Værk udkomne to- og trestemmige Udsætninger af Melodierne ere saaledes indrettede, at de kunne ledsages af den fleerst. paa Orgelet eller Piano-fortet²⁾.

En Afvexling af eenst. Menighedssang og fleerst. Chorsang, saaledes, at Menigheden sang eet Vers, Choret et andet, vilde i reen musikalsk Henseende vistnok være af Virkning, men kunde vel neppe passe ind i vor Ritus uden ved Psalmer, der have Formen af Vexelsang³⁾. Snarere kunde det gaar an, at lade en enkelt eller et Par Psalmer udføres fleerstemigt af Choret alene. Hertil meget passende Momenter vilde være Psalmen under Communien, maaskee ogsaa Indgangs-Psalmen og — især — den Ps., som undertiden bliver afsunget efter Evangeliets Oplæsning fra Prædikestolen.

Herved har jeg nu gjort Rede for den musikalske Deel af Arbejdet; thi en Udvikling af Principerne for Melodiernes Rhythmisering og Harmonisering⁴⁾ vilde føre mig dybere ind i theoretiske Betragtninger, end her var passende⁵⁾. De Musik-Kyndige ville desuden

¹⁾ Jeg tør ikke sige: i Melodie og Text; thi der ere flere Psalmetexter, hvori Cæsuren falder saa forskelligt i de forskjellige Vers, at ingen Melodie vil kunne passe til dem.

²⁾ Nogle herhid hørende Melodier, navnlig Weyses Compositioner af de Ingemannske Bornesange (Nr. 36, 77, 83, 109, 117, 122) ere dog kun derfor optagne i denne Samling, fordi jeg haabede, at den ogsaa vilde blive benyttet i Hjemmet; thi (for at anføre Digterens egen, saa rigtig Dom i „Landsbybornene“, II. S. 134) „disse simple, men uendelig yndige Melodier [ere] i en Stil, som uden at være kirkelig eller bestemt religiøs, dog nærmer sig dertil.“ Af samme Grund, som Melodierne staae her, ere vist ogsaa Texterne optagne i Roesk. Psalg.

³⁾ Menighedssangen forudsætter jeg bestaandig som eenstemmig. En fleerstemmig Menighedssang er et Ideal, hvis Opnaaelse eller rettere Tilnærmelse gjorde Forandringer i Underviisningsvæsenet nødvendige, hvortil der ingen Udsigt er.

¹⁾ I et Par Kirker heri Hovedstaden ere gjorte de første Skridt mod dette Maal. (Ann. 1859.)

²⁾ Maaskee jeg paa enkelte Steder havde indrettet den trest. og navnlig den tost. Udsætning anderledes, dersom jeg ikke havde sat mig den Opgave, at disse Udsætninger skulde passe til den fleerst. Sats. Dog gjør jeg ikke denne Bemærkning som en Undskyldning for Noget, der maatte være absolut Utilfredstillende i harmonisk Henseende. — Det forstaaes vel af sig selv, at ved den vocale Udførelse af den fleerstemmige Sats maa enkelte Noder i Understemmerne deles efter Stavelsernes Antal.

³⁾ Ps. Nr. 205 i Roesk. Psalg. (her Nr. 51) kunde maaskee, saaledes som jeg har indeelt Versene, benyttes paa denne Maade. (Ann. 1859.)

⁴⁾ De nye, til dette Værk komponerede Melodier ere naturligvis optagne efter Componisternes Meddelelser.

⁵⁾ Man har efter den Tid, dette blev skrevet, givet mig tiltrækkelig Leilighed til at udvikle disse Principer. S. „Belysning af et Angreb paa mit Psalmeværk“ og „Yderligere Belysning af Angrebet paa mit Psalmeværk“ i Evangelisk Ugeskrift Nr. 32, 53 og flg. for 1855; ogsaa særskilt aftrykt. (Ann. 1859.)

kunne abstrahere Principerne af Værket selv, og de blot Musik-Ny-dende ville finde Motivet til deres Dom i det modtagne Indtryk, som jeg vil haabe — i det Hele taget — maa være det af letfattelige Melodier eller — med Hensyn til de gamle Melodier — en lettet Opfattelse af dem og en Melodierne naturligt understøttende Harmonie, hvori jeg dog ugerne vilde, at man skulde savne den harmoniske Kunst, der er nødvendig for at fængsle Opmærksomheden ogsaa under den Gjengangelse, som Melodiernes Bestemmelse medfører. Angaaende Texterne har jeg følgende Bemærkninger at gøre.

I Regelen har jeg optaget Originaltexten α : den, hvortil Melodien er komponeret (eller en Oversættelse af den); men undertiden har jeg foretrukket den anden Text, dels fordi jeg fandt den skønnere, dels fordi den hjalp til at udfylde mit Schema, ifølge hvilket der skulde gives Psalmer for Kirkeaarets Festdage, for de forskjellige Aarstider, Morgen- og Aften-Sange o. s. v. Med Hensyn til de sidstnævnte, da har jeg opfyldt et Løfte til den herlige, forevige Psalme-Digter, C. J. Boye, der ønskede de i hans Samlinger staaende Morgen- og Aften-Sange optagne i et Arbejde, der ogsaa var bestemt til huslig Andagt¹⁾. Saaledes ere Texterne ikke udelukkende hentede fra de Psalmebøger, hvormed Melodierne ere satte i Forbindelse, men tagne af forskjellige Digtsamlinger. Mellem flere Redactioner har jeg valgt den, der tiltalte mig meest; undertiden har jeg vel ogsaa selv vovet en ubetydelig Ordomsætning i en ældre Psalme. De nyere Psalmer ere i Regelen optagne efter Forfatterens Udgaver, undtagen forsaavidt som en besværlig Mængde Vers i et Par Psalmer er bleven indskrænket; i hvilke Tilfælde jeg har holdt mig til Roesk. Psalmebog. Det er paa flere Steder gjort gjældende, at Verseaalet i nogle Psalmer i nyssnævnte Psbg. er ifølge mit Raad forandret efter ældre Melodier, for at undgaae Nødvendigheden af en yderligere Forøgelse af de nye Melodiernes Antal, der udgjør Halvdelen af de her leverede²⁾. Hertil maa jeg foie den Bemærkning, at idet jeg under Forhandlingerne herom stillede det Alternativ: enten en ny Melodie, eller Texten forandret, — saa valgtes vel nogle Gange det Sidste, fordi Vedkommende deelte min Frygt for et altfor stort Antal nye Melodier; men jeg kan imidlertid hverken tilegne mig Æren eller paatage mig Ansaret for den Maade, hvorpaa Forandringen er udført. De Psalmer, hvori Verseaalet er forandret efter en given Mel., ere Nr. 284, 393, 471, 553

og 555. Til Nr. 393 og 553 har jeg selv foreslaaet Melodierne; til de andre valgte Textens Red. naturligvis den nærmestliggende Melodieform. I ikke faa Ps. har jeg gjort opmærksom paa den meget uheldige, med Melodien aldeles ikke passende Cæsur; men skjøndt min Kritik i denne Henseende undertiden blev fulgt, var det dog ofte, at den ikke blev fulgt og af andre Hensyn vel hellerikke burde følges. Der findes saaledes flere Psalmer, f. Ex. Nr. 8, 467, 496, 567 og især Nr. 514¹⁾, hvori Cæsuren lader Meget tilbage at ønske. Ogsaa har jeg for et Par Psalmer, f. Ex. Nr. 248 og 470, ansat Melodier, der ikke passe saa godt, som de burde, til Textens Charakter; men denne Mangel hidrører atter fra Frygten for at udvide Kredsen af de nye Melodier.

Man vil seé, at hver Mel. kun har een Benævnelse, og at denne for nogle af de gamle Melodier ved en lempelig Forandring er bragt til at stemme med Textens Versemaal, hvilket den før ikke altid gjorde. Det er jo dernæst naturligt, at jeg efter mine i det Foregaaende udviklede Anskuelse ikke har kunnet understøtte den saa almindelige Misbrug at synges Psalmer af hoist forskjellig Charakter paa samme Melodie ved, som Skik og Brug er i alle Choralbøger, at sammenstille de Melodier, der have eens Versemaal, til behageligt Udvalg. De, der ville gaae den urette Vej, kunne altfor let finde den uden en saadan Hjælp²⁾. Jeg har da ansat en bestemt Melodie for hver Ps. i de Psalmebøger, hvortil mine Melodier slutte sig³⁾. En enkelt Ombytning, foretagen med Skjønnsomhed, for at undgaane flere Ganges Gjengangelse af samme Melodie til een Gudstjeneste, kunde vel undtagesviis gaae an. Herved tænker jeg især paa de mange Psalmer, for hvilke Melodierne Nr. 52 (Jesu, dine dybe Vunder) og

¹⁾ Slg. Anmærkning 1) S. XVII, iste Spalte.

²⁾ Abr. Mankell meddeler i sine „Beretninger om Kyrkomusikens Historia“ (Stockholm 1841, S. 93) Sverrigs berømteste Psalmedigters Mening om denne Sag saaledes: „Erkebiskop Wallin var af den tanken, att det äfven i Sverige vore nyttigt att för hvarje psalm bestämma en viss melodi... Han insåg det orätta uti att låta måna, som ofta hafva nog liten urskilning, välja melodi, kanske utan allt afseende på texten. Kort före sin död, i anledning af eet samtal öfver detta ämne, yttrade han, att man borde göra eet förslag öfver de till hvarje psalm bäst passande melodier, samt deraf sedan välja den ton, som till karakter mest öfverensstämde med orden. Erkebiskopen insåg väl svårigheterna vid införandet af anbefallda melodier. Äfven trodde han, att saken, som orden föllö, „ännu icke vore mogen“. Men han uppgaf icke ideen, att i framtiden få denna reform tillvägabragt. „Jag hoppas!“ sade han. „Saken vore af stor vigt för vår kyrka, det indser jag nog.“

³⁾ Til nogle faa Psalmer i „Evang. chr. Psbg.“ findes vel her ikke Melodier, men da disse Psalmer hore til de saa sjældent brugte, at de i de Aar (siden 1838), hvori jeg har været Organist, ikke, med Undtagelse af Ps. Nr. 537 (med en meget lidt tiltalende Mel.), ere forekomne i min Praxis, saa ville Melodier til dem neppe savnes.

¹⁾ Et Vidnesbyrd om, at disse Melodier maae have gjort sig gjældende i denne Retning, synes at ligge i den Omstændighed, at Hovedværket for mere end et Aar siden har været udsolgt. Melodierne, i alle 3 Udgaver, ere i en Tid af 5½ Aar udbredte i 9,000 Explr. (Ann. 1859).

²⁾ Ved nye Melodier forstaaer jeg saadanne, som ikke findes i Zincks Chbg.

121 (Nu velan, vær frisk tilmode) ere ansatte, i hvis Sted man undertiden kunde bruge Nr. 8 og 41. Mel. Nr. 73 (Naturen holder Pintsefest) kunde vel ogsaa oftere, end det af mig er anviist, bruges til Psalmer, hvortil som Mel. er angivet: „Mit Haab og Trøst og al Tillid“, eller „O store Gud, din Kjerlighed“ (= „Jeg beder dig, min Herre og Gud“ og „Jeg beder dig, o Herre Christ“).

Denne Ansættelse af en vis, bestemt Melodie for hver Ps. vil vel ikke finde deres Bifald, der have foreslaaet at indskrænke Kirke-melodiernes Antal til 20 eller 30. Men ligesom dette Forslag vist er udsprunget af en altfor stor Mistillid til Menighedernes Evne til at tilegne sig flere Melodier (thi hvor mange verdslige Visemelodier kan ikke Folket lære mellem Aar og Dag!), saa kan det hellerikke bestaae med de Fordringer, som maae gøres til Melodiernes Overensstemmelse med Texternes Form og Indhold, uden at man maatte udelukke en Mængde Psalmer, som dog vist ingen Præst gjerne vilde savne i Psalmebogen. For i Korthed at tydeliggjøre Dette, vil jeg anstille følgende løselige Beregning:

- 1) Der ere Psalmer paa 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 12 Linier. Dertil fordres strax 9 Melodier.
- 2) Antage vi i enhver af disse Classer Psalmer af jambisk, trochæisk og daktylisk Verseform, blive 27 Melodier nødvendige.
- 3) Enhver af disse Classer har indenfor de allerede gjorte Bestemmelser atter Psalmer af saa forskellig Versebygning (længere og kortere Linier; disses forskellige Folge; den paa mange Maader stedfindende Vexlen af Versfodder; Forskjelligheden i Cæsuren), at, naar man blot vil regne 3 Modificationer af hver af de 27 Melodieformer, faaer man 81 Melodier.

Dette er kun det omtrentlige, ingenlunde for stort angivne Antal, som alene Verse-Formerne medfører. Kunde ogsaa nogle af disse Verseformer undværes, fordi der i dem ikke fandtes egentlige „Kjernepsalmer“, saa vilde en noiere Drøftelse af de øvrige Verseformers Forskjellighed — tage vi endog blot et Par af dem. f. Ex. de paa 4, 6 og 7 Linier — allerede mere end tilstrækkeligt godtgjøre Nødvendigheden af et langt større Melodieantal, end det foreslaaede. Men hertil kommer, at det nødvendige Hensyn til Psalmernes Indhold jo endnu vil forde mange flere Melodier. Saaledes maae vist de 142 Melodier, som min Samling indeholder til Psalmerne i den nye Psbg.¹⁾, betragtes som et sig til Minimum nærmende Antal. I alt Fald vare de nødvendige for den Opgave, jeg havde sat mig, og i

intet Tilfælde ville de være overflødige med Hensyn til Brugen i Hjemmet.

Til Slutning vil jeg forsøge korteligen at antyde Midlerne til at naae Maalet: en god Menighedssang. Næst efter Præsters, Cantors og Organisters samvirkende Iver for Sagen, maa en bedre Menighedssang forberedes derved, at der blev lagt en større Vægt paa Skolelærernes musikalske Dannelse, forsaavidtsom de indstille sig til Embeder, hvormed Forpligtelsen til at lede Kirkesangen er forbunden. Skulde de Hindringer for Sagens Fremme, som Landsbybornenes uregelmæssige Skolegang medfører, ikke kunne overvindes, da vilde det vist paa de fleste Steder kunne lykkes Præstens og Skolelærerens forenede Bestræbelser at samle et lille Chor af Byens allerede confirmerede Ungdom. Melodier af en mere tiltrækkende Charakter, end de ved det tidligere sædvanlige Foredrag i Langsomhed stivnende Choralmelodier, ville lette disse Bestræbelser. I Hovedstaden og i de større Byer vilde Indførelsen af en førstestemmig Chorsang, som ovenfor omtalt, bidrage ganske overordentligt til at oplive Interessen for Kirkesangen. Ved et saadant, vel indøvet Chor kunde den musikalske Deel af den protestantiske Kirkes Cultus rivalisere med den catholske Kirkes. Thi saa hoi en Nydelse, som Palestrinas Musik end skjenker de mere Kunstforstandige, saa forbinder den sig dog ikke lettelig med Gangen i vor Cultus, ei at tale om andre manglende Forudsætninger; i ethvert Tilfælde vilde den kun være undtagelsesviis at anvende. Foruden Indøvelsen af disse Melodier gennem Seminarier og Skoler vil ogsaa Benyttelsen af nærværende Værk i Hjemmet bidrage til at udbrede Bekjendtskabet til dem¹⁾. Ligeledes vilde Organisterne ved Opoffrelsen af et Par Timer om Ugen i Hjemmet kunde hjælpe meget til Sagens Fremme, naar de til en fastsat Tid vilde møde i Kirken eller i et Skolelocaal, som vist ikke vilde blive nægtet til dette Brug, for at indøve Melodierne med dem af Menigheden, der have Interesse for Sagen. Paa denne Maade kunde ugentlig læres flere nye Melodier — og gamle da ogsaa: thi Menighederne, idetmindste her i Hovedstaden, ere hellerikke fortrolige nok med disse. Jeg er overbevist om, at

¹⁾ Vil man syng Melodierne førstestemigt, da skal jeg her give Anvisning paa en Besparelse, idet man nemlig i den trestemmige Udg. kan have den 1ste og — ved en med Blyant let gjort Forandring af nogle faa Noder — 4de Stemme, saa at kun 2den og 3die Stemme, der i Regelen ere besatte med de færreste Sangere, behøve at udskrives. Den kostbarere Anskaffelse af flere Exemplarer af Hovedværket gjør jo al Udskrivning af Stemmer unødvendig og giver desuden Fordelen af den ved Noderne staaende Text; men i denne sidste Hensendelse kunde atter Anskaffelsen af nogle Exemplarer af Roeskilde Psbg. lette Udgiften. Et Exemplar af Hovedværket for Den, der leder Sangen, er nødvendigt.

¹⁾ 18 Melodier høre nemlig ikke til Roesk. Psbg.

man ved denne Fremgangsmaade vilde forbauses over en uventet hurtig indtrædende Forbedring; især naar Præsterne ved Valget af Psalmer vilde give Leilighed til Afvexling af de nye, mere rhythmisk livelige Melodier og de ældre Choralmelodier, af hvilke dog atter flere ved Behandlingen i dette Værk have gjenvundet deres tabte, tidligere Livlighed. Dernæst vilde ogsaa Undgaelsen af flere lange Psalmer være at tilraade, hvad der under den ovenfor omtalte Afvexling af Melodier i forskjellig Stil vel vilde indvirke mindre skadeligt, end tidligere; men som dog let baade i fysisk og psykisk Henseende kan blive trættende. Afsyngelsen af enkelte Vers, eller en længere Psalmes

Kjøbenhavn, September 1853.

Deling, saa at nogle Vers synges for, andre efter Prædiken, turde maaskee være hyppigere at anvende, end det i nogle Kirker skeer.

Hermed være dette Værk anbefalet til venlig Modtagelse. Jeg bringer de Kunstbrødre min Tak, der velvilligen have forskjønnet det med nye Compositioner. Herren lægge sin Velsignelse til vor Gjerning, at Hjerterne under disse Toner maatte rores til Andagt; Tro, Haab og Kjærlighed levendegjøres, og et Tempel til hans Ære reise sig i vort Indre!

A. P. Berggreen.

Sangene, ordnede efter deres Indhold.

Det efter nogle Nummere tilføiede b) viser hen til den anden af de to til een Melodie optagne Texter.

N ^o		N ^o
	Den christne Tro i Almindelighed.	
Vi troe, vi Alle troe paa Gud	1	
Alene Gud i Himmerig	2	
Lovsynger Herren, den evige Konge, med Ære	3	
Op Hver, som Jordens Kreds beboer	4	
Din Kraft er i den Svage stærk	4b)	
Nu takker Alle Gud	5	
Christne, synger høit i Chor	6	
Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære	7	
Du, o Gud, vort Haab skal være	8	
Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud	9	
Ak, som en Drom er Manges Liv	10	
	Troen paa Gud Fader.	
Op, al den Ting, som Gud har gjort	11	
Vor Sjæl er dertil født og baaren	12	
Giv, jeg, o Herre, følger dig	13	
Hvi vil du græmme dig for Livet	14	
Min Sjæl, hvi vil du græmme dig	15	
Den, som mig føder, det er Gud, min Herre	16	
Sorrig og Glæde de vandre tilhobe	17	
Befal du dine Veie	18	
Hvo ikkun lader Herren raade	19	
	Forjættelserne og Jesu Fødsel.	
Op, thi Dagen nu frembryder	20	
Guds Engle i Flok, synger liflig i Chor	21b)	
Nu kom der Bud fra Englechor	22	

N ^o		N ^o
Lovet være du, Jesu Christ	23	
Det kimer nu til Julefest	24	
Et Barn er født i Bethlehem	25	
Velkommsn igjen, Guds Engle smaa	26	
Fra Himlen høit kom Budskab her	27	
Mit Hjerte altid vanker	28b)	
Deilig er den Himmel blaa	29	
De Helligtrekonger saa hjertensglad	30	
Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31	
Af Høiheden oprunden er	32	
Den yndigste Rose er funden	33	
Julen har Englelyd	34	
Jeg som et Barn mig glæde vil	35	
Julen har bragt velsignet Bud	36	
Her komme, Jesu, dine Smaa	37	
Stille Nat, hellige Nat	38	
Himlens Morgenrode	57b)	
Glade Juul, deilige Juul	157	
	Jesu Liv og Lære.	
I Jesu Navn	39	
I Underværkers Land jeg boer	40	
Jesus, Frelser, Saliggjører	41	
Min Jesus han er mig	42	
Du Herre Christ	43	
Hvor er en Rædsel, som kan os forfærde	44	
Lyksalig Den, som ydmygt troer	45	

N ^o		N ^o
Lad bruse Storm paa Verdens Hav	13b)	
Med sin Alabasterkrukke	46	
Din Sød udstre	39b)	
Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet	47	
Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte	48	
Jesus græder; — Verden leer	49	
	Jesu Lidelse og Død.	
Christus gaar til Kedrons Bæk	49b)	
O Jesus, klare Aftenstjerne	19b)	
Paa sit Kors i Dødsens Smerte	50	
Gak, under Jesu Kors at staae	51	
Jesu, dine dybe Vunder	52	
Jesus er mit Liv i Live	53	
O hjertenskjære Jesu Christ	54	
Følger med til Urtegaarden	138	
	Jesu Opstandelse.	
Hør vor Helligaftsens Bøn	55	
Dag til Hvile, Dag til Glæde	56b)	
Christ stod op af Døde	57	
I Døden Jesus blanded	58	
Der er Sang i Dødningshaven	59b)	
Jesus lever, Graven brast	60	
Verdens Igjenfødsel	61	
Hallelujah! see, Herren er opstanden	62	

Jesu Himmelfart.

Min Sjæl og Aand, opmuntre dig	63
Drag, Jesu, mig	64

Jesu Begjering og Gjenkomst til Dommen.

Fryd dig, du Christi Brud	65
Glæd dig, Zion, glæd dig, Jord	66
Vor Gud han er saa fast en Borg	67
Reis op dit Hoved, al Christenhed	68
Vaagner op! en Stemme byder	69
Som Klippen Herrens Løfter staae	70
Almindelig er Christi Kirke	139
Milde Drot, igjen du kommer	146

Troen paa Gud Helligaand.

Kom, Helligaand, Gud Herre from	71
Nu bede vi den Helligaand	72
Naturen holder Pintsefest	73
Helligaand, din Priis udsjunger	74
Helligaand, vor Sorg du slukke	152
Kom, o Helligaand, kom brat	153

Kirken.

Jeg veed et lille Himmerig	75
Kirken den er et gammelt Huus	76

Daaben.

Herren strækker ud sin Arm	151b)
Enhver, som troer og bliver døbt	78
O, lad din Aand nu med os være	145

Confirmationen.

Frygt, min Sjæl, den sande Gud	79
--	----

Nadveren.

Jeg vil nu gaae til Herrens Bord	80
Jesu, din søde Forening at smage	81

Egteskabet.

Lyksalig, hvo som frygter Gud	27b)
---	------

Kirkeaaet.

Vær velkommen, Herrens Aar	82
--------------------------------------	----

Sondagen.

Nu ringer alle Klokker mod Sky	83
Himlen aabnes, Mørket svinder	59
Guds Menighed, syng for vor Skaber ilon 21	
Sondag-Morgen fra de Døde	158
Saa vil vi nu sige hverandre Farvel	84

Synd og Frelse.

Af Dybsens Nød, o Gud, til dig	85
Ak, vidste du, som gaar i Sydens Lænke 86	
Jeg vil min Gud paakalde	87b)
Jeg raaber fast, o Herre	28
Herre, jeg har handlet ilde	88
Bortvend din Vrede, Gud, ved vore Sukke 89	
Naar vi i største Nød mon staae	90
Jesus Christus er vor Ven	91
Ingen er min Ven, som du	91b)
Til dig alene, Jesu Christ	92
Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	142
Kvinde, o, din Tro er stor	151

Aarvaagenhed og Bon.

Hvor salig er den lille Flok	93
Aldrig er jeg uden Vaade	94
O Herre, kommer Sorgens Stund hervede 89b)	
Det koster mere, end man ret betænker . 140	
Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred 141	
En himmelsk Længsel er nedlagt	156

Jesu Efterfølgelse.

Far, Verden, far vel	95
Hvor har Jordens Glæde	96
Jesu Christ, du overvandt	97
Naar Tvivl og Angst omspænde mig	98
Kom, lad os trostigt vandre	87
Min Jesu, du min Sjæletrøst	99
Den Glæde, Verden giver	100
Deilig er Jorden	101
I Glands for Herrens Throne staaer	102
Du bød mig bede, Fader	120b)
Den snevre Vei er bred nok til Guds Rige 137	
Her vil ties, her vil bies	143

Kjærlighed til Gud og Næsten.

Forleen mig Kraft at elske dig	103
Ei Livets Kummer, Jordens Moie	104
I Gud jeg vil mig glæde	105
Jeg veed et Ord, som fast bestaaer	106
I Christne, hvo I ere	144

Fædrelandet.

Dyb af Kjærlighed	107
-----------------------------	-----

Aarstiderne.

Et Aar vi saae hensvinde	108
Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa 109	
Den lyse Tid nu kommer	110
See, Marken taber nu sin Pragt	111
Dagen kortes, Aaret daler	8b)

Morgen og Aften-Psalmer.

Nat, Sovn og Leie, far nu vel	75b)
Rind nu op i Jesu Navn	112
Godmorgen igjen	95b)
Nu rinder Solen op	113
Op min Sjæl, thi Sol er oppe	114
Den signede Dag med Fryd vi seer	115
I Østen stiger Solen op	116
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	117
Morgenstund har Guld i Mund	147
Op, op i søde Jesu Navn	148
Velkommen, Morgenstund, med Guld og Gavn	
i Mund	149
Dagen har fuldendt sin Gang	112b)
Nu hviler Mark og Enge	118
Den lyse Dag forgangen er	119 og 150
Dagen synker, Lyset svinder	41b)
Nu lukker sig mit Øie	120
Saa træd du est og modig	110b)
Nu velan, vær frisk tilmode	121
Dagen gaar med raske Fjød	122
Solen daler, Lyset svinder	123
Endt er Ugens Værk og Moie	52b)
See ned i Naade, Himlens Fader	160

	N ^o
Børnesange.	
Til vor lille Gjerning ud	77
Bevar, o Gud, inat min Fader og min Moder 5b)	
O gode Gud, jeg takker dig	124
Alderdommen.	
Jeg haver været rank og ung	125
Døden, Opstandelsen og det evige Liv.	
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	126

	N ^o
O Herre, gaaer jeg tro, hvor du mig sender 127	
Allevegne, hvor jeg vanker	94b)
Lær mig, o Skov, at visne glad	128
Alt opreist Maanen staaer	129
Eia, min Sjel ret inderlig	129b)
Naar skal da min Tid faae Ende	130
Gaa nu hen og grav min Grav	131
Nu har jeg vunden	132
Stirrer ei i Graven ned	133

	N ^o
Du er jo min og bliver min	155
Forkrænkeligt i Muldets Skjød	134
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
Haabet ogsaa blege Kinder	56
Tænk, naar engang den Taage er forsvunden	159
Udrust Dig, Helt fra Golgatha	154
Hallelujah! om Seir og Fred	67b)
Den store, hvide Flok, vi see	136

Hallelujah! Lovsjunger Gud,
I, som i Himlen ere!
Op, Engle, priser Eders Gud!
Lovpriser ham, hans Hære!
Lovsyng ham, gyldne Sol, og du,
O Maane, kom hans Priis ihu!

Lovpriser ham, I Stjerner smaa,
Der tindre for mit Øie!
Lovpriis ham, fjerne Himmelblaa,
Der hvalves i det Høie!
Du mørke Sky, som vandrer frem,
Lovpriis ham fra dit høie Hjem.

Lovsjunger Alle Himlens Gud,
Lovsjunger til hans Ære!
Thi Alt gik frem paa Herrens Bud,
For evigen at være.
Bestandig, uforandret er
Den Lov, han foreskrev Enhver.

Lovpriis, o viden Jord, din Gud!
Havdybets vilde Skarer —
Lyn, Mulm og Storm, du Herrens Bud,
Som over Jorden farer —
Og Fjeld og Høi med yndig Skov —
Udjubler Alle Herrens Lov!

Du Stövets Ærm med langsom Gang,
Og Fagl med lette Vinger!
I vilde Dyr, og Hjord i Vang!
Du Rigers Undertvinger,
Og Folk, og Drot i Purpurdragt —
Lovsjunger Alle Herrens Magt!

Den muntre Yngling røre glad
Til Herrens Priis sin Tunge!
Istem, o Jomfru, Jubelkvad!
Op, Oldinger, at sjunge!
Lovpriser Gud i fulde Chor,
Thi ene han er stærk og stor!

Ham Hav og Jord er underlagt,
Og Himlen ham adlyder;
Sin fromme Dyrker gier han Magt,
Ved Dyden han sig fryder.
Hallelujah! han naadig er
Mod alle dem, der har ham kjær!

Efter Davids 148de Psalme af C. J. Boye.

♩ = 60 3: 38⁶.

Nr. 1. Vi troe, vi Alle troe paa Gud.

1. Vi troe, vi Al - le troe paa Gud; Him - len skab - te han og Jor - den. En kjær - lig Fa - der

er vor Gud; Men - ne - sket hans Slægt er vor - den. Dag - ligt Brød han os vil gi - - ve,

Os for - sør - ge vel i Li - ve; Al - tid han i Nød og Fa - re Sjæl og Le - gem

vil be - va - re. Vi troe paa ham med Haab og Mod, Thi han er mæg - tig, viis og god.

2.

Vi troe paa Sønnen, Jesum Christ,
 Guds eenbaarne Søn, vor Herre,
 Paa Verdeus Frelser, Jesum Christ,
 Herren til Gud Faders Ære.
 Han et Menneske er vorden,
 Korsfæst, død, og lagt i Jorden;
 Men han lever, vor Forsoner,
 Hos Guds høire Haand han throner;
 Derfra han kommer vældelig,
 Naar han skal dømme Jorderig.

3.

Vi troe og paa den Helligaand,
 Sendt fra Faderen og Sønnen;
 Den Sandheds, Kraftens, Tröstens Aand
 Hæver os til Gud i Bønnen.
 Christi Rige han udbreder,
 Os til Bod og Bedring leder,
 Os i Troen han bekræfter,
 Og i Haab om Liv herefter:
 At vi gaae ind til Fryd og Fred,
 Som evig, evig varer ved.

Oprindelig Latinsk; — Luther; — Claus Tøndeblinder; — Ev. chr. Psbg.

♩ = 66 : 31⁴.

Nr. 2. Alene Gud i Himmerig.

1. A - le - ne Gud i Him - me - rig Skal Lov og Priis til - hø - re; } Til syn - dig
 Han skab-te Alt saa vi - se - lig, Vil Al - ting vel ud - fø - re. }

Jord han send - te Fred, Med Vel - be - hag han sku - er ned Til Hver, som ham vil tæk - kes.

2.

Gud, du gav selv dig Faders Navn,
 Som Børn vi dig tilbede;
 Vi finde Tryghed i din Favn,
 Du hører, naar vi bede;
 Din Vælde uindskrænket er,
 Alt, hvad du hyder, see, det skeer;
 Vel os for saadan Herre!

3.

O Jesu, Guds eenbaarne Søn,
 Til Frelser os udkaaret,
 Du kom til Adams faldne Kjøn,
 Blev hadet, spottet, saaret;
 O vor Forsoner, sendt fra Gud,
 Annam vor Bøn, og fri os ud
 Fra hvad os kan fordærve!

4.

O Helligaand, det er dit Værk,
 At Sandheds Lys vi finde;
 I Kamp du gjør den Svage stærk,
 At han kan Seier vinde;
 For os ved Tro og Kjærlighed
 Til Maalet frem, til Salighed;
 Bønhør, bønhør os! Amen!

Oprindelig Græsk; — Tydsk; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 3. Mel. „Lover den Herre, den mægtige Konge med Ære.“

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{\text{te}}$.

1. Lov-syn-ger Her-ren, den e-vi-ge Kon-ge med Æ-re, } Lad nu din Sang, Baa-ren af
 Lov ham, min Sjæl, og stem i med de him-mel-ske Hæ-re! }

f

Har-per-nes Klang, Jub-len-de Priis ham frem-bæ-re!

2.

Lovsynger Herren, som Alting miskundelig leder,
 Som med de mægtige Hænder sin Skabning omfrender!
 Tak ham, o Sjæl!
 Styrke og Glæde og Held,
 Alt han dig naadig bereder!

3.

Lovsynger Herren! Velsignelse kom fra det Høie,
 Kom til vort Arbeid og styrkede os i vor Møie;
 Synlig vi kan
 Spore i Stad og i Land
 Forsynets vaagende Øie.

4.

Lovsynger Herren, som bærer den evige Krone!
 Jorderig er kun hans Skammel, men Himlen hans Throne;
 Hans er al Magt,
 Ære og Priis være bragt
 Ham, om hvem Himlene tone!

5.

Lovsyng da Herren, min Sjæl, med de himmelske Hære!
 Hvad, som har Aande, ophøje hans Navn og hans Ære!
 Han er dig god;
 Ak, gjør ham aldrig imod!
 Amen, hans Aand dig det lære!

Efter det Tydske.

Nr. 4. Mel. „Op, Hver, som her paa Jorden boer.“

♩ = 66 3: 31⁶.

1. Op, Hver, som Jor-dens Kreds be - boer, Lov-syn - ger Gud med Fryd! Vor Lov - sang ly - de fra vor

Jord Blandt Eng - les Ju - bel - lyd, Blandt Eng - les Ju - bel - lyd!

2.
Os Alle Liv og Kraft og Brød
Han giver uførtjent,
I al vor Kummer, al vor Nød
[: Har han os Redning sendt. :]

3.
Ak, vi saa megen Synd begaae!
Dog Gud langmodig er;
I Straffens Sted saa tidt vi faae
[: Endog Velgjerninger. :]

4.
Han være os fremdeles blid
Og frelse os af Nød,
Han signe faderlig vor Flid
[: Og give dagligt Brød! :]

5.
Hans Naade staae os kraftig bi,
Imens vi vandre her,
At vi fra Synden blive frie
[: I Gjerning og Begjær. :]

6.
Han styrke os i virksom Tro
Paa Herren Jesum Christ,
At stadig ham vi lyde-froe,
[: Trods Verdens Magt og List. :]

7.
Da, mens vi gennem Livet gaae,
Er Gud os Sol og Skjold,
Og naar vi Livets Ende naae,
[: Vi blive i Behold. :]

Efter det Tydske.

(Til samme Melodie).

1.
Din Kraft er i den Svage stærk,
O Gud, vort Haab, vor Trøst!
Vi bie paa dit Almagtsværk.
[: Som læger Sorg og Brøst! :]

2.
Paa Mark og Ager rundtomkring
Og under Himlens Blaa
Der skeer saa underfulde Ting,
[: Som ikke vi forstaae. :]

3.
I Frosen visne Skov og Lund,
Men du helbreder dem,
Og Spiren skyder, stærk og sund,
[: Af døde Kjerner frem! :]

4.
Du tæller Dybets store Hær,
Og vogter Stjernens Vei,
Du er os Alle lige nær,
[: Din Haand os glemmer ei. :]

C. J. Boye.

♩ = 66 3: 31⁴.

Nr. 5. Nu takker Alle Gud.

1. Nu tak-ker Al-le Gud, Og pri-ser høit hans Naa-de! } Han fra vor Fød-sels-stund Har
 Han sty-rer Alt, hvad skeer, Til Gavn og e-vig Baa-de; }

fört os fa-der-lig, Og os vor Tarv og Trang Til-deelt saa vi-se-lig.

2.
 Den eviggode Gud
 Han give os herefter
 Til Legem og til Sjæl
 Fred, Sundhed, Held og Kræfter;
 Men fremfor dette Alt
 Han give, at vi maae
 Ved Tro og Lydighed
 I Naade hos ham staae!

3.
 Dig, Fader, evig skee
 Lov, Tak og Priis og Ære!
 Din Søn, din Helligaand
 Høiløvet evig være!
 Du Kraftens, Naadens Gud,
 Som altid var og er,
 Velsign al Jordens Slægt
 Og Hver af os især!
 Efter det Tydsk; - Kampmann.

(Til samme Melodie.)
 Bevar, o Gud, inat
 Min Fader og min Moder,
 Vort Land, vor By, vort Haus,
 Min Søster og min Broder!
 Luk du hvert Øie til,
 Hvori der Taarer staae,
 At styrket det din Hjælp
 Imorgen skue maa!

O. D. Lütken.

♩ = 72 3: 25⁴.

Nr. 6. Christne, synger høit i Chor.

Christne, syn-ger høit i Chor: Gud, vor Gud er e-vig stor! Hel-lig, mægtig, god og viis! Ham til-hø-rer

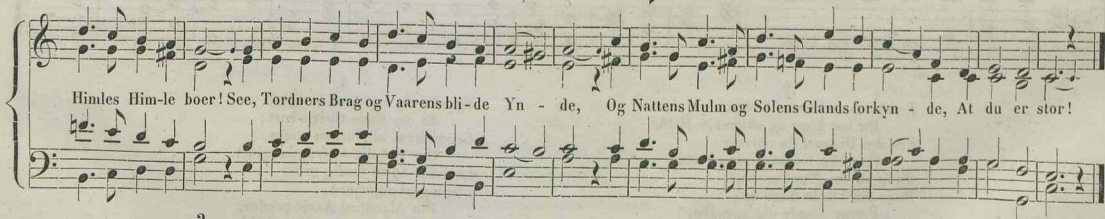
Lov og Pries! Vi med Fryd i - stemme da: Han er stor, Hal - le - lu - jah! Al - le Him - le sva - re: Ja!
Fra Boye.

♩ = 50 o: 55^{cc}.

Nr. 7. Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære.

1. Stor er du, Gud! U - tal - te Engles Hæ - re For - kyn - de høit din Guddoms Magt og Æ - re, O du, som o - ver

Himles Him - le boer! See, Tordners Brag og Vaarens bli - de Yn - de, Og Nattens Mulm og Solens Glands forkyn - de, At du er stor!

2.

God er du, Gud! Og hine Engle - Hære,
Og vi, som Præg af dig i Støvet bære,
Og Ormen skabtes til Lyksalighed;
Vaar, Sommer, Høst for os din Godhed vise,
Selv Vinterfrost og Hvirvelstorm maae prise
Din Kjerlighed!

3.

Naar du til Doms vil hele Slægter kalde,
Og Jorden skjælver, stolte Stæder falde,
Jeg seer din Magt, og hæver taus for den.
Du byder Fred, og Skabningen sig fryder,
At du, hvis Magt al Skabningen adlyder,
Er Støvets Ven.

5.

Ei Dødens Skræk, ei Gravens skumle Skygger
Forfærde mig; din Godhed mig betrygger,
Jeg vandrer glad mod Evigheden hen.

4.

Hvi skulde da mit svage Hjerte grue,
Jeg overalt jo kan din Godhed skue,
Og aldrig, aldrig den skal slettes ud.
Om Ild og Vand al Jordens Kreds omspændte,
Med Haab og Tro jeg dog mit Øie vendte
Til dig, min Gud!

Frimodig seer jeg Døden, naar den kommer,
Frimodig jeg fremstaaer for dig, min Dommer,
Min Gud, min Ven!

Cl. Pavels.

Nr. 8. Du, o Gud, vort Haab skal være.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Du, o Gud, vort Haab skal væ - re, Dig vor Stem-me pri - se skal; } Al - le, Al - le tye til dig,
 Skyl-dig Tak vi dig frem-bæ - re, I din høi - e Tem-pel- hal. }

mf

Du er jo mis-kun-de - lig; Du vor sva - re Synd til - gi - ver, Naar for tung vor Byr - de bli - ver.

2.
 Lykkelig er Den, o Fader,
 Du har kjær og skjænker Held,
 Fra din Himmel du oplader
 Ham din Godheds rige Væld.
 Billig er du, Naadens Gud,
 Naar din Vrede færer ud;
 Fjerne Lande dig anraabe,
 Fjerne Lande paa dig haabe.

3.
 Du grundfæstet høie Fjelde
 Ved din stærke Guddomsarm,
 Du betvinger Bølgens Vælde
 Og de vilde Kæmpers Larm.
 Fjerne Zoner studse ved
 Dine Unders Herlighed;
 Og ved Dag-og Aftenrøde
 Jubler mig din Priis imøde.

4.
 Kjærlig du vor Jord beriger,
 Ei din Kilde tørres bort;
 Grøde frem af Marken stiger,
 Der ved dig er frugtbargjort.
 Lædsket Spire frodig groer
 I bedugget Agerjord;
 Din Algodhed Aaret pryder,
 Rigdom i dit Spor frembryder.

5.
 Spraglet Blomsterflor udbreder
 Du paa Høiens gyldne Rand;
 Du med grønne Tæppe klæder
 Vilde Ørkens hede Sand.
 Rige Hjord i Engen gaaer,
 Fuld af Grøde Dalen staaer;
 Alle juble til din Ære,
 Syngte: „Gud lovpriset være!“

Æfter Davids 65de Psalme af C. J. Boye.

(Til samme Melodie).

1.

Dagen kortes, Aaret daler
 Hastig mod sit Vinterblund;
 Snart ei meer om Glæden taler
 Ode Mark og nogle Lund.
 För Naturen vorder stum,
 Hör dens Evangelium!
 Hvis din Sorg mod Herren synder,
 Mærk dig, hvad dens Röst forkynder!

2.

Rinder Taaren, klager Sukket,
 At dig Haabets Dør er lukket?
 Skovens Knop var ogsaa lukket,
 Bladet kom dog, grönt og smukt!
 Mørke Skyer sank og steg;
 Solen modned' dog dit Neg.
 Aldrig Himlen dig forlader;
 Höstens Herre er din Fader.

5.

Vaaren sang om Kjærligheden,
 Sang om Haabets hele Lyst;
 Sommerstraalen modned' Freden
 I det tillidsfulde Bryst;
 Höstens Dag er ikke stum,
 Hör dens Evangelium:
 „Her vil Godhed evig raade!
 Hist er Liv og Fryd og Naade!“

3.

Ængste dig de sjunkne Grave
 Med Forgængeligheds Gru?
 Blomsten sang i Vaarens Have:
 „Kom Opstandelsen ihu!“
 Frøet maatte døe i Muld,
 Spiren voxte og blev Guld;
 Livets Skat har Evigheden,
 Derfor maa du døe herved!

4.

Skjælver du for Dommens Torden,
 Du, der saae den rige Höst?
 Lad Velsignelsen paa Jorden
 Styrke Tanken med sin Tröst!
 Han tilgiver, han, som gav;
 Anger er hans Naades Krav.
 Fulde Green sig dybest böier,
 Ydmygt Hjerte han ophöier.

C. J. Boye.

Nr. 9. Til Himlene rækker din Miskunhed, Gud.

$\text{♩} = 66 \text{ } \therefore 31^{\text{st}}$.

1. Til Him - le - ne ræk - ker din Mis - kun - hed, Gud, Din Tro - fast - hed naaer di - ne Sky - er; Din

mf

Ret - færds - haand o - ver Bjer - ge - ne ud Er strakt, o - ver Da - le og By - er.

2.
Som Himlenes Favn er din Kjærlighed, Gud,
Som Havenes Dyb dine Domme;
Til Frelsen fører du Sjælene ud,
Vil Skabningens Suk ihukomme.

3.
Hvor dyrebar er dog din Miskunhed, Gud,
Hvor Menneskebørnene bygge!
I Mulm er Kjærlighedsvingen bredt ud,
Vi skjule os under dens Skygge.

4.
Du kvæger i Örken den törstende Sjæl,
Du hjerger den bævende Due;
Hos dig er Livets det evige Væld,
Og Lys i dit Lys skal vi skue!

B. S. Ingemann.

Nr. 10. Ak, som en Drøm er Manges Liv.

♩ = 60 3/4: 38⁴.

1. Ak, som en Drøm er Manges Liv, Og tomt som Bøl-gens Skum blandt Siv, Et Daarskabs Spil, der ei be - staaer, Men

p

snart for - gaaer Som let - te Sky i stormfuld Vaar. 2. Kun du, min Gud, den sam - me er, Trods al Om -

mf

skif - ten fjern og nær; Om Bjerge sank og Da - le steg, Du al - drig veg Fra Den, som ei sin Frel - ser sveg.

H. A. Timm.

Nr. 11. Op, al den Ting, som Gud har gjort.

$\text{♩} = 72 \text{ } \text{♩} : 26^{\text{te}}$

1. Op, al den Ting, som Gud har gjort, Hans Her - lig - hed at pri - se! Det Mind-ste, han har

f

skabt, er stort Og kan hans Magt be - vi - - se.

2.

Gik alle Konger frem paa Rad
I deres Magt og Vælde,
De mægted ei det mindste Blad
At sætte paa en Nælde.

3.

Det mindste Græs, jeg undrer paa
I Skove og i Dale;
Hvor skulde jeg den Viisdom faae,
Om det kun ret at tale?

4.

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
At alle Skove vrimle,
De mange Fuglesving, der skeer
Op under Herrens Himle?

5.

Hvad skal jeg sige, naar jeg gaaer
Blandt Blomsterne i Enge,
Naar Fuglesangen sammenslaaer
Som tusind Harpestrænge?

6.

Hvad skal jeg sige, naar mit Sind
I Havets dybe Grunde
Dog kun saa lidt kan kige ind
Og seer saa mange Munde?

7.

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
Hvor Stjernelokken blinker,
Hvor mildt enhver imod mig leer
Og op til Himlen vinker?

8.

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
Til Gud i Aanden farer,
Og seer den store Kæmpetrop
Af blide Engleskarer?

9.

Hvad skal jeg sige? — Mine Ord
Vil ikke meget sige!
O Gud, hvor er din Viisdom stor,
Din Godhed, Kraft, dit Rige!

10.

Op, stemmer alle Folk paa Jord
Med Frydetoner sammen:
Hallelujah, vor Gud er stor!
Og Himlen svare: Amen!

H. A. Brorson.

Nr. 12. Mel. „O glade Budskab for mit Hjerte.“

♩ = 72 3/4: 26⁴.

1. Vor Sjel er der - til født og baa - ren, I Gud at vor - de skjøn og riig, }
Just der - til af ham selv ud - kaa - ren, At vor - de ham, sin Ska - ber, lig. } Hvo kan den Æ - re

mf

nok - som pri - se, Som Gud har vil - let os be - vi - - se.

2.
Her var et Adelskab at finde,
Som Engels, der Guds Ansigt saae,
Ei mindste Smitte var derinde
I Sjælens Væsen og Attraa;
Her kunde ingen Mangel være,
Thi Gud var Sjælens Lys og Ære.

3.
Den drak af samme Kildes Floder,
Hvora' den selv var kommen frem;
Og Viisdom var dens Selskabsbroder,
Og Paradiset var dens Hjem;
Den havde meer end Rigdom funden,
Thi den var ret med Gud forbunden.

4.
Hvo kan den Lillighed beskrive,
Som her den i sin Gud fornæm?
O, at den lod sig fra ham rive,
Sig til uholdig Last og Skam!
Thi Fjenden nu dens Høitidsdage
Har vendt til Skjændsel, Vee og Plage.

5.
Nu er den ganske jordisk bleven,
Og Intet mere ret forstaaer,
Veed ei, hvorhen den er fordreven,
Og vild i denne Verden gaar;
Den kan sig ei til Gud opsvinge,
Men elsker Det, som er saa ringe.

6.
O Gud, som har en Frelse givet,
At bedre den fortvivl'de Stand!
Væk Sjælen op igjen til Livet,
Som du, og ingen Anden, kan;
At den igjen kan Viisdom finde,
Og ikke mere gaae iblinde.

7.
De Sukke, jeg saa dybt maa drage,
Ak, lad dem dig til Hjerte gaae!
Din søde Kjærlighed at smage
Er al den Deel, jeg tænker paa;
Thi kan jeg elske dig af Hjerte,
Da kan mig Intet mere smerte.

8.
O store Gud, hvor skal jeg finde
Den Lue, Hertet ønsker sig?
O, lad dig, lad dig overvinde,
Og drag mig selv igjen til dig;
Thi bliver du med mig forbunden,
Jeg da min Sjel igjen har funden.

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

♩ = 66 a: 31⁴.

Nr. 13. Mel. „Hvad kan os komme til for Nød.“

1. Giv, jeg, o Her-re, føl-ger dig, Og Haa-bet til dig sæt-ter! At jeg i mi-ne kor-te.
Jeg veed, du vel for-sør-ger mig Og saa min Tarv ind-ret-ter, }

Aar Min Deel med Gud og Æ-ren faaer; Det Haab min Byr-de let-ter.

2. Skal jeg og intet Andet faae
End Levninger, der falde
Fra Andres Bord, og skal jeg gaae
Til dem om Hjælp at kalde,
Dog sidder Herren ved mit Bord,
Han kvæger mig med Livsens Ord
Og sød gjør Armods Galde.

3. Tildeel mig derfor, hvad du seer,
Der mig kan gavnligt være,
Jeg takker og vil Intet meer
I Verden her begjære!
Du rammer selv min bedste Tarv
Og giver Himmelen til Arv
Med evig Fryd og Ære.

Th. Ringo.

(Til samme Melodie.)

1. Lad bruse Storm paa Verdens Hav!
Er Herren med paa Havet;
Paa Veien over store Grav
Jeg vorder ei begravet;
Og skjulte Bølgen Skibets Rand,
Jeg paa den Herre lide kan,
Som Storm og Hav kan tvinge.

2. Og om mit Æie ham ei saae,
Skreg vantro Sjæl: han sover!
Skreg Frygten: Herre, vi forgaar!
Os skjule Dybets Vover;
O Herre, er kun fast min Tro,
Jeg seer i aabne Grav med Ro:
Min Frelser ei mig glemmer.

3. Men svigter Mod, og flygter Haab,
Forbarmer, du tilgive!
Beskæm, o Herre, Frygtens Raab!
O, hold min Sjæl ilive!
Du mægtig true Veir og Hav!
För naadig over Dybets Grav
Min Sjæl til Frelsens Bredder!

B. S. Ingemann.

♩ = 72 a: 26⁴.

Nr. 14. Mel. „Hvor godt er det i Jesu Arme.“

1. Hvi vil du græm-me dig for Li-vet Og hvad der hø-rer Li-vet til? Den lil-le
Gud, som dig har det Før-ste gi-vel, Dig og det An-det gi-ve vil. }

Fagl, vor Her - re næ - rer, Sig al - drig o - ver Trang be - svæ - rer, Er al - tid ly - stig, mild og vel; Gjør Mark og

Skov til Pa - ra - di - ser, Og meer end vi vor Her - re pri - ser, Saa blu - es ved det maa vor Sjæl.

2.

See Lilien i grønne Dale,
 Hvo har vel smykket denne Brud?
 Hun skulde, om hun kunde tale,
 Dig skamme for en Tidsel ud.
 Kan Gud en Blomst saa høit begave,
 Hvad skal da du, min Sjæl, vel have
 For Prydelse og Herlighed,
 Som har den bedste Skjønhed arvet,
 Og er med Blodet purpurfarvet,
 Der flød af Jesu Vunder ned?

3.

Den Deel, vi bruge her i Live,
 Er ikke megen Kummer værd;
 Een Ting er nødigt ret at drive
 Og tage sig af Hjertet nær.
 Hvor Mangen gaar med Suk og Klager
 For det, som Gud sig selv antager,
 Og bærer Sorgen i sit Bryst,
 Da tidt, naar ingen Redning kjendes,
 Ved hannem al vor Jammer vendes
 Til Hjertens Glæde, Fryd og Lyst.

4.

Hvor daarligt, som en Hedning fare
 I alle Kammers Torne ind!
 Du kunde jo den Møie spare,
 Og fjerne Jesum i dit Sind!
 Da skulde Sorgen selv sig glemme,
 Og du en hellig Ro fornemme,
 Og see, hvad han fra Evighed
 For Kjærlighed har til dig baaret,
 Som jo endnu er ubeskaaret,
 Og evig, evig bliver ved.

5.

Saa hvil, min Sjæl, foruden Klage,
 Saa stille i din Jesu Skjød!
 Lad dig den Glæde ei betage,
 Men glæd dig derved til din Død,
 At Gud i Christo dig udval'te
 Og alle dine Taarer talte,
 Har maalet al din Gang og Vej!
 O, lad dig det dog engang sige:
 Din Gud han kan dig aldrig svige;
 Nei, Gud alene sviger ei!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 15. Min Sjæl, hvi vil du græmme dig.

♩ = 60 or 38te.

1. Min Sjæl, hvi vil du græm-me dig, Hvi fryg-ter du saa æng-ste-lig For Man-gel og for

p

Trang? Sæt Haa-bet til den Her-re Gud, Som Al-ting skab-te ved sit Bud.

2.

Alt, hvormed Verden her er fuld,
Det være Perler, Sølv og Guld,
Hvad heller Ærens Krands,
En liden Stund det varer ved
Og hjælper ei til Salighed.

3.

Men Den, Gud ynder, han har meer
End jordisk Gods og gyldent Leer,
Thi ham velsigner Gud;
Hans Rigdom er hans Sjeléfred,
Hans Arv er Haab om Salighed.

4.

O Gud, du est min Fader sand,
Dit Barn du ei forlade kan,
Hvor mørkt det end seer ud;
Jeg troer og veed det visselig,
At Hjælp du vil tilskikke mig.

5.

Elias, siig, hvo fødte dig,
Der Regn forholdtes underlig,
Og Hungeren blev svar?
I Sidons Land, i Enkens Haus
Gav Gud dig Brød og Oliekruus.

6.

Til fremmed Land blev Joseph bragt,
I Lænker blev med Vold han lagt
For sin Gudfrygtighed;
Men Gud hjalp ham til Herrenavn,
Og det blev meget Folk til Gavn.

7.

Min Gud, du er endnu saa riig,
Saa mægtig og miskundelig,
Som du det altid var;
Bevar min Sjæl og gjør den riig,
Saa har jeg nok evindeligt!

Hans Sachs; — Hans Thomassøn.

♩ = 50 ∴ 55⁴.

Nr. 16. Den, som mig föder, det er Gud, min Herre.

1. Den, som mig fö - der, det er Gud, min Her - re, Mig fat - tes ei, hvad
Paa grøn - nen Eng gi'er han mig Ro og Li - se, Og tør - ster jeg, vil

p

Nöd - töft mig mon vä - - re; For sit Navns Skyld han og min Sjæl om-
han mig kil - den vi - - se;

ven - der, Saa ved hans Lys den ret - te Vei jeg kjen - der.

2.

Om jeg end gaaer i Dödsens Dal, hin mörke,
Vil jeg ei frygte, thi du est min Styrke;
Du est med mig, min Gud, i allen Stunde,
Din Kjøp og Stav mig tröster mangelunde,
Du vil for mig dit Bord saa vel berede,
Ei lade mig med Sorg om Brödet lede.

3.

Med Balsam du mit Hoved overgyder,
Min Skaal er fuld af Det, mit Hjerte fryder;
Din rige Naade altid hos mig blive
Den ganske Stund, mens jeg er her i Live,
Saa skal jeg hjem til Herrens Bolig vende,
Naar min Udländighed engang faaer Ende.

Af en ubekjendt Forfatter (1620).

Nr. 17. Sorrig og Glæde de vandre tilhobe.

♩ = 50 or 55.

1. Sor - rig og Glæ - de de van - dre til - ho - be, Lyk - ke, U - lyk - ke de gan - ge paa Rad, }
Med - gang og Mod - gang hin - an - den til - raa - be, Sol - skin og Sky - er de føl - ges og ad; }

p

*) Til de sidste 5 Vers:

Jor - de - rigs Guld Er præg - tigt Muld, Him - len er e - ne af Sa - lig - hed fuld.

2.
Kroner og Scepter i Demantspil lege,
Leg er dog ikke den kongelig Dragt;
Tusinde Byrder i Kronerne veie,
Tusindfold Omhu i Scepterets Magt.
Kongernes Bo
Er skjøn Uro,
Himlen alene gjør salig og fro.

3.
Alle Ting har sin foranderlig Lykke,
Alle kan finde sin Sorrig i Barm;
Tidt er et Bryst under dyrebart Smykke
Fuldt af Bekymring og hemmelig Harm;
Hvermand har Sit,
Stort eller Lidt,
Himmerig ene for Sorgen er frit.

4.
Vælde og Viisdom og timelig Ære,
Styrke og Ungdom i blomstrende Aar
Høit over Andre kan Hovedet bære,
Falde dog af og i Tiden forgaaer;
Alle Ting maae
Enden opnaae,
Himmels Salighed ene skal staae.

5.
Deiligste Roser paa Tornebusk gløde,
Skjønneste Blomster har tærende Gift,
Under en Rosenkind Hjertet kan bløde,
For dog at Skjebnen saa selsomt er skift.
Farefuldt Vand
Bruser om Land,
Himlen har ene Lyksaligheds Stand.

6.
Angest skal avle en varende Glæde,
Rvide skal vinde sin Tot udf Teen,
Armod skal prydes i rigeste Klæde,
Svaghed skal reises paa sundeste Been;
Avind skal staae
Fængslet i Vraa;
Himlen kan ene alt Dette formaae.

7.
Lad da min Lød og min Lykke kun falde,
Hvordan min Gud og min Herre han vil;
Lad ikkun Avind udøse sin Galde,
Lad og kun Verden fulddrive sit Spil;
Sorrig skal døe,
Saligheds Frø
Blomstre paa Himmerigs deilige Ø.

Th. Kingo.

Nr. 18. Mel. „Mig hjertelig nu længes.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Be - fal du di - ne Vei - e, Og al din Hjer - te - sorg } Han, som kan Stor - men bin - de Og
Til hans tro - fa - ste Plei - e, Som boer i Him - lens Borg! }

mf

le - de Bøl - gen blaa, Han kan og Vei - en fin - de, Hvor - paa din Fod kan gaae.

2.
Paa Herren maa du agte,
Hvis det dig vel skal gaae,
Hans Gjerning du betragte,
Hvis din skal vel bestaae!
Ved Sorg og selvskabt Plage
Du Intet retter ud;
Thi Intet kan du tage,
Alt kan du faae af Gud.

3.
Din Trofasthed og Naade,
O Fader, bedst forstaaer,
Hvad skade kan og baade
De Dødeliges Raar.
Og hvad du har for Øie,
Det skeer, o stærke Gud,
Og Alting sig maa føie,
Dit Raad at føre ud.

4.
Vei har du alle Steder,
Dig Midler fattes ei,
Kun Naade du udspreder,
Kun Lys er al din Vei;
Din Gjerning kan ei hvile,
Ei standses kan dit Fjed,
Naar du til os vil ile
Med Hjælp og Bistand ned.

5.
Om alle Helvedmagter
End trodse og modstaae,
Det du for Intet agter,
Vil ei tilbage gaae.
Hvo kan mod dig vel stande,
Som slynger Lynets Pii!?
Hvo vover at forbande,
Naar du velsigne vil?

6.
Saa kast da al din Smerte
Paa Herrens stærke Magt,
Og haab, o haab, mit Hjerter!
Vær trøstlig, uforsagt!
Du er dog ei den Herre,
Som Alting raade bør,
Gud monne Sceptret bære,
Og Alting vel han gjør.

Efter P. Gerbard af Prof. Stenersen; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 19. Hvo ikkun lader Herren raade.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Hvo ik - kun la - der Her - ren raa - de, Han byg - ger fast paa Klip - pe - grund, }
 Han seer Guds hjæl - pe - ri - ge Naa - de I Sor - rigs og i Ræd - sels Stund; }

mf

Men hvo sin Lid til Ver - den slaær, Paa tro - løs Sand hans Byg - ning staaer.

2. Med Viisdom du, o Gud! afmaaler
 Den Tid, naar Hjælpen nyttigst er;
 Og naar vort Hjerter det kun taaler,
 Da er din Haand til Redning nær.
 Ja, tidt før vi det ventede,
 Kom ned fra dig Forbarmelse.

3. Saa ville vi da med vor Byrde
 Gaae stille frem den tunge Vei;
 Vi lide paa den gode Hyrde,
 Ei sover han, han slumrer ei,
 Og al vor Tarv og Trang han veed;
 Thi er al Sorg kun Daarlighed.

4. Hvad hjalp mig al min Jammerklage? Min Gud, saa vil jeg troe og bede,
 Den er mig ei til Lettelse.
 Saa tidt jeg føler, at min Plage
 Ved Mismod bliver tungere,
 Ei lindrer Veemods hede Graad,
 Den skaffer mig ei Trøst, ei Raad.

5. Min Gud, saa vil jeg troe og bede,
 Og ærlig røgte Pligt og Rald,
 Og lide paa, at du er rede
 At hjælpe, naar jeg hjælpes skal.
 Da er mit Sind, mit Hjerter trygt;
 Paa Klippegrund mit Haab er bygt.

Efter G. Neumark; — Ev. chr. Psbg.

(Til samme Melodie.)

1. O Jesus! klare Aftenstjerne!
 Du milde Lys paa Himlens Grund!
 Hvor hilser jeg dig glad og gjerne
 I hver min stille Veemods Stund!
 Ved Jordens Kummer og Fortred
 Dit Glimt er Trøst, dit Smil er Fred!

2. Naar Taarer os i Øiet blinke
 Ved Savnet af den falske Ven,
 Du alle vore Tanker vinke
 Til Urtegaardens Palme hen!
 Der lærer jeg paa Smertens Sted
 At sørges uden Bitterhed.

3. Naar Vredens Skygger vil fordunkle
 For Aanden Kjerlighedens Bud,
 Dit klare Lys i Hjerter funkle,
 Og drive Mørkets Frister ud!
 Bedrøver Verden os med Strid,
 Bevar vor Tanke from og blid!

Bestyrk os med din Himmelstraale!
 Din Glands er stærk, som den er skjøn!
 At Næstens Had og Haan vi taale,

4.

Og bede med forsonlig Bøn:
 Tilgiv du mig, o gode Gud!
 Min Uvens Skyld er slettet ud!

C. J. Boye.

Nr. 20. Op, thi Dagen nu frembryder.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Op, thi Da-gen nu frem - bryder, Som den ganske Ver-den fryder; Op, thi Naadens gyldne Aar Frem med Lys og Glæ-de

mf

gaer, Som de Gam-le før saa saa-re Ven-te - de med Længsels - taa - re! Hal - le - lu - jah, Hal - le - lu - jah!

f

2.
Han, som mange Majestæter,
Fromme Fædre og Prophet
Bad med Længsel om at see,
Og det kunde dog ei skee,
Han til os saa kærlig kommer
I en yndig Naadens Sommer.
Hallelujah, Hallelujah!

3.
Han, som Abraham var lovet,
Menighedens Lys og Hoved,
Jacobs Krone, Sol og Lyst,
Alle Folkets Haab og Trøst,
Han kom ned til os omsider
I den nye Pagtes Tider.
Hallelujah, Hallelujah!

4.
Nu maa Skyggen bort sig vende,
Nu maa Billedværket ende,
Hvad skal Offerdyrets Blod?
Jesus skjænkede evig Bod;
Her selv Pagtens Ark maa vige?
Her er Pagtens Naade-Rige.
Hallelujah, Hallelujah!

5.
Nu er Tæppet sønderrevet,
Og en Indgang aabnet blevet,
I Guds Helligdom at gaae,
Og for Naadens Stol at staae;
Han, som Verdens Lys er blevet,
Nattens Mørke har fordrevet.
Hallelujah, Hallelujah!

6.
Moses' Rige nu ophører,
Christi Friheds Aand os fører,
Borte er al Trældoms Frygt;
Hvo, Guds Naade ret har søgt,
Kan nu trygt sig dertil fryde,
Børnefriheds Ret at nyde.
Hallelujah, Hallelujah!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 21. Guds Menighed, syng for vor Skaber iløn.

♩ = 60 o: 38te.

1. Guds Me - nig - hed, syng for vor Ska - ber i - løn! — Eng - le syn - ge med — Han gav os til

Frel - ser sin een - baar - ne Søn. Saa lif - lig vi le - ge for Her - ren.

2.

Slaa Harpen, du fromme Psalmist paa Jord,
— Strængen er af Guld —
For Jesus, vor Konge, Guds levende Ord!
Saa liflig vi lege for Herren.

3.

Da høres de glødende Tungers Røst,
— Aanden er os nær —
Som bringer os altid den evige Trøst.
Saa liflig vi lege for Herren.

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie.)

1.

Guds Engle i Flok! synger liflig i Chor,
Som den første Juul,
Om Barnet, Guds barnet, som fødtes paa Jord,
Om Jesus, vor Helt og vor Herre!

2.

Guds - Folket paa Jord! tager Barnet i Favn,
Som den første Juul!
Med Fred kom vor Frelser i Faderens Navn,
Vor Jesus, vor Helt og vor Herre!

3.

Al Æren er Guds over høieste Sky
For den glade Juul,
I Billedet sit har han skabt os paany
Med Jesus, vor Helt og vor Herre!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 22. Nu kom der Bud fra Englechor.

♩ = 50 a. 55^{cc}.

1. Nu kom der Bud fra Eng-le-chor, At Gud her-ned vil sti-ge; } Vil vor Na-tur sig
 Hans Søn, som i det Høi-e boer Og ei-er Æ-rens Ri-ge, }

mf

ta-ge paa Og blandt os gaae; Det Nyt er u-den Li-ge.

2.
 Til Nazareth det Budskab gaaer,
 Som Gud sin Engel byder;
 En Jomfru der en Hilsen faaer,
 Vidunderlig den lyder.
 Som Lyn indtræder Gabriel
 Med et Hilsel,
 Som skrækker, skjøndt det fryder.

3.
 „Livsaligste blandt Evas Kjøn,
 Gud saae til dig i Naade;
 Du føde skal Guds egen Søn,
 Som haver Alt at raade,
 Som strækker ud sin Kongestav
 Fra Hav til Hav,
 Til alle Slægters Baade!

4.
 Guds Kraft dig overskygge skal,
 Og Aanden fra det Høie
 Med Naade, uden Maal og Tal,
 Sig over dig skal bøie;
 Og Jesus er hans søde Navn,
 Som du i Favn
 Skal see med Moderøie!“

5.
 O Herre Jesu, lad din Aand
 Mig kraftig overskygge,
 Bered mit Hjerte ved din Haand,
 At du deri kan bygge;
 At ogsaa jeg kan aandelig
 Undfange dig
 Og aldrig fra dig rygge!

6.
 Saa skal din Himmel i mig her
 Ved Aandens Kraft begynde,
 Mit Hjerte, Sjel og al Begjær
 Sig op til Gud skal skynde;
 Indtil jeg bliver Engle liig
 I Himmerig,
 Og aldrig meer skal synde.

Th. Ringo.

Nr. 23. Lovet være du, Jesu Christ.

♩ = 72 3/4: 26⁴.

1. Lo - vet væ - re du, Je - su Christ! At du Men - ne - ske vor - den est, Født af en Jom - fru,

reen og skjær, Gla - de - lig hilst af Him - lens Hær! O, Gud skee Lov!

2.
Du, Gud Faders eenbaarne Søn,
Mand i Lys, men dog Gud i Løn,
Underlig klædt i Kjød og Blod,
Kom paa vor Brøst at raade Bod.
O, Gud skee Lov!

3.
Verden gaar i dit Ledebaand,
Dig dog svøber en Kvindes Haand,
Du, som har skabt og styrer Alt,
Blev dog paa Skjød Barnlille kaldt.
O, Gud skee Lov!

4.
Himlens Lys kom i dig til Jord,
Skinner til ny Oplysning stor,
Godt kan vi nu ved Nattetid
Kjende som Børn vor Fader blid.
O, Gud skee Lov!

5.
Fattig kom du til Jorden ned,
Adlede Armod og Usselhed,
Fattig du gjorde dig med Flid,
Rige blev vi til evig Tid.
O, Gud skee Lov!

6.
Konning er du af Arten bedst; —
Aanders Konge blev Støvels Gæst,
Fører os op fra Skyggedal
Hjem til sin lyse Rongesal.
O, Gud skee Lov!

Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 24. Det kimer nu til Julefest.

♩ = 50 ∴ 55⁶⁶.

1. Det ki - mer nu til Ju - le - fest, Det ki - mer for den høi - e Gæst, Som steg til

p

la - ve Hyt - ter ned Med Nyt - aars - Ga - ver: Fryd og Fred.

2.

O, kommer med til Davids By,
Hvor Engle sjunge under Sky;
O, ganger med paa Marken ud,
Hvor Hyrder høre Nyt fra Gud!

3.

Og lad os gaæ med stille Sind
Som Hyrderne til Barnet ind,
Med Glædestaarer takke Gud
For Miskundhed og Naadebud!

4.

O Jesu, Verden vid og lang
Til Vugge var dig dog for trang,
For ringe, om med Guld tilredt
Og perlestukken, silkebredd.

5.

Men Verdens Ære, Magt og Guld
For dig er ikkun Støv og Muld;
I Krybben lagt, i Klude svøbt,
Et himmelsk Liv du mig har kjøbt.

6.

Velan, min Sjæl, saa vær nu glad!
Og hold din Jul i Davids Stad,
Ja, pris din Gud i allen Stund
Med lilig Sang af Hjertens Grund!

7.

Ja, sjunge Hver, som sjunge kan!
Nu tændes Lys i Skyggers Land,
Og ret, som Midnatshanen gol,
Blev Jacobs Stjerne til en Sol.

8.

Nu kom han, Patriarkers Haab,
Med Flammeord og Himmeldaab;
Og Barnet tyder nu i Vang,
Hvad David dunkelt saae og sang.

9.

Rom, Jesu, vær vor Hytte - Gæst,
Hold selv i os din Julefest!
Da skal med Davidsharpens Klang
Dig takke høit vor Jubelsang!

Efter Luther af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 25 a). Et Barn er født i Bethlehem.

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{44}$

1. Et Barn er født i Beth-le-hem, Beth-le-hem, Thi glæ-der sig Je - ru - sa - lem. — Hal-le-lu-jah! Hal-le-lu-jah!

Nr. 25 b). Et Barn er født i Bethlehem*).

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{44}$

1. Et Barn er født i Beth-le-hem, Thi glæ-der sig Je - ru - sa - lem. Hal-le-lu-jah, Hal-le-lu-jah, Halle-lu-jah!

2. En fattig Jomfru |: sad i Løn, :|
Og fødte Himlens Kongesøn.
|: Hallelujah! :|

3. Han lagdes i et |: Krybberum, :|
Guds Engle sang med Fryd derom.
|: Hallelujah! :|

4. Og Østens Vise |: offred der :|
Guld, Røgelse og Myrrha skjær.
|: Hallelujah! :|

5. Forvunden er nu |: al vor Nød; :|
Os er i Dag en Frelser fød.
|: Hallelujah! :|

6. Guds kjære Børn vi |: blev paany, :|
Skal holde Jul i Himmelby.
|: Hallelujah! :|

7. Paa Stjernetæpper, |: lyseblaae, :|
Skal glade vi til Kirke gaae.
|: Hallelujah! :|

8. Guds Engle der os |: lære brat :|
At synge, som de sang i Nat.
|: Hallelujah! :|

9. Da vorde Engle |: vi, som de, :|
Guds milde Ansigt skal vi see.
|: Hallelujah! :|

10. Ham være Priis til |: evig Tid :|
For Frelser bold og Broder blid!
|: Hallelujah! :|

Opr. Latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

*) For denne Melodie bortfalder Gjentagelsestegnet i Versets første Linie.

Nr. 26. Velkommen igjen, Guds Engle smaa.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Vel - kom - men i - gjen, Guds En - gle smaa, Fra høi - e Him - mel - sa - le, Med dei - li - ge Sol - skins -

mf

klæ - der paa, I Jor - dens Skygge - da - le; Trods kling - ren - de Frost godt Aar I spaae For Fugl og Sæd i Dva - le.

2.
Vel mødt under Sky paa Kirkesti,
Paa Sne ved Midnatstide!
Udbære vor Jul ei nænner I,
Derpaa tør nok vi lide;
O, ganger dog ei vor Dør forbi,
Os volder ei den Kvide!

3.
Med venlige Øine himmelblaae,
I Vugger og i Senge,
Vi Puslinger har i hver en Vraa,
Som Blomster groer i Enge;
O synger for dem, som Lærker slaae,
Som hørt de har ei længe.

4.
Saa drømme de sødt om Bethlehem,
Og er det end forblomet,
De drømme dog sandt om Barnets Hjem,
Som laa i Krybberummet,
De drømme, de lege Jul med dem,
Hvis Sang de har fornummet.

5.
Da vaagne de mildt i Morgengry
Og tælle meer ei Timer,
Da høre vi Julesang paany,
Som sig med Hjerter rimer;
Da klinger det sødt i høien Sky,
Naar Juleklokken kimer.

6.
Da vandre Guds Engle op og ned
Paa Psalmens Tonestige,
Da byder vor Herre selv Guds Fred
Til dem, den efterhige;
Da aabner sig Himlens Borgeled,
Da kommer ret Guds Rige!

Nr. 27. Fra Himlen høit kom Budskab her.

♩ = 72 3: 26¹⁶.

1. Fra Him - len høit kom Bud - skab her, Med Nyt til Al - le, fjern og nær; Godt Bud - skab

mf

os nu fö - res til, Der - om vi e - vig sjun - ge vil.

2.

Idag et lidet Barn er fød,
Til Bod for Verdens Synd og Nød;
Det er den Herre Jesus Christ,
Som Frelse bringer os forvist.

3.

Saa lad os mærke Tegnet ret:
I Stalden hist, i Krybben slet,
Der vil vi finde Barnet lagt,
Som har al Verden i sin Magt.

4.

Saa gaae vi da saa hjertensglad
Med Hyrderne til Davids Stad,
Og see den Julegave skjøn,
Guds egen, elskelige Søn.

5.

O, vær velkommen, ædle Gjæst!
For Syndres Skyld du kommen est
I Verdens Jammer ned til mig!
Jeg aldrig kan fuldtakke dig.

6.

Paa Hø og Straa du ligger der,
I Klude svøbt, o Herre kjær!
Dog straalder ingen Throne saa,
Som her din Armods ringe Straa.

7.

Var Verden nok saa vid og lang,
Dig var den dog en Vugge trang,
Og dig ei værd, var den end fuld
Af Perler, Ædelsteen og Guld.

8.

Saaledes det behaged dig
Den Sandhed at forkynde mig,
At Verdens Ære, Magt og Guld
For dig er ikkun Støv og Muld.

9.

Min kjære Herre, Jesu Christ,
Gjør dig en Vugge i mit Bryst,
Tag Herberg i mit Hjerter her,
At dig jeg aldrig glemmer meer!

10.

Priis være Gud i Sang og Bøn,
Som skjænkede os sin egen Søn!
Saa vil vi glemme Sorg og Savn
Og holde Jul i Jesu Navn.

Luther; — Hans Taussen; — Ev. chr. Psbg.

(Til samme Melodie).

1.

Lyksalig hvo, som frygter Gud,
Og har for Öine Herrens Bud;
Ham klæder Alt i Verden smukt,
Han nyder glad sit Arbeids Frugt!

2.

Ham skjænker Gud et stille Liv,
Ham skjænker Gud en Venneviv;
Han ei, som eenlig Spurv paa Tag,
Sörgmodig sidder Nat og Dag.

3.

Hans Hustru blomstrer i hans Bo,
Som paa Solsiden Ranker groe,
Hans Börneflokk, med blide Kaar,
Som Ymper i en Abildgaard.

4.

Velsignelse, al Jordens Tarv,
Velsignelsen er deres Arv;
Velsignede af Himlens Gud,
Staaer Sönnen Brudgom, Datter Brud.

5.

Godfrygtig Mand i Oldingsaar
Omkrandse skjönt de hvide Haar,
Naar Bedstefader paa sit Skjöd
Seer Börnebörn med Kinden rød.

6.

For ham gaaer Solen deilig ned,
Han sover hen i Herrens Fred;
Veiviser er hans Vandringsstav,
Hans Stöv velsignes i sin Grav.

7.

Og hvad er ligt en Moders Lyst,
Med Sön og Datter ved sit Bryst,
Naar Naadens Sol i Herrens Fred
Omstraalet hendes Kjærlighed!

8.

Og hvilken Blomst har Duft saa sød,
Som Moder from i Liv og Död!
Hun er en Blomst i Edens Bed,
Som dufter i al Evighed.

J. Huss; — P. Paladius; — N. F. S. Grundtvig.

Anmærkning. Ved Anvendelsen af denne Melodie til Psalmen „O store Gud, vi love dig“ maa 3die Vers synges saaledes:

Hel - lig, hel - lig est du, vor Gud, Hel - lig, hel - lig est du, vor Gud, Hel - lig,

hel - lig est du, vor Gud, Vor Gud, Je - ho - vah, Ze - ba - oth!

Nr. 28. Jeg raaber fast, o Herre.

♩ = 50 3: 55^{cc}.

1. Jeg raa-ber fast, o Her-re, Af Dyb-sens Nød til dig, Du vil mig naa-dig væ-re Og
 gjer-ne frel-se mig; Dit Ø-re du ned-bøi-e, Naar jeg min Bøn frem-bær, O,
 mærk ud-af det Høi-e, Hvad min Be-gjæ-ring er!

2.
 Ak, hvis du Agt vil give
 Paa Synden, vi begaae,
 Mens vi er her i Live,
 Hvo kan for dig bestaae?
 Men hvem, som det begjærer,
 Dem har du Gunst betæet;
 Thi elsker man og ærer
 Din milde Majestæt.

3.
 Tænk paa mig i dit Rige
 For Korsets haarde Død!
 Dit Ord, som ei kan svige,
 Det er min Trøst i Nød!
 Min Sjæl af Længsel trænges
 Til dig med stor Altraa,
 Ret som den Vægter længes,
 At Dagen komme maa.

4.
 Guds Folk sig trygt forlade
 Paa hans Barmhjerlighed,
 Og paa hans store Naade,
 Som han saa manglede
 Henover dem udøser,
 Den fromme Herre Gud,
 Idet han dennem løser
 Af Synd og Sorrig ud!

Steen J. Bille.

(Til samme Melodie).

1.

Mit Hjerte altid vanker
 I Jesu Føderum,
 Der samles mine Tanker
 I deres Hovedsum;
 Der er min Længsel hjemme,
 Der har min Tro sin Skat;
 Jeg kan dig aldrig glemme,
 Du søde Julenat!

2.

Men ak, hvad skal jeg sige,
 Naar jeg vil tænke paa,
 At Gud af Himmerige
 I Stalden ligge maa;
 At Himlens Fryd og Ære,
 Det levende Guds Ord,
 Skal saa foragtet være,
 Paa denne onde Jord!

7.

En Spurv dog har sin Rede
 Og sikkre Hvilebo,
 En Svale maa ei lede
 Om Nattely og Ro;
 En Løve veed sin Hule,
 Hvor han sin Ro kan faae;
 Skal sig min Frelser skjule
 I fremmed Stald, paa Straa?

3.

En Perle, der forgjættes,
 Saa nøie ledes op,
 Den blanke Demant sættes
 I gylden Kronens Top;
 Man kaster ei en Drue
 Blandt tørre Grene ned;
 Skal jeg min Gud da skue
 I saadan Usselhed?

4.

Hvi skulde Kongesale
 Ei for dig pryded' staae?
 Du havde at befale,
 Hvad end du peged paa;
 Hvi lod du dig ei svøbe
 I Lyset, som et Baand,
 Og Jordens Konger løbe
 At kysse paa din Haand?

5.

Hvi lod du ei udspænde
 En Himmel til dit Telt,
 Og Stjernefakler brænde?
 Du store Himmelhelt!
 Hvi kom ei aabenbare,
 Da du i Svøb blev lagt,
 Den himmelske Hærskare
 Til Tjeneste og Vagt?

6.

Han, som med Guddoms Vælde,
 Al Verden dømme vil,
 Ei har det, han kan hælde
 Sit arme Hoved til;
 Det var og ei hans eget,
 Det Hø, hvori han laa,
 Han havde ei saa Meget,
 Han kunde ligge paa.

8.

Ak, kom, jeg vil oplukke
 Mit Hjerte, Sjel og Sind,
 Med tusind Længselssukke;
 Kom, Jesu, kom herind!
 Det er ei fremmed Bolig,
 Du har den dyrekjøbt;
 Her skal du blive trolig
 I Kjærligheden svøbt!

H. A. Brorson.

Nr. 29 a). Deilig er den Himmel blaa.

♩ = 50 3: 55⁴⁴.

1. Dei - lig er den Him - mel blaa, Lyst det er at see der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner blin - ke, Hvor de smi - le, hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig, Os fra Jor - den op til sig!

p

Nr. 29 b). Deilig er den Himmel blaa.

♩ = 50 3: 55⁴⁴.

1. Dei - lig er den Himmel blaa, Lyst det er at see der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner blin - ke, Hvor de smi - le, hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig, Os fra Jor - den op til sig!

mf

Nr. 29 c). Deilig er den Himmel blaa.

♩ = 66 a: 31"

1. Dei - lig er den Him - mel blaa, Lyst det er at see der - paa, Hvor de gyld - ne Stjer - ner

blin - ke, Hvor de smi - le, hvor de vin - ke Os fra Jor - den op til sig!

The musical score is written for voice and piano. It features a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as 66 a: 31". The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The piano accompaniment is marked with a 'p' for piano.

2.

Det var midt i Julenat,
Hver en Stjerne glimtet mat,
Men med Eet der blev at skue
En saa klar paa Himlens Bue,
Som en lille Stjernesol.

3.

Naar den Stjerne, lys og blid,
Sig lod see ved Midnatstid,
Var det Sagn fra gamle Dage,
At en Konge uden Møge
Skulde fødes paa vor Jord.

4.

Vise Mænd fra Österland
Drog i Verden ud paa Stand,
For den Konge at oplede,
For den Konge at tilbede,
Som var født i samme Stund.

5.

De ham fandt i Davids Hjem,
De ham fandt i Bethlehem,
Uden Spir og Kongethrone;
Der kun sad en fattig Kone,
Vugged Barnet i sit Skjød.

6.

Stjernen ledte vise Mænd
Til vor Herre Christus hen;
Vi har og en Lede-Stjerne,
Og, naar vi den følge gjerne,
Romme vi til Jesus Christ!

7.

Denne Stjerne, lys og mild,
Som kan aldrig lede vild,
Er hans Guddomsord det klare,
Som han lod os aabenbare
Til at lyse for vor Fod.

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 30. De Helligtrekonger saa hjertensglad.

$\text{♩} = 50 \text{ og } 55^{\text{te}}$

1. De Hel-lig-tre - kon - ger saa hjer - tens - glad Fra Hjem-met de dro - ge til Beth - le - hems Stad; De

to - ge sig for den Rei - se saa lang, At fin - de Je - sum i Kryb - ben trang. rö - den Naa - de

*) 3^{die} og 5te Vers.

2.
En Stjerne dem viste til Jödeland
Og hen til den himmelske Frelsermand;
Og Barnet de funde, deilig og skjær,
Hos Oxe og Asen i Stalden der.

3.
Og ned de fulde paa deres Knæ,
Da Barnet de monne for Öie see;
Og Rögelse, Myrrha, röden Guld
De offred den Herre saa frydefuld.

4.
Saa drog de hjemad til deres Land,
Og prisede Gud, deres Skabermænd;
Lad os ogsaa falde Herren til Fod,
Ham prise af hele vor Hu og Mod!

5.
Alt for den Stjerne fra Jacob klar,
For Kvisten af Israel aabenbar,
For Kilden, som sprang af Naade stor,
For Herren over alt Englechor!

6.
Og synge som Kongerne hjertensglad
En frydefuld Sang udi allen Stad,
Indtil vi hos ham, vor Glæde kom fra,
Kan synge evigt Hallelujah!

Nr. 31. Vor Jesus kan ei noget Herberg finde.

♩ = 66 3: 31⁶.

1. Vor Je - sus kan ei no - get Her - berg fin - de I Beth - le - hem, sin e - gen Fæ - dre - by;
 Han la - der der i rin - ge Svøb sig bin - de, Hvor el - lers Mar - kens Kvæg gaaer ind i Ly. }

mf

En Kryb - be er hans för - ste Ei - - e, Det tör - re Græs og Straa hans för - ste Bar - ne - lei - - e.

2.

Den Herre har sig Fattigdom tilegnet,
 Som alle gode Gaver har i Haand;
 Den Hellige blandt Syndere er regnet,
 At han maa sønderrive vore Baand.
 Nu er der Haab for alle Døde,
 Idet Guds egen Søn paa Jorden lod sig føde.

3.

Velsignet være Herrens store Naade,
 Hans store Magt til evigt Minde sat,
 Som vidste paa vor Jammer Bød at raade
 I denne underfulde Naades Nat;
 Velsignet Mørke uden Lige,
 Da Lyset selv brød frem af høie Himmerige!

4.

Saa vil vi os, trods alle Fjender, fryde,
 Gud har os givet det, ham kjærest var,
 Og lader alle Naadestrømme flyde;
 Hvad er der, som han os ei givet har?
 Saa være ham da ogsaa Livet,
 Og hvad vi har, til Tak og evigt Offer givet!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 32. Af Høiheden oprunden er.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Af Høi - he - den op - run - den er En Mor - gen - stjer - ne, klar og skjær, Af Sand - hed
Du Ja - cob - stam - mens ny - e Skud, Du Da - vids Søn, min Ron - ning prud, Mig fry - der

og af Naa - de! } Lif - lig, Ven - lig, Høi og præg - tig, Stor og mæg - tig,
o - ver - maa - de! }

Riig paa Ga - - ver! Liv og Lys ved dig jeg ha - - ver.

2.
Du lille Barn, saa faur og skjøn,
Gud Faders og Mariae Søn,
Hil dig, høibaarne Konning;
Du Lillie i mit Hjerterum,
Dit Tröstens Evangelium
Er sødt som Mælk og Honning;
Kjære
Herre,
Himlens Manna,
Hosianna!
Dig til Ære
Glad i Aanden vil jeg være.

3.
Min Sjæl i Herren fryder sig,
Naar mildelig du seer til mig
Med Miskunhedens Øie;
O Jesu Christ, min Frelser god,
Dit Ord, dit Legem og dit Blod
Jeg evig vil ophøie!
Tag mig,
Favn mig,
Gyd i Barmen
Himmelvarmen,
At din Naade
Ved dit Ord maa ene raade!

4.
Hvor saligt er mit Hjerte nu!
Mit Eet og Alt er, Jesu, du,
Den Første og den Sidste;
Du henter mig til Lov og Priis
I Himmeriges Paradis,
Naar Øiet her vil briste!
Amen,
Amen!
Kom du milde
Jesús lille,
Tøv ei længere;
Længselen mit Hjerte trænger!

Efter det Tydske af H. Chr. Sthen; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 33. Den yndigste Rose er funden.

♩ = 72 9: 26^{cc}.

1. Den yn - dig - ste Ro - se er fun - den, Blandt sti - ve - ste Tor - ne op - run - den; Min Je - sus, den

dei - lig - ste Po - de, Blandt syn - di - ge Men - nes - ker groe - de.

2.	3.	4.	5.
Alt siden vi table den Ære,	Da lod Gud en Rose opskyde	Al Verden nu burde sig fryde,	Forhædede Tidselgemytter,
Guds Billedes Frugter at bære,	Og Sæden omsider frembryde,	Med Psalmer mangfoldig udbyde;	Saa stive som Torne og Støtter,
Var Verden forvildet og øde,	At rense og ganske forsøde	Men Mange har aldrig fornuppen,	Hvi holde I Eder saa ranke
Vi Alle i Synden bortdøde.	Vor Slægts den fordærvede Grøde.	At Rosen i Verden er kommen.	I Stoltheds fordærvede Tanke?

6.
Ak, søger de ydmyge Steder,
I Støvet for Frelseren græder!
Saa faae I vor Jesum i Tale,
Thi Roserne voxte i Dale!

7.
Min Jesu, du stedse skal være
Min Rose, mit Smykke, min Ære;
De giftige Lyster du döder,
Og Korset saa lillig forsöder!

8.
Lad Verden mig Alting betage,
Lad Tornene rive og nage,
Lad Hjerter kun daane og briste,
Min Rose jeg aldrig vil miste!

H. A. Brønson.

Nr. 34. Julen har Englelyd.

♩ = 60 3/4: 38⁶⁶.

1. Ju - len har Eng - le - lyd, Vi med Fryd Os barn - lig paa Gud Fa - der For - la - der. Vi var i Nød saa læn - ge, Dog hør - te han vor Bøn, Han veed, hvortil vi træn - ge, Vor Frelser blev Guds Søn; Thi vil vi Al - le sjun - ge Med Hjer - te og med Tun - ge Et Æ - re - væ - re Gud For sit Ju - le - bud!

2.

Ret i en salig Tid
 Kom han hid;
 Til Levende og Døde
 Gjenløde
 De Ord, der foer saa vide
 Til alle Tider hen
 Om ham, som tog vor Rvide
 Og gav os Fryd igjen,
 Gik ned for os i Døden,
 Som Sol i Aftenrøden,
 Og stod i Morgengry
 Op for os paany!

3.

Sorg er til Glæde vendt,
 Klagen endt,
 Vor Glæde skal hver Tunge
 Udsjunge.
 Syng med Guds Engleskare
 Paa Jesu Fødselsdag
 Om Fred i Sjælefare;
 Gud Faders Velbehag,
 Som vil al Sorgen vende
 Til Glæde uden Ende,
 Bær os paa Börnevīs
 Ind i Paradiis!

♩ = 80 or 21st.

Nr. 35. Mel. „Et lidet Barn saa lysteligt“.

1. Jeg som et Barn mig glæ - de vil Og sjun - ge i det Høi - e; } I - dag er fat - tigst
 Ei Sorg i - dag paa Jord er til, Som tør min Sjæl ned - bøi - e; }

Bet - ler riig; Et Pa - ra - diis er Jor - den mig, Til mig Guds Eng - le kvæ - - de: I - dag er

dig en Frel - ser fød! I - dag al Ver - dens Sorg er død, Og fød al Ver - dens Glæ - de!

2.

Ei Synd, ei Død i Verden meer
 Mig knuge skal og tvinge:
 Jeg Naadens Dør oplukket seer,
 Min Sjæl har Englevinge.
 En Ronge blev idag mig fød;
 Det lille Barn paa Moders Skjød
 Al Verdens Nød betvinger.
 Hans Rige Himmel er og Jord,
 Den Ronge evig Tro jeg svor,
 Og han min Sjæl gav Vinger.

3.

Flyv høit, min Sjæl, flyv barnefro,
 Vær salig i hans Rige!
 Med Kjærlighed, med Haab og Tro,
 Hans Kraft mig ei skal svige;
 I Klude svøbt, i Krybbe lagt,
 Det Barn har over Stormen Magt
 Og over Havets Bølger:
 Ei Jord, ei Luft, ei Ild, ei Vand,
 Ei Mørkets Magter røre kan
 Den Sjæl, som Herren følger.

4.

Kom, Høie, Ringe, Store, Smaa!
 Eenfoldige med Vise!
 Lad os til Jesu Krybbe gaae,
 Og Verdens Frelser prise!
 Forgjæves lyse Stjernen ei!
 See, Ronger følgte Hyrdens Vei!
 Hør, Himlens Engle kvæde!
 Idag er os en Frelser fød,
 Idag al Verdens Sorg er død,
 Og fød al Verdens Glæde!

B. S. Jøgemann.

Nr. 36. Julen har bragt velsignet Bud.

$\text{♩} = 60 \text{ o: } 38^{\text{c}}$

1. Ju-len har bragt vel-sig-net Bud, Nu glæ-des Gam-le og Un-ge, Hvad En-gle-ne sang i Ver-den ud, Nu

al-le smaa Børn skal sjun-ge; Gre-nen fra Li-vets Træ staaer skjönt Med Lys, som Fug-le paa

Kvi-ste; Det Barn, som sig glæ-der fromt og kjönt, Skal al-drig den Glæ-de mi-ste.

2.

Glæden er Jordens Gæst idag
 Med Himmekongen den lille;
 Du fattige Spurv, flyv ned fra Tag
 Med Duen til Julegilde!
 Dands, lille Barn, paa Moders Skjød,
 En deilig Dag er oprunden;
 Idag blev vor kjære Frelser fød,
 Og Paradiisveien funden.

3.

Frelseren selv var Barn, som vi,
 Idag han laa i sin Vugge;
 Den Have, Guds Engle flyver i,
 Vil Jesus for os oplukke;
 Himmerigs Ronge blandt os boer,
 Han Juleglæden os bringer,
 Han favner hver Barnesjæl paa Jord
 Og lover os Englevinger.

Nr. 37. Her komme, Jesu, dine Smaa.

♩ = 50 o: 55⁴⁴.

1. Her kom-me, Je-su, di-ne Smaa, Til dig i Beth-le-hem at gaae; Op-lys En-hver i

p

Sjæl og Sind, At fin-de Vei-en til dig ind!

2.
Vi løbe dig med Sang imod
Og kysse Støvet for din Fod;
O salig Stund, o søde Nat,
Da du blev født, vor Sjæleskat!

3.
Velkommen fra din Himmelsal
Til denne Verdens Skyggedal,
Hvor man dig intet Andet hød,
End Stald og Krybbe, Kors og Død.

4.
Men, Jesu, ak! hvor gaaer det til,
At dog saa Faa betænke vil
Den inderlige Kjærlighed,
Som drog dig til os Arme ned?

5.
O, drag os Smaa dog til dig hen,
Vor søde, fromme Sjæleven!
At Hver af os saa inderlig
I Troen maa omfavne dig.

6.
Lad Verden ei med al sin Magt
Os rokke fra vor Daabes Pagt,
Men giv, at al vor Længsel maa
Til dig, til dig alene staae!

7.
Saa skal det skee, at vi engang
Blandt alle Helgens Jubelsang,
I Himlens søde Paradiis
Skal prise dig paa Engleviis.

8.
Her staae vi nu i Flok og Rad
Om dig, vort skjønneste Hjerterblad,
Ak hjælp, at vi og Alle maae
I Himlen om din Throne staae!

H. A. Brorson.

Nr. 38. Stille Nat, hellige Nat.

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{44}$.

1. Stil - le Nat, hel - li - ge Nat! Taus er nu Li - vets Larm; Kun de from-me, de hel - li - ge To

Vaa - ge kjær - ligt for Bar - nets Ro. Sov i Ma - ri - as Arm, Sov i Ma - ri - as Arm!

2.
Stille Nat, hellige Nat! —
Hyrders Flok lyttet' glad,
Da det lød i Engles Chor:
Eder en Frelser er født paa Jord,
: Hist i Davids Stad! :

3.
Stille Nat, hellige Nat! —
Jesu Christ! Kjærlighed
Blidt omsvæver din Barnemund;
Ja, med dig slog Frelsens Stund,
: Kom til Jorden Fred! :

Efter det Tydske af B.

$\text{♩} = 72 \text{ o: } 26^{44}$.

Nr. 39. I Jesu Navn.

1. 1 Je - su Navn Bør al vor Gjer-ning skeep, Om den skal vor-de os til Held og Gavn Og ei

*) Ved Benyttelsen af nærværende Mel. til Nr. 161 og Nr. 454 i Roesk. Psbg. deles denne Node i ♩ ; men Ps. Nr. 161 har faaet sin egen Melodie under Nr. 157, hvorefter ogsaa Ps. Nr. 454 kan synges.

til For - dær - vel - se. Al den I - dræt, Som be - gyn - des i det, Frem til det Go - de gaaer, Ind-

til den Maalet naaer, At for Le-gem og for Sjæl Der-ved fremmes kan vort Vel, Og Gud der - af Æ - re faaer.

2.
 I Jesu Navn,
 Paa Jesu eget Bud
 Paakalde vi med Tillid Herrens Navn,
 Prise vi med Tak vor Gud.
 Mægtig han er,
 Hvad han byder, det skeer,
 Al Godhed er hos Gud,
 Al Viisdom er hos Gud;
 Stadig vi da haabe maae,
 At, naar ham vi lide paa,
 Alting heldigt falder ud.

3.
 I Jesu Navn
 Vi leve og vi døe;
 I Livet han os holder i sin Favn,
 Han os favner, naar vi døe.
 Engang han skal,
 Ved sit mægtige Kald,
 Os vække vældelig,
 Og føre op til sig;
 Jesus, som os har forløst,
 Dig vi da med Englerøst
 Syngne Priis evindeligt.

Af en ubekjendt Forfatter (1845); — Ev. chr. Psbg.

(Til samme Melodie.)

1.
 Din Sæd udstrø,
 Du store Sædemand!
 Lad spire, Herre, Ordets Himmelfrø!
 Giv det Rod i fremmed Land!
 Spirer det ei
 Paa den alfare Vei;
 Vil Tjørn, vil Klippegrund
 Det kvele for en Stund;
 Herre, i den gode Jord,
 Hvor et ydmygt Hjerteroe,
 Giv det Roden, stærk og sund.

2.
 Af helligt Frø
 Lad hellig Væxt opstaae!
 Lad den i Jordens kolde Luft ei døe!
 Aandens Himmel vil den naae.
 Fromhed og Tro,
 De Retfærdiges Ro,
 Det Haab, som ei forgaaer,
 Af himmelsk Rod opstaaer;
 Kjærligheden, høi og stor,
 Himmelfrugten er paa Jord
 Af den Sæd, Guds Søn udsaaer.

3.
 Jeg har det hørt,
 Det Salighedens Ord:
 O Frelser, hvor din Røst har Sjælen rørt;
 Stille Himmelspiren groer.
 Skal den ei døe,
 Skal af Evigheds Frø
 Den Spire foldes ud,
 Som stræber frømt mod Gud —
 Herre, send mig da din Aand!
 Frelser, skjærm med hellig Haand
 Evigheds Planteskud.

B. S. Jøgemann.

Nr. 40. Mel. „Gud Fader udi Himmerig.“

♩ = 72 3: 26⁴.

1. I Un - der - vær - kers Land jeg boer, Ei blin - de Sjæl det ænd - ser; Guds Kraft i -

gjen - nem Ver - den foer, Og Naa - den har ei Grænd-ser.

The musical score for Nr. 40 is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems of music. The first system has a treble and bass staff with a key signature of one sharp (F#). The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The second system continues the melody and accompaniment. The lyrics are written below the treble staff.

2.
Den Herre ei forglemmer mig,
Som Ørkens Fugl ei glemmer;
Han hører spæde Ravnens Skrig,
Han Dyrets Suk fornemmer.

3.
Han kommer fattig Spurv ihu,
Han Markens Lillie klæder;
Han skjærmer underfuld endnu
Den Orm, min Fod nedtræder.

4.
O Gud, hold over os din Haand!
Og ingen Ørk er øde;
Opliv al Verden med din Aand!
Og leve skal de Døde.

B. S. Jagemann.

Nr. 41. Jesus, Frelser, Saliggjører.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Je - sus, Frel - ser, Sa - lig - gjø - rer! Høit vel - sig - net er dit Navn: } Hvad jeg
Naar jeg det i Ver - den hø - rer, Ti - er Smer - te, Sorg og Savn; }

The musical score for Nr. 41 is written for piano in 2/2 time. It consists of one system of music. The treble and bass staves are in 2/2 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody is in the treble staff, and the accompaniment is in the bass staff. The lyrics are written below the treble staff.

led i svund-ne Aar Som en Mor-gen-sky bort-gaaer, Og jeg sku-er i dit

Ri-ge Lys min Nyt-aars-sol frem-sti-ge.

2.

Jesus! naar dit Navn jeg hører,
Hører jeg en himmelsk Klang;
Sjælens dybe Grund sig rører,
Jeg fornemmer Engles Sang:
Før din store Dag frembrød,
Før du laa i Moders Skjød,
Hørte Jorden Engles Tunge
Saligt her dit Navn udsjunge.

3.

Jesus! naar dit Navn jeg siger,
Bøier sig mit Knæ mod Jord,
Aanden mod din Himmel stiger,
Hjertet haaber, elsker, troer.
I dit Navn henvandre jeg
Frydefuld Gudherrens Vei
Til den Nytaars-Morgenrøde,
Naar jeg salig dig skal møde!

B. S. Jøgemann.

(Til samme Melodie.)

1.

Dagen synker, Lyset svinder,
Hvorfor saa veemodig nu?
Raste døde Glæders Minder
Deres Skygger i din Hu?
Nævn for Gud med Haabets Navn
Dine Længsler, dine Savn!
Er hans Kraft dig nu forborgen,
Solen rinder op i Morgen.

2.

Væltet Mørket Frygtens Byrde,
Syndens Banghed paa dit Sind?
Christus, alle Sjæles Hyrde,
Ei ved Hjorden slumrer ind!
Rast paa ham din tunge Nød;
Han vil ingen Synders Død.
Ei din Skyld vil ham besvære;
Christi Kors kan Meget bære!

3.

Gjør dig Nattens Varsler hange?
Sæt din Tro mod Dødens Magt!
„I min Faders Huus er' mange
Boliger,“ har Jesus sagt.
Tusindvis gaar Stjerner frem,
Finder Sjælen der sit Hjem? —
Veed jeg det? Men fast forvisset
Er et Lysets Sted mig hisset!

4.

Vær i Herren tryk og stille!
Tag i Troen Jesu Fred!
Ingen Nat skal kunne skille
Dig ved deres Kjærlighed;
Ikke Døgnet mørke Stund,
Ei det sidste Sövnens Blund.
Al din Hvile Naaden freder,
Vækker dig til Haab og Glæder!

C. J. Boye.

Nr. 42. Mel. „O Gud, du fromme Gud.“

♩ = 60 3/4: 38^{aa}.

1. Min Je - sus han er mig Be - gyn - del - se og En - de, } Han er mit Æ - e - med, Hvor
I al - den Deel, jeg gjør, I - hvor jeg mig mon ven - de; }

jeg end gaaer paa Jord, O, In - tet u - den han Ud - i mit Hjer - te boer.

2.

Naar jeg kun Jesum har,
Hvad skjøtter jeg om Jorden,
Hvad agter jeg paa Slud,
Paa Storm, paa Ild og Torden?
Hans Kjærlighed den gjør
Hver Byrde mig til Lyst!
Jeg Intet uden ham
Vil huse i mit Bryst.

3.

Med Jesu vaager jeg,
Med Jesu vil jeg sove,
Med Jesu gaaer jeg glad
Og Alting frisk tør vove;
Med Jesu jeg engang
Gaaer til mit Hvilested,
Det er jo ei at døe,
Naar Livet følger med.

4.

Min Jesu, för mig selv
I alle mine Dage,
Ei uden dig et Trin
Paa denne Jord at tage!
Skal jeg mig före selv,
Förføres jeg saa let,
Men förer du mig kun,
Er al min Vandring ret.

5.

Dig vil jeg ganske mig
Med Liv og Sjæl hengive,
I Tanke, Gjærning, Ord
Dig tjene her i Live;
Forsmaa det Offer ei,
Lad mig dog være din,
Gjør med mig, hvad du vil,
Din Villie er min!

Efter det Tydske af H. A. Brorson; — Ev. chr. Psal.

Nr. 43. Du, Herre Christ.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Du, Her - re Christ, Min Frel - ser est, Til dig jeg haa - ber e - ne; Jeg troer paa dig, O

bliv hos mig E - vin - de - lig Alt med dit Ord det re - ne!

The musical score is written for voice and piano. The voice part is in treble clef with a common time signature (C). The piano accompaniment is in bass clef. The tempo is marked as 50 or 55 beats per minute. The key signature has one sharp (F#). The score consists of two systems of staves. The first system contains the first line of the song, and the second system contains the second line. The lyrics are written below the voice staff.

2.
Jeg slaer min Lid
Nu og altid
Kun til din rige Naade;
O Jesu sød,
Hjælp mig af Nød,
Ja, for din Død
Frels mig fra Synd og Vaade!

3.
Gaaer Sorgen paa,
Din Sjæls Attraa
Er altid at husvæle;
Hvad Nød er der,
Hvor du er nær,
O Herre kjær?
Dig mon jeg mig befale.

4.
Jeg være vil,
O Jesu mild,
Hvor du mig helst vil have;
Jeg lukker ind
I Sjæl og Sind
Dig, Herre min,
Med al din Naadegave.

5.
Da veed jeg vist,
O Jesu Christ,
Du vil mig ei forlade;
Du siger saa:
Kald du mig paa,
Hjælp skal du faae,
Og Intet skal dig skade!

6.
Giv os, o Gud,
Vi paa dit Bud
Maae leve saa tilsammen,
At vi hos dig
Evindeligt
I Himmerig
Kan faae din Glæde! Amen.

H. Chr. Sthen.

Nr. 44. Mel. „Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise.“

♩ = 60 3: 38“.

1. Hvor er en Ræd-sel, som kan os for-fær-de, Naar vi be-va-re Chri-sti Aand? } Som
Trygt hoe vi bag hans Naa-des sik-kre Gjør-de, Vort Lød er i hans stær-ke Haand. }

i en Storm-vind Sko-vens Stammer, Saa bæ-ve Ver-dens Børn i Ver-dens Jam-mer; Men vi, al Synd og

Sorg til Trods, Tør syn-ge frit: Gud er med os!

3.
Ved dig, Immanuel, skal vindes Freden;
Gud var med os i Kraftens Bliv,
Hvorved det Støv, du vandred i hernelen,
Blev dannet i din Moders Liv.
Du skyldfri Søn af Davids Datter!
Ved dig vort tabte Held skal vindes atter;
Du rene Skud af Davids Rod!
Af dig vi drage Styrke god.

4.
Gud var med os i al din Daad og Tale,
I hver en Tanke af din Aand,
I hvert af dine Fjed i Syndens Dale,
I Underkraften af din Haand,
I hvert dit Suk, i al din Kvide,
I dine Saar, i Blødet af din Side,
Og i din Død paa Korsets Pæl,
Uskyldige Immanuel!

2.
See, en Immanuel til Tegn os sattes
I Jesu Christ til evig Tid,
At aldrig skal os Hjælp og Redning fattes
I Troens Kamp og gode Strid.
Vor stærke Fader i det Høie
Ved ham har taget bort vor Sorg og Møie,
Og ladet større Held os spaae,
End hvad vi bede og forstaae.

5.
Gud var med os i Glandsen fra det Høie,
Da Graven brast paa tredie Dag,
Og i dit Seierstog fra Kampens Møie
Til Hjemmet efter vunden Sag.
Gud er med os, til Verden svinder,
I Daabens Pagt og i din Nadvers Minder,
I Aandens Værn mod Synd og Sorg,
Immanuel, du Klippeborg!

M. N. Schmidt.

Nr. 45. Mel. „Mit Haab og Trøst og al Tillid.“

♩ = 72 o. 26“.

1. Lyk - sa - lig Den, som yd-mygt troer, Hvad Oi - et ei kan gjæt - te! } Saa blind jeg er, ved ham jeg
 Naar Chri-sti Lys i Sjæ-len boer, Han træf-fer dog det Ret - te. }

mf

seer Det Dy - be med det Høi - e; Jeg al - le Ver-dens Tvivl be - leer; Min Tro er Hjer-tets Oi - - e.

2.
 Der spørges vel saa mangt „Hvorfor?“
 Naar Sorgens Skygger stige;
 Hvorfor mig Skjæbnen tidt er haard,
 Jeg kan ei altid sige.
 Men Herren giemmer mig en Skat
 Til Løn for al Slags Møie;
 Det seer jeg grant i Muln og Nat!
 Min Tro er Hjertets Oie.

3.
 Saa mangt et utaalmodigt „Naar?“
 Bl'et spurgt i Modgangs Tider,
 Mens Dagen seent med Taarer gaar,
 Og Natten langsomt glider.
 Naar hjælper mig min Fader kjær?
 Det veed jeg ei saa nøie;
 Men det jeg seer, at han er nær;
 Min Tro er Hjertets Oie.

4.
 Min Fremtids Skjul er rullet ned,
 Fordult er næste Morgen;
 Men Herrens Viisdom er min Fred,
 Ei den er mig forborgen.
 Jeg kan med trøstigt Velbehag
 I Haabet mig fornøie;
 Enhver min Dag er Herrens Dag!
 Min Tro er Hjertets Oie.

5.
 Jeg seer vel ei i Himlen ind,
 Hvor skarpt jeg ogsaa stirrer;
 De stærke Straaler gjør' mig blind,
 Og Skyen mig forvirrer.
 Men dog jeg kjender Himlens Havn,
 Hvor ingen Storm tør støie;
 Jeg styrer dig i Jesu Navn; —
 Min Tro er Hjertets Oie!

C. J. Boye.

Nr. 46. Med sin Alabasterkrukke.

♩ = 60 3/4 38⁴.

1. Med sin A - la - ba - ster - kruk - ke, Fuld af Sal - ve dy - re - bar, } Kom, med Hjer - tet
 Hun, som maat-te skamfuld suk - ke: Her - re, yn - kes! Her - re, spar! }

p

søn - der - knu - set, Ind i Pha - ri - sæ - er - hu - set, Hvor til - bords den Re - ne sad.

2.

Synderinden kom med Rødme,
 Krukken brat hun sønderbrød,
 Salven dyrebar med Sødme
 Over Herren hun udgjød,
 Lod og sine Taarestrømme
 Herrens Fødder oversvømme,
 Tørred med sit Hovedhaar.

3.

I min Barm, som denne Kvinde,
 Hjertet føler Banghed stor,
 Sniger, som den Synderinde,
 Sig til dig ved Naadens Bord,
 Rødmer, blegner, føler Vaanden,
 Eftergjør det Alt i Aanden,
 Sukker: Herre, ynkes, spar!

4.

Som min Gud jeg dig vil dyrke,
 Som en Sol for mig oprind!
 I min Sjæl er Mulm og Mørke,
 Midnat uden Maaneskin;
 Sec dog til mig; fra det Høie
 Speile sig dit Soleøie
 I min stille Taareflod!
 Efter det Greske af N. F. S. Grundtvig.

♩ = 72 3: 26⁶⁶.

Nr. 47. Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet.

1. Jeg kjen - der ham, hvem jeg har o - ver - gi - - vet, Min he - le Sjæl til e - vig
 Han Vei - en er og Sand - he - den og Li - - vet, Han ned til os med Naa - dens

mf

Ei - en - dom, } O, vel mig, Je - su, dig jeg kjen - der, Til dig som Frel - se - ren min
 Fyl - de kom; }

Til - lid sig hen - ven - - der.

2.
 Lyksalige de Øren, som dig hørte,
 Lyksalige de Øine, som dig saae,
 Da du dit Liv blandt Mennekene førte,
 Du, som for os i Døden vilde gaae!
 Men jeg og skal engang med Glæde
 Dit Ansigt skue hist i Herlighedens Sæde.

3.
 O søde Haab, o Trøst foruden Lige!
 Din stærke Haand oplod mig Himmelen,
 Og fra mit Bryst tidt Længselsukke stige;
 At komme did, hvor du for os gik hen;
 O, jeg hos dig skal have Livet,
 Og see den Herlighed, din Fader dig har givet.

4.
 Min Jesu, lad mig altid dig tilhøre,
 Din Aand og Kraft veilede mine Fjed,
 At sikkre Trin jeg maa paa Banen gjøre
 Og naae mit Maal, en evig Salighed!
 Paa dig jeg troer, paa dig jeg haaber,
 Og vist du hører Den, der dig med Tro anraaber!
 H. Kampmann.

Nr. 48. Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjer-te.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Dig, Je - su, pri - ser jeg af gan - ske Hjer - te; Ved Ord og Lev - net du mig Dy - den

lær - - te, Og for at frel - se mig fra Syn - dens Brø - de Du led og dø - - de.

2.
 Dog, lad ei blot min Sang din Priis udbrede;
 Til Tro og Kjærlighed din Aand mig lede,
 Og styrke mig, mod syndig Lyst at kæmpe
 Og den at dæmpe!

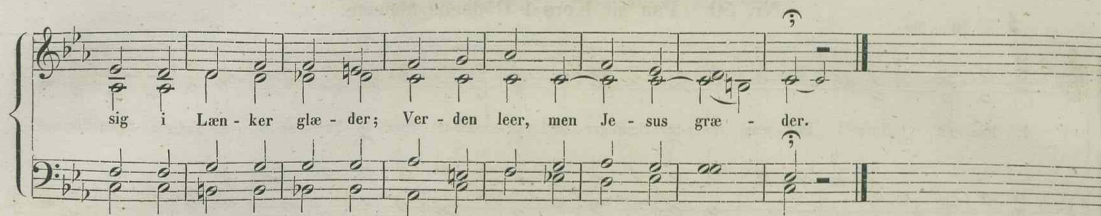
3.
 Da, Herre, skal mig Intet fra dig vende;
 Jeg er og bliver din til Livets Ende,
 Og hisset jeg igjennem Evigheder
 Din Priis udbreder.

Efter det Tydske af H. A. Brorson; — Riber.

Nr. 49. Jesus græder, Verden leer.

♩ = 60 o: 38⁴.

1. Je - sus græ - der; — Ver - den leer, Van - vid sjun - ger mel - lem Gra - ve; } Sjæ - len
 Syn - dens Træl ei Dy - bet seer, Dø - den dand - ser med sin Sla - ve; }

2.

Enden kommer; — Vee, o Vee!
 Fangne Sjæl, afryst din Lænke!
 Kan du Jesu Graad ei see?
 Kan du paa din Fred ei tænke?
 Græd forgiæves Verdens Dommer,
 Vee da, Vee, naar Enden kommer!

3.

Jesus græder; smelt, hvert Bryst,
 Vaagu, hver syndig Sjæl, som sover;
 Bæv, o Verden, i din Lyst!
 Dig din Frelser græder over.
 Brister, brister, Mørkets Kjæder!
 Smelt, hvert Hjerte; Jesus græder!

B. S. Jøgemann.

(Til samme Melodie).

1.

Christus gaar til Kedrons Bæk;
 Sagtelig med Sorg den risler;
 Rundt omkring i Græs og Hæk
 Bugter Snogen sig og hvisler;
 Een kun vil de Alle stinge,
 Bittre Smerte Jesum bringe.

3.

Christus staaer ved Kedrons Bæk;
 End er Tid at gaae tilbage.
 Blomsten vaagner op med Skræk,
 Dybe Suk fra Busken klage,
 Hviske gjennem Nattens Vinde:
 Mørket haver Ondt i Sinde!

5.

Hør, o Jesu! Nattens Röst!
 Judas venter med sin Skare!
 Kan ei Jorden finde Tröst,
 Frelses ud af Syndens Snare,
 Uden du skal Døden møde?
 Maa du lide? skal du bløde?

7.

Jesu! til din Smertes Vei
 Bitter Veemod Tanken leder!
 Styrk mig, at forgiæves ei
 Over dig mit Øie græder!
 Du min Taare selv velsigne!
 Giv mig Kraft til dig at ligne!

2.

Knuus den, Mester! i dens Blod,
 För den naaer sin onde Glæde!
 Slangens Hoved med din Fod
 Har du Magt at søndertræde!
 Hjertet bryder ud i Taarer,
 Dersom Dødens Braad dig saarer!

4.

Al Naturen har ham kjær;
 Tidt han gik i Mark og Skove,
 Frydede Guds Blomsterhær
 Ved dens Herlighed at love.
 Nu den gyser ved hans Fare,
 Vil saa gjerne ham bevare!

6.

Christus over Kedron gaaer;
 Rjærlig al vor Nød han veier
 Mod den Kval, ham forestaaer;
 Rjærligheden vinder Seier!
 Alt han lader Gud beskikke;
 Sparer kan han, — vil det ikke.

8.

Opreis Modet ved din Aand,
 Naar i Prøvens Stund det svigter,
 Naar jeg veier i min Haand
 Verdens Lyst mod tunge Pligter!
 Lad mig Verden overmande,
 Stærk, som du, ved Kedrons Vande!

C. J. Boye.

Nr. 50. Paa sit Kors i Dödsens Smerte.

♩ = 60 or 38te.

The musical score is written for piano in 2/2 time. It consists of two systems. The first system has a treble and bass staff. The treble staff contains the melody with lyrics underneath. The bass staff provides harmonic accompaniment. The second system continues the melody and accompaniment. The tempo is marked as 60 or 38te. The dynamics include *mf* (mezzo-forte) at the beginning of the first system.

1. Paa sit Kors i Död-sens Smer-te Hæn-ger med van-smæg-tet Hjer-te Frel-se - ren, Guds e - gen Søn;

Selv den e - vig - go - de Fa - der Ham til Dö - den o - ver - la - der, Hö - rer taus hans An-gest - bøn.

2.
Ak, hvor angstet, hvor bedrøvet,
Hver en Vennerøst berøvet
Er den ømme Frelseres Sjal!
Lidelsesnes Ralk uddrikke
Maa han, skal han, ellers ikke
Naaes hans Hensigt og mit Vel.

3.
Hvo kan tænke paa den Smerte
Uden med et saaret Hjer-te,
Om endog en Synder led?
Men her lider han, den Høie;
Smelt, mit Hjer-te, græd, mit Øie!
Ak, her lider Hellighed!

4.
Han for Verdens Synd maa lide
Al den Marter, al den Ryide,
Taale Spot og Saar og Baand.
Ak! han selv var Livets Kilde;
Men han døer, og døde han vilde,
Lydig han opgav sin Aand.

5.
O, lad aldrig nogensinde
Mig de Plager gaae af Minde,
Frelser, dem for mig du bar.
Men lad Kors og Död og Smerte
Tale, raabe i mit Hjer-te,
Hvad min Frelse kostet har!

6.
Hjælp, at jeg min Synd begræder,
Og mig stedse vaersom glæder
Ved min Fred og Salighed;
Kjøbt jeg blev, dit Navn skee Ære!
Dyrekjøbt, ak, lad det være
Varsel ved ethvert mit Fjed!

7.
Af din Naade giv mig Kræfter,
At jeg stedse dig herefter
Maa bekjende redelig;
Du, som atter bød mig leve,
Dig til Ære lad mig leve,
Og i Döden prise dig!

8.
Nu, Forbarmer, jeg det haaber,
Jeg Forløste stadig haaber,
Styrk du selv min svage Tro;
Naar mit Legem dødt henfalder,
Da jeg veed, min Sjal du kalder
Hen til Paradisets Ro.

B. G. Sporon; — Riber.

Nr. 51. Gak, under Jesu Kors at staae.

♩ = 60 o: 38⁴.

Menigheden. 1. Gak, un - der Je - su Kors at staae, Hans sid - ste Ord at ag - te paa! Fra Kor - sets

Træ hans Naa - des Røst Skal ly - de dig til Liv og Trøst.

2.
Choret. Han først for sine Fjender bad:
„O kjære Fader, dem forlad,
Thi hvad de gjøre, veed de ei,
Saa blinde gaae de Syndens Vei!“

3.
Menigh. O Jesu, bed du og for mig;
Du seer, hvor blind og skrøbelig
Jeg er i al min Vei, mit Værk,
Men ved din Bøn jeg bliver stærk.

4.
Choret. Han dernæst til sin Moder saae,
Hvor jammerfuld hun monne staae,
Som stungen gennem Sjæl og Liv
Med skarpn Sværd og Morderkniv.

5.
En anden Søn han hende gav
Til Lindring, Trøst og Støttestav:
„Johannes, tag dig hendes Sag
Som Moders an fra denne Dag!“

6.
Menigh. Om jeg, o Jesu, og skal staae
Forladt, forhadet, med Korset paa,
Ja, venneløs, blandt Rov og Ran,
Send et Guds Barn, som ta'er mig an!

7.
Choret. Den Røver, som sin Synd fortrød
Og trøstede sig i Jesu Død,
Tilsagde han: „Idag med mig
Du være skal i Himmerig!“

8.
Menigh. Lad mig og i min sidste Stund
Faae Trøst, o Jesu, af din Mund;
O, lad mig daglig bedre mig
Og faae en Lod i Himmerig!

9.
Choret. Det fjerde Ord var frygteligt,
Og aldrig hørte Himlen sligt:
„Min Gud, min Gud, hvi haver du
I denne Nød forladt mig nu!“

10.
Menigh. For min Skyld du i Mulm og Nat
Dig følte saa af Gud forladt,
At aldrig jeg forlades skal
I Dødens dybe Skyggers Dal.

11.
Choret. „Mig tørster,“ sagde han, og fik
Af Eddike saa bedsk en Drik.
Menigh. O Frelser, mine Synders Maal
Du tømte af den bitter Skaal!

12.
Choret. Da lød hans Ord: „Det er fuldragt!“
Og bedre Ord blev aldrig sagt.
Menigh. Nu staaer mig aaben Himlens Port,
For mig har Jesus Fyldest gjort.

13.
Choret. Det sidste Suk, det sidste Raab
Var fuldt af Livsens store Haab,
Han sagde: „Fader, i din Haand
Befaler jeg min Sjæl og Aand!“

14.
Menigh. Det Ord, det Ord sig trænger ind
Udi mit Hjerter, Sjæl og Sind;
Gid det og blive sidste Ord,
Jeg tale skal paa denne Jord!

Th. Ringo.

Nr. 52. Jesu, dine dybe Vunder.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Je - su, di - ne dy - be Vun - der, Jeg vee - mo - dig tæn - ker paa, } Ak, du
 Og min rør - te Sjæl be - grun - der, Hvi du vil - de li - de saa. }

mf

led jo Alt for mig! Al - drig vil jeg glem - me dig, Dig, som bar min Syn - de -

brø - de, Da du gik din Død i - mø - - de.

2.
 Tidt er Udyd mig i Sinde
 Tidt mig frister Kjød og Blod,
 Da jeg holde vil i Minde
 Dig, som du ved Korset stod.
 Uden Skyld du var forladt,
 Martret, spottet og forladt;
 Dette kan mig Styrke give,
 Syndelysten at bortdrive.

3.
 Tidt mig Verdens Lyst vil lede
 Hen paa Lasters brede Vei,
 Tidt mig lokker syndig Glæde,
 Dog den mig besnærer ei;
 Thi for Verdens falske Lyst
 Ængstedes min Jesu Bryst.
 Bort da, Vellyst, af mit Hjerte!
 Du har voldt min Frelser Smerte.

4.

Vil mig Skræk og Kummer true,
 Jesu, da min Trøst er du;
 Jeg skal ei for Korset grue,
 Naar du kommer mig ihu.
 Tillid og Taalmodighed
 Lærte du mig, da du led,
 Gjerne jeg dig følger efter,
 Giv mig Stadighed og Kræfter!

5.

End, naar Döden selv sig nærmer,
 O, jeg da forsager ei;
 Du, min Frelser, min Beskjærmer,
 Du gik selv ad samme Vej;
 Du gik ind til Herlighed,
 Der har du beredt mig Sted.
 Klippefast mit Haab er grundet,
 Döden har du overvundet.

Til det Tydske af N. C. Arctander; — Ev. chr. Psal.

(Til samme Melodie.)

1.

Endt er Ugens Værk og Möie,
 Sabbathsdagen forestaaer;
 Tör jeg nu mig ret fornöie,
 At jeg Hvilens Timer faaer?
 Villigt vender sig min Hu
 Bort fra Verdens Trængsel nu;
 Tör du, haabefuld, berede
 Dig, min Aand, paa Himlens Glæde?

3.

Mind mig ret om Gravens Skygge,
 Tause, mørke Aftenstund!
 Lad mig ikke daarligt bygge
 Livsens Haab paa løse Grund!
 Om jeg nu fik Dödens Bud,
 Hvordan saae mit Regnskab ud?
 Spar mig, Gud! For Verdens Dommer
 Stædes jeg, naar Budet kommer.

2.

Förend Söndags Morgenröde
 Jesus fik af Graven vakt,
 Taalte han, og led, og döde,
 Og hans Gjerning var fuldbragt.
 Jeg er og en Sædemand; —
 Tjente jeg min Gud, som han?
 Kors paa Jorden fik jeg bære; —
 Bar jeg det til Jesu Ære?

4.

Sabbathsdag for al Slags Klage
 Stiger snart i Mörkets Sted;
 Haabefuld jeg da vil tage
 Forskud paa min Himmelfred.
 Först min Skyld til dig, min Gud,
 Slette mine Taarer ud!
 Kamp og Tro og Bød mig lede
 Fremad mod dit Riges Glæde!

C. J. Boye.

Nr. 53. Jesus er mit Liv i Live.

♩ = 66 o: 31⁴.

1. Je - sus er mit Liv i Li - ve, Je - sus dø - det har min Død, } For min
 Du for mig dig vil - de gi - ve I den stør - ste Sjæ - le - nød; }

mf

Sa - lig - hed at frem - me, Lod du dig saa dybt be - skæm - me; Tak og Æ - re tu - sind -

fold Skee dig der - for, Je - su hold!

2.
 Uden Skyld du blev anklaget,
 At jeg skulde sikkert boe;
 Grunt du blev med Uret slaget,
 At jeg skulde nyde Ro;
 For med Gud mig at forsone,
 Lod du dig med Torne krone;
 Tak og Ære tusindfold
 Skee dig derfor, Jesu bold!

3.
 Tak og Priis af Sjæl og Hjerte,
 Jesu, for din Angst og Nød,
 For hvert Saar, hver Spot og Smerte,
 For din jammerfulde Død;
 For dit Suk og dine Klager,
 For de tusindfoldte Plager,
 For hvad Sjæl og Legem led,
 Tak og Priis i Evighed!

Efter det Tydske af Fr. Rostgaard.

Nr. 54. Mel. „Vor Fader udi Himmerig.“

♩ = 60 3/4: 38“.

1. O hjer-tens-kjæ-re Je-su Christ, Du, der al Ver-dens Frel-ser est, Du som et fromt, u-skyldigt Lam Led

Sjæ-le-angst og Haan og Skam, Og ved dit Kor-ses Rval og Nød Før-lø-ste mig fra e-vig Død!

2.
Jeg takker dig af Hjertens Grund
For Alt, du led saa mangelund;
Jeg beder end ydmygelig,
At du min Synd forlader mig,
For hvilken du, o Jesu, led
Og til din sidste Time stred!

3.
Lad, hellige Immanuel,
Din Død ei spildes paa min Sjæl;
Din Sjælekamp, den Rval, du led,
Lad komme mig til Salighed;
Dit Fængsel og dit haarde Baand
Mig fri af mine Fjenders Haand!

4.
Og naar den Time kommer da,
At Sjælen skilles skal herfra,
Da stat mig bi, o Jesu Christ,
Og vogt mig vel for Fjendens List,
At han med al sin Vold og Svig
Ei Noget skal formaae mod mig!

5.
Jeg er din Eiendom og Arv,
Du kjender bedst min Trang og Tarv,
Du haver kjøbt mig med dit Blod,
Som du paa Korset flyde lod;
Thi kan du ei forlade mig,
Al min Fortrøstning staaer til dig!

Efter Cassubens Psbg. 1661.

Nr. 55. Hør vor Helligaftsens Bøn.

♩ = 50 o: 55⁴.

1. Hør vor Hel - lig - af - tens Bøn, Hør os, Guds een - baar - ne Søn! Hør du os i

Paas - ke - kvæld, Ef - ter - giv os al vor Gjæld, Saa, op - stand - ne fra de Dø - de,

Glad vor Me - ster vi kan mø - de!

2.

Christus, Ære være dig,
 Takkesang evindelig!
 Ved Korsfestelsen igaar
 Lægte du vort dybe Saar,
 Ved Opstandelsen imorgen
 Slukker du al Dødningsorgen.

Efter det Grønske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 56. Haabet ogsaa blege Kinder.

♩ = 60 o: 38⁶⁶.

1. Haa - bet og - saa ble - ge Kin - der Far - ve kan som Ro - sen - blad; Tröst der boer i

p

sø - de Min - der, Selv naar Ven - ner skil - les ad!

2.
Aand, du kan ei Stövet glemme,
Som var her din Barndoms Ven,
Lyt dog glad til Haabets Stemme:
I forbindes skal igjen!

3.
Flyver end til fjerne Linde
Fuglen fra sin Rede her,
Dog sit Træ den veed at finde
Mellem alle Skovens Træer!

4.
Find dig derfor i at savne
Vennen din i Jordens Dal;
Thi du skal dog atter favne
Vennen din i Himlens Sal!
Efter Ochenschläger. (Af „Kirke - Psalmer“ 1845.)

(Til samme Melodie.)

1.
Dag til Hvile, Dag til Glæde,
Dag, indviet til Guds Fred!
Du har seet i Dödningsklæde
Herren til Guds Herlighed!

2.
Dag, som Naadens Gjerning kroner,
Frelserværkets Hveledag!
Dine Helligaften - Toner
Blev Guds Riges Klokkeslag!

3.
Lönlig gennem Dödningshaven
Livets Engel Vingen slaar;
Stille over Klippegraven
Aandens Morgenluftning gaar.

4.
Bliv til Paaske - Morgenrøde,
Gravsabbath fra Golgatha;
Da med de forløste Døde
Juble vi: Hallelujah!

B. S. Jørgensen.

Nr. 57. Christ stod op af Døde.

$\bullet = 50 \text{ o: } 55^{\text{cc}}$

1. Christ stod op af Dø - de I Paas - ke - Mor - gen - rø - de! Thi syn - ger lydt og sjæ - le - glad Hans

mf

Me - nig - hed i al - len Stad: Æ - re væ - re Gud i det Høi - e!

2.

Christ stod op af Døde!
 Afsonet er vor Brøde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det Høie!

3.

Christ stod op af Døde!
 I Himlen vi ham møde!
 Thi synger lydt og sjæleglad
 Hans Menighed i allen Stad:
 Ære være Gud i det Høie!

Oprindelig Latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie.)

1.

Himlens Morgenrøde
 Sig lod paa Jorden føde
 Ved Midnatstid i Bethlehem;
 Den dunkle Vraa blev Lysets Hjem!
 Ære være Gud i det Høie!

2.

Himlens Morgenrøde
 For Levende og Døde
 Oprandt, da Guds eenbaarne Søn
 Til Moder fik en Jomfru skjøn.
 Ære være Gud i det Høie!

3.

Himlens Morgenrøde!
 Hilsæl med Toner søde!
 Gjenlyd, Guds Riges Blomstervang,
 Af Paradisets Fuglesang!
 Ære være Gud i det Høie!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 58. Mel. „Jeg vil din Priis udsjunge.“

♩ = 50 : 55.

1. I Har Dø - den dog Je - sus blun - ded, I Gra - ven lag - des ned, } Nu
 nu nu dog o - ver - vun - det Al Dø - dens Bit - ter - hed; }

p

rin - der op saa klar Den Sol med Lys og Glæ - de, Som i sit Jor - de -

klæ - de Saa plat for - mør - ket var.

2.
 I Gry ved Englestyrke
 Blev Steen væltet hen;
 Af Gravens Sted, hiint mørke,
 Opstod vor Sjeleven.
 Du Mørkets frække Magt,
 Som Jesum nys ombragte,
 Som ham paa Korset strakte,
 See ham til Liv opvakt!

3.
 Med Lov vor Mund udbryder
 Om Jesu Herlighed,
 Den hele Jord sig fryder,
 Fordi hans Ord er skeet;
 Sit Løfte holdt han vist,
 Thi sjunger alle Munde
 Af dybe Hjertensgrunde:
 Tak skee dig, Herre Christ!

4.
 O mægtig Seierherre,
 Som Fjendens hele Magt,
 Dit store Navn til Ære,
 Har under Fødder lagt!
 Hjælp os at kæmpe saa,
 At, naar vor Strid har Ende,
 Vi Palmen kan ihænde
 Og Seierskronen faae!

Opr. Tydsk; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 59. Himlen aabnes, Mörket svinder.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Him - len aab - nes, Mör - ket svin - der, Her - rens Sei - ers - dag op - rin - der O - ver

mf

Huus og Kir - ke - tag. Naa - dens Port skal al - drig luk - kes, Li - vets Sol vil

al - drig sluk - kes; Søn - nens Dag er Li - vets Dag.

2.
Nu har Sjælen Sabbathstimer,
Nu til Bøn paa Jorden kimer
Kirkeklokkens Søndagsrøst;
Al Guds Englelok med Amen
Slaaer de gyldne Vinger sammen,
Lover Gud for Verdens Trøst.

3.
Synd og Død med Gru og Plage,
Eders bitre Søgnetage
Kommer ei min Glæde ved!
Venligt over Smerte-Haven,
Over Golgatha og Graven
Denne Dag har lyst sin Fred.

4.
Er den alvorsfuld og stille,
Maa min varme Taare trille,
Mens jeg jubler Jesu Navn;
Det er Salighed at græde,
Naar Guds Riges Haab og Glæde
Hilse mig i Jesu Favn.

5.
O, Guds Rigdoms Dyb af Naade,
Mørkets Skræk og Verdens Gaade,
Jeg forstaaer dig, thi jeg troer;
Himlens Port skal aldrig lukkes,
Livets Sol skal aldrig slukkes,
Livets Fyrste did opfoer!

C. J. Boye.

(Til samme Melodie.)

1.

Der er Sang i Dödningshaven,
 Brudt er Seglet, tom er Graven,
 Og bortflygtet er dens Vagt;
 Og der lufte Morgenvinde,
 Og en Engels Vinger skinne,
 Hvor de havde Herren lagt.

2.

Han, den Levende, som døde,
 Lüg en himmelsk Morgenrøde
 Ned til Gravens Skygger saae;
 Der er Sang i Dödens Have,
 Og høit over Kors og Grave
 Livsens gyldne Kroner staae.

Fr. Hammerich.

Nr. 60. Mel. „Søde Jesu, vi er her.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Je - sus le - ver, Gra - ven brast, Han stod op med Gud - doms - væl - - de; }
 Trø - sten staaer som Klip - pen fast, At hans Kors og Død skal gjæl - - de. } Ly - net

mf

blin - ker, Jor - den bæ - ver, Gra - ven brast, og Je - sus le - - ver!

2.

Jeg har vundet, Jesus vandt,
 Döden veg for Livets Seier;
 Jesus Mörkets Fyrste bandt,
 Fri er Den, som Jesus eier;
 Aaben har jeg Himmelen fundet,
 Jesus vandt, og jeg har vundet!

Nordahl Brun.

Nr. 61. Verdens Igjenfødelse.

♩ = 50 3: 55⁴.

1. Ver-dens I - gjen - fø - del - se Glæ-den i - gjen - fø - der, Og for - ny - et Skab-nin - gen Den Op-

stand - ne mø - der; Øst og Vest og Syd og Nord, Ild og Vand og Luft og Jord Syn-ge Paas-ke - psal - mer.

2.
Seer du op til Hvalvingen,
Skyerne sig klare;
Lytter du til Bølgerne,
Blidelig de svare;
Mellem begge, morgenglad,
Fryder sig med Foraarskvad
Hele Fuglechoret.

3.
Seer du, hvor i Skovene
Alle Træer skyde?
Mærker du, hvor Engene
Sig i Vaaren fryde?
Nu det Visne vorder grønt,
Hvad der falmes, atter skjönt;
Det gjør Paaskemorgen.

4.
Livets Varme, seirende
Over Dødens Kulde,
Priser ham, som straalende
Reiste sig af Mulde;
Dødens Fyrste tog ham heel,
Havde i ham ingen Deel,
Misted hvad han havde.

5.
Fundet har nu Mennesket
Bød for alt Forliset;
Sværdet nu, det flammende,
Svandt fra Paradiset;
Nu Cheruben løfter glad
Oliegreen og Palmeblad,
Vinker os til Eden.

Nr. 62. Mel. „O Fryd, o Held.“

♩ = 50 3: 55“

1. Hal - le - lu - jah! See, Her - ren er op - stan - den! See, Gra - ven tom! Han er ei der! Han

f

Dö - dens Læn - ker brød! Han er op - stan - den I Mor - gen-glands og Straa - le - skjær!

2.
Han er opstanden! Hör det, Mörkets Rige!
Hans Blik nedstyrtet' Gravens Vagt.
Din Throne faldt; for ham du maatte vige;
Hans Vælde blev din Overmagt.

3.
Han er opstanden! Hörer det, I Frække,
Som spotte Herrens Majestet!
Har Gravens Steen vel kunnet ham bedække?
Hans Almagt Vredens Börn har seet!

4.
Han er opstanden! Hörer det, I Svage,
Som her i Syndens Banghed gaae!
Sin Søn har Gud fra Döden kaldt tilbage;
Nu skal Forjættelsen bestaae!

5.
Han er opstanden! Hörer det, I Bange!
Er Dödens Frygt ei Daarers Skam?
Ved Jesu Grav tag Dödens Frygt til Fange!
Med ham vi döe, opstaae med ham!

6.
Han er opstanden! Grav, hvor er din Seier!
Hvor er din Braad, du bittere Död!
Ved ham jeg Arveret til Himlen eier!
Han Mörkets Scepter sönderbröd!

Efter Poul Gerhard af C. J. Boye.

Nr. 63. Min Sjæl og Aand, opmuntre dig.

♩ = 72 o: 26te.

1. Min Sjæl og Aand, op - mun - tre dig, Og see nu ind i Him - me - rig, Hvor Je - sus han op -

mf

sti - - ger! Han væ - re, hvad du meest at - traer, O, da du Tro - ens Vin - ger faaer, At ef - ter

ham du hi - - ger Mod Him - lens ly - se Ri - - ger.

2.
Den Sky, som han fra Öine tog,
Den følger jeg og tænker dog,
Den skal ham ei bedække;
Jeg skal dog trænge til ham ind
I Tro, i Haab, med Sjæl og Sind;
Han skal sin Haand udstrække
Og gennem Sky mig række.

3.
Jeg veed og i mit Hjerter troer,
At, som han op til Himlen foer,
Han saa igjen skal komme;
O kom da, søde Jesu, kom,
Og aabne Himlens Helligdom
For alle dine Fromme!
Ak, gid den Tid var omme!

4.
O Verden, hav du da god Nat!
I Himlen er mit Hjertes Skat,
Jeg vil fra Jorden hige;
Din Lyst, dit Guld, din Höihed ei
Skal lægge Hindring paa min Vei,
Farvel vil jeg dig sige; —
Kom, søde Himmerige!

Th. Kingö.

Nr. 64. Mel. „O Drøvelse.“

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Drag, Je - su, mig Dog ef - ter dig; Jeg föl - ger dig med Læng - sel, Si - den

mf

du, o Je - su, gik Ud fra Ver - dens Træng - sel!

2.

Drag, Jesu, mig

Dog efter dig

Fra Verdens Myretue,

At jeg ikke mere skal

Al den Jammer skue!

3.

Drag, Jesu, mig

Dog efter dig

Til Himlens Frydebolig;

Verden er for dine Børn

Vildsom og urolig!

4.

Drag, Jesu, mig

Dog efter dig

Til Himlen op at fare;

Der at staae med Glædesraab

I de Frommes Skare!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 65. Fryd dig, du Christi Brud.

$\text{♩} = 60 \text{ o: } 38^{\text{cc}}$

1. Fryd dig, du Chri - sti Brud, Og möd din Her - re Gud! For - haan - den er hans Naa - de, Som

mf

dig Pro - phe - ten spaae - de. Ho - sian - na! Priis og Æ - re Skal ham, vor Kon - ning, væ - re!
 eller: Ho - sian - na! Hæ - der og Æ - re Skal den - ne vor Kon - ning væ - re!

2.
 Gak ud af dit Paulun,
 Og see et Glædens Sjun;
 Her rider Ærens Konning;
 Glæd dig du, Zions Dronning!
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

3.
 Et Asen hannem bær,
 Dog er det Herrefærd;
 Hans Pragt er saare ringe,
 Dog kan han Döden tvinge.
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

4.
 Sagtmodig i sit Sind
 Han rider stille ind;
 Han Gaver har at føre,
 Som Bruden skal tilhøre.
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

5.
 Lad op din Port saa viid,
 Nu kommer Naadens Tid!
 Nu kommer dig at gjæste,
 Den Største og den Bedste.
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

6.
 Strø Grene paa hans Vei,
 Spar dine Klæder ei!
 Alt Folket bærer Palmer
 Og sjunger Høitidspsalmer!
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

7.
 Umyndige og Smaa
 Lad gjøre ligesaa!
 Den hele Folkeskare
 Med Fryd og Jubel svare:
 Hosianna! Priis og Ære
 Skal ham, vor Konning, være!

Gl. Psalme.

Nr. 66. Mel. „Gud, du skabte Jordens Kreds.“

♩ = 80 a: 21“.

1. Glæd dig, Zi - on, glæd dig, Jord, See, din Ron - ge til dig kom - mer, } Paa hans
 Glæd dig i din Vin - ter, Nord, Chri - stus brin - ger e - vig Som - mer! }

f

Tog bort - tag hver Steen, Smyk hans Vei med hel - lig Green, Bred paa Sti - en Høi - tids -

klæ - der; der er Fryd, hvor han frem - træ - - der.

2.
 Saligt, hvor han drager ind!
 Saligt er det Folk, det Rige!
 Der skal Sorgen flye af Sind,
 Der skal Synd og Død bortvige,
 Der skal Kjærligheden boe,
 Der skal Fredens Palme groe,
 Der skal Haabet evigt bygge
 Under Cherubvingers Skygge.

3.
 Bøi dig for din Konge, Sjel,
 Verdens Konger, bøier Eder!
 Stolte Magt og Høihed, knæl,
 Thronen for Guds Søn bereder!
 See, i Aanders store Land
 Kongespiret fører han,
 Mørkets Magter for ham vige,
 Hans er Salighedens Rige!

4.
 Over de Gjenløstes Land
 Han paa Naadens Stol er Dommer;
 Evig lovet være han,
 I Gud Herrens Navn han kommer!
 Sjung, hver Sjel, med Tak og Bøn:
 Hosianna, Davids Søn!
 Sjung, mens alle Knæ sig bøie:
 Hosianna i det Høie!

B. S. Jøgemann.

Nr. 67. Vor Gud han er saa fast en Borg.

 $\text{♩} = 66 \text{ or } 31^{\text{st}}$

1. Vor Gud han er saa fast en Borg, Han kan os vel be - va - - re; Han var vor

Hjælp i al vor Sorg, Vort Værn i al vor Fa - - re; Den gam - le Fjen - de

led Er nu for Al - vor vred, Stor Magt og Ar - ge - list Han sam - ler mod os

vist, Ei Jor - den har hans Li - - ge.

The musical score is written for a four-part vocal setting (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and piano accompaniment. It consists of four systems of staves. Each system has a vocal staff (treble clef) and a piano staff (bass clef). The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/2. The tempo/meter marking is '♩ = 66 or 31st'. The lyrics are in Danish. The score includes various musical notations such as notes, rests, bar lines, and dynamic markings like 'f' (forte) and 'p' (piano). There are also fermatas over some notes. The piano accompaniment features chords and moving lines in the left hand.

2.

Vor egen Magt den er kun svag,
 Let kan os Fjenden fælde;
 Men En antager sig vor Sag,
 Omgjortet med Guds Vælde:
 Det er den Herre Christ,
 Og Seier faaer han vist;
 Der er ei anden Gud,
 Han drager med os ud,
 Han Marken skal beholde.

3.

Og mylred Djælv frem paa Jord
 Og os opsluge vilde,
 Vi frygte dog ei Fare stor,
 De deres Trudsler spille;
 Lad rase Mørkets Drot
 Med Løgn og Mord og Spot,
 Han har dog faaet sin Dom,
 Da Christ til Jorden kom;
 Et Ord ham nu kan fælde.

4.

Det Ord de vel skal laade staae,
 Og dertil Tak ei have,
 Thi Herren selv vil med os gaade
 Alt med sin Aand og Gave;
 Og tage de vort Liv,
 Gods, Ære, Barn og Viv,
 Lad fare i Guds Navn,
 Dem bringer det ei Gavn;
 Guds Rige vi beholde!

Efter Luther; — Ev. chr. Psbg.

(Til samme Melodie.)

1.

Hallelujah! om Seir og Fred
 Kan de Gjenløste sjunge.
 Hallelujah! om Salighed
 Sjung frydefuld, hver Tunge!
 De Saliggjortes Hær
 Staaer Herrens Throne nær:
 Den gode Strid de strede,
 De see Guds Herlighed,
 Gud gav dem Livsens Krone.

2.

I Lysets Seiersklædebon
 De knæle for Guds Throne,
 I Glands af Herlighedens Aand,
 Mens alle Himle tone;
 De Palmen, eviggrøn,
 Nedbøie for Guds Søn;
 I Engles Paradiis
 De sjunge: Tak og Priis!
 Gud evig Lov og Ære!

3.

Den Salighed Forklartes Røst
 Kun salig kan udsige;
 Den sorrigfulde Sjæl fandt Trøst,
 Fred den Fredsommelige;
 Riig blev den arme Aand,
 Fri den, som laa i Baand,
 Den Sjæl, som Uret led,
 Gik til sin Herres Fred,
 Er salig i Guds Rige.

4.

Hallelujah! de Seier vandt
 De saliggjorte Sjæle:
 De Herren søgte, de ham fandt;
 Paa deres Vei vi knæle!
 Gud, styrk os paa vor Gang!
 At vi med Seierssang
 Engang, med Tak og Priis,
 I Engles Paradiis
 Hallelujah kan sjunge!

B. S. Jngemann.

Nr. 68. Reis op dit Hoved, al Christenhed.

 $\text{♩} = 50 \text{ og } 55^{\text{te}}.$

1. Reis op dit Ho-ved, al Chri-sten-hed, Op - løft dit Øi - e, slaa ei det ned, I Him-len du har hjem - me! Der

er dit Hjer - te, der er din Skat, Der - fra han kom-mer med Æ - ren brat, Hvem du kan al - drig glem - me!

2.
Og naar da under hver Himmelegn
Du seer din Konges det visse Tegn,
Ja, Tegn i Sol og Maane;
Da funkler frydelig Øiet dit,
Da reiser Hoved du kiækt og frit,
Mens Stjerner døe og daane.

5.
Ja, bed for Babel, til grant du seer,
At Bøn og Sukke ei baade meer
Mod Undergangens Bølge!
Da raaber Herren: jeg kommer snart!
Og Bruden svarer: med Lynets Fart
I Sky jeg dig skal følge!

3.
Men, skjönt du længes, o Christenhed,
Saa glem dog ikke, at godt du veed,
Hvad Herren töver efter;
Og bed ham aldrig, før Timen kom,
Til Jordens Gru og al Verdens Dom
At røre Himlens Kræfter!

4.
Du veed, du tjener en Herre mild,
Som ikkun nödig med Himlens Ild
Hjemsøger Jordens Lyder;
Som Abraham, der for Sodom bad,
Saa bed og du for den store Stad,
Til selv han Staven bryder.

6.
Da gjalder Luren for sidste Gang,
Da luer Baunen i Blomster-Vang,
Da styrter Dödens Throne;
Da luttres herlig den gamle Jord
I Skjærsilds-Luer, paa Herrens Ord;
Da straaler Livets Krone!

Nr. 69. Vaagner op! en Stemme byder.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. Vaagner op! en Stem-me by - der, Som høi - tids - fuld og mæg - tig ly - der Til al - le
 Vaagner op! staaer op, I Dø - de! Som gik fra Ti - dens Sorg og Mø - de; Nu ly - der

Gra - ves Dyb en - gang; } Guds Røst til E - der skeer, Thi Nat - ten er ei meer, Da - gen kom - mer,
 Doms - ba - su - nens Klang! }

Den sid - ste Dag, Den sto - re Dag, Den kom - mer ef - ter Guds Be - hag.

2.

Jord og Hav og Himle bæve,
 Med Anskrig ned Guds Engle svæve:
 Han kommer, Jesus kommer nu!
 Dybet aabnes, Bjerger falde,
 Og Adams Børn forsamles alle
 Omkring hans Stol, med Haab og Gru.
 Og med sit Guddomsord
 Adskiller han sin Hjord,
 Som en Hyrde;
 De Fromme saa
 Til Fryd indgaae,
 Men bort de Onde vige maae.

3.

Jesu, mig din Tilkømt glæder,
 Naar jeg i dine Fodspor træder
 Paa Tornesti blandt klagelyd;
 Du af Torne skaber Palmer,
 Af Sorgens Toner glæde Psalmer,
 Thi skuer jeg min Grav med Fryd.
 Naar, træet af Livets Strid,
 Jeg hvilet har en Tid
 I dens Skygge,
 Du vækker mig
 Saa naaderig
 Til evig Salighed hos dig.

Efter det Svenske af Wexels.

Nr. 70. Mel. „Gud Herre, jeg er i din Magt.“

♩ = 72 3: 26“.

1. Som Klip - pen Her - rens Løf - ter staae, Og før skal Him - len selv for - gaae, Før han sit Ord skal
Den kom - mer da, den sto - re Dag; En - gang ved høi - e Tord - ners Brag Skal den - ne Jord og

ei haand - hæ - ve; } Og Frel - se - ren i Her - lig - hed, Som Stø - vets Dom - mer, sti - ger ned.
Him - mel bæ - ve; }

2.

Alt Hyklerskjul bortfalder her,
Alvidenheden Dommer er,
Og Dommen Sandheds rene Stemme;
Den Hellige bedrages ei,
Den Vise kjender Støvets Vei,
Den Naadige skal Intel glemme;
Men, efter sin Retfærdighed,
Hver Dyd og Udyd regne med.

3.

O Skræk og Rædsel da for Hver,
Som troløs havde Synden kjær,
Og lod sin Lyst alene raade!
En navnløs Angst skal martre dem,
Naar de for Herren stilles frem,
Som venlig her tilbød dem Naade;
Og Straffedommen lyde skal:
Gaaer bort til de Fordømtes Kval!

4.

Men himmelsk Fred og salig Ro
Skal i de Frommes Hjerter boe,
Som sig i Tro til Herren vendte,
Som Syndens Veie her forlod,
Med Anger og med ydmyg Bod,
Og deres Løb i Gud fuldendte; —
Thi Herren vil velsigne dem
Med Aandens Lyst i Glædens Hjem.

V. C. Hjørt.

Nr. 71. Kom, Helligaand, Gud Herre from.

♩ = 72 or 26⁴.

1. Kom, Hel - lig - aand, Gud Her - re from, Med Mis - kund - hed og Naa - de kom! Op - byg din Me - nig - hed her - ne -

mf

de, Lær den af Hjer - tens - grund at be - - de! Ved e - vig Sand - heds kla - re Skin Du le - der

til Guds Ri - ge ind Et Folk af al - le Ver - dens Tun - ger, Der dig til Lov og Æ - re sjun - ger.

2.
Du Lys, som i det Høie boer,
Lys paa vor Vej med Livets Ord;
Lær os vor Fader ret at kjende,
Og os i Tro til ham at vende!
Fra vantrø Lærdom os befri,
Fra Skalkhed og fra Hykleri,
At freidig og i Trøen faste
Paa Jesum al vor Lid vi kaste!

3.
Du Guddomslue, vær vor Lyst,
Opvarm, oplød det kolde Bryst,
At Intet maa fra Gud os rive,
Hvad Trængsel end vor Lod skal blive!
Gjør du vor Skrøbelighed sterk,
Din Kraft sig tee i all vort Værk,
At gennem Døds og Satans Pile
Vi kan os kæmpe til din Hvile!

M. Luther; — Fr. Hammerich.

Nr. 72. Nu bede vi den Helligaand.

♩ = 66 o: 31⁴.

1. Nu be - de vi den Hel - lig - aand, At sam - men - knyt - te os ved Tro - ens Baand, Og til

mf

Ver - dens En - - de Kir - ken at be - va - re, Naa - dig at af - ven - de

1. og 4. St. Her - re! hör vor Bön! ;

Al dens Nöd og Fa - re! 2. og 3. St. Her - re! hör, o hör vor Bön! ;

f

3.
Du Kjærlighedens Aand, indgyd
I Herrens Samfund Kjærlighedens Fryd;
Saa vi glade vandre,
Jesu, mellem Dine,
Elskende hverandre,
Som Gud elsker Sine!
Herre, hör vor Bön!

4.
O Talsmand, lad os finde Tröst,
Som Barnet finder den ved Moders Bryst,
I din søde Stemme,
Saa al vor Elende
Smilende vi glemme
Over salig Ende!
Herre, hör vor Bön!

5.
Ja, Sandheds Aand, forvis os paa,
At ogsaa vi er af Gud Faders Smaa!
Da er Sorgen slukket,
Da er Perlen fundet,
Paradiis oplukket,
Döden overvundet.
Herre, hör vor Bön!

2.
Du Livets Lys, opklar os saa,
At i sin Herlighed kan for os staae
Herren, vi tilbede,
Guds den Elskelige,
Som os vil indlede
I sin Faders Rige!
Herre, hör vor Bön!

Luther; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 73. Naturen holder Pintsefest.

♩ = 72 3/4: 26.

1. Na - tu - ren hol - der Pint - se - fest I blom - ster - vir - ket Smyk - ke, } Nu Vaarens Vind Har rin - get
Og Lun - den, som den kan det bedst, For - tæl - ler om sin Lyk - ke, }

ind Dens Fest i Sko - vens Kro - ner; Guds Aan - des Magt Har Li - vet vakt, Ham pri - se - tu - sind To - ner!

2.
Og Hjertet holder Pintsefest
Med Vang og Mark og Skove,
Den Helligaand, vor Himmelgjæst,
Vi hilse nu og love.
Nu vift og vai,
Du grønne Mai,
Min Palmegreen jeg svinger!
Til Kirkeby,
Med Sang i Sky,
Hans Indtog Høitid bringer.

3.
Jeg seer, den grønne Ager staaer
Opstanden fra de Døde,
Jeg veed, min Frelser Aar for Aar
Vil ogsaa mig gjenføde.
Det gamle Frø
Dog maatte døe,
Før Marken fik sin Grøde;
Thi hjælp mig, du
Guds Aand, min Hu
Til Verdens Lyst at døde!

4.
Til Herrens Priis hans Fuglehær
Udlagrer med sin Trille;
Naar Aanden med Guds Kraft er nær,
Kan jeg da tie stille?
Om Jesu Christ,
Der lever hist,
Mig lægges Ord paa Tunge;
Om Livets Vaar,
Jeg godt forstaaer,
De Fuglelokke sjunge!

5.
I trange Svøb var Bladet svøbt,
Til Døden overgivet,
Med Skyens Vandbad blev det døbt,
Da sprang det ud til Livet.
Til Kraft og Haab
Jeg fik min Daab,
Guds Aand, du var tilstæde;
O lad min Tro
Met Løvet groe,
Bevar dens Sommerglæde!

6.
Af Haabets grønne Mai jeg vil
Min Pintseløvsal bygge
Mod Skylregn og mod Dagens Ild,
Med Hvile og med Skygge.
Om Kjærlighed
Bag Gravens Bred
Med reen og evig Lue,
Om Glæden hist
Hos Jesum Christ
Mig synger Skovens Due!

C. J. Boye.

Nr. 74. Mel. „Store Gud, som, dig til Ære.“

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Hel - lig - aand, din Priis ud - sjun - ger Ver - dens Kreds og Eng - les Chor; } Dig for - kynd - te Sky - ens
 Giv vor An - dagt Flam - me - tun - ger, Giv vor Ju - bel Him - mel - ord! }

Tor - den, Vei - rets Bru - sen var dit Bud, Kraf - ten brag - te du fra Gud, Bar hans Vid - nes - byrd til

Jor - den: Af A - po - stel - ska - rens Hu Drev du, væl - dig, Frygt og Gru.

2.
 Styrken gav du dem i Eie,
 Löste deres Tungebaand,
 Gav dem med paa Stridens Veie
 Ordets Flammesværd i Haand;
 Evig bliver du den Samme,
 Er du Jordens Himmeligæst,
 Holder altid Pintsefest,
 Hvor dig Hjerter vil anname.
 Een med Fader og med Søn,
 Kommer du paa Støvtets Bøn.

3.
 Sandheds Aand! lad dine Luer
 Skinne, saa jeg vildes ei,
 Saa jeg seer og grant beskuer
 Jesu Ord og Jesu Vei;
 Lad det dunkle Bogstav tindre
 For min Sjæl som Stjerneskrift,
 Tvivlens mørke Sky bortviift,
 At den ei skal Øiet hindre!
 Lad mig see, du Lysets Aand,
 Christus ved Guds høire Haand!

4.
 Kraftens Aand! udgyd din Flamme
 Over Hjerter, over Sind!
 Pryd mig, som den døde Stamme
 Grønnes under Vaarens Vind!
 Smyk du mig med Kraft og Ære,
 Hold mig fri fra Syndens Meen!
 Løvfuld gjør min golde Green,
 Lad mig Frugt og Krone bære!
 Oxen ligger Roden nær;
 Du min Kraft og Frelse vær!

5.
 Helligaand! vær du min Trøster
 Under Modgangs tunge Strid!
 Kom, naar Hjertestyrken brøster,
 Himmeldue, from og blid!
 Viift du med din Straalevinge
 Smertens bitre Taare bort!
 Gjør min Svagheds Time kort,
 Haab og Taalmod du mig bringe!
 Under Verdens Nød og Savn
 Hold mig fast i Troens Favn!

C. J. Boye.

Nr. 75. Mel. „Jeg veed et evigt Himmerig.“

♩ = 50 3/4 : 55 1/4.

1. Jeg veed et lil - le Him - me - rig, Det er saa let at fin - de, Hvor Tro og Daab ei

ful - de - lig Gik Hjer - ter - ne af Min - de.

2.
Det findes under Hyttetag,
Som under Høieløfte,
Hvor Christne sig paa Herrens Dag
Forsamle tidt og ofte.

3.
Der hører man Guds eget Ord,
Men ei med Tordenstemme;
En sagte Lyd med Guddomsspor
Vi gladelig fornemme.

4. Thi han, om hvem Guds Engle sang,
I Kraft er selv tilstede,
Guds Børneslok med liflig Klang
Der synger høit af Glæde.

5. O, der det er vor store Lyst,
Hvor efter Troen tales,
Naar Herren ved sin Tjeners Røst,
Lyslevende afmales!

6.
Det himmelsk er at høre paa,
Hvordan Guds Søn i Støvet,
Som spæd engang i Krybbe laa,
Udførte Levnetsløbet!

7.
Det himmelsk er at tænke paa,
At han, som dyrt os kjøbte,
Guddommelig vil vandre saa
I alle sine Døbte!

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie.)

1.
Nat, Søvn og Leie, far nu vel,
Det dages flux i Øster;
Til Bøn, til Bøn, min kjære Sjæl,
Suk til den Gud, dig trøster!

2.
O, Lysets Fader, Livets Sol,
Med Søn og Aand tillige,
See fra din høie Himmelstol,
Ned til vort Jorderige!

3.
Lad Lyset i din Kirke boe,
Lad Ordets Lys og Støtte
Ledsage os i Christi Tro,
Til vi til Himlen flytte!

4.
Oplys du Kongens Sjæl og Sind,
Hans Sværd som Lynild blive;
Gjør hver hans Fjende synlig blind,
Du stadig Fred os give!

5.
Lys og, o Jesu, for min Fod,
At jeg skal ikke falde,
Men at jeg vogter Kjød og Blod
For Syndens Gift og Galde!

6.
Lad dine Engle mig ved Haand
Igennem Verden lede,
Og udi Sygdoms haarde Baand
Mig Lægedom berede!

7.
Giv jeg saaledes leve maa
I hver en Tid og Lykke,
Jeg kan mod Livets Aften faae
Det evig lyse Smykke!

Th. Kingo.

Nr. 76 a). Kirken den er et gammelt Huus.

 $\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{\text{a}}.$

1. Kir - ken den er et gam - - melt Huus, Staaer, om end Taar - ne - ne fal - - de;

Taar - ne fuld - man - - ge sank i Gruus, Klok - ker end ki - me og kal - -

de, Kal - de paa Gam - mel og paa Ung, Meest dog paa Sjø - len, træt og tung,

Syg for den e - vi - ge Hvi - - le.

The musical score is written for piano in G minor (three flats) and 3/2 time. It consists of four systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. The melody is primarily in the treble staff, with the bass staff providing harmonic support. The lyrics are in Danish and are placed between the staves. The first system includes a dynamic marking of 'mf' (mezzo-forte) at the beginning of the bass staff. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth system.

♩ = 50 o: 55.

Nr. 76 b). Kirken den er et gammelt Huus.

1. Kir - ken den er et gam-melt Huus, Staaer, om end Taar-ne - ne fal - - de; } Kal - de paa
 Taar-ne fuld - man - ge sank i Gruus, Klok - ker end ki - me og kal - - de, }

mf

Gam-mel og paa Ung, Meest dog paa Sjø - len, træet og tung, Syg for den e - vi - ge Hvi - - le.

2.
 Herren vor Gud vist ei beoer
 Huse, som Hænder mon bygge,
 Arkepaulnet var paa Jord
 Run af hans Tempel en Skygge;
 Dog sig en Bolig, underfuld,
 Bygget han selv af Støv og Muld,
 Reiste af Gruset i Naade!

3.
 Vi er Guds Huus og Kirke nu,
 Bygget af levende Stene,
 Som under Kors, med ærlig Hu
 Troen og Daaben forene;
 Var vi paa Jord ei meer end To,
 Bygge dog vilde han og boe
 Hos os i al sin Vælde.

4.
 Hvor vi end mødes her paa Jord,
 Frelserens Navn at paakalde,
 Flux han med Aand og Livets Ord
 Kommer med Fred til os Alle;
 Nær, som hans Ord, i allen Stund
 Er han vort Hjerte og vor Mund,
 Drot over Tiden og Rummet.

5.
 Husene dog med Kirkenavn,
 Bygte til Frelserens Ære,
 Hvor han de Smaa tog tidt i Favn,
 Er os, som Hjemmet, saa kjære;
 Deilige Ting i dem er sagt,
 Sluttet har der med os sin Pagt
 Han, som os Himmerig skjænker.

6.
 Fonten os minder om vor Daab,
 Altret om Nadverens Glæde;
 Hvor skulde før i Tro og Haab
 Herren vi føle tilstede,
 End hvor der for os præntet staaer:
 Herren idag er som igaar;
 Saa er og Troen og Daaben!

7.
 Give da Gud, at hvor vi boe,
 Altid, naar Klokkerne ringe,
 Folket forsamles i Jesu Tro
 Der, hvor det pleied at klinge:
 Verden vel ei, men I mig seer;
 Alt hvad jeg siger, see, det skeer.
 Fred være med Eder Alle!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 77. Til vor lille Gjærning ud.

♩ = 60 or 38⁴.

1. Til vor lil - le Gjer-ning ud Gik vi Smaa fuld - gla - de; Vil - lien saae den kjæ - re Gud,

Hjælp os, som vi ba - de. Nu er Da - gens Lys ud - slukt, Lukt er snart vort Øi - e;

Giv vor lil - le Gjer-ning Frugt, Fa - der i det Høi - e!

2.
Du, som viser Dag og Nat
Sol og Stjerner Veie!
Livets underfulde Skat
Gav du os i Eie.
I hver Barnesjæl paa Jord
Har du lagt en Kjerne
Til en Blomst med himmelsk Flor,
Herlig som en Stjerne.

3.
Lad den Kjerne underfuld
Voxe i vort Indre,
Naar der skinner Sol paa Muld,
Og naar Stjerner tindre!
Lad det Frø opvoxte smukt
Med din Börnevrimmel,
Til at bære evig Frugt
I din høie Himmel!

Nr. 78. Enhver, som troer og bliver døbt.

♩ = 66 a: 31^{cc}.

1. En - hver, som troer og bli - ver døbt, Han vist skal sa - lig bli - ve, } Og blandt Guds
 Thi han ved Je - su Blod er kjøbt, Som ham sit Liv vil gi - ve, }

mf

Børn til e - vig Fred og Him - me - ri - ges Her - lig - hed Hans Navn med Æ - re skri - ve.

2.

Vi sukke Alle hjertelig,
 Og udi Troen sige,
 Med ydmyg Bøn, Enhver for sig:
 O Jesu! lad os stige
 Ved Daabens Kraft i Dyder frem,
 Og för os saa ved Troen hjem
 Til Herlighedens Rige!

Th. Kingo; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 79. Frygt, min Sjæl, den sande Gud.

♩ = 60 3: 38^{cc}.

1. Frygt, min Sjæl, den san - de Gud, Mis - brug ei hans Navn og Bud, Hel - lig - da - gen kom i - hu,

mf

Fa - der, Mo - der æ - re du; U - tugt fly og Vold og Mord, Stjæl ei, vær ei

falsk i Ord, Sky Be - gjær - lig - hed paa Jord.

3.
Fader vor, lad til vort Gavn
Helligt worde os dit Navn,
Lad os nær dit Rige see,
Lad paa Jord din Villie skee;
Giv os Brød, vor Synd tilgiv,
Os fra Fristelse udgiv,
Fra alt Ondt os Frelse giv!

4.
Du, som os af Naade stor
Har gjenfødt ved Vand og Ord,
Hjælp, vi bær vort Christen-Navn
Dig til Ære, os til Gavn;
Holde troe vor Daabes Pagt,
Staae mod Fjenden ret paa Vagt,
Faae med Synd og Døden Magt!

2.
Fast jeg paa Gud Fader troer,
Som Alt skabte ved sit Ord;
Og paa Sønnen, Gud og Mand,
Præst, Prophet, og Rønge sand;
Og paa Aanden, al vor Trøst,
Som os læger for al Brød,
Reiser op til Livets Lyst.

5.
Mæt min Sjæl, o Jesu sød,
Med dit Legem, Livets Brød!
Vederkvæg mig, Frelser god,
Med Livskalken i dit Blod
Til min Synds Forladelse
Og din Døds Hukommelse;
Dig Lov, Priis og Ære skee!

Bertel Pedersøn; — N. F. S. Grundtvig.

♩ = 60 3: 38".

Nr. 80. Mel. „O kjære Sjæl, fald ydmyg ned.“

1. Jeg vil nu gaae til Her - rens Bord, Jeg læn - ges ef - ter Naa - dens Ord, Jeg hø - rer Je - su Stem -

p

me. Du Hel - lig - aand, be - red mit Sind, Og kald de ret - te Tan - ker ind, At Ver - den jeg maa glem - me!

2.

Den dybe Nat paa Jorden laa,
 Jeg seer min Frelser's Sjælevec;
 Ved Nadveren tilsammen;
 Og Fristeren bag Judas stod
 Og kjøbslog om den Frommes Blod,
 Og Helvede sang Amen.

3.

Lad Verden smile, Lykken lee,
 Jeg seer min Frelser's Sjælevec,
 Hans Smerte vil jeg bære;
 Ja, bar jeg end al Glædens Skat,
 En veemødsfuld Skjærtorsdags - Nat
 Skal denne Stund mig være.

4.

Saa far da hen, al jordisk Lyst,
 Og tag med dig bort fra mit Bryst
 Forfængelige Tanker!
 Til Alvor kalder Jesus nu,
 Med stille Sind og uden Gru
 Paa Naadens Dør jeg banker.

5.

Om Veemød hviler tungt paa Sind,
 Om Taaren brænder paa min Kind,
 Jeg vil mig ikke skamme;
 Ethvert mit Suk fra Hjerterets Grund
 Min Frelser vil i denne Stund
 Med Kjerlighed annamme.

Nr. 81. Jesu, din søde Forening at smage.

 $\text{♩} = 50 \text{ or } 55^{\text{c}}$.

1. Je - su, din sø - de For - e - ning at sma - ge, Læn - ges og træn - ges mit Hjer - te og Sind; }
 Riv mig fra Alt, der mig hol - der til - ba - ge, Drag mig i dig, min Be - gyn - del - se, ind; }

mf

Vis mig ret klar - lig min Jam - mer og Møi - e, Vis mig For - dær - vel - sens Af - grund i mig,

At sig Na - tu - ren til Dø - den kah bød - e; Aan - den a - le - ne maa le - ve for dig!

2.

Styrk mig ret kraftig i Sjælen herinde,

At jeg kan finde, hvad Aanden formaar;

Tag dig til Fange min Tale og Sinde,

Led mig og lok mig, saa svag som jeg gaaer!

Mig og hvad Mit er jeg gjerne forsager,

Naar du alene i Sjælen maa boe,

Og naar din Naade af Sindet bortjager,

Hvad som forstyrrer min inderlig' Ro.

3.

O, hvo der kunde det Ene kun lære,

Sig at opoffre med Hjerter og Hu;

O, maatte Jesus mig Alting kun være!

Jeg er desværre langt borte endnu.

Jesu, som gav mig et hørende Øre,

Ræk mig tillige din kraftige Haand,

At jeg min Vandring herefter maa føre

Ret som en Christen i Helligheds Aand!

4.

Hør dog, o Jesu, din klagende Due,

Hyrde, opsøg dit vildfarende Lam;

Vær mig blandt Myrrha en lædskende Drue,

Luttre mit Hjerter fra Synd og fra Skam;

Lad mig i Bogstavens Væsen ei fiin,

Som kun gjør uadvortes ærbar og fiin,

Aanden lad Loven i Hertet indskrive,

At jeg i Sandhed maa kalde mig din!

5.

Jesu, naar vil du dog skaffe mig Hvile?

Byrden den trykker, ak, tag mig den af!

Naar skal jeg see dig ret venlig at smile?

Reis dig, at true det brusende Hav!

Kjærligste Jesu, du maa dig forbarme,

Skjul dog dit Ansigt ei evig for mig;

Ædleste Rigdom for aandelig Arme,

Fyld det udtømmende Hjerter med dig!

6.

Lad mig, o Jesu, forgjæves ei raabe,

See dog, hvor Sjælen er hungrig og træt;

Lad os, Immanuel, være tilhobe,

Har jeg dig ene, da bliver jeg mæt.

Fordum du sagde: de maatte forsmægte,

Dersom jeg lader dem hungrige gaae;

Evige Kjærlighed, kan du da nægte

Sjælen, der hungrer, sin Næring at faae?

7.

Naadigste Jesu, nu vil jeg mig binde

Fast til din dyre Forjættelses Pagt;

Beder og leder, saa faae I og finde,

Saa har de sanddrue Læber jo sagt.

Jeg vil med Kvinden af Kanaans Egne

Raabe dig efter, og faaer ikke Ro,

Før du paa Bønnen til Slutning vil tegne:

Amen, det skee dig alt efter din Tro!

Nr. 82. Vær velkommen, Herrens Aar.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Vær vel - kom - men, Her - rens Aar, Og vel - kom - men her - hid! Ju - le - nat, da vor Her - re blev

mf

föd, Da tænd - te sig Ly - set i Mør - kets Skjød! Vel - kom - men, Nyt - aar, og vel - kom - men her!

2.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Paaskemorgen, da Herren opstod,
Da Livstræet fæstet i Graven Rod!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

3.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Pintsedag, da Guds Aand kom herved,
Da nedsteg Guds Kraft til vor Skrøbelighed!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

4.

Vær velkommen, Herrens Aar,
Og velkommen herhid!
Herrens Aar med vor Guds Velbehag,
Nu bringer os Glæde hver Herrens Dag!
Velkommen, Nytaar, og velkommen her!

Efter en gl. Psalme af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 83. Nu ringer alle Klokker mod Sky.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Nu rin - ger al - le Klok - ker mod Sky; Det ki - mer i fjer - ne Ri - - ger. Hver

p

Søn - dag - Mor - gen høit paa - ny Stor Glæ - de mod Him - len sti - ger.

2.

Det toner med Lov og Priis og Bøn
 Fra Jord mod Paradiishaven:
 Det var en Søndag-Morgen skjøn,
 Vor Prelser stod op af Graven.

3.

For os han i Gravens Dyb steg ned;
 Han gik til de Dødes Rige.
 Til Livet med stor Herlighed
 Han vilde for os opstige.

4.

Al Verdens Glæde begravet laa;
 Nu frydes vi alle Dage:
 Den Glæde, Søndagssolen saae,
 Den har i Verden ei Mage.

5.

Der sad en Engel paa Gravens Steen
 Blandt Lilier i Urtehaven;
 Han peged med sin Palmegreen,
 Hvor Jesus stod op af Graven.

6.

Og der blev Glæde paa Jorderig,
 Liig Glæden i Engles Himmel:
 Livskongen løfter op med sig
 Til Livet sin Börnevrimmel.

7.

Guds Børn skal holde med Engle Bøn
 Med Jubel i Paradiishaven:
 Det var en Søndag-Morgen skjøn,
 Vor Prelser stod op af Graven.

B. S. Jagemann.

Nr. 84. Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

♩ = 50 o: 55^{cc}.

1. Saa vil vi nu si - ge hver - an - dre Far - vel Og òn - ske: Guds Fred o - ver E - - der! Guds

mf

Fred med os Al - le i Gry og i Rvæld, Saa - man - ge, som hjer - te - lig be - - der, At

Chri - stus, Guds Søn, Maa væ - re vor Løn, Naar vi skal af Ver - den ud - van - - dre!

2.

O hjælp os, Gud Fader, o hjælp os, Guds Søn,
 Saa glade vort Løb vi fuldende!
 Gud Helligaand, himmelske Trøster iløn,
 Lad Kjerligheds - Luerne brænde,
 At vi kan med Lyst
 Og Mod udi Bryst
 Saa kæmpe, at Kronen vi vinde.

En Folkesang.

♩ = 66 : 31⁴.

Nr. 85. Af Dybsens Nød, o Gud, til dig.

1. Af Dyb - sens Nød, o Gud, til dig Mit ban - ge Raab sig ven - - der, } Thi vil - de
 Bøi naa - digt Ø - ret ned til mig, Hør Bøn - nen, jeg op - sen - - der! }

mf

du mig la - de skee Kun ef - ter min Før - tje - ne - ste, Da maat - te jeg for - ta - - bes.

2.

Hos dig jo Naade gjælder kun,
 Af den - du Synd tilgiver;
 Thi reen og hellig i sin Grund
 Vor Gjerning aldrig bliver;
 Hvo kan, o Gud, for dig bestaae?
 Enhver for Dommen skjælv maa
 Og tye hen under Naaden.

3.

Derfor paa Gud, og ei paa mig
 Jeg alt mit Haab vil bygge,
 Mit Hjerte skal husvale sig
 Udi hans Naades Skygge;
 Den blev mig tilsagt ved hans Ord,
 Det er min Trøst, paa det jeg troer,
 Deri mig Intet rokker.

4.

Ja, varer det fra Morgenstund
 Og indtil Aftens Ende,
 Mit Hjerte skal dog ingenlund
 Forsagt fra ham sig vende;
 Men som det rette Israel,
 Der lædsket blev af Aandens Væld,
 Jeg bier paa min Herre.

5.

Og er vort Syndemaal end stort,
 Dog større er Guds Naade,
 Hans stærke Haand, som Alt har gjort,
 Kan vel os frie af Vaade;
 Han er den gode Hyrde, som
 Sin Hjord fra Synd, fra Død og Døm
 I Naade vil forløse.

Efter Luther; — P. Hjorts Psbg.

Nr. 86 a). Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Ak, vid - ste du, som gaaer i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er, det Sjø - lens Sla - ve - ri,
Du skul - de dig ei Øi - e - blik be - tæn - ke, At sø - ge ham, som dig kan gjø - re - fri.

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu i det - te Øi - e - blik!

2.

Ak, kjendte du Guds Naades Himmerige,
Hvor godt det er at høre Jesum til,
Du skulde ei imod hans Naade krige,
Som dig endnu saa gjerne hjælpe vil.
Ak, hvilken Seir Guds Kirke fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

3.

Ak, vidste du, at man sig ei kan drømme
I Himlen ind, det ei saa let er gjort,
Hvor skulde du din Lunkenhed fordømme
Og lede om den rette, snævre Port;
Ak, hvilken Jammer Ende fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

4.

Ak, skjønned du, hvor godt det er at lande
I Paradiis, hvor Glæden der er sød,
Du skulde snart al Verdens Lyst forbande
Og haste hen til Jesu Kors og Død.
Ak, hvilken Fryd Guds Engle fik,
Om du begyndte nu i dette Øieblik!

Nr. 86 b). Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke.

$\text{♩} = 72 \text{ a: } 26^{\text{a}}.$

1. Ak, vid - ste du, som gaaer i Syn - dens Læn - ke, Hvor haardt det er, det Sjø - lens Sla - ve - ri, }
 Du skul - de dig ei Øi - e - blik be - tæn - ke, At sø - ge ham, som dig kan gjø - re fri. }

mf

Ak, hvil - ken sa - lig Stund du fik, Om du be - gynd - te nu i det - te Øi - e - blik!

5.

Ak, vilde du kun eengang dig for alle
 I Bod og Bøn oprigtig give ind,
 Hvor skulde Ro i Hjertet dig da falde,
 Hvor skulde lettet føle sig dit Sind.
 Ak, hvilken Hvile Sjælen fik,
 Om du begyndte nu i dette Øieblik!

6.

Ak, kunde du, — du kunde, om du vilde, —
 Dog gribe ret Guds rige Naade fat!
 Nu kan det skee, nu, før det er forsilde;
 Det mørknes alt mod Evighedens Nat.
 Ak, hvilken Glæde Jesus fik,
 Om du begyndte nu i dette Øieblik!

Nr. 87. Mel. „Guds Godhed vil vi prise.“

♩ = 50 a: 55“.

1. Kom, lad os trø - stig van - dre - Vor kor - te Val - farts - gang, }
 Og styr - ke saa hver an - dre Ved Haab og Bøn og Sang; } Som go - de Børn vi maae Paa

mf

Vei - en ik - ke stri - de, Guds Eng - le ved vor Si - de Som vo - re Brø - dre gaae!

2.
 Det skal ei længe vare,
 Hold kun et Lidet ud,
 Saa skal vi hjemad fare
 Til Himlen, til vor Gud;
 O, hvilken Salighed,
 Naar vi med alle Fromme
 Hjem til vor Fader komme
 Og faae en evig Fred!

Efter det Tydske af E. O. Schwartzkopf.

(Til samme Melodie.)

1.
 Jeg vil min Gud paakalde
 Den Stund, han er mig nær;
 I Herrens Haand vi falde,
 Naar Alt omstyrter her!
 Hjemsøgelsernes Stund
 Ei trygge Synder skuer;
 Den vækker, før den truer,
 Med Gru hver Sjæl af Blund.

2.
 Den Jord, hvorpaa jeg træder,
 Henruller under mig,
 Foruden Baand og Kjæder,
 I Luft vidunderlig.
 De tusind Stjerner Hær,
 I Herrens Haand de hvile;
 Til evig Grav de ile,
 Er deres Time nær.

3.
 Min Gud, du Sole tænder,
 De slukkes paa dit Bud;
 I Storm og Luer sender
 Du Magtens Engle ud.
 Hvor Livet boer idag,
 Imorgen Døden bygger;
 Den Sjæl, Guds Kraft omskygger,
 Boer under Palmers Tag.

4.
 Paa Naadens Piller hviler
 Det store Herrens Huus;
 Did Livets Arving iler
 Fra sprængte Graves Gruus;
 Der ved Guds Vældes Haand
 Min Frelser paa mig kalder;
 Der boe, naar Verden falder,
 I salig Fred min Aand!

B. S. Jagemann.

Nr. 88. Herre, jeg har handlet ilde.

♩ = 60 or 38te.

1. Her - re, jeg har hand - let il - de, Og min Syn - de - skyld er svar; } Og nu
 Vei - en jeg ei van - dre vil - de, Som du mig for - kyn - det har!

vil - de jeg mig skju - le For min Dom - mer i en Hu - le.

2.

Dog jeg kan dig ei undvige,
 Thi du allevegne staaer;
 Vil jeg ud paa Havet stige,
 Om jeg ned i Jorden gaaer,
 Fløi jeg end til Verdens Ende,
 Kan du mig dog see og kjende.

3.

O, hvad kan den Byrde lette,
 Som saa dybt mig trykker ned?
 Angers Graad kan ei udlette
 Syndernes Mangfoldighed;
 Trøst og Haab og Mod forsvinde,
 Hvor, ak, hvor er Hjælp at finde?

4.

Jesu, ene du mig Arme
 Trøste kan i denne Nød,
 Og du vil dig vist forharme,
 Frelse mig fra evig Død!
 Mildt din Hyrdestemme lyder
 Og mig til din Favn indbyder.

5.

Reen af Synden du mig tvætte,
 Sænk i Havets Dyb den ned,
 Gjør du mine Veie rette
 Og mit Hjerte selv bered!
 Lad din Aand min Sjæl oplive,
 Og din Naade hos mig blive!

Opr. Tydsk; — Ægidius; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 89. Mel. „Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade.“

♩ = 66 3: 31⁶.

1. Bort - vend din Vre - de, Gud, ved vo - re Suk - - ke, O, lad vor An - ger Naa - dens Dør op -

mf

luk - - ke; Rul ei din Tor - den, o - ver Slæg - tens Brø - de Dit Lyn ei glø - - de!

2.
Ak, om vor Synd for Dommen skulde stædes,
Da maatte Jordens Frugt som Avner spredes,
Da skulde Slægten, rammet og bedövet,
Nedslaaes i Støv.

3.
See, for dit Aasyn bede vi og knæle,
Gud, til din Mildhed tye de bange Sjæle;
O, lad din Naade atter sig forbarme,
Frels du os Arme!

4.
Ak, vi er idel Støv og Muld og Aske,
Os Svage daglig Synden vil forraske,
Og Nød og Død og tusind Trængsler plage
Os alle Dage.

5.
See til din Söns den bittre Korssets Kvide,
Hvad han for vore Synder vilde lide,
At han sig selv som Offer, os til Baade,
Gav hen i Naade!

6.
O, for hans Gjerning vil du os tilgive,
Bortdøe skal Brøden, Angeren skal blive;
Da skal vi engang stædes for dit Øie
Hist i det Høie!

Opr. Latinsk; — Welhaven.

(Til samme Melodie.)

1.
O Herre, kommer Sorgens Stund hernede,
Lær mig, i Tro at haabe front og bede!
Eet Ord af dig min Trængsel, min Elende
Til Fryd kan vende.

2.
Har Jorden ei den Urt, som kan mig kvæge,
Har Verden ei den Haand, som kan mig læge;
Paa dig, o Herre, jeg i Nöden haaber,
Til dig jeg raaber.

3.
O Frelser, om du vil, du kan borttage
Det Kors, jeg ikke mægter selv at drage;
Men, o, kan det min Sjæl til Frelse være,
Lær mig det bære!

4.

Lad under Byrden voxe Sjælens Vinge,
Forklart i Smerten den mod dig sig svinge,
Du, som fra Korset salig kunde stige
Til Himlens Rige!

5.

O du, som ende kan al Verdens Smerte,
Du selv i Rval mig Himmeglæden lærte;
Eet Ord af dig mig frelser og heldbreder
For Evigheder!

B. S. Jøgemann.

Nr. 90. Naar vi i største Nød mon staae.

♩ = 66 3: 31⁴.

The musical score is for a two-part setting in 2/2 time. The tempo is marked as ♩ = 66 3: 31⁴. The key signature has one flat (B-flat). The first system contains the first two lines of the song. The second system contains the next two lines. The lyrics are written below the notes. The first line of the first system is marked with a forte (f) dynamic.

1. Naar vi i stør - ste Nød mon staae, Ei vi - de, hvor vi skul - le gaee, Og sav - ne

baa - de Hjælp og Raad, Om end vi græ - de Hjer - tens Graad; —

2.

Saa er alene det vor Trøst,
At vi tilsammen, med een Røst
Paakalde dig, o Herre Gud,
Som frelse kan af Nöden ud.

3.

Vi løfte Sjælen sorrigfuld
Og Blikket til dig, Herre huld;
Vi søge Syndsforladelse
Og alle Straffes Mildelse; —

4.

Den du forjettet naadelig
Enhver, som derom beder dig.
Vi bede dig i Jesu Navn,
Slut du os i din Faderfavn!

5.

Vor store Skyld os ei behold,
Men riv os ud af Syndens Vold;
Staa os i al vor Jammer bi,
Gjør os for alle Plager frie!

6.

O, da vi skal af Hjertens Grund
Dig glade takke allen Stund,
Dig lydig være med stor Flid
Og love dig til evig Tid!

Opr. Tydsk; — H. Thomissöns Pabg. (1569)

♩ = 66 3: 31⁴.

Nr. 91. Mel. „Jesus er mit Haab, min Tröst.“

1. Je - sus Chri - stus er vor Ven! Det - te Ord kan Dø - de væk - ke, } Iil da,
Vi - ser os til Him - len, Naar os Hel - ve - de vil skræk - ke: }

Syn - der, til ham hen, Je - sus Chri - stus er vor Ven!

2.
Jesus Christus er vor Ven!
Derfor kom han ned til Jorden;
Hvilken Glæde! Frelseren
Selv et Menneske er vorden!
Iil da, Synder, til ham hen,
Jesus Christus er vor Ven!

3.
Jesus Christus er vor Ven!
Kun ved ham vi vorde rene;
Han vil os med Gud igjen,
Gud igjen med os forene;
Iil da, Synder, til ham hen,
Han er Eet med Faderen!

4.
Tak, o Jesu, dig, vor Ven,
Os en Frelser er du vorden,
Og dig skjænkede Faderen
Magt i Himlen og paa Jorden;
O, vi ile til dig hen,
Til vor rette Sjæleven!

Efter det Tydske af H. A. Brønson.

(Til samme Melodie.)

1.
Ingen er min Ven som du,
Herre Jesus, fromme Mester!
Mild du kommer mig ihu,
Naar mig Sorg og Sygdom gjæster.
Verden skyer min usle Bo;
Jesus Christus er mig tro!

2.
Naadens Evangelium
Taler til det arme Hjerte;
Haab og Tröst du giver Rum
Sammen der med hver min Smerte.
Ved dit Ord, endnu som før,
Und're du paa Jorden gjør.

3.
Verdens Lykke mig bedrog,
Verdens Lyst mig fik bedaaet;
Dybe Vunder den mig slog;
Jesus, du helbreder Saaret!
Hvad saa Herren siden vil,
Hører jeg min Frelser til!

4.
Jeg vil leve glad i dig,
Glad i dig mit Oie lukke!
Du mig aabner Himmerig;
Der er ikke Sorg og Sukke.
Er jeg din i Verdens Strid,
Min du bli'er til evig Tid!

Efter det Svenske af C. J. Boye.

Nr. 92. Til dig alene, Jesu Christ.

♩ = 66 a: 31st.

1. Til dig a - - le - ne, Je - su Christ, Staaer alt mit Haab paa Jor - - den, } Fra
Jeg veed, du est min Trø - ster vist, Du est min Frel - ser vor - - den: }

Ver - dens för - ste Tid ei kom Et Men - ne - ske paa Jord saa from, Der i min Nöd staaer

nær hos mig; O, kun til dig Mit Hjer - te kan för - trö - ste sig.

2.
Min Synd er stor og ganske svar,
Deraf er Sorger mine;
O Herre, gör min Mörkhed klar
Alt för din haarde Pine;
Og för mig til din Faders Fod,
Du, som för mig udgjöd dit Blod!
Saa bliver jeg af Synden löst;
O, du min Tröst,
Giv det, du loved med din Röst.

3.
Giv mig af din Barmhertighed
En christen Tro til Ende,
Og at din store Kjærlighed
Jeg inderlig maa kjende,
Og over Alting elske dig,
Og Næsten ligevæis som mig;
Stat du mig bi i Nödens Tid,
I Dödens Strid,
Og gör min sidste Time blid!

4.
Vor Gud og Fader lovet vær,
Som os alt Godt mon give,
Og Jesu Christ, vor Broder kjær,
Der hos os vilde blive!
Priis være-og den Helligaand,
Som löser os af Mörkheds Baand
Og förer os til Troens Fred
Og Salighed!
Gud være Tak i Evighed!

Efter det Tydske af Hans Thomassøn; — Ev. chr. Psbg.

Nr. 93. Hvor salig er den lille Flok.

$\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{44}$

1. Hvor sa - lig er den lil - le Flok, Som Je - sus kjen - des ved, } I Kjær - lig - hed, i Haab og Tro Den
I ham, sin Frel - ser, har den nok Nu og i E - vig - hed!

mf

van - drer her og list skal boe Med ham, naar Haab og Tro for - gaaer, Men Kjær - lig - hed be - staaer.

2.

Men, Jesu, er jeg En af dem,
Vil du mig kalde din?
Staaer jeg for dig, som hine Fem,
Med Blus i Lampen min?
O, lad mig ei til Hvile gaae,
Før jeg kan herom Vished faae,
Før du kan faae det Svar af mig:
Du veed, jeg elsker dig!

3.

Og maatte det med Graad end skee,
At saadant Svar jeg gav,
Saa vil du naadig til mig see
Og tørre Taaren af;
Ja, naar kun du, som Alting veed,
Hos mig kan finde Kjærlighed
Og kjende mig iblandt din Flok
Som din, saa har jeg nok!

Nr. 94. Aldrig er jeg uden Vaade.

♩ = 50 o: 55⁶.

1. Al - drig er jeg u - den Vaa - de, Al - drig dog for - u - den Naa - de, Al - tid har jeg Suk og

Vee, Al - tid kan jeg Je - sum see.

2.

Aldt trykke mine Synder,
Aldt Jesus Hjælp forkynder,
Aldt er jeg udi Trang,
Aldt fuld af Bøn og Sang.

3.

Nu i Sorrow, nu i Glæde,
Nu i Fald og nu i Sæde,
Ofte fuld af stor Uro,
Aldt fuld af Jesu Tro!

4.

Saa er Sorg til Glæde lanket,
Saa er Drikken mig iskjenket,
Beesk og sød i Livets Skaal;
Saadant er mit Levnets Maal.

5.

Men, o Jesu, jeg vil græde,
Hjælp du til, at Troens Glæde
Over Synd og Sorrow maa
Aldt Overvægten faae.

Th. Kinge.

(Til samme Melodie.)

1.

Allevegne, hvor jeg vanker,
Jeg min Jesum har i Tanker,
Hvor jeg ligger, sidder, gaar,
Efter ham min Længsel staaer.

2.

Bort fra Verdens Land at ile,
Bort fra Møje, hjem til Hvile,
Er jeg reisefærdig til,
Naar min Herre Jesus vil.

3.

Fri fra Sorgen, fri fra Nöden,
Fri fra Synden, fri fra Döden,
O, hvor jeg vil være glad
I den gyldne Englestad!

4.

Da skal Mund og Hjerter klinge
Og min Frelser Lovsang bringe;
Salig sjunger Sjælen da
Englenes Hallelujah!

Efter det Tydske af Brorson.

Nr. 95. Far, Verden, far vel.

♩ = 50 a: 55⁴.

1. Far, Ver-den, far vel, Jeg kje - des ved læn - ger at væ - re din Træl! De Byr - der, som

mf

du ha - ver byl - tet mig paa, Dem ka - ster jeg fra mig og vil dem for - smaae; Jeg ri - ver mig

løs, thi jeg kje - des nu ved Før - fæn - ge - lig - hed.

2.

Hvad er det dog Alt,
Som Verden opsminker med fager Gestalt?
Det er jo kun Skygger og skinnende Glar,
Det er jo kun Bobler og skrattende Kar,
Det er jo kun Gyngel, Dynd og Fortred,
Forføngelighed!

3.

Hvad er mine Aar,
Som listende svinde og snigende gaar?
Hvad er min Bekymring, mit grublende Sind,
Min Sorrig, min Glæde, mit Hoveds Spind,
Hvad er dog mit Arbeid, min Møie, min Sved?
Forføngelighed.

4.

O, Rigdom og Guld,
Du Jorderigs Afgud i skinnende Muld!
Du est dog af Verdens de skuffende Ting,
Som voxer, aftager og vexles omkring;
Du est dog i høieste Mærke og Med
Forføngelighed.

5.

Ak, Ære, hvad er,
 Hvad er vel de Kroner og Krandsse, du bær?
 Misundelse sidder dig altid paa Ryg,
 Du hemmelig stödes og sjelden est tryg,
 Du ofte maa styrte, hvor Andre de gled; —
 Forfængelighed.

6.

Ak, Yndest og Gunst,
 Du hastig opkomne og faldende Dunst,
 Oppustende Gjögler, henviftende Vind,
 Med tusinde Öine du dog löber blind!
 Hvad est du, naar man dig ved Solen har seet?
 Forfængelighed.

7.

Ak, Venskab og Tro,
 Som alt efter Lykken veed Flöiet at snoe,
 Du smukke Bedrager med smilende Mund,
 Som skuffer saa ofte i Drövelsens Stund,
 Du est, som og jeg af Forfarenhed veed,
 Forfængelighed.

8.

Ak, kjödelig Lyst,
 Som Mangen med dödelig Læbe har kyst!
 Dit fængende Tönder, din flyvende Gnist
 Blev Mangen til evige Luer tilsidst;
 Din Skaal synes Honning, men Drikken er led
 Forfængelighed.

9.

Saa far da, far vel!
 Du skal nu ei længer bedrage min Sjæl.
 Bedrageriske Verden, jeg takker dig af
 Og senker dig ned i Forglemmelsens Grav;
 Jeg længes at tröstes for Sorrig og Nöd
 I Abrahams Skjöd.

10.

Der skal mine Aar
 Begyndes i Evigheds delige Vaar;
 Der skal ikke Dagen ved Solen opgrye,
 Ei Maanen tilmaale mig Næ eller Ny;
 Men Jesus er Solen, hvis Straaler er ströed'
 I Abrahams Skjöd.

Th. Kinge.

(Til samme Melodie.)

1.

Godmorgen igjen,
 Du liflige Dagskjær, min Tröster og Ven!
 Jeg sukked' i Bönnen, og slumrede ind,
 Og Sorgen i Drömme besøgte mit Sind;
 Nu, skamfuld, ved dig jeg min Uro beseer,
 Og ængstes ei meer.

2.

Hvad var mine Savn,
 De Skygger i Sjælen, saa ringe af Navn?
 Hvad var mine Taarer? En dryppende Dug!
 Og hvad mine Önskers de væglöse Fnug?
 Hvi glemte jeg, daarlig, for Verdens Fortred
 Guds Rige og Fred?

3.

See! Solen i Brand
 Slaaer Skyen paa Flugt, og forgylder dens Rand!
 See, Taagerne spredes for Himmelsens Vift!
 See, Blomster og Blade med blinkende Skrift!
 Jeg læser om Herren: hvert Morgenens Gry
 Hans Godhed er ny!

4.

Min Skaber og Gud!
 Af Natten du förte mig Daglyset ud.
 Kun dig vil jeg tjene, kun dig til Behag
 I Gjærning og Bön gjennemleve min Dag!
 Du har den ihænde; dens Medför og Vei
 Forstaaer ikke jeg.

5.

Den havde sin Strid
 Med Skyer fra Vesten i Dæmringens Tid;
 Maaskee vil de flokkes paa Veien igjen;
 Maaskee mine Timer skal mörknes, som den?
 Du veed det, min Fader; jeg slaar mig til Ro
 I Haab og i Tro!

C. J. Boye.

Nr. 96. Mel. „Jesu, du min Glæde.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Hvor har Jor - dens Glæ - de Saa be - stan - digt Sæ - de, Saa be - fæ - stet Slot, } Mon ei
At man kun - de si - ge: Der er Glæ - dens Ri - ge, Der er Al - ting godt? }

mf

Sorg Til Kon - ge - borg Fandt en Vei, sig ind at li - - ste? Jo, den Vei - en vid - - ste.

2.

Hvad er Verdens Ære,
Disse laante Fjere,
Denne korte Glands,
Dette falske Høie,
Som forblinder Øie,
Som bedaarer Sands?
Høiest op
Til Ærens Top
Om jeg Veien havde fundet,
O, hvor Lidt var vundet!

3.

Hvad er Rigdoms Kilde?
Øs kun aarle, silde,
Til du bliver træt;
Naa de Herligheder,
Som du saa tilbeder;
Er du nu da mæt?
Gjør dit Guld
Dig frydefuld?
Daare; o, den gyldne Dynge
Vil dit Sind betyngel!

4.

Nei, de Herligheder,
Hvortil mig veileder
Herrens Aand og Ord,
Aldrig disse vindes
For det Guld, som findes
Paa den ganske Jord.
Sjæl, forglem
Døg ikke dem;
Efter disse kun du tragte,
Verden ei du agte!

Nr. 97. Jesu Christ, du overvandt.

♩ = 72 or 26⁴.

1. Je - su Christ, du o - ver - vandt! Dig ei me - re Gra - ven ei - er; Og vi Al - le

mf

ved din Sei - er Liv og e - vig Frel - se fandt.

2.

Du opstod! O, lad os ei
Hjertet fast til Jorden binde;
Lad hos dig os Styrke finde.
Til at gaae vor Himmelvei!

3.

Giv os Kraft at følge dig,
Styrk vor Fod, naar den vil glide,
Staa os bi, naar vi skal stride,
Gjør vor Bortgang seierriig!

Biskop Plum (?); — Ev. chr. Psbg.

Nr. 98. Mel. „O store Gud, din Kjærlighed.“

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. Naar Tvivl og Angst om-spæn-de mig, Naar Haa-bet vil for-sa-ge, } Vel græ-der Oi-et Vee-mods-
Jeg seer, min Frel-ser, hen til dig I di-ne Smertens Da-ge. }

mf

graad, Naar dem jeg o-ver-vei-er; Men Fryg-ten mi-ste skal sin Braad, Og Mo-det vin-de Sei-er.

2.
Der følge kan paa solklar Dag
En mørk Skjærtorsdags-Aften,
Da Savn og Menneskers Bedrag
Vil prøve Hjertekraften;
Men, Christus, du har naadig sagt:
„Min Fred jeg giver Eder!“
Mod den har Verden ingen Magt;
Den vel om Hjertet freder!

3.
Den jevne Sti kan blive steil,
Og Modgangs Bjerg sig høine;
Men trættes jeg og træder feil,
Jeg kan dog Hjælpen öine.
Lad Herren føre som han vil!
Han rette Vei maa vide.
Jeg gaar ad Oliebjerget til
Med Christus ved min Side.

4.
Og bli'er mig Verden Stund for Stund
Alt mere tom og öde,
En Urtegaard med Torne kun,
Hvor, saaret, jeg skal blöde; —
De store Haabets Örd jeg veed,
Som gjør min Tanke rolig;
At Christus har beredt mig Sted
I Guds, min Faders, Bolig!

5.
Og skal jeg, fulgt af Verdens Had,
Mit Kors til Graven bære,
Naar de, for hvem jeg stred og bad,
Korsfæstet har min Ære; —
Til dig, min Frelser! seer jeg da
Og tröster mig i Nöden;
Din Æreshöi blev Golgatha,
Din Roes du fik ved Döden!

6.
Ja, Christus! i dit Tornespor
Jeg Fred og Kraft mig sanker;
Den Lægeurt paa Veien groer,
Som styrker mine Tanker!
Som Morgendug paa visne Straa
Min Taare da skal være,
Og Hjertets Kraft igjen opstaae
Og Troens Frugter bære!

C. J. Boye.

Nr. 99. Mel. „Til dig jeg raaber, Jesu Christ.“

♩ = 50 o: 55.

1. Min Je - su, du min Sjæ - le - tröst, Mit Liv, min Sol, min Glæ - de, } Vil du mig e - ne la - de gaae I
Ak, vil du i min Sorg og Bröst Bort fra mig Ar - me træ - de? }

Ver - dens Sorg og Møi - e, At dit Øi - e Jeg ik - ke sku - e maa? Hvor haardt maa det mig bøi - e!

2.

Skal for min Modgangs Vintervei
Maimaaned aldrig dages,
Og skal ved Himlens Straaler ei
Min Taaresky bortjages?
Skal ingen Honningdraabe mig
Udi mit Bæger falde,
Skal kun Galde
Iskjænkes dem, som dig
Tilbede og paakalde?

3.

O kjære Sjæl, din Lød paa Jord
Du ei saa mørkt afmale,
Husk, at du har din Frelser's Ord,
Agt paa hans Trøstetale!
En liden Stund det vare skal,
Saa faaer al din Elende
Herlig Ende,
Og skal i Himlens Sal
Til evig Fryd sig vende.

4.

Kom, Kors og Rummer, kom da, hvad
Den onde Verden giver!
Om føie Stund vi skilles ad;
Min Jesus han opliver
Min Sjæl med en saa kraftig Tröst,
At, medens Øiet græder,
Hjertet kvæder:
Gud høre vil min Röst!
Det Haab mig evig glæder.

Nr. 100. Mel. „Min Sjæl nu lover Herren.“

♩ = 72 3/4: 26“.

1. Den Glæ - de, Ver - den gi - ver, Den va - rer kun en stak - ket Stund, } Af e - vigt
 Som Sky - glands den bort - dri - ver, Den flyer som Drøm i Mor - gen - blund. }

Væld ud - rin - der Den Fryd, der kom fra Gud, Den Glæ - de ei for - svin - der, Naar

Ver - dens Lys gaar ud; Naar E - vig - he - den sti - ger Af Ti - me - lig - heds Grav, Med

Ver - den ei bort - vi - - ger Den Glæ - de, Her - ren gav.

2.
 Den Sorg, Guds Barn her lider,
 Den varer kun en liden Stund;
 Naar Herrens Dag fremskrider,
 Er Verdens længste Nat et Blund.
 Hist tusind Aar faae Ende,
 Som Dag og Time her,
 Vor Sorg vil Gud omvende
 Til evig Glæde der;
 Did Jesus Christ os drager;
 Der er ei Kors, ei Grav,
 Der Ingen os fratager
 Den Glæde, Herren gav.

3.
 O Haab, som aldrig sviger,
 O Tröstens Ord, som evigt staaer!
 Fra Længsels Land jeg stiger
 Til Salighed, som ei forgaar.
 En liden Stund jeg bygger,
 Hvor Sørgepilen groer,
 I Savnets dunkle Skygger
 En liden Stund jeg boer;
 Min Frelser forud drager,
 Han til sin Fader gaaer,
 O, der han mig modtager,
 Naar Naadens Time staaer!

B. S. Ingemann.

Nr. 101. Deilig er Jorden.

♩ = 50 a: 55⁴.

1. Dei - lig er Jor - den, Præg - tig er Guds Him - mel, Skjøn - er Sjø - le - nes Pil - grims - gang!

p

Gjen - nem de fav - re Ri - ger paa Jor - den Gaac vi til Pa - ra - diis med Sang!

2.
 Tider skal komme,
 Tider skal henrulle,
 Slægt skal følge Slægters Gang;
 Aldrig forstummer
 Tønen fra Himlen
 I Sjælens glade Pilgrimssang.

3.
 Englene sang den
 Først for Markens Hyrder,
 Skjönt fra Sjæl til Sjæl det lød:
 Fred over Jorden,
 Menneske, fryd dig,
 Os er en evig Frelser lød!

B. S. Ingemann.

Nr. 102. I Glands for Herrens Throne staaer.

♩ = 66 ∴ 31st.

1. I Glands for Her - rens Thro - ne staaer Guds sto - re Vid - ners Ska - re; } Til Mar - tyr -
 Hvo for sin Gud i Dø - den gaaer, Skal her - lig - gjort hen - fa - re. }

kro - nens Straa - ler ei Jeg løf - te tør mit Øi - - e, Mit skjul - te Kors paa stil - le

Vei Seer Gud dog i det Høi - - e.

2.

O Herre, om i Liv og Død
 Jeg vidner om dit Rige,
 Det skal min Tro i Sorg og Nød,
 Min Kjærlighed dig sige;
 Du veier mine Sorger smaa,
 Du seer, om fromt jeg lider,
 Du seer den Kamp, som Ingen saae,
 Og om jeg ærligt strider.

3.

O Herre, blev mig Kampen svar,
 Og er min Sorg ei liden;
 Om her slet ingen Ven jeg har —
 Vær du mig nær i Striden;
 Seer ingen Sjæl min bitre Vee,
 Men brænder Hadets Lue —
 Din Himmel lad mig aaben see!
 Din Herlighed jeg skue!

Nr. 103. Forleen mig Kraft at elske dig.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. For-leen mig Kraft at el-ske dig, O du, som først har el-sket mig, Min Ska-ber,
Lær mig at kjen-de di-ne Bud, Og lad min Tro, al-go-de Gud, De san-de

mf

Fa-der, Her-re; } Tænd hel-lig Var-me i mit Bryst, At jeg med virk-somt
Frug-ter bæ-re; }

Mod og Lyst Ud-bre-de maa din Æ-re!

2.

Mit Borgerskab i Himlen er;
Maaskee det Øieblik er nær,
Som derhen mig skal føre;
Da skal min Sjæl opsvinge sig
Fra Støv, og vorde Engle liig

Og Engles Gjerning gjøre.
Hjælp, at jeg være maa bered,
Ved Gudsfrøgt og ved Hellighed
Dit Kald med Fryd at høre!

E. Storm.

Nr. 104. Ei Livets Kummer, Jordens Møie.

♩ = 72 o: 26⁴.

The musical score is written for piano and voice. It consists of three systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/2. The tempo is marked as ♩ = 72 o: 26⁴. The first system includes the lyrics for the first verse. The second system continues the first verse. The third system includes the lyrics for the second verse. The piano accompaniment features chords and moving lines in the left hand, with some triplets indicated by a '3' over a bracket.

1. Ei Li - vets Kum - mer, Jor - dens Møi - e, Ei Sor - gen skal ned - tryk - ke mig; } Ja,
Jeg ven - der Tan - ken til det Høi - e, Og raa - ber, o min Gud, til dig. }

kun hos dig mit Hjer - te fin - der Den sik - kre Trøst i al sin Nød; Og kun ved

dig jeg o - ver - vin - der Sorg, Syg - dom, Li - del - ser og Død.

2.

Jeg veed, din Godhed forbereder
Ved Kummer selv til Held og Fryd;
Jeg veed, din Viisdom ofte leder
Igennem Trængsler frem til Dyd.
Thi nyder jeg med Tak mit Gode,
Og bær mit Kors med taalig Aand,
Tilbeder dig og er tilmode,
Som Barnet ved sin Faders Haand.

3.

Det Haab til dig, det lindrer Nøden
For Hver, som troelig søger dig;
Det styrker, trøster selv i Døden
Enhver, som holder fast ved dig.
Min Gud, jeg aldrig skal forglemme
Din Viisdom og din Miskundhed,
Med Haab og Tro skal jeg istemme
Din Lov i Tid og Evighed.

V. C. Hjort.

Nr. 105. Mel. „Jeg vil min Herre love.“

$\text{♩} = 50 \text{ or } 55$

1. I Gud jeg vil mig glæ - de, Med ham hver Dag er Fest; } Hvor Je - sus Chri - stus
Blandt Glæ - de tog han Sæ - de, Den him - mel - send - te Gjæst; }

træ - der i Høi - tids - sa - len ind, Der in - tet Øi - e græ - der, Der bleg - ner in - gen Kind.

2.
Hvor fromme Hjerter glædes,
Gaaer Himmelgjæsten ind;
Er blot hvor Psalmer kvædes
Med fromt opløftet Sind,
Selv Jordelivets Toner
Guds Engle glæde kan;
Den himmelske Forsoner
Bar Fryd til Sorgens Land.

3.
Han, som forædled Vandet
Til Viin med hellig Haand,
Vort Glædesvæld har blandet
Med Himmellivets Aand;
Forklaret har han Livet,
Dets Sorger og dets Lyst,
Han har os Glæden givet,
Som boer i Englebryst.

4.
O Jesu, lad vor Glæde
Indvies dig til Fest,
Usynlig vær tilstede,
Du himmelsendte Gjæst;
Saa skal vor Glæde være,
O Herre, dig til Priis,
Til dine Engle bære
Os til dit Paradiis!

B. S. Ingemann.

Nr. 106. Mel. „I dybest Nød vil jeg til Gud.“

♩ = 66 3: 31“.

1. Jeg veed et Ord, som fast be - staaer, Som kan i Sor - gen trø - ste: } Hold fast, min
 „At Hvo, der ret med Taa - rer saaer, Med Fry - de sang skal hø - ste.“ }

Sjæl, ved det - te Ord! Kun alt - for tidt paa syn - dig Jord Det kan paa Glæ - der brø - ste.

2.

Lad Verden sig til Kraft og Trøst
 Det stolte Sind udkaare!
 Det bli'er tilsidst en Jammers - Høst,
 Er Haabet lagt paa Baare.
 Jeg sukker dybt af Hjertens Grund;
 Beskæmmet bliver ingenstund
 Taalmodighedens Taare!

3.

Som Foraars - Regn paa Markens Iis
 Den falder paa min Smerte,
 Og grønt staaer Haabets Paradiis
 Omkring det bange Hjerte.
 Min Bøn, som Fuglen, flager ud
 Og henter mig fra Himlens Gud
 Den Fred, min Sjæl begjærte.

4.

Lad Verden med sit kolde Sind
 Udlee mig som en Daare!
 Jeg gaaer dog til min Broder ind,
 Hvem Livets Plager saare;
 Jeg græder med ham i hans Nød.
 Ret ingenstund forgjæves flød
 En Rjærlighedens Taare!

5.

Saa veed han dog, i al sin Vee,
 Han har en Ven hørnede;
 I mine Taarer skal han see
 Guds Rjærlighed tilstede.
 Den Udsæd vorder ikke gold;
 Min Gud la'er høste mangefold
 Den bedste Himmelglæde!

C. J. Boye.

Nr. 107. Mel. „O sanctissima.“

♩ = 50 a: 55“.

1. Dyb af Kjær - lig - hed, Lys og Her - lig - hed, Ver - dens - li - vets For - kla - - rer!

mf

Skjæb - ner - nes Le - der, Aan - dens Ud - bre - der! Hil det Folk, du be - va - - rer!

2.

Ved din Varetægt
 Danmarks Kongeslægt
 Bar Aarhundreder Kronen;
 Styrk du med Aanden
 Lovhæveder - Haanden,
 Folket, Riget og Thronen!

B. S. Ingemann.

Nr. 108. Et Aar vi saae hensvinde.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Et Aar vi saae hen - svin - de, Et nyt vi see op - rin - de; Kom la - der os frem-

mf

træ - de Med Tak - ke - sang og Glæ - - de.

2.

Hvor har du, Gud, din Naade
 Mod os saa overmaade
 Hver Morgen villet vise!
 Derfor vi nu dig prise.

3.

Du paa din Vei os føre,
 Velsigne, hvad vi gjøre,
 Som Naadens Sol du glæde
 De Gamle med de Spæde!

4.

Din Aand i Alt os drive
 Og Vidnesbyrd os give!
 Den os med Naade pryde,
 Til vi os hjemme fryde!

5.

Giv os til Nytaarsgave,
 Hvad vi nu bedet have!
 O, du vort Liv i Live,
 Os i din Haand vi give.

Efter det Tydske.

Nr. 109. Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa.

♩ = 66 or 31⁴.

1. Nu tit - te til hin - an - den de fav - re Blom - ster smaa; De mun - tre Fug - le kal - de paa hver-

p

an - dre; Nu al - le Jor - dens Börn de - res Öi - ne op - slaae; Nu Sneg - len med Huus paa Ryg vil van - dre.

2.

Den kjære Gud og Skaber den mindste Orm er nær,
 Han föder Fugl og Markens Lilie klæder;
 Dog Menneskenes Börn har han allermeest kjær:
 Gud aander paa Öiet, naar det græder.

3.

Guds Søn var selv et Barn og paa Krybbestraa han laa;
 Hans Vugge stod paa Jord foruden Gænge.
 Guds Himmeriges Fryd har han lovet de Smaa
 Og Blomster fra Paradisets Enge.

4.

Guds Søn har os saa kjær; han er Börnevennen stor,
 Han bærer Barnet op til Gud paa Armen;
 Han Storm og Hav betvang, da han vandred paa Jord;
 Men Börnene leged ham ved Barmen.

5.

O du, som os velsigned og tog i Favn de Smaa,
 En Morgen see vi dig i Paradiset!
 Du lærte os til Gud vore Öine opslaae —
 Evindeligt være du loypriset!

$\text{♩} = 72 \text{ or } 26''.$

Nr. 110. Mel. "Din Villie skee, o Herre."

1. Den ly - se Tid nu kom - mer Med Lyst og Skjøn - hed stor, Den yn - de - li - ge

Som - mer, Da Græs og Grø - de groer. Guds Sol med frugt - bar Var - me Vel - sig - ner Bon - dens

Flid Og kvæ - ger nu de Ar - me, Som frøs i Vin - ter - tid.

2.

De fagre Blomsterenge
Og Agrens ædle Sæd,
De rige Urtesenge
Og Skovens Træer med,
De skulle os paamine
Om Miskunhedens Skat,
Som vi hos Herren finde
I Aarets Dag og Nat.

3.

Vi høre Fugle sjerne
Med mangehaande Lyd;
Skal ikke da vor Tunge
Lovprise Gud med Fryd!
Min Sjæl, ophøi Guds Ære,
Stem op en Frydesang
Til ham, som vil os nære
Og glæde paa vor Gang!

4.

O Herre Jesu Christe,
 Vor Glædes Sol saa mild,
 Dit Lys lad os ei miste,
 Tænd Kjærlighedens Ild;
 Opvarm vort kolde Hjerter,
 Men udsluk Lystens Brand;
 Opklar vor Sorg og Smerte
 I Dunkelhedens Land!

5.

Du Sarons Blomst med Ynde,
 Du Lilie i Guds Dal,
 Lær mig din Priis forkynde,
 Dit Billed i mig mal;
 Din Naade paa mig falde,
 Som Dug paa Libanon,
 Og Hjerterets Blomst fremkalde
 I Kjærlighedens Aand!

6.

Velsign, o Gud, med Grøde
 Og Frugtbarhed vort Land,
 Giv os nødtørftig Føde
 Af Jord og Sø og Strand!
 Fra Himlen dryppe Fedme,
 Ernærende vor Jord,
 Til Sjælen Naadens Sødme
 Udgaa af Livets Ord!

Efter det Svenske af Wexels.

(Til samme Melodie.)

1.

Saa træt du est og mødig,
 Min Sjæl, af Guds Strid?
 Om Hvilen jeg har nødig,
 Dertil er end ei Tid!
 Guds Lov jeg først maa sjunge.
 Hvad Nød har jeg vel havt?
 Var Dagens Byrder tunge,
 Hans Bistand var min Kraft!

2.

Saa godt du er fornøiet
 Med hvad, du har fuldbragt?
 Jeg tør ei lukke Øiet,
 Før ydmyg jeg har sagt:
 Ak, Gud! en værdig Tjener
 Jeg ingenstund mig troer;
 Du Naaden mig forlener,
 Min Dagløn bli'er ei stor!

3.

Nu vil du, veltilmode,
 Udsove din Besvær?
 Paa denne Sorgens Klode
 Mon jeg da ene er?
 Saa mange Øine græde,
 Som ei kan blunde nu;
 For dem jeg først vil bede:
 Min Gud! kom dem ihu!

C. J. Boye.

Nr. 111. Mel. „Paa dig jeg haaber, Herre from.“

♩ = 66 or 31st.

1. See, Mar - ken ta - ber nu sin Pragt, Sec, Sko - ven har sit Smyk - ke

mf

lagt, Sin stol - te, grøn - ne Kro - - ne; Den mun - tre Fugl Nu sø - ger Skjul Og

glem - mer Glæ - dens To - - ne.

2.

Rundt om os er Forkrænkelse,

Rundt om os idel Død vi see;

Det er Naturens Orden.

Til Jorden maa

Tilbage gaae

Alt Det, som kom af Jorden.

3.

En Lærdom dette Syn mig er.

O Gud, da mig den Viisdom lær,

At tælle mine Dage;

At jeg maa ret

Betænke det,

Jeg snart herfra skal drage!

4.

Men, o, der kommer Vaar igjen;

Priis være dig! Oplivelsen

See vi med Haab imøde;

Lad Planten døe,

Den af sit Frø

Igjen staaer op af Døde!

5.

Saa kommer og for mig en Vaar,

Da Legemet igjen opstaaer

Af Gravens kolde Gjemme.

Da skal mit Bryst

Med Fryd og Lyst

Nyt Liv igjen fornemme.

6.

Al gode Gud! jeg takker dig,

Dit Ord og Løfte trøster mig,

Mig Graven ikke skrækker;

Thi Jesus Christ,

Det veed jeg vist,

Til evigt Liv mig vækker.

H. Rampmann.

Nr. 112. Rind nu op i Jesu Navn.

♩ = 50 o: 55^{tt}.

1. Rind nu op i Je - su Navn, Du liv - sa - lig Mor - gen - rø - de! Jeg i Aand og Bøn vil

p

mø - de Her - ren fra min Hvi - le - stavn; Sjæl og Hjer - te skal sig rø - re Med al Tak for Nat - te -

ly, Og min Frel - sers Lov - sang fø - re Til den høi - e Him - mel - sky.

2.

Nattens mørke Taage gik,
 Dagen straalte fra det Høie,
 Og mit atter aabne Øie
 Solen nu isigte fik.
 Tak og Priis og evig Ære
 Være dig, treenig Gud,
 Som paa Hænder vilde bære
 Mig af Nattens Mørke ud!

3.

Gid, min Gud, jeg kunde saa
 Dagen i din Frygt begynde,
 At jeg ikke skulde synde
 Og fra dine Veie gaae!
 O min Jesu, du oprinde
 Over mig som Sol og Skjold,
 Saa at jeg kan overvinde
 Kjød og Blod og Satans Vold!

4.

I den Gjerning, Drift og Daad,
 Som min Haand idag skal gjøre,
 Gid jeg aldrig den maa røre
 Uden Aandens Kraft og Raad!
 Thi forgjæves skal jeg svede
 Og arbeide uden Frugt,
 Om din Haand er ei tilrede,
 Og din Hjælp er udelukt.

5.

Lær mig ved hvert Klokkeslag,
 At i dig jeg Styrke vinder,
 Hjertet ei til Verden binder,
 Spilder ingen Naadens Dag!
 Og naar endt er Tid og Dage,
 Lad mig evig være din,
 Lad min Synd og Sorg og Klage
 Smuldre med mit Jordeliin!

Efter Th. Ringo.

(Til samme Melodie.)

1.

Dagen har fuldendt sin Gang,
 Mark og Ager saae den gløde;
 De har baaret deres Grøde,
 Sjunget deres Aftensang.
 Har og jeg min Gjerning færdig,
 Været tro, mens Lyset var?
 Blev den Morgen-Løftet værdig,
 Som jeg frem for Herren bar?

2.

Ingen Roes jeg har hos Gud,
 Skjønndt jeg gav mig den saa gjerne.
 Jesus, du min Aftenstjerne,
 Spred din Straale for mig ud!
 Lad dens Glands mit Smykke være!
 Dæk min Bröst for Herrens Blik!
 Troen er jo al min Ære;
 Alt mit Haab af dig jeg fik.

3.

Aftenstjerne blid og skjøn,
 Morgen-Lys, för Dagen smiler!
 Fred min Sjæl, imens jeg hviler!
 Væk mig aarle op til Bøn!
 Skygger Skyen, eller tænder
 Du dit Lys paa Himlens Blaa,
 Ligefuldt din Vei jeg kjender,
 Og min Tanke kan dig naae!

C. J. Boye.

Nr. 113 a). Nu rinder Solen op.

♩ = 50 o: 55^{cc}.

1. Nu rin - der So - len op Af Ø - ster - li - de, } Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem-me
 Før - gyl - der Klip - pens Top Og Bjer-gets Si - de;

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Du dig med Tak og Tro Til Him - len svin - ge!

2.

Utallig saa som Sand
 Og uden Maade,
 Som Havets dybe Vand
 Er Herrens Naade;
 Med den hver Dag min Sjæl han overgyder,
 Hver Morgen i min Skaal
 En Naade uden Maal
 Til mig nedflyder.

3.

Han har i denne Nat
 Med Engleskare
 Mit Huus og Hjem omsat,
 At ingen Fare
 Har mig og Mine ramt i nogen Maade;
 Men jeg er frelst og fri
 Fra Dödens mørke Sti
 Og Sjølevaade.

4.

Min Sjæl, vær frisk og glad,
 Lad Sorgen fare!
 Dit Legems Blomsterblad
 Vil Gud bevare;
 Han vil idag mig give Kraft og Styrke,
 Jeg i mit Kald og Stand
 Min Gud og Fader kan
 Tilbørlig dyrke.

Nr. 113 b). Nu rinder Solen op.

 $\text{♩} = 50 \text{ o: } 55^{\text{cc}}.$

1. Nu rin - der So - len op Af Ö - ster - li - de, } Vær glad, min Sjæl, og lad din Stem - me
 For - gyl - der Klip - pens Top Og Bjer - gets Si - de;

mf

klin - ge, Stig op fra Jor - dens Bo, Du dig med Tak og Tro Til Him - len svin - ge.

5.

Lad Synden ei idag
 Min Sjæl forblinde,
 At jeg min Guds Behag
 Kan ret besinde!
 Velsign mig, Herre Gud, udaf det Høie!
 Gid jeg hver Dag og Tid
 I dig og i min Flid
 Mig lader nøie!

6.

Du bedst min Tarv og Trang,
 O Herre, kjender,
 Tilmed er Lykkens Gang
 I dine Hænder;
 Og hvad mig tjener bedst i hver en Maade,
 Du det tilforn jo seer.
 Min Sjæl, hvad vil du meer?
 Lad Gud kun raade!

Th. Kingo.

Nr. 114. Mel. „O du store Seierherre.“

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Op, min Sjæl, thi Sol er op - pe, Straa - ler - ne paa Hu - set leer, } Som dit
Tænk, at du paa Zi - ons Top - pe Her - rens Naa - de - straa - ler seer, }

Hjer - te skal op - ly - se, Kla - re op For - nuf - tens Nat, Al - le on - de Aan - der

ky - se Ned i Hel - veds Mør - ke brat!

2.

Søde Jesu, hold min Tanke
Til dit rene Bud og Ord,
Lad idag min Sjæl opsanke
Naadesmuler fra dit Bord;
Trøst mig, styrk mig, tag mig vare
Ved din egen gode Aand;
Verdens Lyster, Satans Snare
Blive fra min Hu og Haand!

3.

Lad dit Aasyns blide Straale
Skinne paa din Kirke ned,
Du for Kongen fuldt imaalet
Lykke, Liv og Salighed;
Sign vort Land! Hver Sjæl husvæle
Naadens Pagt ved Jesu Blod!
Og, naar Livets Sol vil dale,
Gjør da Dødens Time god!

Th. Kingo.

Nr. 115. Den signede Dag med Fryd vi seer.

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. Den sig - ne - de Dag med Fryd vi seer Af Ha - vet til os op - kom - me, Den ly - se paa

mf

Him - len meer og meer, Os Al - le til Lyst og From - - me; Det kjen - des paa os, som

Ly - sets Børn, At Nat - ten hun er nu om - - me.

3.
Om levende blev hvert Træ i Skov,
Og var saa hvert Blad en Tunge,
De kunde dog ei Guds Naades Lov
Med værdelig Røst udsjunge;
Thi evig nu skinner Livets Lys
For Gamle og saa for Unge.

4.
Som Guld er den aarle Morgenstund,
Naar Dagen opstaaer af Døde,
Dog kysser os og med Guld i Mund
Den liflige Aftenrøde;
End tindre da maa det matte Blik,
De blegnede Kinder gløde.

2.
Den salige Stund, den Midnatstid,
Vor Herre han lod sig føde,
Da klared det op i Østerlid
Til deiligste Morgenrøde,
Da Lyset oprandt, som Jordens Bold
Skal lysne udi og gløde.

5.
Saa reise vi til vort Fædreland,
Der ligger ei Dag i Dvale,
Der stander en Borg, saa prud og grand,
Med Throner og gyldne Sale;
Saa frydelig der til evig Tid
Med Venner i Lys vi tale!

En Omarbejdelse af den gl. danske Dagviser ved N. F. S. Grundtvig.

Nr. 116. I Østen stiger Solen op.

♩ = 50 o: 55⁶⁶.

1. I Ø - sten sti - ger So - len op, Den spre - der Guld paa Sky, Gaaer o - ver Hav og

p

Bjer - ge - top, Gaaer o - ver Land og By.

2.

Den kommer fra den fævre Kyst,
Hvor Paradiset laa,
Den bringer Lys og Liv og Lyst
Til Store og til Smaa.

3.

Den hilser os endnu saa smukt
Fra Edens Morgenrød,
Hvor Træet stod med evig Frugt,
Hvor Livets Væld udlød.

4.

Den hilser os fra Lysets Hjem,
Hvor størst Guds Lys oprandt
Med Stjernen over Bethlehem,
Som Østens Vise fandt.

5.

Og med Guds Sol udgaaer fra Øst
En himmelsk Glands paa Jord,
Et Glimt fra Paradisets Kyst,
Hvor Livets Abild groer.

6.

Og alle Stjerner neie sig,
Hvor Østens Sol gaar frem:
Den synes dem hiin Stjerne lig,
Der stod ved Bethlehem.

7.

Du Soles Sol fra Bethlehem,
Hav Tak og Lov og Priis
For hvert et Glimt fra Lysets Hjem
Og fra dit Paradiis!

Nr. 117. Nu vaagne alle Guds Fugle smaa.

$\text{♩} = 72 \text{ o: } 26^{\text{te}}$

1. Nu vaag-ne al-le Guds Fug-le smaa, De fly-ve fra Re-den og sjun-ge; De pri-se Vor Her-re saa

p

godt, de for-maae: De tak-ke for Li-vet og Ly-set med fløi-ten-de Tun-ge.

2.

Nu kviddrer Svalen paa Kirketag
Og Spurven ved Menneskers Huse;
De synge: Godmorgen! de synge: Goddag!
De synge: Gudsfred! Gud skee Lov! og i Luften hensuse.

3.

Smaafuglens Sang Vor Herre forstaaer;
Han kjender hver Sjæl i sit Rige;
De Fattiges Lovsang han ikke forsmaaer;
Han seer, hvad de maalløse Skabninger alle vil sige.

4.

Os seer du ogsaa, du kjære Gud!
Du hører vor Røst i din Himmel;
Naar Fuglene flagre af Rederne ud,
Du hører Smaabørnens Priis i din jublende Vrimmel.

Nr. 118. Nu hviler Mark og Enge.

♩ = 66 3: 31⁴.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems of music. The first system has a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment starts with a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as 66 3: 31⁴. The lyrics are: 1. Nu hvi - ler Mark og En - ge, Nu Al - le gaee til Sen - ge, Nu slum - rer By og Land; Og I, min Sjæl og Tun - ge, Skal nu til Af - sked sjun - ge, Hvad E - ders Ska - ber tæk - kes kan!

2.

See, Dagen gik til Ende,
 I Himmels Sal sig tænde
 De gyldne Stjerner smaa!
 Som dem skal Gud mig smykke,
 Naar han mig vil bortrykke,
 Hjem til hans Paradiis at gaee.

3.

Som mine trætte Hænder,
 Naar Dagens Gjerning ender,
 Til Hvilen glæde sig;
 Saa glæd dig og, mit Hjerte,
 Til, efter Strid og Smerte,
 At vinde Fred i Himmerig.

4.

Træt er jeg af at vaage;
 Luk Jer, I Øienlaage!
 Men over Liv og Sjæl
 Vaag du i al din Naade,
 Og vogt dem vel fra Vaade,
 Du Øie over Israel!

5.

O Jesu, du, min Glæde,
 Du dine Vinger brede
 Og sænke om mig ned!
 Vil Slangen mig omslynge,
 Saa lad din Engel synge:
 Det Barn er gjemt i Herrens Fred!

Paul Gerhard; — Cassubens Psbg; — F. Hammerich.

Nr. 119. Den lyse Dag forgangen er*).

♩ = 50 o: 55^{tt}.

1. Den ly - se Dag for - gan - gen er, Og Nat - ten nu frem - skri - der; }
 O Je - su Christ, vor Her - re kjær, Bliv hos os al - le Ti - der! }

mf

Glæ - de os Gud i Him - me - rig!

f

2.

Du est det store Guddomslys,
 Som alle Engle glæder,
 Kom til os i vort Hjertes Huus,
 Der vi dig Plads bereder!
 Glæde os Gud i Himmerig!

3.

Du est vor Vægter, tryk og tro,
 Du vil os ei undfalde,
 Paa dig vi bygge vil og boe,
 I Nöden dig paakalde.
 Glæde os Gud i Himmerig!

4.

Vi os befale dig i Vold,
 Naar vi vort Öie lukke;
 Du est vort Værn og faste Skjold,
 Du al vor Sorg kan slukke.
 Glæde os Gud i Himmerig!

5.

Imorgen vil vi love dig,
 Din Godhed glad bekjende,
 Og siden udi Himmerig
 Dig prise uden Ende.
 Glæde os Gud i Himmerig!

H. Sthen; — Wexels' Psbg.

*) Denne Psalme kan ogsaa synges efter Mel. Nr. 150 med Iagttagelse af den der gjorde Bemærkning.

Nr. 120. Nu lukker sig mit Øie.

♩ = 50 3: 55⁴⁴.

Nu luk-ker sig mit Øi-e, O Fa-der i det Høi-e, I Va-re-tægt mig tag! Fra

Synd og Sorg og Fa-re Din En-gel mig be-va-re, Som le-det har min Fod i-dag!

Efter det Tydske af P. Foersom.

(Til samme Melodie.)

1.

Du bød mig bede, Fader!
 Forlad, som jeg forlader
 Min Skyldner Skyld og Brøst!
 Vee, Vee, hvis jeg nedbeder
 Mig gennem Evigheder
 Forbandelsen med frække Røst!

2.

Ak, kan paa Nag jeg glemme,
 Ak, kan min Sjæl ei glemme
 Sin Harm til Sol gaaer ned;
 Min store Skyld og Brøde
 Bag sidste Aftenrøde
 Mig dømme vil i Evighed.

3.

Barmhjertighedens Fader!
 Hvis du ei Skyld forlader,
 Min Sjæl forgaar for dig.
 Din Kjærlighed mig lede,
 At jeg med Haab tør bede:
 Som jeg tilgav, tilgiv du mig!

B. S. Ingemann.

Nr. 121. Nu velan, vær frisk tilmode.

♩ = 66 or 31st.

1. Nu vel - an, vær frisk til - mo - de, Sjel og Sind, op - mun - tre dig, } At han
 Priis dog Gud for alt det Go - de, Som han har be - viist mod mig; }

ind - til den - ne Dag Har an - ta - get sig min Sag, Har mig op - holdt og be -

va - ret, Og mod Fjen - dens Vold for - sva - ret.

2.
 Denne Dag er nu forsvundet,
 Solens Skin har os forladt,
 Derimod har os omvundet
 Denne mørke, kolde Nat;
 Lad, o Gud, dit Lyses Skin
 Lyse for min Sjel og Sind,
 Og mit Hjerter ret antænde,
 Af din Rjerlighed at brænde!

3.
 O du Sjælens Trøst og Glæde,
 O' du Herlighedens Glands,
 Vær i Nat hos mig tilstede,
 Og med Engle mig omskands;
 Om end Dagen viger brat,
 Bliv hos mig i Mulm og Nat,
 Lad din Naade mig omfavne,
 At jeg ei min Gud maa savne!

4.
 Dine Vinger mig bedække,
 Lad mig hvile i dit Skjød,
 Intet Ondt lad mig forskrække
 Eller hindre Søvnens sød!
 Dig befaler jeg i Haand
 Liv og Legem, Sjel og Aand,
 Hustru, Børn og Slægt og Venner,
 Ogsaa dem, jeg ikke kjender!

Opr. Tydsk.

Nr. 122. Dagen gaaer med raske Fjed.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Da - gen gaaer med ra - ske Fjed, Da - gens Börn maae i - - le; Af - ten - rø - den

p

brin - ger Fred, Nat - tens Stjer - ner Hvi - - le.

2.

Lykken gjækker Store, Smaa,
Leger med Guldterning;
Lykkeligst at hvile paa
Er fuldendte Gjerning.

3.

Lidt dog Store, mindre Smaa
Kan tilgavns fuldbringe;
Villien seer vor Herre paa,
Giver Kraften Vinge.

4.

Lykkens lunefulde Spil
Leger ei med Sjæle;
Alting føies som Gud vil —
Her er trygt at dvæle!

5.

Blomst skal bære Frugt engang,
Höst skal følge Sommer;
Dag er ei saa travl og lang,
Aftenstund dog kommer.

6.

Lad ved Dag kun op og ned
Lykkens Tærning rulle;
Fandt ved Kvæld kun Sjælen Fred,
Gik det som det skulde.

B. S. Ingemann.

*) Til Nr. 79 i Roesk. Psbg. deles den halve Note i to Fjerdedele.

Nr. 123. Solen daler, Lyset svinder.

♩ = 72 o: 26te.

1. So - len da - ler, Ly - set svin - der, Nat - ten kom - mer, Söv - nen min - der, Hvi - lens

Ti - me stun - der til; Saa skal og mit Liv hen - svin - de, Saa en - gang mig

Dö - den min - de, Naar min Gud, min Fa - der vil.

2.

Gode Gud! o, hør mig Svage!
 Du velsigne mine Dage,
 Sign og mine Nætters Ro!
 Og naar her mit Liv er omme,
 Og min Afskedsstund skal komme,
 O, saa sign mit Haab, min Tro!

3.

Tryk skal jeg i dine Arme
 Glemme Verdens Svig og Harme,
 Drive bort al Daarskabs Id;
 Søvnen skal mig Lise give,
 Og min sidste Sövn skal blive
 Fremfor alle söd og blid.

Af „Evang. chr. Psbg.“

Nr. 124. O gode Gud, jeg takker dig.

♩ = 50 3/4 : 55 1/4.

1. O go - de Gud, jeg tak - ker dig, En kjær - lig Mo - der gav du mig, En
god, en tro - fast Fa - der! Jeg kjen - der ik - ke Li - vets Vei, Men de - res Raad og
Lær - dom ei Paa Vei - en mig for - la - der.

2.

O Gud, lad mig betænke ret,
Hvad fra mit første Aandedræt
Jeg deres Omhu skylder!
Da røres jeg saa inderlig,
Og Kjærlighed til dem og dig
Min hele Sjæl opfylder.

3.

Mit rørte Hjerte bryder ud
I Bøn til dig, algode Gud;
Den Svage kan du styrke.
Giv, jeg dem lyder redelig;
De lære mig at kjende dig,
Og trofast dig at dyrke.

4.

Løn du dem selv med Miskundhed,
Og din Velsignelse udbred,
Til hvad de foretage;
Og lad dem finde Trøst hos dig,
Naar Alderdommen nærmer sig
Med skrøbelige Dage.

5.

Med dig lad Glæde, Haab og Ro
I deres Hjerter altid boe,
Du stedse hos dem være!
Og naar fra mig du kalder dem
Til gode Sjæles rette Hjem,
Løn dem med evig Ære!

V. C. Hjort.

♩ = 66 3: 31⁴.

Nr. 125. Mel. „O Herre, frels mig, døm min Sag.“

1. Jeg ha - ver væ - ret rank og ung, Nu er jeg gam - mel vor - den; } Og Sjæ - lens
Jeg høi - es ned, saa træt og tung, Mod Stø - vets Mo - der, Jor - den. }

mf

Læng - sel stun - der did, Hvor O - ver - hyr - den, mild og blid, Til Ro for - sam - ler Hjør - - den.

2.

Min Isse blev i Verden graa,
I Verdens Strid og Møie;
Men aldrig jeg den Fromme saae
Forglemt af Herrens Øie.
Paa Nødens, som paa Glædens Dag,
Han er tilfreds med Hans Behag,
Som raader i det Høie.

3.

Jeg skued' flere Slægters Grav,
Saae Ven fra Ven bortvige,
Og Rig og Fattig, Høi og Lav
I Graven vorde lige.
Mens Dage komme, Dage flye,
Guds Naade dog, hver Morgen ny,
Sit Ord vil aldrig svige!

4.

Hvor er det godt, naar Verden ei
Mig længer vil behage,
Saa hjertesfro paa sikker Vei
At kunne hjemad drage!
Snart reiser jeg i Jesu Navn;
Og hist til mine Kjæres Favn
Guds Engle mig ledsage.

5.

Med Simeon jeg far' i Fred,
Og mig til Ro begiver,
Som Neget af den modne Sæd
Paa Marken høstet bliver.
Du, kjære Høstmand, Jesu Christ,
Jeg haaber paa, at du forvist
Et Sted hos dig mig giver.

Efter det Svenske af C. J. Boye.

Nr. 126. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende.

♩ = 50 a: 55^u.

1. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende? See, Ti - den me - get ha - stigt gaaer; }
 Hvor let og snart kan det sig hæn - de, At jeg mit Van - dre - bud - skab faaer! }

p

Giv mig, o Gud, ved Je - su Tro I Af - skeds - ti - men Trøst og Ro!

2.

I næste Nat maaskee du kalder
 Min Sjæl hen i din Evighed,
 Maaskee mit Legems Hytte falder,
 Forinden Solens Lys gaaer ned.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

3.

Lær mig at tælle mine Dage,
 Og rettelig at bruge dem!
 Giv mig, i Viisdom at tiltage,
 Paa Fromheds Vei at vandre frem.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

4.

Hjælp mig, itide at bevare
 Mit Hjerte fra Letsindighed,
 At, naar du kalder, jeg kan svare:
 Ja, Herre, see, jeg er bered!
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

5.

Lad alt det Gode, du vil give,
 Min Sjæl bestyrke i din Frygt;
 Paa dig er al min Lyst i Live,
 Paa dig mit Haab i Døden bygt.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

6.

I Jesu Navn, tilgiv, o Fader,
 Alt hvad jeg syndet har mod dig!
 Ved ham, jeg veed, du Synd forlader,
 Naar jeg i Tro omvender mig.
 Giv mig, o Gud, ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

7.

Lad da mit Endeligt kun komme,
 Jeg gaaer tilfreds af Verden ud;
 Min Frelser lever mig til Fromme,
 Ved ham er du mig Naadens Gud,
 Og giver mig ved Jesu Tro
 I Afskedstimen Trøst og Ro!

Opr. Tydsk; — F. Rostgaard; — E. Storm.

Nr. 127. Mel. „Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder.“

♩ = 50 a: 55“.

1. O Her - re, gaaer jeg tro, hvor du mig sen - der, Til Glæ - de al min Sor - rig du om -

ven - der, Du er mig nær i min Ud - læn - dings - stand: Land - flyg - tig gaaer jeg og for - viist her -

ne - de, Din En - gel og - saa mig en - gang vil le - de Til Hjem - mets Land.

2.

Der er mit Hjem, hvorfra jeg er udgangen,
 Hvor Aanden lyttet har til Seraphsangen
 Og drømt om Salighed, før jeg blev fød;
 Der er mit Hjem, hvorhen sig Aanden svinger,
 Naar den opløfter sig med Ørnevinger
 Fra Grav og Død.

3.

Der er mit Fædreland, hvor til det Bedre
 Gudherren kaldte naadig mine Fædre,
 Hvor frelst Aanders Glands omstråler dem;
 Hvor min Forløser hos sin Fader throner,
 Hvor de Forløstes store Hymne toner —
 Der er mit Hjem.

4.

O Jesu Christ! du til det Hjem mig lede!
 Du selv engang landflygtig var hernede:
 For mig du vandred i Udlandingsstand.
 Et saligt Fædreland har du mig givet —
 O, led du gennem Døden mig til Livet,
 Til Hjemmets Land!

B. S. Ingemann.

Nr. 128. Lær mig, o Skov, at visne glad.

$\text{♩} = 72 \text{ or } 26^{th}$

1. Lær mig, o Skov, at vis - ne glad, Som seent i Höst dit gu - le Blad; Et be - dre For - aar kom - mer! Der

grönt mit Træ skal her - ligt staae Og si - ne dy - be Röd - der slaae I E - vig - he - dens Som - mer.

2.

Lær mig, o lille Træfugl, du,
At svinge mig med freidig Hu
Til ubekjendte Strande!
Naar Alt er Vinter her og lis,
Da skal et evigt Paradiis
Mig hisset aabent stande.

3.

Lær mig, du lette Sommerfugl,
At sønderbryde tunge Skjul,
Som nu min Frihed tvinger!
En Orm jeg kryber end paa Jord,
Snart flyve höit med lette Flor
De gyldne Purpurvinger.

4.

Du, som fra Skyen smiler hist,
Min Herre, Frelser, Jesu Christ,
Lær mig at tvinge Sorgen!
Sving for mig Haabets grønne Flag!
Langfredag var en bitter Dag,
Men skjön var Paaskemorgen!

Ochenschläger.

Nr. 129. Alt opreist Maanen staaer.

♩ = 50 a: 55⁶⁶.

1. Alt op - reist Maa - nen staaer Bag sor - te Sko - ve; Høit Nat - ter - ga - len slaer For Gud at lo - ve. Dens

To - ner smel - te blødt Og to - ne læn - ge, Mens Bæk - ken gri - ber sødt I si - ne Stræn - ge.

2.
O Nat! snart vil maaskee
Din lyse Maane
Mit blege Ansigt see
I Døden blaane!
Lad den da smile smuk
Paa mig i Nøden,
Og mød mit sidste Suk
Med Morgenrøden!

3.
O Dødens Engel! kom
Og stil min Længsel,
Bring mig for Herrens Dom
Fra Verdens Fængsel.
Velsignet er hans Navn,
Han huldt forlader.
Knug mig kun i din Favn,
Han er min Fader!

Oehleschläger.

(Til samme Melodie.)

1.
Eia, min Sjel ret inderlig
Sig fryder!
Med Lov og Priis jeg gladelig
Udbryder,
Naar jeg betænker,
Hvad mig Jesus skjenker,
Da han i Naade knuste Dødens Lænker.

2.
Som Fugl, der venter Morgenskjær
Med Længsel,
Saa sidder jeg i Natten her,
I Fængsel:
Min Jesus vende
Snart al min Elende
Til Liv og Salighed foruden Ende!

3.
Straal frem, du frydefulde Dag,
Med Fromme,
Paa hvilken Alt saa vel i Lag
Skal komme;
Naar Englesangen
Og naar Harpeklangen
Skal hilse Livets Sol, som er opgangen!

4.
Men du, bered mig, Herre Christ,
At vente
Den store Morgen, naar du vist
Vil hente
Fra Taaredalen
Og fra Jordekvalen
Mig hjem til Himmerig, til Frydesalen!
Ellen Andersdatter; — Fr. Hammerich.

Nr. 130. Naar skal da min Tid faae Ende.

♩ = 50 o: 55^{cc}.

1. Naar skal da min Tid faae En - de, Jeg faae Bod for min E - len - de? Bri - ster dog, I Baand, i -
tu, Slip - per løs om - si - der nu Aan - den fra sin Fæng - sels - muur, Fug - len fra sit tran - ge Buur!

p

2.
Kom kun, Død, du bringer Glæde;
Kom, ak kom, jeg er tilrede,
Luk mit Øie, læg kun ned
Støvet i dets Hvilested;
Rolig Gravens Bolig er,
Kom kun, Død, og læg mig der.

3.
Da min Aand vil faae at skue
Naadens Stol i hellig Lue,
See, hvor Livsens Strømme gaar,
Paradisets Roser staae,
See Guds Stad i Straalepragt,
De Udvalgte skjønne Dragt.

4.
Jeg ved Jesu Barm skal ligge,
Af hans Naadebæger drikke
Trøstens Honning, Livsens Saft
Til en evig Sundheds Kraft,
Iført Lysets Klædebon,
Og med Palmegreen i Haand.

5.
Da skal jeg i Edens Dale
Høre Himlens Nattergale;
Da jeg til Guldharpers Klang
Synge skal min Frelzers Sang,
Røre selv det Citharspil,
Himles Gjenlyd svare til.

6.
Naar skal da min Tid faae Ende,
Jeg faae Bod for min Elende?
Bri - ster dog, I Baand, itu,
Slipper løs omsider nu
Aanden fra sin Fængselsmuur,
Fuglen fra sit trange Buur!

Efter L. Thurah.

Nr. 131. Gaa nu hen og grav min Grav.

♩ = 60 o: 38^{tt}.

1. Gaa nu hen og grav min Grav! Jeg er træt, nu vil jeg slum - re, } Læg - ge
Læg - ge ned min Van - drings - stav, Hvor de sid - ste Skyg - ger skum - re, }

mf

mig til Hvi - le ned, Fa - re bort her - fra i Fred.

2.
Ak, i Verden er der koldt,
Al dens Lys er kun en Skygge,
Og hvor dristigt, høit og stolt
End vi vore Planer bygge,
Som en Røg de dog forgaac,
Himlen kan de aldrig naae.

3.
Far da vel, o Jord! jeg vil
Reise bort fra Savn og Trængsel,
Bort fra Glædens Gjøglespil,
Bort fra Sorgens mørke Fængsel,
Bort fra Skygger og Bedrag
Gaar jeg til den klare Dag.

4.
Far da vel, det er fuldbragt,
Dagens Sol og Nattens Stjerne!
Snaar jeg seer en større Pragt,
Thi jeg reiser til det Fjerne,
Did, hvor Himlens Stjernekrands
Straaler i en evig Glands.

5.
Til min Fader hjem jeg gaaer,
Der er Hvilen sød og rolig,
Og jeg veed det vist, der staaer
Ogsaa mig beredt en Bolig.
Hør mit Suk og gjem min Aand,
Herre Jesu, i din Haand!

Opr. Tydsk; — Hauch; — Fr. Hammerich.

Nr. 132. Mel. „Paa Gud alene.“

♩ = 72 o: 26“.

1. Nu har jeg vun-den Og stridt den go-de Strid, } Gak til din Hvi - le, Min Sjæl, af Ver - den
 Nu Af-skeds-stun-den Er kom-men, sød og blid; }

kjed; Læg di - ne Pi - le Og Sværd og Bu - e ned, Kom nu at i - le Til e - vig Her - lig - hed!

2.

Jeg lægger Skjoldet,
 Nu Kampens Tid gaar ud;
 Jeg har beholdet
 Den sande Tro paa Gud;
 Hvor er der tvistet
 Om denne dyre Skat;
 Hvor har han vristet
 Paa Troen Dag og Nat,
 Som mig har fristet,
 Men nu er bleven mat!

3.

Al Priis og Ære,
 Ja i al Evighed,
 Vor Fader være,
 Som saae i Naade ned!
 Og Jesu milde,
 Som led den bittre Død!
 Guds Aand, som vilde
 Os trøste i vor Nød!
 Ak, det er silde,
 Kom, Livets Morgenrød!

Efter H. A. Brorson.

Nr. 133. Stirrer ei i Graven ned.

♩ = 50 og 55.

1. Stir - rer ei i Gra - ven ned Med de taa - re - fyld - te Blik - ke! Thi i Gra - ven er han

ik - ke, Han er hist i E - vig - hed.

2.
Taager over Graven gaaer,
Vi bevare dunkle Minder;
Men vi see kun, hvad der svinder,
Ikke, hvad der forestaaer.

3.
Ei vi grandske Livet ud,
Naar vi Dødens Nat betragte;
Men vi kan dens Gru foragte,
Har vi sat vor Lid til Gud.

4.
Venlig staaer hans Stjernehaer;
Gud ei sine Börn forlader;
Hisset har en kjærlig Fader
Mangen Bolig fjern og nær.

5.
Vugger Gud dig blid i Arm,
Læg dig rolig da til Hvile!
Dobbelt salig vil du smile,
Naar du vaagner ved hans Barm.

6.
Giv ham da den gamle Dragt!
Mens du slummer under Løvet,
Mens vi stirre ned paa Støvet,
Virker han en ny med Pragt.

C. Hauch.

Nr. 134. Mel. „Jeg gaaer til Döden, hvor jeg gaaer.“

♩ = 72 3: 26⁴⁴.

1. For - kræn - ke - ligt, i Mul - dets Skjöd Vi Sæ - de - kor - net jor - - de: }
 Men frem det spi - rer i sin Död, Og ta - ger höit til Or - - de: }

mf

Mul - det blev jeg lagt, Nu staaer jeg op med Pragt; Af Ax og Blomst paa ran - ke

Straa Jeg faaer en dei - lig Kro - ne paa.

2.

O Tröstesyn! o Haabets Ord!
 Vil I mig Dette sige:
 Mit Legem skal af Støv og Jord
 Opreises for Guds Rige?
 Ja, Herre Jesu Christ!
 Ved dig jeg veed det vist!
 Jeg frem af Graven saae dig gaae;
 Som du opstod, skal jeg opstaae!

3.

Jeg seer mod Thabor-Bjerget op,
 — O! der er godt at være! —
 Jeg seer dig straale paa dets Top,
 Og Lysets Klædning bære.
 Hiint Frydesyn mig spaaer
 Den Herlighed, jeg faaer:
 Forklaret, skal mit Støv gaae frem
 Til Himmeldragt i Englehjem!

4.

Saa fryd dig, Sjæl, naar du det veed,
 Og vær for Graven rolig!
 Naar denne Hytte brydes ned,
 Du faaer en bedre Bolig!
 Af Herren overklædt,
 Jeg finder hist beredt
 Mit Blivested, hvorfra jeg ei
 Skal føres meer paa Dødens Vei!

5.

Mit Borgerskab jeg haver der;
 Jeg faaer vel Röst og Ære,
 At grant jeg seer Guds Gjernings Hær,
 Og kan hans Navn ophøie.
 Opstandne Jesu Christ,
 Den Samme her og hist!
 Til bedre Gjerning, større Værk
 Du gjør mig vel i Himlen stærk!

6.

Thi sjunger jeg Hallelujah,
 Min Frelser, dig til Ære!
 Mit Kors, indtil jeg gaar herfra,
 Taalmodig jeg vil bære.
 Har Smerten end sin Magt
 Mod denne Støvels Dragt,
 Naar Himlen den forklaret seer,
 Den lider ingen Smerter meer!

7.

Har Døden end Farvel og Savn,
 Den Skal mig ikke skræmme!
 Jeg hist skal hvile Favn i Favn
 Med dem, jeg ei kan glemme!
 Den Samme bli'er jeg der,
 Som jeg paa Jorden er;
 Og al min Slægt, og hver min Ven
 Vil kjende mig hos Gud igjen!

Nr. 135. Med Sorgen og Klagen hold Maade.

♩ = 50 a: 55^{cc}.

1. Med Sor - gen og Kla - gen hold Maa - de, Guds Ord lad dig trø - ste og

raa - - de, Lad Hjer - tet i Sor - gen ei syn - de; Ved Dø - den vi

Li - vet be - gyn - - de!

*) Til Nr. 263 og 543 i Roesk. Psbg. maa, i Liighed med hvad der er saa almindeligt i Folkesange, den punkterede Note i 3de og 11te Takt opløses i $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$; paa nogle Steder maae disse Takter, ligesom den 7de og 15de, endogsaa opløses i $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$.

2.

Vi indsvøbe Liget med Taare
 Og lægge det stille paa Baare;
 Men Svøbet og Baaren betyder:
 Det slumrer, til Dagen frembryder.

3.

Lad Hjerte og Æie kun briste,
 Og Legemet lægges i Kiste;
 Den Time ei borte skal blive,
 Da Herren det kalder tillive.

4.

Hvad før var al Ynde berøvet,
 Og blandedes ganske med Støvet,
 En lysende Bolig skal være
 For Sjælen i Himmerigs Ære.

5.

See Kornet i Jorden den sorte,
 Det synes saa visseelig borte;
 Men atter sin Spire det skyder,
 I gyldneste Grøde frembryder!

6.

O Jord, vi en Gave dig skjænke,
 Med Graad i dit Skjød vi den sanke;
 En dyrebar Sæd du modtager, —
 Vi derfor dig kalde Guds Ager!

7.

En Sjæl i den Stövhytte boede,
 En Sjæl, som paa Frelseren troede,
 Og længtes med Haab mod det Høie,
 Med Gud og hans Glæde for Æie.

8.

Du, Jord, maa nu Legemet gjemme!
 Gud vil det dog ikke forglemme,
 Men pryde det deiligt med Ære,
 Til evig hans Billed at bære.

9.

Ja, Herre, naar Tiden er omme,
 Da kalder du flux dine Fromme
 Fra Striden i Verden til Freden,
 Fra Hvilen i Graven til Glæden!

Opr. paa Latin af Prudentius.

Nr. 136. Den store, hvide Flok, vi see.

♩ = 50 a: 55⁶⁶.

1. Den sto-re, hvi-de Flok, vi see Som tu-sind Bjer-ge, dækt med Sne, Med Skov om-kring Af

Pal-me-Sving, For Thro-nen: Hvo er de?

The musical score is written for piano and voice. It features a treble and bass clef with a common time signature (C). The tempo is marked as 50 a: 55⁶⁶. The first system shows the vocal melody and piano accompaniment for the first line of the song. The second system continues the melody and accompaniment for the second line. The piano part includes a forte (f) dynamic marking at the beginning.

2. Det er den Helteskare, som Her gik de under stor Foragt,
 Af hin den store Trængsel kom, Men see dem nu i Lysets Pragt,
 Og frelst opstod I Thronens Glands,
 Ved Jesu Blod Med Livets Krands,
 Til Himlens Helligdom. I Himlens Præstedragt!

3. Der holde de nu Kirkegang
 Med uophørlig Jubelklang,
 I høien Chor,
 Hvor Herren boer
 Blandt alle Engles Sang.

4. Tidt var de stedt i haarden Nød,
 Tidt Taarers Strøm paa Kinden flød;
 Men Gud har dem,
 Strax de kom hjem,
 Aftørret i sit Skjød.

6. Nu holde de, hvor Liv er bedst,
 Hos ham en evig Løvsals-Fest;
 Og Jesus selv,
 Ved Livets Elv,
 Hjemfører Himlens Gjæst.

7. Til Lykke, Kæmpe-Samling, ja,
 O, tusindfold til Lykke da,
 At du var her
 Saa tro især,
 Og drog med Seir herfra!

8. Du har foragtet Verdens Trøst,
 Saa lev nu evig vel, og høst,
 Hvad du har saaet
 Med Suk og Graad,
 I alle Engles Lyst!

9. Opløft din Røst, Alt er fuldblødt!
 Sving Palmen, sjung af himmelsk Magt:
 Priis være dig
 Evindeligt,
 Vor Gud og Frelser, sagt!

Nr. 137. Den snevre Vei er bred nok til Guds Rige.

♩ = 66 or 31st.

1. Den snev - re Vei er bred nok til Guds Ri - ge, Naar man gaaer sag - te, li - ge, stil - le

fort, At hvert et Trin for - sig - tig bli - ver gjort. Naar man har lært hen op at sti - ge, Saa

er den Vei og bred nok til Guds Ri - ge.

2.

Vor Herres Vei er fuld af Liflighed,
 Naar man den har i Troen rigtig kjendt,
 Saa Hjertet er til Veien tröstig vendt.
 Naar man sig dertil ret bereder,
 Saa er vor Vei og fuld af Liflighed.

3.

Hjælp, Jesu, dig at følge allevegne,
 Du seer, jeg gaaer endnu saa skrøbelig,
 Og drag mig, at jeg frisk kan følge dig,
 Saa skal hver Frygt og Sorg hensegne.
 Hjælp, Jesu, dig at følge allevegne!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 138. Mel. „Frelser, Sandhed er din Lære.“

♩ = 60 3: 38“.

1. Føl - ger med til Ur - te - gaar - den, I, som fri - ste - des og faldt! }
 See, hvor dra - be - lig for Hjør - den Hjør - den stred, da ret det gjaldt! } See hans

mf

Rval og hör hans Bøn! Lær at be - de af Guds Søn!

2.

Følger med og seer paa Thinget
 Verdens Dommer skjændt og skjældt,
 Trindt af Avindsmænd omringet,
 Dødsdom over Sandhed fældt.
 Væn dig, Sjæl, til Verdens Løn!
 Lær at lide af Guds Søn!

3.

Følger med til Retterstedet,
 Seer hans Kors og seer hans Blik,
 Seer hans tørre Læbe vædet
 Ynkelig med Galdedrik!
 See ham rolig, mild og skjøn!
 Lær at døe af Davids Søn!

4.

Følger med til Klippegraven
 I den aarle Morgenstund!
 Livets Tröst i Dødninghaven,
 Hörer den af Englemund:
 Karsk stod op, hvad blegnet laa! —
 Lær os, Herre, at opstaae!
 Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 139. Almindelig er Christi Kirke.

♩ = 72 or 26⁴.

1. Al - min - de - lig er Chri - sti Kir - ke, Et Be - de - huus for al - le Folk, }
 I den vil Aan - den al - tid vir - ke Paa Jord som Him - me - ri - ges Tolk; } Al - min - de - lig, saa

mf

al - drig skif - fer Den Tro og Daab saa - lidt som Stif - ter, For - jæt - tel - ser saa - lidt som Aand.

2.

O, mærker det, hvert Folk og Stamme,
 Som knæle vil i Jesu Navn!
 Var Moderskjødet ei det samme,
 Ei heller saa var Faders Favn;
 Har Eders Kirke Grundvold skiftet,
 Guds Søn ei Eders Samfund stiftet;
 Thi evig fast staaer Sandheds Ord.

3.

Og mærker det, Medchristne kjære,
 Som har tilfælles Tro og Daab,
 Og Herren til Gud Faders Ære,
 Med Herlighedens store Haab!
 O lader synke brat og falde
 De Skillerum og Skandser alle,
 Som gjør splidagtig Herrens Huus.

4.

Thi al Erkjendelse herved
 Af Livet i Guds Himmerig,
 Den gjælder ei for Evigheden,
 Er dunkel kun og billedlig;
 Forsvinde skal den som en Skygge
 For Glandsen hist, hvor vi vor Lykke
 Skal med vor Herres Øine see.

5.

O, lad da i vor Læretime
 Alt Timeligt os bruge saa,
 Som det sig allerbedst kan rime
 Med hvad, der evig skal bestaae!
 Det er, hvad Hjertet godt fornemmer,
 Har for sig alle Himlens Stemmer:
 Uegennyttig Kjærlighed!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 140. Mel. „Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder.“

♩ = 80 3/4: 21“.

1. Det ko - ster me - re, end man ret be - tæn - ker, At væ - re tro i Det, som Gud os skjøn - ker, I

Rjær - lig - he - dens før - ste Kraft at staae, Til man os seer fra Kam - pens Plads at gaae.

2.

Hvor ofte maa man sig for Himlen skamme,
 Naar man ei meer kan see den første Flamme,
 Og overtydes grant ved Aandens Tugt,
 At Meget af den første Ild er slukt.

3.

Snart Lunkenhed sig søger ind at snige,
 Den trætte Fod vil ud af Veien vige,
 Den synes haard, en anden Vei man sig
 Da vælger til at vandre magelig.

4.

Man for sig har endnu saa mange Dage
 Og den med dem forbundne Last og Plage,
 Det Aag er tungt, og Heden slaar sig til;
 Da veed man tidt ei, hvor man være vil.

5.

Gud, er jeg svag, og mig saa Meget hindrer,
 Saa lad mig see, hvor Kronen hisset tindrer,
 Som mig engang din egen Haand skal flye,
 Saa faaer jeg Kraft og Mod og Lyst paany!

Efter det Tydske af H. A. Brorson.

Nr. 141. Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred.

$\text{♩} = 66 \text{ } \text{♩} : 31^{\text{st}}$.

1. Lyk - sa - lig, lyk - sa - lig hver Sjæl, som har Fred! Dog In - gen kjen - der Da - gen, før So - len gaar ned.

p

2.

Godmorgen! Godmorgen! sang Fuglen paa Kvist;
Tidt saae den Aftensolen bag Fængselets Rist.

3.

Tidt dufted, tidt nikked Smaablomsten ved Gry;
Før Aften laa den knuust under Haglveirets Sky.

4.

Tidt leged Smaabarnet i Morgensol rød;
Ved Kvæld det laa paa Leiets saa stille og død.

5.

Paa Jorden ei lever saa salig en Sjæl,
Jo Lykken kan omskiftes fra Morgen til Kvæld.

6.

Lyksalig dog Sjælen, som kjender Guds Fred,
Skjøndt Ingen kjender Dagen, før Solen gaar ned!

7.

Godmorgen vi sjunge med Fuglen heelt fro,
Skal selv i mørke Fængsel til Natten vi boe.

8.

Guds Børn kan sig glæde som Blomster ved Gry,
Skal selv de ligge knuust under Aftenens Sky.

9.

Som Barn kan jeg frydes i Morgensol rød,
Om ogsaa jeg før Aften er stille og død.

10.

Gudsfred og Godaften! vi sjunge ved Kvæld;
Vor Herre selv bevarer hver flygtende Sjæl.

11.

Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred!
Guds Fred er Sjælesolen, som aldrig gaar ned.

B. S. Ingemann.

Nr. 142. Kæmp alvorlig, nu Guds Naade.

♩ = 60 a: 38^{cc}.

The musical score is written for voice and piano. It consists of two systems. The first system has a treble and bass staff. The treble staff contains the vocal line with lyrics, and the bass staff contains the piano accompaniment. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/2. The tempo/meter marking is '♩ = 60 a: 38^{cc}'. The first system ends with a double bar line. The second system also has a treble and bass staff. The treble staff continues the vocal line, and the bass staff continues the piano accompaniment. The second system also ends with a double bar line.

1. Kæmp al - vor - lig, nu Guds Naa - de Sø - ger at for - be - dre dig, At din Aand sig

la - der raa - de Og fra Jor - den hæ - ver sig.

2.

Kæmp i hellig Ivers Lue,
Lad den største Kjærlighed
Hver en Tanke underkue,
Som ei Christus kjendes ved!

3.

Har du da igjennemkæmpet
Til Gjenfødelse og Fred,
Tænk ei, nu er alting dæmpet,
Viid, at Kampen varer ved.

8.

Troskab, er den ellers ægte,
Elsker Hjerterets stille Fred,
Vil sig gjerne selv fornægte,
For at naae sit Himmelmeed.

4.

Forarbeid med Frygt og Bæven
Sjælens dyre Salighed,
Jevn er Verden aldrig bleven,
Hav et Øie paa hvert Fjed!

5.

Rokker Villien Kjødets Skranker,
Strax er Sjælen vild og stolt,
Hjertet mister Troens Anker,
Brystet bliver haardt og koldt.

6.

Troskab, er den ellers ægte,
Gjør med Synden aldrig Fred,
Vil paa Adam aldrig slægte,
Men slaar Syndens Tanker ned.

7.

Troskab, er den ellers ægte,
Følger Jesu Christi Fjed,
Tappert mod alt Ondt at fægte
Er den stedse heelt bered.

9.

I, som for Guds Rige fægte,
Kæmp Jer hver Dag bedre frem
Med en Troskab, som er ægte,
Til det glade Himmelhjem!

Efter det Tydske.

Nr. 143. Her vil ties, her vil bies.

♩ = 66 o: 31^u.

1. Her vil ti-es, her vil bi-es, Her vil bi-es, mit sva-ge Sind! Høst-ti-den end-tes, her maa da ven-tes,

p

Her maa da ven-tes paa For-aars-vind! Her vil ti-es, her vil bi-es, Her vil bi-es, mit sva-ge Sind!

2.

Trange Tider langsomt skrider,
Langsomt skrider, det har den Art;
Dagene langes, Vinteren strænges,
Vinteren strænges, og det er svart!
Trange Tider langsomt skrider,
Langsomt skrider, det har den Art.

3.

Kom, min Due! flyv at skue,
Flyv at skue bag Gjærdet hist,
Om du derinde Løvspring kan finde,
Løvspring kan finde med Blad paa Kvist!
Kom, min Due! flyv at skue,
Flyv at skue bag Gjærdet hist.

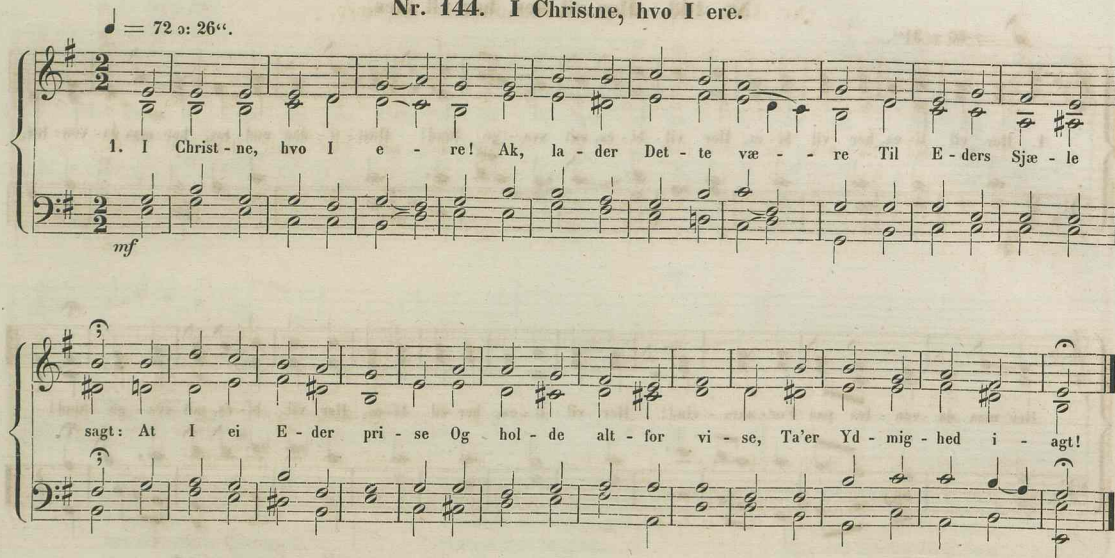
4.

Kom, min Due! lad dig skue,
Lad dig skue med Olieblad!
See, nu er Stunden næsten oprunden,
Næsten oprunden, som gjør mig glad.
Kom, min Due! lad dig skue,
Lad dig skue med Olieblad!

Efter H. A. Brorson af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 144. I Christne, hvo I ere.

$\text{♩} = 72 \text{ o: } 26^{\text{a}}$

1. I Christ-ne, hvo I e-re! Ak, la-der Det-te væ--re Til E-ders Sjæ-le

sagt: At I ei E-der pri-se Og-hol-de alt-for vi-se, Ta'er Yd-mig-hed i-agt!

2.

Med Fromhed Hver beegner,
 Som det vel staaer og egner
 Hver christen Kvinde, Mand!
 Med Alle skal I søge
 Samdrægtighed at øge,
 At ei I støde an!

3.

Og, om I skulde møde
 En Uven, som for Føde
 Og Brød Ansøgning gjør,
 Da Mæden for ham sætter,
 At han sig derpaa mætter,
 Saa gjør I, som I bør!

4.

Ak, lader Ondt ei finde
 Den Magt at overvinde
 Og Eder kaste om;
 Men Ondt med Godt belønner,
 Og paa Guds Naade skjønner,
 Saa flyer I Verdens Dom!

Th. Ringo.

Nr. 145. O, lad din Aand nu med os være.

♩ = 72 3: 26⁴.

1. O, lad din Aand nu med os væ - re, Vor Je - sus Chri - stus, Her - re sød, Saa

Bør - ne - ne, vi til dig bæ - re, Maae dø - bes til din Sei - er - Død!

2.

Vi efter dig dem her opkalde!
O, lad dem i dit Navn opstaae!
Om end de snuble, ei de falde,
Men fare fort og Maalet naae!

3.

Er Løbet langt, lad dem ei mattes!
Graahærdet Tjener kom ihu!
Er Løbet kort, lad ei dem fattes
En Plads, hvor hjemme selv er du!

4.

O, skriv dit Navn i deres Hjerter,
Og deres i din høire Haand,
Saa de med dig har Fryd og Smerte
Tilfælles i den Helligaand!

Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 146. Milde Drot! igjen du kommer.

♩ = 72 or 26⁴.

1. Mil - de Drot! i - gjen du kom - mer Som al Ver - dens stren - ge Dom - mer, Al - le Sky - er

mf

Flam - mer spru - de, Da er Naa - dens Ti - me u - de, Al - le Eng - le raa - be Vee!

2.

Hör os nu i Naadens Fylde!

Straf os ei, som vi forskylde!

Vogt vor Sjel for Skam og Skade!

Rör os, böi os, gjør os glade!

Lad os see din Herlighed!

Opr. Latinsk; — N. F. S. Grundtvig.

Nr. 147. Morgenstund har Guld i Mund.

♩ = 72 o: 26⁴.

1. Mor - gen - stund Har Guld i Mund; For Nat - ten Gud vi lo - - ve; Han lær - te

p

os, i Je - su Navn, Som Bar - net i sin Mo - ders Favn, Vi Al - le sødt kan

so - - ve.

2.
Morgenstund
Har Guld i Mund;
Vi til vort Arbeid ile,
Som Fuglen glad i Skov og Vang
Udflyver med sin Morgensang,
Gjenfødt ved Nattehile.

3.
Morgenstund
Har Guld i Mund,
Og Guld betyder Glæde;
Og glædelig er hver en Dag,
Som leves til Guds Velbehag,
Om end vi maatte græde.

4.
Gaa da frit
Enhver til Sit,
Og stole paa Guds Naade!
Da faae vi Lyst og Lykke til
At gjøre Gavn, som Gud det vil,
Paa allerbedste Maade.

5.
Sol opstaaer,
Og Sol nedgaaer,
Naar den har gjort sin Gjerning;
Gud give os at skinne saa
Som Himmelslys, skjøndt af de smaa,
Da randt for os Guldtaarning.

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 148. Op, op i søde Jesu Navn.

♩ = 80 3/4: 21⁶.

1. Op, op i sø - de Je - su Navn, Lad di - ne Oi - ne ik - ke slum - re meer,
 Min Sjæl, du est end - nu i Havn, Og So - len stik - ker paa dit Huus og Leer;

p

Hver Mor - gen - stund for - ny - er Gud sin Pagt, Hans Sol for - gyl - der Nat - tens Sør - ge - dragt.

2.
 Jeg var ei værd, at Solen mig
 Med mindste Straale skulde skinne paa,
 Om jeg var saa forglemmelig,
 At Herren mig af Hjerte skulde gaace,
 Og jeg hans Øines tusind Vagter ei
 Berømte høiligt paa mit Levnets Vei.

3.
 Udi min Herres Skjød og Arm
 Har jeg nu sovet rolig denne Nat,
 Guds Aand var mig i Bryst og Barm,
 Og jeg blandt Englevagter var nedsat;
 Thi maatte Mørkets Magter skammelig
 Langt fra mit Hvilested hensætte sig.

4.
 Om Hjælp og Raad jeg beder dig,
 O gode Gud, endnu i denne Dag,
 At al min Gjerning lykkelig
 Forrettes kan, min Gud til Velbehag,
 Saa Næstens og mit eget Gavn derved
 Forøges maa i Lykke, Fryd og Fred.

5.
 Giv, at jeg mig erindre kan,
 At intet Blivested her er for mig,
 At Verden er mit Vandringsland,
 Og mine Reisetimer skynde sig!
 Gud veed, hvor snart jeg Graven hilse skal,
 Saa hastig talt er mine Dages Tal.

6.
 Kom Jesu, kom kun, naar du seer,
 At det kan være mig til Sjælens Tarv,
 Bræk kun mit svage Kar og Leer,
 Jeg skal da nyde først min Himmel - Arv!
 Paa hvad i Støv hensmuldrer og forgaaer,
 Du aande, og forskjønnet det opstaaer!

Th. Ringo.

Nr. 149. Velkommen, Morgenstund med Guld og Gavn i Mund.

♩ = 80 a: 21⁶.

1. Vel - kom - men, Mor - gen - stund med Guld og Gavn i Mund! Lov skee dig, go - de Gud, jeg vaagned

p

glad og sund! Min træ - te Krop i Fred og Lei - de hvil - te sig, Og min Seng Var ei saa

eng, Gud boe - de jo hos mig.

2.
Den Dag, som var igaar, har nu ei mere Brug,
Men denne nyder jeg i Tidens Flugt og Fug
Af Herrens Naade, som er til mit Levnet lagt,
At min Tid
Med Frugt og Flid
Kan tages end i Agt.

3.
Hjælp Gud, jeg kunde saa i Frygt og Agtsomhed
See, hvordan Tiden bort fra mine Fædre gled,
At ingen Verdens Lyst mig saa i Sindet groer,
At jeg kan
Med god Forstand
See, hvor den sig hensnoer.

4.
Udi mit Kald, o Gud, læg med mig Haand i Haand,
At jeg af Spindelvæv skal ikke snoe mig Baand!
Lad din Velsignelse mig komme til at groe!
Gjerrighed
Og Armes Sved
Langt være fra min Bo!

5.
Din Ære og dit Ord gjør her i Norden fast,
At vi fra Lyset ei i Mørket blive kast!
Besøg den Syges Seng, bespiis hver hungrig Sjæl!
Gjør dem frie
Fra vilden Stå,
Som end er Syndens Træl!

Th. Ringo.

Nr. 150. Den lyse Dag forgangen er *).

♩ = 60 3: 38^{ca}.

1. Den ly - se Dag for - gan - gen er, Og Nat - ten fal - der paa; O Je - su Chri - ste, Her - re kjær, Du

p

hos os bli - ve maa! Glæ - de os Gud i Him - me - rig!

2.
Dit Guddoms-Lys for os opgaae,
Os naadig det optænd;
Det skinne i vort Hjertes Vraa,
Og trygt vi sove hen.
Glæde os Gud i Himmerig!

3.
Du förer os, vor Frelser tro,
Til Liv igjennem Død;
Thi vil med dig vi bygge, boe,
Paakalde dig i Nød.
Glæde os Gud i Himmerig!

4.
Mens Dagen er til haarde Strid,
Som Hver med sig jo veed,
Er Natten skabt til Hvilen blid
Og gi'er den Trætte Fred.
Glæde os Gud i Himmerig!

5.
Bevar os, Gud, i denne Nat,
Den Ondes Raad afvend;
I alskens Fare med os stat,
Din Englevagt os send.
Glæde os Gud i Himmerig!

6.
Giv, at vi kvægsom Ro kan faae,
I Synd ei sove ind,
Og giv, at ei vi vaagne maae
Med Sorgen i vort Sind.
Glæde os Gud i Himmerig!

7.
Vi saa i Morgen love dig
Alt for din Naade mild,
Og engang dig i Himmerig
Vi evig prise vil.
Glæde os Gud i Himmerig!

H. Chr. Stehn (1659); — B.

*) Naar denne Melodie benyttes til Nr. 82 i Roesk. Psbg., udvides 7de og 14de Takt saaledes, som ovenfor er anviist.

Nr. 151. Kvinde, o din Tro er stor.

♩ = 72 3: 26⁴.

1. „Kvin - de, o din Tro er stor, Skee dig, som du vil - - de!“ I det

ri - ge Naa - dens Ord Sprud - ler Li - vets Kil - - de.

2.
Det var Herrens Ord engang
Til den Hedning - Kvinde,
Som, mens Klokkerne har Klang,
Aldrig gaar af Minde.

3.
Det er stadigt Herrens Ord
Til hvert Hjerter lille,
Naar han seer, dets Tro er stor
Til hans Øine milde.

4.
Gjerne det ved Hunde smaa
Sig som Kvinden ligner,
Naar kun Smuler det kan faae
Af hvad Gud velsigner.

5.
Smuler af det Livets Brød,
Som fra Himlen kommer,
Det er Lægedom for Død,
Sød til evig Sommer.

6.
Syng da, Hjerter hvert, som troer
Paa Guds Søn, den lille,
Evig Tak for Trøstens Ord:
Skee dig, som du vilde!

7.
Naar det skeer, hvad Hjertet vil,
Som er Livets Sæde,
Da er Sorg og Død ei til,
Men kun Liv og Glæde.

8.
Det vil og vor Frelsermand,
Sorg og Død han hader;
Liv og Glæde lover han
Evigt hos sin Fader.

9.
Selv er han det Livets Brød;
Hvo deraf vil æde,
Skal indgaae, trods Synd og Død,
Til vor Herres Glæde.

N. F. S. Grundtvig.

(Til samme Melodie.)

1.
Herren strækker ud sin Arm
Vil de Smaa velsigne,
Kommer, Smaa, til Jesu Barm,
Lærer ham at ligne!

2.
Døb, gjenfød dem, Herre from,
Dybt i Livets Kilde,
Aldrig de til Død og Dom
Sig fra dig forville!

Efter det Engelske af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 152. Helligaand, vor Sorg du slukke.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Hel - lig - aand, vor Sorg du sluk - ke, Al vor Dun - kel - hed gjør klar! Giv os,
 Li - vets Kil - de du op - luk - ke, Da - vids - Nøg - len du jo har!

mf

2. Du, den nye Verdens Skaber,
 Viis i os, hvad du formaaer!
 Ræmp, saa Verdens Fyrste taber,
 Ræmp, saa Jesu Kirke staaer!
 Fyld Guds Huus med Himmellyst,
 Byg dit Tempel i vort Bryst!

N. F. S. Grundtvig.

Nr. 153. Kom, o Helligaand, kom brat.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Kom, o Hel - lig - aand, kom brat, Gjen-nem - bryd den mør - ke Nat Med Guds Mor - gen - rö - de!

mf

I vort Hjer-te Lær-ke-slag Hil-se Her-rens kla-re Dag, Vo-re Tun-ger glø-de!

2.
Sjælesørger allerbedst,
Hjertekamrets ædle Gjæst,
Vær hos os tilstæde
Med Guds Fred i Storm og Strid,
Evig Trøst i Trængsels-Tid,
Sluk vor Sorg med Glæde!

3.
Saligheden, Tvivl til Trods,
Gjør indlysende for os,
Som ved dig sig trøste,
Føle dybt, at uden dig
Tomt er Alt paa Jorderig,
Avner kun at høste.

4.
Styrk og bøj os med din Arm,
Gjør den kolde Kundskab varm,
Dæmp de Luer vilde!
Rens os med dit Hjertesuk,
Lædsk os med din Morgendag:
Vemodstaarer milde!

5.
Lad for os, som paa dig troe,
Livets Blomster overgroe
Gravens mørke Tilje!
Og ved Kirkegaardens Port
Vift fra os hver Skygge sort
Med din hvide Lilje!

Efter den latinske Piatsehymne „Veni, Sancte Spiritus“ af N. F. S. Grundtvig.

Nr. 154. Udrust dig, Helt fra Golgatha.

$\text{♩} = 72 \text{ } \approx 26''$

1. Ud-rust dig, Helt fra Gol-ga-tha, Løft høit dit rø-de Skjold; Thi Synd og

Død, du seer det ja, An-gri-be mig med Vold!

2.
Løft høit dit Glavind i din Harm
Mod dem, som trodse dig,
Nedstyrt dem med en vældig Arm
Fra Lyset og fra mig!

3.
Da skal jeg, sikker ved din Haand,
Ei frygte Døden meer,
Og glad seer da min frelst Aand
Paa sit nedbrudte Leer!

Johannes Ewald.

Nr. 155. Du er jo min og bliver min.

♩ = 60 3/4 : 38⁶⁶.

1. Du er jo min og bli - ver min, Det tør jeg trø - stig si - - ge, }
 Skjøndt Her - ren kal - der dig nu sin I Him - me - ri - ges Ri - - - ge; } Han

p

har det stør - ste Krav paa dig, Hans Eng - le bar dig bort fra mig, Du Rod - skud

af min Lil - - lie, Min Søn, min Hjer - tens - vil - - lie!

2.

Stod det til mig, da valgte jeg
 Vel nu saa hjertensgjærne
 Af Alt i Verden gjerne dig,
 Mit Hjertes lille Stjerne;
 Da sagde jeg: o bliv hos mig,
 Mit Huus jeg smykke vil med dig,
 Mit Hjertes dybe Bølge
 Din Snekke tro skal følge!

3.

Mit Hjerte mener det saa godt,
 Men Gud det bedre mener;
 Min Kjærlighed mod hans, vor Drot,
 At nævnes ei fortjener;
 Jeg er en stakkels Fader kun,
 Men han al Faderligheds Grund,
 Den Kilde, som har givet
 Alverden Daab i Livet.

4.

Jeg længes efter dig, min Søn!
 Men han, som gav dig Livet,
 Har ved sin Throne morgenskjøn
 I Himlen Plads dig givet;
 Og sukker jeg: hvor er mit Lys!
 Da møder han dig med et Kys
 Og siger: Barn, til Lykke!
 Nu skal hos mig du bygge.

11.

Jeg skulde sige: Bliv kun der!
 Ei klage høit med Sorgen:
 Ak, gid mit Barn igjen var her!
 Men sukke hver en Morgen:
 Eliæ Vogn! o kom idag
 Og bring mig op til ham i Mag
 Og til de kjære Sjæle,
 Hvor der er godt at dvæle.

5.

O Salighed, o Livets Ord!
 Som vi ei kan udgrunde;
 Hos Gud der ingen Ufred boer,
 Han hader alt det Onde;
 Hos ham er Sorgen udelukt,
 Der modnes ikkun Livets Frugt;
 Hvem han i Favn vil tage,
 Skal aldrig mere klage.

6.

Vel vogte ogsaa vi paa Jord
 De kjære Smaa for Fare,
 Og Dag og Nat vor Sorg er stor
 For ret dem at bevare;
 Men Sjæles Vei til Salighed,
 Derom veed vi kun lidt Besked;
 Thi naac vi ingenlunde
 Det Maal, hvortil vi stunde.

7.

Ak, mangt et Barn saa fromt og godt
 Vil dog, trods Drømme skjönné,
 Forføres brat, og saa med Spot
 Sin Gud og os kun lønne;
 Det modnes til Guds Riges Baal,
 Det skjæmper os den bitre Skaal,
 Saa briste maa vort Hjerte
 Af Græmmelse og Smerte.

8.

Den Sorg ei mig skal overgaac,
 Mit Barn ved Herrens Gave;
 Nu kan han for Guds Ansigt staae,
 Og gaac i Christi Have;
 Nu har han Fred og Glæde der,
 Nu hviler han fra alt Besvær
 Og seer de Engleskarer,
 Der os med Fred bevarer.

9.

Nu lære skal hans lille Mund
 I Herrens Engleklynge
 Om Salighedens dybe Grund
 En Lovsang høit at synge;
 Nu seer han Alt, og veed Besked
 Med Det, som Ingen af os veed,
 Ja, som vi aldrig kunne
 Paa Jorderig udgrunde.

10.

Ak, kunde i en Krog jeg staae
 Og blot en Smule høre,
 Mens du kan Engleharpen slaac
 Og lifligt Tungen røre,
 Ja sjunge Hellighedens Priis,
 Der frelste dig paa Helgenviis,
 Da høit jeg skulde græde
 Af salig Faderglæde.

12.

Det skee. Lad fare al min Sorg!
 Jeg vil ei mere græde;
 Du boer jo paa den lyse Borg
 I Herlighed og Glæde;
 O bliv kun der i salig Fred,
 Hvor Livets Sol gaar aldrig ned!
 Snart skal jeg med de Andre
 Til hine Egne vandre.

Efter Poul Gerhard af C. H. Thurah.

Nr. 156. En himmelsk Længsel er nedlagt.

♩ = 66 3: 31⁶⁶.

1. En him - melsk Læng - sel er ned - lagt I hver en Chri - stens Bryst; Den stil - les

ei af Ver - dens Pragt Og Her - lig - hed og Lyst; Den fin - der kun i Gud sin Fred Og

i Hans Dyb af Kjær - lig - hed, Der kom fra - o - ven ned.

2.

Der er saa koldt og vildsomt her
 I denne Tidens Nat,
 Og Farer true fjært og nær,
 Og Sjælen er saa mat;
 Som Fuglen i sit Natteley
 Den vugger sig og kvivdrer sky
 Og venter Morgengry.

3.

O Herre Jesu, du, hvis Blod
 Os Himmerig har kjøbt,
 Du Hyrde, himmelsk from og god,
 Hvis Daab og os har døbt,
 Gjør dine Børn til Døden troe,
 Og led os hjem i Fred og Ro,
 Hvor der er godt at boe!

Fr. Hammerich.

Nr. 157. Glade Juul, deilige Juul.

♩ = 50 : 55^{cc}.

1. Gla - de Juul, dei - li - ge Juul! Eng - le da - le ned i Skjul; Hid de

p

fly - ve med Pa - ra - diis - Grønt, Hvor de see, hvad for Gud er kjönt, Løn - ligt, løn-

ligt i - blandt os de gaee.

2.

Julefryd, evige Fryd,
 Hellig Sang med himmelsk Lyd!
 Det er Englene, Hyrderne saae,
 Dengang Herren i Krybben laa;
 |: Evig :| er Englenes Sang.

3.

Fred paa Jord, Fryd paa Jord,
 Jesusbarnet blandt os boer!
 Engle sjunge om Barnet saa smukt,
 Han har Himmerigs Dør oplukt;
 |: Salig :| er Englenes Sang.

4.

Salig Fred, himmelsk Fred
 Toner Julenat herved;
 Engle bringe til Store og Smaa
 Bud om ham, som i Krybben laa;
 |: Fryd dig, :| hver Sjæl, han har frelst!

B. S. Ingemann.

Nr. 158. Søndag-Morgen fra de Døde.

♩ = 66 3: 31⁴.

1. Søn - dag - Mor - gen fra de Dø - de Je - sus sei - er - rig op - stod; }
 Hver en Søn - dags Mor - gen - rø - de Brin - ger nu for Dø - den Bod, } Kal - der

mf

un - der - fuldt til - ba - ge Al - le Her - rens Le - ve - da - ge.

2.

Tusindtunget Herrens Tale
 Da gjenfödes vidt om Land;
 Vaagner op af Søvn og Dvale,
 Øren, I, som høre kan!
 Stander, Sjæle, op af Døde,
 Hilser Livets Morgenrøde!

3.

Hver en Søndag Døden gyser,
 Mørket skjælver under Jord,
 Thi med Glands da Christus lyser,
 Mægtig lyde Sandheds Ord;
 Seiersalig de bekrige
 Dødens Drot og Mørkets Rige.

N. F. S. Grundtvig.

Tillæg.

Nr. 159. Tænk, naar engang den Taage er forsvunden.

Andantino.

Sangstemme.

1. Tænk, naar en - gang den Taa - ge er for - svun - den, Som her sig sæn - ker o - ver Li - vet ned,
2. Tænk, naar en - gang er løst hver jor - disk Gaa - de, Be - sva - ret hvert „Hvorfor,“ jeg grun - det paa,

Pianoforte.

1. Naar Da - gen hist - er e - vig klar op - run - den, Og Lys om - straa - ler hvert af mi - ne Fjed!
2. Men kun - de ei med al min Grub - len raa - de; Tænk, naar jeg Her - rens Vei skal klart for - staae!

3.
Tænk, naar engang hver Hjertesorg er slukket,
Hver Vunde lægt, og stillet hvert et Savn,
Hver Smertens Taare visket af, og Sukket,
Det dybe, kvalt i Kjærlighedens Favn!

5.
Tænk, naar engang jeg uden Synd skal leve,
Hver Tanke reen, hver Gjerning uden Brøst!
Naar aldrig jeg behøver meer at hæve
For Muligheden af en syndig Lyst!

7.
Tænk, naar engang i Himlens høie Sale
Jeg med den Ven, jeg her paa Jorden fandt,
I Lyset om et evigt Liv skal tale
Og om det Liv, der som en Drøm forsvandt!

4.
Tænk, naar engang med utildækket Øie
Jeg ham skal see, hvem her jeg troede paa;
Tænk, naar jeg hist mit Knæ for ham skal bøie,
Naar jeg med Tak skal for hans Throne staae!

6.
Tænk, naar engang hvert Hjerterbaand, som knyttet
Til Mennesker mig her i Støvets Land,
Har Jordens Kaar med Himmerigs ombyttet,
Og Intet Sjælene adskille kan!

8.
Væk, Jesus, denne Tanke i mit Hjerter,
Hvergang mig Veien synes lang og slem!
Den sødt skal dæmpe hver en bitter Smerte
Og lokke Smilet gennem Taarer frem!

W. A. Wexels.

Nr. 160. See ned i Naade, Himlens Fader.

Larghetto.

Sangstemme.

1. See ned i Naa - de, Him - lens Fa - der, Til den - ne

2. Hvo staaer vel reen for Her - lens Thro - ne? Hvo syn - ker

Pianoforte.

p *pf* *f* *p*

Ped. ✱ Ped. ✱

1. rin - ge Hyt - tes Tag! Endt at - ter er en Li - vets Dag, Din skjøn - ne Sol vor Jord for -

2. ei for Naa - dens Fod? Dog ær - lig An - ger, kraf - tigt Mod Kan Al - ret - fær - dig - hed for -

cresc. *f*

1. la - der. Men ei, for - di sig Da - gen fjer - ner, Har Haa - bet dog min Sjæl for - ladt; Jeg

2. so - ne. Blæs, vil - de Storm, paa Ti - dens Vo - ve! Vox, skar - pe Torn, paa Li - vets Vei! Barm-

f *f* *f* *f* *f*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

1. veed, at gjen-nem Ti - dens Nat Ned - blin - ke E - vig - he - dens Stjer - ner.

2. hjer - tig - he - den slum - rer ei; Den vaa - ger, — jeg vil ro - lig so - ve. Oehlenschläger.

1ste Vers. 2det Vers.

cresc. *f* *pp*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. Ped.

Trykt hos Breitkopf og Härtel i Leipzig.

- I. **Fortegnelse over Melodierne** og de dem underlagte Texter, med vedföiet Angivelse af de til hver Melodie hörende Sange i den fra Roeskilde Præsteconvent udgaaede "**Psalmebog til Kirke- og Huus-Andagt.**"
 - II. **Ansættelse af Melodierne** til Sangene i "**Evangelisk-christelig Psalmebog.**"
 - III. **Ansættelse af Melodierne** til de af Kjöbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee udgivne "**Kirke-Psalmer.**"
 - IV. **De ældre Melodier** efter deres Benævnelse i **Zincks** Choralbog, alphabetisk ordnede.
 - V. **Oplysninger angaaende Melodiernes Udspring.**
-

II.

Fortegnelse over Melodierne

og de dem underlagte Texter, med vedføiet Angivelse af de til hver Melodie hørende Sange i den fra Roeskilde Præsteconvent udgaaede

"Psalmebog til Kirke- og Huus-Andagt."

1. De Texter, hvis Begyndelse ikke falder sammen med Melodietitlerne, ere betegnede med mindre Skrift. Det efter nogle Nummere tilføiede b) viser hen til den anden af de to til een Melodie optagne Texter.
2. Det udhævede Tal viser den til Kirkebrug meest passende Melodie.

A.		N ^o	B.		N ^o
Af Dybsens Nød, o Gud, til dig		85	Befal du dine Veie		18
Ps. 11, 99, 181, 253, 255, 258, 266, 332, 423, 434, 443, 461, 529.			Bevar, o Gud, inat		5b)
Af Høiheden oprunden er		32	Bortvend din Vrede, Gud, ved vore Sukke		89
Ps. 8, 20, 75, 134, 153, 231, 236, 239, 240, 260, 271, 377, 378, 381, 382, 567.			C.		
Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade		89	Christne, synger høit i Chor		6
Ps. 10, 298, 426, 478.			Ps. 7, 140, 235.		
Ak, som en Drøm er Manges Liv		40	Christ stod op af Døde		57
Ps. 18.			Ps. 222.		
Ak, vidste du, som gaaer i Syndens Lænke (2 Mel.)		86	Christus gaaer til Kedrons Bæk		49b)
Ps. 418.			D.		
Aldrig er jeg uden Vaade		94	Dagen gaaer med raske Fjed	122 eller	151
Ps. 466, 542.			Ps. 79, 87.		
Alene Gud i Himmerig		2	Dagen har fuldendt sin Gang		442b)
Ps. 3, 42, 282, 312.			Dagen kortes, Aaret daler		86b)
Allevegne, hvor jeg vanker		94b)	Dagen synker, Lyset svinder		441b)
Almindelig er Christi Kirke		139	Dag til Hvile, Dag til Glæde		56b)
Alt opreist Maanen staaer		129			
Ps. 553.					

	N ^o
De Helligtrekonger saa hjertensglad	30
Ps. 150.	
Deilig er den Himmel blaa (3 Melodier)	29
Ps. 149.	
Deilig er Jorden	404
Ps. 516.	
Den Glæde, Verden giver	400
Den lyse Dag forgangen er	449
Ps. 82.	
Den lyse Dag forgangen er (en anden Bearbejdelse af <i>Texten</i>)	450
Den lyse Tid nu kommer	440
Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder	427
Ps. 9, 241, 417, 455, 483.	
Den signede Dag med Fryd vi seer	445
Ps. 74, 146.	
Den snevre Vei er bred nok til Guds Rige	437
Den, som mig föder, det er Gud, min Herre	46
Ps. 27.	
Den store, hvide Flok, vi see	436
Ps. 569.	
Den yndigste Rose er funden	33
Ps. 154, 221.	
Der er Sang i Dødningshaven	59b)
Det kimer nu til Julefest	24
Ps. 142.	
Det koster mere, end man først betænker	140
Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte	48
Ps. 172.	
Din Kraft er i den Svage stærk	4b)
Din Sød udstro	39b)
Din Villie skee, o Herre	440 eller 105
Ps. 59.	

	N ^o
Drag, Jesu, mig	64
Du bød mig bede, Fader	120b)
Du er jo min og bliver min	455
Du, Herre Christ	43
Ps. 130.	
Du, o Gud, vort Haab skal være	8
Ps. 188, 196, 212, 215, 227, 305, 411, 450.	
Dyb af Kjerlighed	407
Dybt hælder Aaret i dets Gang	4b)

E.

Eia, min Sjæl, ret inderlig	429b)
Ei Livets Kummer, Jordens Möie	104
Ps. 47, 519.	
En himmelsk Længsel er nedlagt	156
Enhver, som troer og bliver døbt	78
Ps. 48, 62, 223, 267, 275, 288, 291, 295, 301, 306, 313, 323, 328, 379, 402.	
Endt er Ugens Værk og Möie	52b)
Et Aar vi saae hensvinde	108
Et Barn er født i Bethlehem (2 Melodier)	25
Ps. 143, 148, 224, 238, 273.	
Et lidet Barn saa lysteligt	35
Ps. 147, 155, 159, 160, 242, 248.	

F.

Far, Verden, far vel	95
Ps. 482, 534.	
Forkrænkeligt, i Muldets Skjød	134
Forleen mig Kraft at elske dig	403
Ps. 518.	

		37
Fra Himlen høit	{ kom Budskab her }	27
	{ vi komme her }	
Ps. 2, 142, 144, 259, 281, 297, 318, 349, 351, 383, 394, 490.		
Frelser, Sandhed er din Lære		138
Fryd dig, du Christi Brud		65
Ps. 185, 226, 247, 475.		
Frygt,	{ mit Barn, }	79
	{ min Sjel. }	
	den sande Gud	
Ps. 13, 91, 103, 169, 245, 254, 300, 324, 325, 327, 375.		
Følger med til Urtegaarden		138

G.

Gaa nu hen og grav min Grav	131
Ps. 498, 504, 559.	
Gak, under Jesu Kors at staae	51
Ps. 98, 205, 210, 338, 340, 341, 343, 344, 345, 401, 403, 420, 530, 551.	
Giv, jeg, o Herre, følger dig	13
Glade Juul, delige Juul	157
Ps. 161, 454.	
Glæd dig, Zion, glæd dig, Jord	66
Godmorgen igjen	95b)
Gud, du skabte Jordens Kreds	66
Ps. 164, 250.	
Gud Fader udi Himmerig	40
Ps. 63, 118, 167, 285, 405, 444, 493.	
Gud Herre, jeg er i din Magt	70
Ps. 264.	
Guds Engle i Flok, synger lifligt i Chor	21b)

	N ^o
Guds Godhed vil vi prise	87
Ps. 40, 46, 52, 53, 54, 92, 94, 109, 152, 176, 321, 362, 384, 407, 479, 497, 503, 531.	
Guds Menighed, syng for vor Skaber iløn . . .	24
Ps. 361.	

H.

Haabet ogsaa blege Kinder	36
Ps. 220.	
Hallelujah! om Seir og Fred	67b)
Hallelujah! See, Herren er opstanden	62
Helligaand! din Priis udsjunger	74
Helligaand, vor Sorg du slukke	152
Her komme, Jesu, dine Smaa	37 eller 90
Ps. 162, 270.	
Herre, jeg har handlet ilde	88
Ps. 97, 410, 427, 441, 469, 541, 555.	
Herren strækker ud sin Arm	151b)
Her vil ties, her vil bies	143
Ps. 474, 515.	
Himlen aabnes, Mørket svinder	59
Ps. 229, 359.	
Himlens Morgenrøde	57b)
Hvad kan os komme til for Nød	13
Ps. 22, 25; 32, 102, 116, 123, 166, 177, 289, 290, 292, 339, 342, 360, 368, 376, 409, 445, 465.	
Hvi vil du græmme dig for Livet	14
Hvo ikkun lader Herren raade	19
Ps. 12, 17, 28, 38, 51, 64, 127, 131, 158, 232, 234, 310, 311, 369, 385, 419, 430, 473, 476, 481, 488, 513.	
Hvor er en Rædsel, som kan os forfærde	44

	<i>N^o</i>
Hvor godt er det i Jesu Arme	44
Ps. 24.	
Hvor har Jordens Glæde	96
Hvor salig er den lille Flok	93
Ps. 457.	
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	126
Ps. 200, 203, 386, 387, 389, 390, 391, 539.	
Hör vor Helligaftsens Bön	55
Ps. 219.	

I.

I Christne, hvo I ere	144
I dybest Nød vil jeg til Gud	406
Ps. 287, 293, 294, 366, 370.	
I Glands for Herrens Throne staaer	402
Ps. 114, 510.	
I Gud vil jeg mig glæde	405
I Jesu Navn	39
Ps. 49, 126, 165, 380, 399.	
Ingen er min Ven som du	91b)
I Underværkers Land jeg boer	40
I Östen stiger Solen op	116 eller 4
Ps. 76, 95.	

J.

Jeg gaaer til Döden, hvor jeg gaaer	134
Ps. 458, 538.	
Jeg haver været rank og ung	125
Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet	47
Ps. 171.	
Jeg raaber fast, o Herre	28
Ps. 50, 145, 168, 189, 303, 421, 424, 438, 501, 505, 511.	

	<i>N^o</i>
Jeg som et Barn mig glæde vil	35
Jeg veed et evigt Himmerig	75 eller 40
Ps. 63, 70, 89, 167, 285, 338, 405, 444, 493, 520, 530, 551.	
Jeg veed et lille Himmerig	75
Jeg veed et Ord, som fast bestaaer	406
Jeg vil din Priis udsjunge	58
Ps. 156, 225, 283, 322, 436.	
Jeg vil min Gud paakalde	87b)
Jeg vil min Herre love	405
Ps. 59, 506, 521.	
Jeg vil nu gaae til Herrens Bord	80
Jesu Christ, du overvandt	97
Ps. 491.	
Jesus Christus er vor Ven	94
Jesu, dine dybe Vunder	52
Ps. 36, 43, 135, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 201, 204, 206, 207, 208, 211, 213, 218, 334, 348, 459, 472, 489, 507, 552.	
Jesu, din söde Forening at smage	84
Ps. 31, 280, 336.	
Jesu, du min Glæde	96
Ps. 132, 485, 509.	
Jesus er mit Haab, min Tröst	94
Ps. 35, 347, 412, 431.	
Jesus er mit Liv i Live	53
Ps. 216, 414, 537, 564.	
Jesus, Frelser, Saliggjörer	44
Ps. 191, 228, 302, 463, 487, 550.	
Jesu græder, Verden leer	49
Ps. 180.	

Jesus lever, Graven brast	N ^o 60
Julen har bragt velsignet Bud	36
Ps. 163.	
Julen har Engle-Lyd	34
Ps. 157.	

K.

Kirken den er et gammelt Huus (2 Melodier)	76
Ps. 286.	
Kom, Helligaand, Gud Herre from	74
Ps. 265, 272.	
Kom, lad os trøstelig vandre	87
Kom, o Helligaand, kom brat	153
Kvinde, o din Tro er stor	151
Ps. 79, 320.	
Kæmp alvorlig, nu Guds Naade	142
Ps. 439.	

L.

Lad bruse Storm paa Verdens Hav	13b)
Løver den Herre, den mægtige Konge med Ære	3
Ps. 4, 58, 107, 246, 395.	
Lovet være du, Jesu Christ	23
Ps. 141.	
Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise	44
Ps. 133.	
Lovsynger Herren, den evige Konge med Ære	3
Lyksalig Den, som ydmygt troer	45
Lyksalig hvo, som frygter Gud	27b)
Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred	144
Lær mig, o Skov, at visne glad	128
Ps. 452, 499, 545, 546.	

M.

Med sin Alabasterkrukke	46
Ps. 179.	
Med Sorgen og Klagen hold Maade	135
Ps. 221, 263, 543, 563.	
Mig hjertelig nu længes	18
Ps. 39, 68, 78, 184, 388, 396, 398, 433, 435, 437, 502, 512, 549, 557, 558, 570.	
Milde Drot, igjen du kommer	146
Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder	140
Min Jesu, du min Sjæltrøst	99
Min Jesus han er mig	42
Min Sjæl, hvi vil du græmme dig	15
Ps. 26, 335.	
Min Sjæl og Aand, opmuntre dig	63
Ps. 174, 187, 237, 374, 514, 547.	
Min Sjæl nu lover Herren	100
Ps. 508.	
Mit Haab og Trøst og al Tillid	45
Ps. 23, 93, 199, 333, 566.	
Mit Hjerte altid vanker	28b)
Morgenstund har Guld i Mund	147

N.

Naar skal da min Tid faae Ende	130
Ps. 554.	
Naar Tvivl og Angst omspænde mig	98
Naar vi i største Nød mon staae	90
Ps. 249, 270, 315, 393, 425.	
Nat, Søvn og Leie, far nu vel	75b)

	<i>N^o</i>
Naturen holder Pintsefest	73
Ps. 277, 314.	
Nu bede vi den Helligaand	72
Ps. 268.	
Nu har jeg vunden	132
Nu hviler Mark og Enge	118
Ps. 81, 83, 88, 408, 540, 561.	
Nu kom der Bud fra Englechor	22
Ps. 138.	
Nu lukker sig mit Øie	420 eller 118
Ps. 83, 88.	
Nu rinder Solen op (2 <i>Melodier</i>)	143
Ps. 72, 464, 480.	
Nu ringer alle Klokker mod Sky	83 eller 90
Ps. 358.	
Nu takker alle Gud	5
Ps. 6, 86.	
Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa	109
Ps. 57, 60.	
Nu vaagne alle Guds Fugle smaa	117
Ps. 77.	
Nu velan, vær frisk tilmode	124
Ps. 34, 55, 61, 84, 104, 105, 136, 227, 304, 308, 350, 373, 400, 413, 432, 449, 453.	

0.

O Drøvelse	64
Ps. 243.	
O du store Seierherre	114
Ps. 73, 355.	

	<i>N^o</i>
O Fryd, o Held	62
Ps. 230.	
O glade Budskab for mit Hjerter	12
Ps. 422, 447, 470.	
O gode Gud, jeg takker dig	124 eller 80
Ps. 96, 139.	
O Gud, du fromme Gud	42
Ps. 129, 296, 420, 456, 484, 522.	
O Herre, frels mig, døm min Sag	123
Ps. 65, 100, 101, 173, 178, 183, 190, 262, 316, 331, 392, 425, 460, 486, 495, 525, 526, 535, 548, 565.	
O Herre, gaaer jeg tro, hvor du mig sender	127
O Herre, kommer Sorgens Stund hernede	88b)
O hjertenskjære Jesu Christ	54
O Jesus, klare Aftenstjerne	19b)
O kjære Sjæl, fald ydmyg ned	80
Ps. 108, 111, 112, 139, 182, 244, 256, 284, 337, 404, 406, 446, 448, 468, 532, 545.	
O, lad din Aand nu med os være	145
Op, al den Ting, som Gud har gjort	11
Ps. 19, 21, 249, 346.	
Op, Hver, som her paa Jorden boer	4
Ps. 5, 29, 356.	
Op, Hver, som Jordens Kreds beboer	4
Op, min Sjæl, thi Sol er oppe	114
Op, op i søde Jesu Navn	148
Op, thi Dagen nu frembryder	20
Ps. 137.	
O sanctissima	107
Ps. 106.	

O store Gud, din Kjærlighed	<i>N^o</i> 98
Ps. 45, 122, 124, 128, 170, 175, 329, 330, 397, 415, 462, 471, 477, 494, 517, 536.	

P.

Paa dig jeg haaber, Herre from	141
Ps. 66.	
Paa Gud alene	432
Ps. 30, 44, 354, 560.	
Paa sit Kors i Dødsens Smerte	30
Ps. 80, 85, 202, 214.	

R.

Reis op dit Hoved, al Christenhed	68 eller 80
Ps. 256.	
Rind nu op i Jesu Navn	442
Ps. 14, 69, 71, 119, 125, 429.	

S.

Saa vil vi nu sige hverandre Farvel	84
Ps. 367.	
Saa træd du est og modig	440b)
See, Marken taber nu sin Pragt	144
See ned i Naade, Himlens Fader	460
Solen daler, Lyset svinder	423
Ps. 269.	
Som Klippen Herrens Løfter staae	70
Sorrig og Glæde de vandre tilhobe	17
Ps. 37, 120.	
Stille Nat, hellige Nat	38
Ps. 161, 454.	

Stirrer ei i Graven ned	133
Ps. 562.	
Stor er du, Gud! Utalte Engles Hære	7 eller 127
Ps. 9, 241.	
Store Gud, som dig til Ære	74
Ps. 16, 276, 492.	
Søde Jesu, vi er her	60
Ps. 233, 299, 326, 353, 363, 364, 365, 500.	
Søndag-Morgen fra de Døde	158
Ps. 319, 357.	

T.

Til dig alene, Jesu Christ	92
Ps. 440.	
Til dig jeg raaber, Jesu Christ	99
Ps. 467, 496.	
Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud	9
Ps. 15.	
Til vor lille Gjerning ud	77 eller 151 (Verset deelt)
Ps. 320.	
Tænk, naar engang den Taage er forsvunden	159

U.

Udrust dig, Helt fra Golgatha	154
Ps. 67, 209, 544, 556.	

V.

Vaagner op, en Stemme byder	69
Ps. 261, 568.	
Velkommen igjen, Guds Engle smaa	26 eller 115
Ps. 146.	
Velkommen, Morgenstund, med Guld og Gavn i Mund	449

Verdens Igjenfødelse	64 eller 6
Ps. 235.	
Vi troe, vi Alle troe paa Gud	4
Ps. 1.	
Vor Fader udi Himmerig	34
Ps. 33, 41, 56, 90, 115, 117, 217, 274, 279, 416, 451, 523, 524, 527, 528.	

Vor Gud han er saa fast en Borg	67
Ps. 110, 113, 121, 186, 251, 252, 257, 278, 307, 309, 317, 371, 372, 442, 533.	
Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31
Ps. 151.	
Vor Sjæl er dertil født og baaren	42
Vær velkommen, Herrens Aar	82
Ps. 352.	

Anmærkning. Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 7 til Ps. 241 maa for de første tre Vers den første Accord anslaaes som en Ejerdedeels Optakt, og de to Fjerdedele i 1ste Takt sammentrækkes da paa Versets 3die Stavelse.

II.

Ansættelse af Melodierne

til Sangene i

Evangelisk-christelig Psalmebog.

1. De ved nogle Nummere staaende Bogstaver vise hen til Anmærkningerne efter dette Register.
2. Det udfærdede Tal viser den til Kirkebrug meest passende Melodie.

N ^o 1—35.		N ^o 36—70.		N ^o 71—105.		N ^o 106—140.		N ^o 141—175.		N ^o 176—210.		N ^o 211—245.		N ^o 246—280.		N ^o 281—315.	
Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.
1	36	19		71	81	106	8	141	35	176	32	211	126	246	125	281	85
2	40	78		72	19	107	2	142	151b)	177	32	212	63	247	87	282	45
3	38	129a)		73	89	108	13	143	80	178	12	213	75 el. 40	248	41	283	88
4	48	85		74	4	109	89	144	50	179	97	214	125	249		284	54
5	27	99		75	48	110	2	145	52	180	35	215	19	250	31	285	98
6	32	90		76	90	111	13	146	89	181	39	216	32	251	90	286	19
7	32	11		77	19	112	35	147	52 ell. 8	182	35	217	19	252	103	287	32
8	78	66		78	98	113	90	148	19	183	32	218	121	253	85	288	41
9	22	44		79	67	114	90	149	52	184	78	219	19	254	40	289	63
10	6	11		80	13	115	122	150	85	185	100	220	126	255	90	290	19
11	32	19		81	132	116	81	151	39	186	32	221	19	256	78	291	128
12	3	58		82	13	117	19	152	50	187	67	222	125	257	99	292	8 ell. 41
13	78	35		83	8	118	99	153	50c)	188	6	223		258	18	293	144
14	78	54		84	2	119	52	154		189	3	224	43d)	259	42	294	19
15	19	39		85	110 el. 105	120	91	155	52	190	67	225	41	260	125	295	45
16	92	19		86	63	121	122 el. 151	156	19	191	74	226	125	261	85	296	52
17	90	52		87	45	122	80	157	52	192	78	227	43d)	262	106	297	132
18	67	78		88	87	123	32	158	52	193	121 el. 8	228	19	263	51	298	43d)
19	102	106		89	13	124	96	159	52	194	78	229	122 el. 151	264	43d)	299	92
20	7 ell. 127	100		90	63	125	51	160	52	195	138	230	42	265	42	300	63
21	121	74		91	85	126	125	161	52	196	98 el. 73	231	19	266	88	301	19
22	89	5		92	15	127	98	162	52	197	40	232	42	267	19	302	42
23	54	121		93	98	128	92	163	52 ell. 8	198	45	233		268	85	303	106
24	127	13		94	96	129	64	164	51	199	53	234	96	269	40	304	13
25	106	140		95	65	130	27	165	4	200	98	235	72	270	19	305	19
26	67	121		96	121	131	32	166	62	201	13	236	125	271	52	306	18
27	67	98		97	63	132	50c)	167	79	202	19	237	48	272	85	307	104
28	79	151b)		98	28	133	47	168	60	203	45	238	80	273	88	308	125
29	100	79		99	87	134	19	169	35	204	125	239	71	274	54	309	45
30	4	100		100	54	135	39	170	2	205	63	240	19	275	79	310	19
31	98	78		101	85	136	91	171	91	206	134	241	43d)	276	42	311	131
32	90	90		102	67	137	80	172	19	207	90	242	125	277	125	312	13
33	80	112		103		138	58	173	2	208	125	243	19	278	60	313	52
34	67			104	118	139	79	174	102	209	19	244	13	279	98	314	64
35	19	19		105	118	140	19	175	121	210	19	245	54	280	89	315	125

N ^o 316—349.		N ^o 350—383.		N ^o 384—417.		N ^o 418—451.		N ^o 452—485.		N ^o 486—519.		N ^o 520—553.		N ^o 554—587.		N ^o 588—617.	
Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.	Ev. Psbg.	Mel.
316 . . .	125	350 . . .	13	384 . . .	87	418 . . .	98	452 . . .	48	486 . . .	32	520 . . .	32	554 . . .	48	588 . . .	75 el. 40
317 . . .	85	351 . . .	45	385 . . .		419 . . .	19	453 . . .	100	487 . . .	138	521 . . .	2	555 . . .	19	589 . . .	42
318 . . .	125	352 . . .	80	386 . . .	98	420 . . .	99	454 . . .	32	488 . . .		522 . . .	78	556 . . .	87	590 . . .	98
319 . . .	90	353 . . .	13	387 . . .	67	421 . . .	74	455 . . .	90	489 . . .	67	523 . . .	32	557 . . .	65	591 . . .	12
320 . . .	98	354 . . .	106	388 . . .	79	422 . . .	126	456 . . .	112	490 . . .	42	524 . . .	32	558 . . .	13	592 . . .	86
321 . . .	45	355 . . .	13	389 . . .	90	423 . . .	126	457 . . .	54	491 . . .	121	525 . . .	19	559 . . .	54	593 . . .	85
322 . . .	92	356 . . .	41	390 . . .	79	424 . . .	19	458 . . .	39	492 . . .	63	526 . . .	79	560 . . .	124	594 . . .	19
323 . 75 ell. 40	357		52	391 . . .	79	425 . . .	125	459 . . .	48	493 . . .	119	527 . . .		561 . . .	11	595 . . .	13
324 . . .	92	358 . . .	52	392 . . .	98	426 . . .	32	460 . . .	78	494 . . .	80	528 . . .	39	562 . . .	81	596 . . .	89
325 . . .	98	359 . . .	134	393 . . .	13	427 . . .	98	461 . . .	35	495 . . .	19	529 . . .	80	563 . . .	8 el. 121	597 . . .	19
326 . . .	45	360 . . .	18	394 . . .	51	428 . . .	60	462 . . .	121	496 . . .	121	530 . . .	79	564 . . .	39	598 . . .	99
327 . . .	125	361 . . .	63	395 . . .	51	429 . . .	95	463 . . .	78	497 . . .	67	531 . . .	106	565 . . .	12	599 . . .	18
328 . . .	54	362 . . .	125	396 . . .	51	430 . . .	8	464 . . .	19	498 . . .	78	532 . . .	54	566 . . .	44	600 . . .	63
329 . . .	51	363 . . .	48	397 . . .	98	431 . . .	79	465 . . .	105	499 . . .		533 . . .	32	567 . . .	65	601 . . .	102
330 . . .	80	364 . . .	19	398 . . .	121	432 . . .	121	466 . . .	125	500 . . .	90	534 . . .	67	568 . . .	35	602 . . .	158
331 . . .	121	365 . . .	48	399 . . .	27	433 . . .	41	467 . . .	111	501 . . .	67	535 . . .	67	569 . . .	35	603 . . .	98
332 . . .	19	366 . . .	90	400 . . .	126	434 . . .	52	468 . . .	32	502 . . .	127	536 . . .	63	570 . . .	124 el. 80	604 . . .	19
333 . . .	125	367 . . .	19	401 . . .	63	435 . . .	13	469 . . .	78	503 . . .	19	537 . . .		571 . . .	27	605 . . .	98
334 . . .	19	368 . . .	13	402 . . .	86	436 . . .	13	470 . . .	19	504 . . .	121	538 . . .	13	572 . . .	31	606 . . .	79
335 . . .	98	369 . . .	98	403 . . .	106	437 . . .	121	471 . . .	112	505 . . .		539 . . .	18	573 . . .	35	607 . . .	78
336 . . .	19	370 . . .	67	404 . . .	125	438 . . .	125	472 . . .	121	506 . . .	123	540 . . .	67	574 . . .	28	608 . . .	80
337 . . .	85	371 . . .	13	405 . . .	85	439 . . .	89	473 . . .	19	507 . . .	19	541 . . .	98	575 . . .	121	609 . . .	45
338 . . .	78	372 . . .	39	406 . . .	18	440 . . .	80	474 . . .	59 el. 123	508 . . .	78	542 . . .	48	576 . . .	58	610 . . .	135
339 . . .	87	373 . . .	60	407 . . .	126	441 . . .	89	475 . . .	75	509 . . .	122 el. 151	543 . . .	39	577 . . .	65	611 . . .	67
340 . . .	85	374 . . .	13	408 . . .	63	442 . . .	125	476 . . .	7 el. 127	510 . . .	52	544 . . .	2	578 . . .	63	612 . . .	18
341 . . .	54	375 . . .	60	409 . . .	91	443 . . .	43 d)	477 . . .	113	511 . . .	90	545 . . .	121	579 . . .	66	613 . . .	19
342 . . .	125	376 . . .	39	410 . . .	126	444 . . .	28	478 . . .	121	512 . . .	19	546 . . .	112	580 . . .	54	614 . . .	89
343 . . .	67	377 . . .	60	411 . . .	70	445 . . .	28	479 . . .	19	513 . . .	45	547 . . .	13	581 . . .	37 el. 90	615 . . .	19
344 . . .	54	378 . . .	78	412 . . .	51	446 . . .	44	480 . . .	78	514 . . .		548 . . .	67	582 . . .	78	616 . . .	121
345 . . .	54	379 . . .	63	413 . . .	52	447 . . .	19	481 . . .	67	515 . . .	87	549 . . .	67	583 . . .	85	617 . . .	67
346 . . .	45	380 . . .	121	414 . . .	125	448 . . .	58	482 . . .	80	516 . . .		550 . . .	67	584 . . .	79		
347 . . .	98	381 . . .	19	415 . . .	51	449 . . .	121	483 . . .	18	517 . . .	45	551 . . .	121	585 . . .	54		
348 . . .	48	382 . . .	121	416 . . .	52	450 . . .		484 . . .	112	518 . . .		552 . . .	13	586 . . .	128		
349 . . .	19	383 . . .	19	417 . . .	53	451 . . .	112	485 . . .	19	519 . . .	87	553 . . .	125	587 . . .	52		

a) Psalmen Nr. 38 kan synges paa Mel. 129, naar to Vers sammentrækkes til eet.

b) Verset deles.

c) Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 50 til Psalmerne Nr. 132 og 153 sammentrækkes de to Noder i 8de og 20de Takt paa een Stavelse.

d) I Mel. Nr. 43, anvendt til Psalmerne Nr. 224, 227, 241, 264, 298 og 443, maa den halve Node i 4de Takt opløses i to Fjerdedele.

e) Ved Anvendelsen af Mel. Nr. 7 til Psalmen Nr. 476 maa den første Accord anslaaes som en Fjerdedeels Optakt og de to Fjerdedele i 1ste Takt sammentrækkes paa Versets 3die Stavelse.

III.

Ansættelse af Melodierne

til de af Kjöbenhavns geistlige Convents Psalme-Comitee udgivne

"Kirke-Psalmer".

De ved nogle Nummere staaende Bogstaver vise hen til Anmærkningerne efter dette Register.

N ^o 1—19.		N ^o 20—38.		N ^o 39—57.		N ^o 58—76.		N ^o 77—95.		N ^o 96—109.	
Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.	Kirke-Ps.	Mel.
1	78	20	19	39	39	58	18	77	23	96	
2	58	21	79	40	17	59	13	78	35	97	61 eller 6
3	79	22	51	41	32	60	143	79	35	98	63
4	79	23	79c)	42	32	61	18	80	58	99	25
5	78	24	81	43	78	62	126	81	41	100	11
6	39a)	25		44		63	135	82	27	101	37 eller 90
7		26	11	45		64	65	83	41	102	85
8	60	27	27	46	45	65	25	84	51	103	81
9	79	28	51	47	54	66	26 eller 115	85	65	104	74
10	79	29	13	48	134	67	35	86	65	105	78
11	121	30	121	49	126	68	33	87	57	106	54
12		31	27	50	106	69	6	88	58	107	59
13	41	32	98	51	126	70	35	89	121	108	2
14	67	33	18	52	126	71	25	90	60	109	79c)
15b). 26 eller 115		34		53	80	72	95	91	121		
16	45	35d)		54	56	73	28	92	41		
17	60	36	3	55	128	74	34	93	60		
18	52	37	27	56	52	75	124 eller 80	94	79		
19	85	38	79c)	57	52	76	65	95			

- a) Versets 5te Linie gör den Afgivelse fra den almindelige Syngemaade nødvendig. at de to halve Noder i 9de Takt sammentrækkes til een heel Node og den hele Node i 11te Takt deles i to halve.
- b) Psalmen Nr. 15 kan synges enten paa Mel. Nr. 26, naar de to Ottendedele i 1ste, 5te og 9de Takt — eller paa Mel. 115, naar alle Fjerdedelene sammentrækkes paa een Stavelse.
- c) Psalmerne Nr. 23, 38 og 109 kunne synges paa Mel. Nr. 79, naar den sidste Linie af Verset gjentages.
- d) Findes i en lemfældig Omarbejdelse under Nr. 393 i Roesk. Psbg.
- e) Findes i en anden Bearbejdelse under Nr. 563 i Roesk. Psbg.

IV.

De ældre Melodier

efter deres Benævnelse i

Zincks Choralbog, alfabeticisk ordnede.

A.	N ^o
Af dybeste Nød lader os til Gud	406
Af { dybeste } { Dybsens } Nød raaber jeg til dig	85
Af Høiheden oprunden er	32
Af Kjærlighed min Ven sit Blod udgyder } Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke }	86b)
Alene Gud i Himmerig	2
Alene til dig, Herre Jesu Christ	92
Almægtige, algode Gud	75

C.

Christe, lad din ædle Fred	79
--------------------------------------	----

D.

Den lyse Dag forgangen er	450
Den lyse Dag forsvunden er	449
Den prægtig' Sol, som hele Verden glæder	427
Dig bede vi, o Helligaand	72
Død, jeg venter dig med Længsel	53

E.

E.	N ^o
Ei Livets Kummer, Jordens Møie	404
Enhver, som troer og bliver døbt	78
Et lidet Barn saa lysteligt	35

F.

Forleen mig Kraft at elske dig	403
Fra Himlen høit komme vi nu her } Fra Himlen kom den Engleskar' }	27
Frelser, Sandhed er din Lære	438
Fryd dig, du Christi Brud	65
Frygt ei, min Sjæl, frygt aldrig meer	63

G.

Gak, under Jesu Kors at staae	54
Gud, du skabte Jordens Kreds	66
Gud Fader udi Himmerig	40
Gud Helligaand, i Tro os lær	43
Gud Herre, jeg er i din Magt	70
Guds Godhed ville vi prise	87
Guds Søn er kommen fra Himlen ned	78

H.**N^o**

Herren han er min Hyrde god	43
Herre, jeg har handlet ilde	88
Hjertelig mig nu længes	48
Hvad kan os komme til for Nød	43
Hvo ikkun lader Herren raade	49
Hvo veed, hvor nær mig er min Ende	126
Hvo vil mig anklage	96

I.

I Christne, hvo I ere	144
I dybest Nød raaber jeg til dig	406
I Jesu Navn	39

J.

Jeg beder dig, min Herre og Gud	98
Jeg gaaer til Döden, hvor jeg gaaer	134
Jeg kjender ham, som jeg har overgivet	31
Jeg raaber fast, o Herre	28
Jeg raaber til dig, o Herre Christ	99
Jeg veed. et evigt Himmerig	75
Jeg vil din Priis udsynge	58
Jeg vil min Herre love	405
Jesu, dine dybe Vunder	52
Jesu, din söde Forening et smage	81
Jesu, du min Glæde	96
Jesu söde Hukommelse	51
Jesus er mit Haab og Tröst	91
Jesus er mit Liv i Live	53

N^o

Jesus han er Synderes Ven	91
Jesu, ved dit Ord vi kjende	53

K.

Kom, Helligaand, o Herre from	71
Kommer til mig, sagde Guds Sön	80

L.

Lover den Herre, den mägtige Konge, med Ære	3
Lovsynger Gud, den Vældige, den Vise	44

M.

Medens vi i Verden vandre	138
Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder	140
Min Sjæl, hvi vil du græmme dig	15
Min Sjæl nu lover Herren	100
Min Sjæl og Aand, opmuntre dig	63
Mit Barn, frygt den sande Gud	79
Mit Haab og Tröst og al Tillid	45

N.

Naglet til et Kors paa Jorden	50
Nu bede vi den Helligaand	72
Nu bör ei Synden mere	58
Nu hviler Mark og Enge	118
Nu Jesus kan ei noget Herberg finde	31
Nu kom der Bud fra Englechor	22
Nu rinder Solen op	113b)
Nu takker Alle Gud	5
Nu velan, vær frisk tilmode	121

O.

N^o

O du store Seierherre	114
O Fryd, o Held	62
O glade Budskab for mit Hjerte	12
O Gud, du fromme Gud	42
O Herre, frels mig, döm min Sag }	125
O Herre, frels min svage Dyd }	
O kjære Sjæl, fald ydmyg ned	80
O kjære Sjæl, frygt aldrig meer }	63
Om Himmeriges Rige saa ville vi tale }	
Op Alle, som paa Jorden boe }	4
Op Hver, som her paa Jorden boer }	
O { store } Gud, din Kjærlighed	98
{ söde }	

P.

Paa dig haaber jeg, min Herre from	111
Paa Gud alene	132
Paa sit Kors i Dödens Smerte	50

R.

Rind nu op i Jesu Navn	112
----------------------------------	-----

S.

Saa er vor Höst tilende	105
Solen daler, Lyset svinder	123

N^o

Som den gyldne Sol frembryder	121
Store Gud og Frelsermand }	79
Syngte vi af Hjertensgrund }	
Söde Jesu, vi er her	60

T.

Tabt er min Fred }	64
Til Jorden kom du blid og from }	
Til dig jeg raaber, Jesu Christ	99
Til dig, til dig, Herre Jesu Christ	92

U.

Udi din store Vrede	144
Udi min Angst og Nöd	65

V.

Vaagn op og slaa paa dine Strænge	126
Vee mig, at jeg saa mangelund	85
Vi troe Allesammen paa een Gud	1
Vor Gud han er saa fast en Borg	67
Vor Jesus kan ei noget Herberg finde	31
Vreden din afvend, Herre Gud	89

V.

Oplysninger angaaende Melodiernes Udspring.

N^o

1. Vi troe, vi Alle troe paa Gud (*Wir glauben All an einen Gott*). Melodien forekommer første Gang i den under Luthers Medvirkning af hans Ven Joh. Walther udgivne Sangbog (Wittenberg 1524), og er, efter Walthers Vidnesbyrd af Luther. Ligesom L. iøvrigt er bleven tillagt Forfatterskabet til mange Sange, der, tidligere sungne paa Latin i den catholske Kirke, kun af ham ere blevne oversatte, eller der, som tydsck-catholske Sange, kun af ham ere blevne meer eller mindre forandrede i Overensstemmelse med hans nye Lære, saaledes har man ogsaa gjort ham til Componist af de dertil hørende Melodier, der i Regelen ere de gamle catholske, af ham selv meget yndede og derfor til de oversatte eller omarbejdede Texter beholdte Melodier. Herom udtaler han sig meget aabent paa flere Steder (slg. »Der deutsche Choralgesang der catholischen Kirche« af Fr. Bollens, Tübingen, 1851, især S. 133-176). Foruden nærværende Melodie ere endnu kun følgende to sikkert af ham: »Ein feste Burg ist unser Gott« og »Jesaja dem Propheten das geschah; tre: »Ein neues Lied«, »Mit Fried' und Freud«, »Mensch, willst du«, bleve først bekendte tilligemed de Lutherske Psalmer, hvilket har foranlediget den meget usikre Antagelse, at de ere af ham; tre andre: »Christ lag in Todesbanden«, »Erhalt uns Herr« og »Verleih uns Frieden«, ere sandsynligvis ældre, af ham omarbejdede, hvad der ogsaa gjælder — om end maaskee i mindre Grad — flere andre Luther tilføjede Melodier, idet han i disse, for at afpasse dem efter sine Oversættelser eller Bearbejdelser, hist og her har gjort nogle Forandringer og simplificeret den for Meninghedssangen ubrugelige melismatiske Form, der dog i de af L. selv komponerede, her under Nr. 1 og 67 optagne Melodier ogsaa har trængt til Indskrænkning. (Slg. »Fünfundzwanzig Choralmelodien d. evang. Kirche aus dem 16ten und 17ten Jahrh., in ihrer ursprünglichen Form«, af Dr. Imm. Faiszt, Stuttgart 1850, S. 23; »Winterfelds« Der

N^o

- evang. Kirchengesang», I. 1843, S. 160-61, og »Die Tonkunst im evang. Cultus« af Fr. C. Anthes, Wiesbaden 1846, S. 25). — Ovennævnte Johan Walther var Docent ved Universitetet i Wittenberg og tidligere Capelmester hos Churfyrsten af Sachsen; hans Fødsels- og Døds-Aar er ubekjendt, men han levede endnu 1552. Det var ham, der fornemmelig hjalp Luther med at optegne og harmonisere Choralmelodierne, hvortil L. ikke selv havde den fornødne musikalske Kundskab. (Slg. Fr. Rochlitz's »Für Freunde d. Tonkunst«, 4. Bind, Leipzig 1832, S. 91 og flg.)
2. Alene Gud i Himmerig (*Allein Gott in der Höh' sey Ehr'*). Mel. synes at være udsprunget af »Et in terra pax« i det gamle »Gloria Paschalis«. Den forekommer først hos Hans Kugelmann (1540), Hertug Albrecht af Brandenburgs Capelmester. Her finde vi den i Treledstakt; men, idet Psalmens jambiske Fodmaal er givet ved en bestandig Vexlen af en lang og en kort Note, faaer Mel. en uskjøn, haltende Bevægelse, der allerede 1601 foranledigede Bartholomæus Gesius, Cantor i Frankf. a. d. Oder (d. 1613), til at omsætte den i lige Taktart.
3. Løve den Herre, den mægtige Konge med Ære (*Lobet den Herrn, den mächtigen König der Ehren*). Textens Forf. er Joch. Neander, Præst i Bremen, d. 1680. Nogle have antaget, at Mel. ogsaa var af ham; men da denne allerede skal have været bekjendt 1660, og Texten først blev bekjendt 1679, er dette ikke sandsynligt. Hos os har jeg først truffet Melodien i Pontoppidans Psbg., Kbh. 1742, S. 448.
4. Op Iver, som her paa Jorden boer (*Lobt Gott, ihr Christen allzugleich*); af Nic. Herrmann, »den gamle Cantor i Joachimsthal« i Bøhnen, død i en hoi Alder d. 3^{die} Mai 1561; er ogsaa Forf. til Original-Texten. Mel. i Pontoppidans Psbg. 1742, S. 447.

N^o

- 5.** Nu takker Alle Gud (*Nun danket Alle Gott*); af Joh. Crüger (1649), Gymnasiallærer og Cantor i Berlin, f. i Nedrelausitz 1598, d. i Berlin 1662. Mel. i Pontoppidans Psbg. 1742, S. 342.
- 6.** Christne synger høit i Chor; comp. 1852 af A. P. Berggreen, f. i Kbhvn. d. 2den Marts 1801, Organist ved Trinitatis Kirke.
- 7.** Stør er du, Gud! Uafte Engles Hære; comp. 1852 af J. P. E. Hartmann, f. i Kbhvn. d. 14de Mai 1805, Organist ved Frue Kirke.
- 8.** Du, o Gud, vort Haab skal være; Mel. af A. P. Berggreen, comp. 1826 til en anden Text i Anledning af Tusindaars-Festen for Christendommens Indførelse i Danmark; den er tidligere trykt i hans »Sange til Skolebrug«, 1ste Hefte, 1834.
- 9.** Til Himlene rækker din Miskundhed, Gud, og
- 10.** Ak, som en Drom er Manges Liv; componerede 1852 af J. P. E. Hartmann.
- 11.** Op, al den Ting, som Gud har gjort; comp. 1844 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Skole-Sangbog«, 1845.
- 12.** O, glade Budskab for mit Hjerte; Mel. fra Zincks »Choral-Melodier til den evang. chr. Psalmebog« (Kbhvn. 1801), og rimeligviis af ham komponeret, da jeg ikke har truffet den tidligere, og Psalmen i »Evang. chr. Psbg.« har til Overskrift: »Egen Mel.« — H. O. C. Zinck var født i Husum d. 2den Juli 1746; var fra 1768 Kirkesanger i Hamborg under C. Ph. E. Bachs Direction; 1777 blev han ansat i det hertug. Hofcapel i Ludwigs-lust; kom 1787, samtidig med Schulz, til Kbhvn. som Syngemester ved det kgl. Theater; var fra 1789 til 1801 til-lige Organist ved Vor Frelses Kirke paa Christianshavn, og fra 1791 til 1811 Musiklærer ved Blaagaards Skolelærer-Seminarium; døde i Kbhvn. d. 15de Febr. 1832.
- 13.** Hvad kan os komme til for Nød (*Nun freut euch, lieben Christen-gmein*). Denne Mel. skal Luther have hørt af en Reisende, omtrent 1535, og foretrukket den for en tidligere, maaskee fra en verdslig Sang til denne Ps. laant Melodie. Man troer at kunne spore, at Luther blev mere og mere forsigtig med Anvendelsen af verdslige Melodier til aandelige Sange, idet han oftere ombyttede en saadan laant Mel. med en ny til Psalmen komponeret (s. nedenfor under Nr. 27, og Ph.

N^o

- Wackernagels »Martin Luthers geistliche Lieder«, Stuttgart 1848, S. 121 og 164).
- 14.** Hvor godt er det i Jesu Arme (*Wie wohl ist mir in Gottes Arme*); af G. Ch. Apel, f. i Tröchtelborn i Fyrstendømmet Erfurt d. 21de Novbr. 1775, Stads-cantor og Organist ved Nicolai- og Helligaandskloster-Kirke i Kiel; døde 1841. (S. hans »Choral-Melodienbuch«, Kiel 1817, og »Choralbuch«, Kiel 1832.)
- 15.** Min Sjal, hvi vil du græmme dig (*Warum betrübst du dich, mein Herz*). De ældste mig bekjendte Kilder for denne Mel. ere: Hans Thomissons Psbg., Kbhvn. 1569, S. 235, og »Cantica sacra . . . edita ab Francisco Elero Ulysseo. Acces-serunt in fine Psalmi Lutheri et aliorum . . . Modis applicati«, Hamborg 1588. Psalmens Forf., den berømte nürnbergske Mestersanger Hans Sachs (f. 1494, d. 1576), formodes ogsaa at være Forf. til Melodien. Det er i alt Fald vist, at han har komponeret flere Melodier; men da Psalmen i gamle Sangbøger angives at skulle synges »Im thon: Fröhlich bin ich ausz herten grund« (s. f. Ex. »Psalmen, geystliche Lieder und Gesänge . . . D. M. Luth. auch Anderer Gottseliger Lehrer u. Männer«, Strassburg 1581), maa Mel. være komponeret til denne Text, hvis ikke her en oftere indtræffende Forveksling har fundet Sted, at Mel. nemlig er bleven benævnet efter en senere, til den anvendt Text (s. nedf. under Nr. 41 og 42), hvilket jeg er saa meget mere tilbøjelig til at troe, som Melodien ikke har Charakter af Glæde, men derimod svarer til den veemodige Stemning, hvorfra Psalmen er udsprungen. (Slg. »Lebensbeschreibung Hans Sachsens« af M. S. Ranisch. Altenburg 1765, S. 32-33, 130-131, 197-98.)
- 16.** Den, som mig føder, det er Gud, min Herre; comp. 1852 af N. W. Gade, f. i Kbhvn. d. 22de Febr. 1817; tidligere Organist ved Garnisons Kirke, nu ved Holmens Kirke.
- 17.** Sørrig og Glæde de vandre tilhøbe; Mel. af Th. Kingos »Aandelige Sjungechor«, 2den Part, Kbhvn. 1681. Jeg antager denne Mel., ligesom Nr. 112 og 113 a), for Folkemelodier, hvortil K. har skrevet sine Sange; og hvad de to første angaaer, har jeg paa Grund af Melodiernes Charakter troet, at de maaskee kunde være skotske Folkemelodier, som K. havde

hørt i sine Forældres Huus (slg. »Thomas Kingo, en Levnetsbeskrivelse« af A. C. L. Heiberg, Odense 1852, S. 26). Imidlertid har jeg senere truffet paa en Mel., der har formegen Lighed med den her under Nr. 17 optagne, til at jeg ikke maa antage den for den samme; og da denne allerede skal findes i Ahasverus Fritsch's »Himmels-Lust u. Welt-Unlust« (Leipzig 1675), saa synes vel min paa ovfr. anf. Sted fremsatte Hypothese herved at være noget svækket med Hensyn til denne Mel.; men dens nordiske og ingenlunde tyske Stil tillader mig dog ikke ganske at opgive min Formodning, saameget mindre, som der ere mange forunderlige Exempler paa Folkemelodiernes Forplantelse til andre, fra deres Hjemstavn langt borte liggende Egne; og for at nævne et herhidhørende Exempel, saa er Mel. til en ældgammel, svensk Folkevise, »näfvervisa« kaldet, vandret til Tydskland, er der bleven forsynet med Ps.-Texten »Ach Gott, erhö'r mein Seufzen«, og er som en Kirke-Mel. vendt tilbage igjen til Sverrig. Den findes under Nr. 487 i Häffners Chbg. (S. »Berättelser ur Kyrkomusikens Historia« af Abr. Mankell, Stockholm 1841, S. 39).

18. Mig hjertelig nu længes (*Herslich thut mich verlangen*); comp. til en verdslig Text »Mein Gmüth ist mir verwirret« af Hans Leo Haszler (1601), Organist i Augsburg, senere ved Hoffet i Prag hos Keiser Rudolph d. 2den; var født 1564 i Nürnberg, døde 1612 i Frankf. a. M. Mel. findes allerede optagen i et dansk Værk fra 1640 [under Fortalen 1634], nemlig »Canticum canticorum Salomonis paraphrasi adornat. a Laur. Petæo« [Lauritz Pedersen], S. 2.

19. Ivo ikkun lader Herren raade (*Wer nur den lieben Gott läßt walten*); Mel. comp. 1657 af Psalmens Forf., Georg Neumark, født d. 16de Marts 1621 i Mühlhausen, død i Weimar d. 8de Juli 1681 som Geh. Archiv-Secretair. (S. »Der evang. Kirchengesang« af Winterfeld, III, S. 292-295).

20. Op, thi Dagen nu frembryder; comp. 1852 af N. W. Gade.

21. Guds Menighed, syng for vor Skaber ilon; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

22. Nu kom der Bud fra Englechor; Mel. i Zincks Chbg. (1801) under Nr. 69 b), og rimeligviis comp. af ham istedetfor den træge, livløse Mel. »Maria er en Jomfru rene«, der i Kingos Gradual (Odense 1699) er ansat til Psalmen.

23. Lovet være du, Jesu Christ (*Gelobet seist du, Jesu Christ*); Mel. hører til en aandelig Folkesang fra den forlutherske Tid og er vist meget gammel. Den findes i Hans Thomissons Psbg. (1569), og i N. Jespersens Gradual (1573).

24. Det kimer nu til Julefest; comp. 1850 af C. Balle, Præst til Vesterbølle i Viborg Stift.

25 a) og b). Et Barn er født i Bethlehem (*Puer natus in Bethlehem*); den første en dansk Folkemelodie, (s. »Folke-Sange og Melodier«, IV. 1855, Nr. 1 under Lit. A.); den anden comp. 1857 af A. P. Berggreen.

26. Velkommen igjen, Guds Engle smaa; comp. 1832 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Sange til Skolebrug«, 1ste Hefte, 1834.

27. Fra Himlen høit kom Engles Hær (*Vom Himmel hoch da komm ich her*). Ligesom Luther har taget Begyndelsen til denne Ps. af en verdslig Folkesang »Aus fremden Landen komm ich her«, saaledes benyttede han ogsaa foreløbig dennes Mel., men ombyttede den senere med denne her optagne, enten af ham selv, eller een af hans musikalske Venner (Joh. Walther? — Ludvig Senfl? Hertug Ludvig af Baierns Capelmester) opfundne.

28. Jeg raaber fast, o Herre. Den ældste mig bekendte Kilde for denne Mel. er Kingos Gradual (1699). Psalmen findes i Joach. Moltkens Psbg. (1654), og da ingen anden Mel. er angiven, er det vel at forstaae saaledes, at den har sin »egen Mel.«, der da upaatvivlelig er den her optagne. I Kingos »Aandelige Sjungechor«, 2den Part, 1681, angives Ps. »Kom Sjel og lad os græde« at kunne synges »under den bekendte Melodie: Jeg raaber fast, o Herre.« Jeg har ikke truffet den i andre tyske Melodiebøger, end i »Alte Choral-Melodien«, udg. af M. Töpler (Soest 1850), S. 82.

N²

29 a), b) og c). Deilig er den Himmel blaa. Den første af disse Melodier er komponeret omtrent 1837 af C. E. F. Weyse, Organist ved Frue Kirke, f. i Altona d. 5te Marts 1774, d. i Kbhvn. d. 8de Octbr. 1842; den er trykt i Borchhorst's »Sange til Brug ved Skoleunderviisningen«, 1838, S. 40 (slgn. S. 50). Den anden Mel. er comp. omtrent 1840 af en gammel Mand, der ellers aldrig har givet sig af med Composition; den tredje 1858 af A. P. Berggreen.

30. De Helligtrekonger saa hjertensglad; Mel. af en østerrigsk Julevise. (S. mine »Folke-S. og Mel.«, II. 1843, Nr. 1 under Littr. D.)

31. Vor Jesus kan ei noget Herberg finde er en Oversættelse af „Das Jesulein kann keine Herberg finden“, der har Mel. tilfælles med „Mein Freund zerschmilt aus Lieb' in seinem Blute“ (i vore gamle Psbøger »Af Kjerlighed min Ven sit Blod udgyder«); men da Slutningen af Brorsons Oversættelse ikke passede til den tyske Melodies Metrum, er den her optagne, først i Pontoppidans Psbg. (Kbhvn. 1742) forekommende — derfor rimeligviis danske — Mel. benyttet eller, snarere, komponeret til Oversættelsen. For den tyske Mel., som staaer i dette Værk under Nr. 86 b), fandt Brorson Anvendelse til sin Ps. »Ak, vidste du, som gaar i Sydens Lænke.«

32. Af Høiheden oprunden er (Wie schön leuchtet uns der Morgenstern); Mel. maaskee taget af en verdslig Folkesang: »Wie schön leuchten die Aeugelein«, og første Gang udgivet til ligemed Psalmen af dennes Forf., Ph. Nicolai, 1599.

33. Den yndigste Rose er funden. Den hertil brugte Mel. hører til den latinske Gravsang: »Jam moesta quiesce querela« af Prudentius (f. i Spanien i Mitten af det 4de Aarh., d. omtr. 405), og forekommer først i en Samling af Gravsange, udg. af Joseph Klug (Wittenberg 1542). Winterfeld (»Der evang. Kirchengesang«, I. 1843, S. 32) ytrer den Formodning, at denne Mel. er fra samme Tid som Texten »Jam moesta«, og at vi i den have »maaskee det eneste Exempel paa en antik Mel., der næsten uforandret har vedligeholdt sig i den christne Kirke til vore Dage.« Det være nu, som det vil, meget gammel er Melodien, og da det derfor turde være

N²

af Interesse for Mange at see, hvormegit den — saaledes som jeg har hørt den, og som den her træffes — afviger fra den ældste Optegnelse, aftrykkes den her efter Winterfeld (I. Nr. 139). Ved de smaa Noder ere Afvigelserne antydede:

I den danske Kirke har Mel. været sunget siden Slutn. af det 16de Aarh. til den efter ovennævnte latinske Text oversatte Ps. »Med Sorgen og Klagen hold Maade« (s. ndfr. under Nr. 135).

34. Julen har Englelyd; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

35. Et lidet Barn saa lysteligt (*Ein Kindelein so löblich*). Da denne Ps. allerede af Middelalderens Skribenter bliver kaldet »Canticum antiqua celebritate nobilitatum«, der »fra tidlig Tid« er bleven sunget ved Julen, kunde det vel være, at vi endnu besad den gamle, ved den bestandige Brug vedligeholdte Mel.; og skulde det end være med Urette, at den er bleven tilskreven den hell. Benno, Biskop i Meissen (f. 1011, d. 1107), kunde den dog maaskee henføres til hans Tid (slg. Fr. Bollens' under Nr. 1 nævnte Skrift, S. 30). Mel. forekommer først i Kluges »Geistliche Lieder«, Wittenberg 1543.

36. Julen har bragt velsignet Bud; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Trestemmige Sange til Brug ved Skoleunderviisningen«, 1844).

37. Her komme, Jesu, dine Smaa; Mel. af J. A. P. Schulz, f. i Lüneburg d. 30te Marts 1747; var fra 1787-1795 kgl. dansk Hofcapelmester; d. i Schwedt d. 10de Juni 1800. (S. hans »Religiöse Oden und Lieder«, Hamborg 1786, S. 26.)

38. Stille Nat, hellige Nat (*Stille Nacht, heilige Nacht*); en tyrolsk Julevise. (S. mine Folke-S. og Mel., II. 1843, Nr. 2 under Littr. D.)

N²

- 39.** *I Jesu Navn.* Mel. er efter Cassubens Psbg. »Frøken Anna Cathrines Vise: Ald verdslig Pract«, og altsaa idetmindste fra 1632 (s. P. Syvs »Danske Viser«, 4de Part, Nr. 100); men rimeligviis er det en ældre dansk Mel., hvortil Forfatterinden har digtet sin Sang. Den tidligste Optegnelse er den i Kingos Gradual (1699); men Ps. findes allerede under ovennævnte Mel. i Joachim Moltkens Psbg., Kjøbh. 1654.
- 40.** *Gud Fader udi Himmerig;* en gl. dansk Mel., der gaar igjennem alle de danske Sangbøger. See Hans Thomissøns Psbg. 1569; Niels Jespersøns Gradual, Kbhvn. 1573; Areboes »En liden Haandbog«, Kbhvn. 1627, S. 108; Kingos Gradual, 1699; Breitendichs Choralbog, Kbhvn. 1764; o. s. v.
- 41.** *Jesus, Frelser, Saliggjører;* comp. 1841 af A. P. Berggreen, men til en anden Text af samme Forf., nemlig: »Herrens Frygt er Viisdoms Kilde«. Her findes altsaa en saadan Forvexling af Melodie-Benævnelse Sted, som ovenfor er omtalt under Nr. 15, og som i Tidens Løb kunde medføre, at den tidligere Ps. blev angivet at skulle synges efter Mel. »Jesus, Frelser, Saliggjører«, medens det dog egentlig er denne Ps., der synges efter Mel. »Herrens Frygt er Viisdoms Kilde«.
- 42.** *O Gud, du fromme Gud (O Gott, du frommer Gott).* Denne Mel. er urigtigt bleven tillagt J. S. Bach; den staaer allerede i en Lüneburger Sangbog fra 1648, og Bach er født 1685. Ogsaa denne Mel. har faaet Benævnelse efter en anden Ps., end den, hvortil den er komponeret. (Slg. L. Erk's »J. S. Bachs Choralgesänge«, 1ste Deel, Leipzig 1850, S. 69 og 120-121.)
- 43.** *Du, Herre Christ;* comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 44.** *Lovsinger Gud, den Vældige, den Vise;* Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og vist comp. af ham, da Ps. i »Evang. christ. Psbg.« har til Overskrift: »Egen Mel.«. Den er her noget forandret i Rhythmus.
- 45.** *Mit Haab og Trøst og al Tillid;* Mel. findes i H. Thomissøns Psbg. (1569).
- 46.** *Med sin Alabasterkrukke;* comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 47.** *Jeg kjender ham, hvem jeg har overgivet;* comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg., Kbhvn. 1839).

N²

- 48.** *Dig, Jesu, priser jeg af ganske Hjerte;* comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg. 1839). I denne Verseform findes flere Psalmer i »Evang. christ. Psbg.«, for hvilke Melodien »Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade« er ansat; men da dennes mørke Tonefarve ikke passer til nogle af dem, har Weyse for disse komponeret sin Melodie.
- 49.** *Jesus græder, Verden leer;* comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 50.** *Paa sit Kors i Dødsens Smerte;* Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og da vi i »Ev. chr. Psbg.« see Psalmen med Overskrift »Egen Mel.«, er denne formodentlig af Zinck. De hele Noder ere her gjorte til Halve.
- 51.** *Gak, under Jesu Kors at staae (Mein' Seel', o Herr, muss loben dich).* Mel. træffes tidligst hos Barthol. Gesius (1605), men henføres af Winterfeld til den sidste Halvdeel af 16de Aarh. (»Der evang. Kirchengesang«, I. Musikbil. Nr. 49). Hos os finde vi den først i Kingos Gradual (1699), S. 23. Den har gennemgaaet forskjellige Metamorphoser i Breitendichs Chbg. (Kbhvn. 1764), Schjorrrings (Kbhvn. 1781) og Zincks (1801), efter hvilken sidste den her er optagen.
- 52.** *Jesu, dine dybe Vunder (Jesu, deine tiefe Wunden);* oprindelig en fransk Folkemelodie, anvendt af Kong Henrik d. 2den som Dauphin, omtr. 1542, til den franske Overs. af den 42de Psalm; »Ainsi qu'on oyt le cerf brui« eller, som den tilsvarende gl. danske Ps. begynder: »Som en Hjort med Tørst befangen«. Mel. udkom første Gang i Lyon 1565 i den Ps.-Samling, der endnu bruges i den fransk-reform. Kirke.
- 53.** *Jesus er mit Liv i Live (Jesu, meines Lebens Leben).* Mel. har jeg ikke kunnet forfølge længere tilbage i Tiden, end til J. B. Reins Chbg. (Altona 1755), hvor den findes under Nr. 131, dog noget anderledes.
- 54.** *Vor Fader udi Himmerig (Vater unser im Himmelreich);* Mel. tidligst trykt i de hos Köphl udkomne »Psalmen und geistliche Lieder«, Strassburg 1537. Dette er ogsaa en af de Melodier, der feilagtigt ere blevene tillagte Luther.
- 55.** *Hør vor Helligaftsens Bøn;* comp. 1852 af N. W. Gade.
- 56.** *Haabet ogsaa blege Kinder;* comp. 1849 af A. P. Berggreen.

N^o

- 57.** Christ stod op af Døde; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 58.** Jeg vil din Pris udsjunge (*Aus meines Herzens Grunde*); Mel. tillægges Nic. Hermann (s. ovfr. under Nr. 4); idetmindste er den fra samme Tid.
- 59.** Himlen aabnes, Mørket svinder; comp. 1849 af A. P. Berggreen.
- 60.** Søde Jesu, vi er her (*Liebster Jesu, wir sind hier*); af Joh. Rud. Ahle, f. i Mühlhausen i Thüringen d. 23de Decbr. 1625; var 1648 Cantor i Erfurt; døde som Borgemester og Organist i Mühlhausen 1673.
- 61.** Verdens Igjenfødselse; comp. 1852 af H. Matthison Hansen, f. i Flensborg d. 6te Febr. 1807, Organist ved Domkirken i Roeskilde.
- 62.** O Fryd, o Held; Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og af samme Grunde som de ved Nr. 12, 44 og 50 anførte, vist af ham komponeret. Her lidt forandret med Hensyn til Rhythmus.
- 63.** Min Sjæl og Aand, opmuntre dig; en dansk Mel.; staaer i H. Thomissons Psbg. (1569).
- 64.** O Drøvelse, o Hjerteev (*O Traurigkeit, o Herzeleid*); tysk Mel., comp. førend 1641 (s. Kühnaus »Choral-Melodien«, Berlin 1838); den findes i Breitendichs Chbg. (1764) og i Zincks (1801) under No. 115.
- 65.** Fryd dig, du Christl Brud (*Auf meinen lieben Gott*); af Jacob Regnart, f. i Flandern, Keiser Rudolph d. 2^{dens} Vicecapelmester i Prag; hans Fødsels- og Døds-Aar ubekjendte, men han levede i en meget hoi Alder endnu i Begyndelsen af det 17de Aarh.
- 66.** Gud, du skabte Jordens Kreds; Mel. har jeg kun truffet i Zincks Chbg. (1801); den bærer Præget af at være ny, men ikke af at være af Z. Det er een af de Melodier, hvori jeg har tilladt mig betydeligere Forandringer.
- 67.** Vor Gud han er saa fast en Borg (*Ein feste Burg ist unser Gott*); antages almindeligst at være digtet og komponeret af Luther 1529, førend Rigsdagen i Speyer. Medens man tidligere, som ovenfor bemærket, har været altfor rundhaandet med at tilskrive L. Forfatterskabet til Psalmer og Melodier, har Enkelte i senere Tid tvertimod villet gjøre det tvivlsomt,

N^o

- om han var Forfatteren til denne Heltesang; men da der ikke anføres Grunde for den henkastede Tvivl, tør man vel fremdeles holde fast ved den, baade af indre og ydre Kriterier bestyrkede Overbevisning, at den er digtet og komponeret af Luther. (Slg. Ph. Wackernagels »Luthers geistliche Lieder«, Stuttgart 1848, S. 156-158, og Fr. Bollens' »Der deutsche Choralgesang d. kathol. Kirche«, Tübingen 1851, S. 157).
- 68.** Reis op dit Hoved, al Christenhed; comp. 1852 af Syngemester H. Rung, f. d. 3^{die} Marts 1807 i Khvn.
- 69.** Vaagner op, en Stemme byder (*Wachet auf, ruft uns die Stimme*); Mel., første Gang trykt 1599 tilligemed den under Nr. 32 omtalte, formodes at være af Textens Forf., Dr. Philip Nicolai, d. 1608 som Præst i Hamborg (s. Rudelbach »Om Psalme-Litteraturen«, 1856, S. 144-146).
- 70.** Gud Herre, jeg er i din Magt. Mel. kun at finde i Zincks Chbg. (1801), men vist ikke af ham, uagtet Ps. staaer under »Egen Mel.« i »Evang. chr. Psbg.« Slutningen betydelig forandret.
- 71.** Kom Helligaand, Gud Herre from. Mel. har jeg kun seet i Zincks Chbg. (1801), men antager den dog for at være meget gammel.
- 72.** Nu bede vi den Helligaand (*Nun bitten wir den heiligen Geist*); en ældgammel Mel. fra det 12de eller 13de Aarh.; den findes først trykt i Joh. Walthers Sangbog (1524). — See Fr. Bollens »Der deutsche Choralgesang der kath. Kirche«, 1851, S. 19-23 og 140.
- 73.** Naturen holder Pintsefest; Mel. komponeret 1844 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Skole-Sangbog«, 1845.
- 74.** Store Gud, som, dig til Ære; comp. 1838 af C. E. F. Weyse (s. hans Chbg. 1839).
- 75.** Jeg veed et evigt Himmerlig; en dansk Folkemelodie, udsprungen af den tyske: »Es liegt ein Schloss in Oesterreich«. Den findes i N. Schjorrrings Chbg. (1781) under Nr. 45, og derefter i Zincks (1801) under Nr. 50; men i en Forklædning, som næsten gjør den ukjendelig. (Slg. mine »Folke-S. og Mel.«, III. 1845, Nr. 25 a) og b) under Lit. A, og den dertil hørende Anmærkning.)

N^o

- 76 a) og b).** Kirken den er et gammelt Haus; den første Melodie comp. 1839 af A. P. Berggreen; den anden skal være en norsk Mel. (s. P. Hjorts »Gamle og Nye Psalmer«, 3de Udg., Kbhvn. 1843, S. 334.)
- 77.** Til vor lille Gjerning ud; comp. af C. E. F. Weyse (s. »Syv Aftensange« af B. S. Ingemann, med Accomp. af Pfte, Kbhvn. 1838).
- 78.** Enhver, som troer og bliver døbt (*Es ist das Heil uns kommen her*); Mel. i Joh. Walthers Sangbog (1524). Winterfeld («Evang. Kirkeng.» I. S. 41-43) troer, at den oprindelig er en Folkemelodie. Vist er det, at den har en freidig og livelig Charakter.
- 79.** Frygt, min Sjæl, den sande Gud (*Singen wir aus Herzens Grund*); Mel. opstaaet af den gamle cath. Hymne »In natali Domini« og vandret i forskellige Skikkelser gennem alle tyske og danske Sangbøger siden 1544. Jeg har optaget den efter Zincks Chbg. (1801) med et Par ubetydelige, Menighedssangen lettende Forandringer.
- 80.** O kjære Sjæl, fald ydmyg ned (*Kommt her zu mir, sprichst Gottes Sohn*); Melodien var allerede bekjendt i Begyndelsen af det 16de Aarh., og skal tilhøre en Folkesang: »Was woll'n wir aber heben an«. I den danske Kirke indførtes den ved H. Thomissons Psbg. (1659).
- 81.** Jesu, din søde Forening at smage. Mel. findes først hos Schjorring (Chbg. 1781), der rimeligviis har forkastet den i Breitendichs Chbg. (1764) staaende Mel. som upassende. Denne sidste er den tyske Mel. til »Jesu Jehova, ich such' und verlange«, hvoraf vor Ps. skal være en Bearbejdelse (s. »Dansk Kirketidende«, 6te Bind, 1851, S. 704). Skade at Sch. ikke nævner, hvorfra han har denne Mel.; at den er af dansk Herkomst, tvivler jeg ikke paa.
- 82.** Vær velkommen, Herrens Aar; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 83.** Nu ringer alle Klokker mod Sky; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Otte Melodier til B. S. Ingemanns Morgensange for Børn«, med Accomp. af Pfte, Kbhvn. 1837).

N^o

- 84.** Saa vil vi nu sige hverandre Farvel; comp. 1852 af Joh. Chr. Gebauer, f. i Kbhvn. d. 6te Decbr. 1808; tidligere Organist ved Petri Kirke, nu ved Helliggeistes Kirke.
- 85.** Af Dybsens Nød, o Gud, til dig (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*). Mel. forekommer tidligst i Joh. Walthers Sangbog (Wittenberg 1524); men rimeligviis er det en ældre af Luther benyttet Mel., ligesom han vel ogsaa har benyttet den oprindelige dertil hørende Text til hin Ps. I en Magdeborger Chronik, udg. 1702 af Joh. Vulpinus, fortælles ved Aaret 1524: »In eben demselben Jahre am 6. May ist ein alter Mann, seines Handwerks ein Tuchmacher, bey Kayser Otten auff dem Markt gestanden und hat zum ersten geistliche Lieder feil gehabt, und den Leuten vorgesungen, als: *Aus tiefer Noth schrey ich zu dir; Es woll uns Gott genädig sein, u. s. w.*« — og paa denne Tid kunde ifølge sammenholdte Omstændigheder ovennævnte Walterske Sangbog endnu ikke være udkommen, om man end ellers maaskee vilde forestille sig, at de heri indeholdte Sange allerede kunde være komne ud i Folket. (S. ndfr. ved Nr. 106, og slg. Fr. Bollens »Der deutsche Choralgesang«, 1851, S. 155-156; Ph. Wackernagels »Mart. Luthers geistliche Lieder«, 1848, S. 125, Anm. 4, og von Tuchers »Schatz des evang. Kirchengesangs«, Leipzig 1848, II. S. 386, Anm. 2).
- 86 a) og b).** Ak, vidste du, som gaar i Syndens Lænke; den første Mel. comp. 1850 af C. Balle (s. ovfr. ved Nr. 24); den anden, en tydsk Mel., har jeg ikke truffet tidligere, end i Freilinghausens »Geistreiches Gesangbuch«, 17de Opl., Halle 1734, S. 627. (Slg. Bemærkningen ovfr. ved Nr. 31.)
- 87.** Guds Godhed vil vi prise (*Helft mir Gotts Güte preisen*); Mel. findes i Hermann Vespasius' »Christliche Gesänge«, 1571; Componisten aldeles uvis.
- 88.** Herre, jeg har handlet ilde (*Herr, ich habe missgehandelt*); Mel. af Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5). Af Winterfelds oftere anf. Værk (II. Musikbil. No. 81) seer jeg, at jeg i 13de Takt har truffet det Rette ved at følge Breitendichs Chbg. og ikke Zincks eller Weyses.

N^o

- 89.** Afvend din Vrede, Herre Gud, af Naade (*Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen*); Mel. i sin oprindelige Form comp. af Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5). Den nærværende, fra hin meget afvigende og smukkere Syngemaade har været brugt i den danske Kirke i 160 Aar og findes, paa Lidet nær, allerede i Kingos Gradual (1699).
- 90.** Naar vi i største Nød mon staae; Mel. comp. omtrent 1817 af C. E. F. Weyse.
- 91.** Jesus er mit Haab, min Trøst (*Jesus meine Zuversicht*). Mel. er vel egentlig at tillægge Joh. Crüger (s. ovfr. ved Nr. 5) og findes i en af ham 1658 udg. Sangbog; men da man i to tidligere, ogsaa af ham (1653 og 1656) udgivne Sangbøger finder en med denne beslægtet Mel., der ikke er angivet at være af Crüger, har man troet, at Mel. i sin tidligere Form tilhørte Psalmens Forfatterinde, Luise Henriette, Churfyrstinde af Brandenburg, og kun Omarbejdelsen var at tilskrive Crüger (s. »Fünfundzwanzig Choralmelodien in ihrer ursprünglichen Form«, af Dr. Imm. Faiszt, Stuttg. 1850, S. 17-18).
- 92.** Til dig alene, Jesu Christ (*Allein zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. tidligst trykt i de hos Valentin Babst udkomne »Geystliche Lieder« (Wittenberg 1545). Da Psalmens Forf., Joh. Schneessing, Præst i Friemar ved Gotha omtr. 1530, var en dygtig Musiker, har man antaget ham for Componist til Mel.
- 93.** Hvor salg er den lille Flok; comp. 1852 af H. Matthison Hansen (s. ovfr. ved Nr. 61).
- 94.** Aldrig er jeg uden Vaade, og
- 95.** Far, Verden, far vel; komponerede 1852 af A. P. Berggreen.
- 96.** Jesu, du min Glæde (*Jesu, meine Freude*); comp. af Joh. Crüger førend 1656 (s. ovfr. ved Nr. 5).
- 97.** Jesu Christ, du Seier vandt; comp. 1852 af A. P. Berggreen.
- 98.** O store Gud, din Kjerlighed (*Mein' Seel' erhebt den Herren mein*); er altsaa en tydsk Mel., og allerede bekendt 1524 (s. Winterfeld »Der evang. Kirchengesang«, I. Musikbil. Nr. 50); den findes i H. Thomissøns Psbg. (1569) og siden i alle de følgende danske Sangbøger. Den 3de Node i Mel. er hos Winterfeld $\bar{g}$, og saaledes ikke, som jeg tidligere troede, en

N^o

Trykfeil i Thomissøns Psbg.; derimod er det rigtigt conjectureret, at $\bar{a}$ et i Kingos Gradual og alle de senere Choralbøger (undtagen Schørrings, der har $\bar{g}$) er indkommet ved en Trykfeil; men jeg har dog ikke fundet mig foranlediget til at optage den ældre Syngemaade, men beholdt $\bar{f}$, i Overensstemmelse med Arøboes »En liden Haandbog« (1627), S. 74, og »Canticum canticorum Salomonis paraphrasi adornat. a Laur. Petræo« [Laurids Pedersen], Kbhvn. 1640, S. 352, da denne Tone giver, som jeg synes, Mel. et bedre Sving, saameget mere, som der efter den 4de Tone kommer $\bar{g}$ igjen.

- 99.** Til dig jeg raaber, Jesu Christ (*Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ*); Mel. i en hos Joseph Klug udkommen Sangbog (Wittenberg 1535). Det er uvist, om Dr. Paul Speratus (f. 1484, d. 1554) er Forf. til Texten, og naar man kun i denne Formening ogsaa har tillagt ham Melodien, bliver Slutningen heel usikker, om han ogsaa var, hvad man læser, en musikalsk begavet Mand.
- 100.** Min Sjæl nu lover Herren (*Nun lob mein' Seel' den Herren*); i sin oprindelige, fra nærværende temmelig afvigende Form af Hans Kugelmann (1540).
- 101.** Dellig er Jorden. Mel. hører til »Ein altes Kreuzbruderlied«, meddeelt i »Neueste Nachrichten aus dem Reiche Gottes« for 1850, og derfra optaget med Ingemanns Text i »Dansk Kirketidende«, udg. af Brandt og Fenger, 5te Bind, 1850, S. 793, der efter det tyske Skrift beretter: »Sangen er nylig af en lykkelig Haand funden i Westphalen blandt andre Levninger fra Middelalderen. Den skal paa Kors-togenes Tid være sunget af Korsfarerne og Pilegrime paa deres Vandringer til Jerusalem. Sangen er paany kommen ud iblandt Folket og har i Tydskland udbredt sig fra Sted til Sted, saa den i mange Egne synges af Gamle og Unge, af Hyrdedregene paa Marken og af smaa Born.«
- 102.** I Glands for Herrens Throne staaer; comp. 1825 af A. P. Berggreen; tidligere trykt i hans »Sange til Skolebrug«, 1ste Hefte, 1ste Udg., 1834.

N²

- 103.** Forleen mig Kraft at elske dig; Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og da Texten er af E. Storm og har i »Ev. chr. Psbg.» sin »egen Mel.«, er det sandsynligt, at denne er af Zinck.
- 104.** Ei Livets Kummer, Jordens Moie; Mel. efter Zincks Chbg. (1801); men vist ikke af Zinck. Her betydelig forandret.
- 105.** Jeg vil min Herre love; Mel. kun i Zincks Chbg. (1801) og formodentlig af ham. Den i Kingos Gradual (1699) og andre tidligere og sildigere Værker staaende Mel. kar Z. rettelig forkastet.
- 106.** I dybest Nød vil jeg til Gud (*Aus tiefer Noth schrey ich zu dir*); Mel. træffes først i en 1524 eller 1525 udkommen Strassborger Sangbog, og er en ny, til Luthers Psalme strax efter dennes Udgivelse komponeret Mel., der, skjøndt smuk, dog ikke har kunnet fortrænge den karakteristiske Mel. Nr. 85. Endnu maa jeg, til Bestyrkelse af det ovfr. Bemærkede angaaende sidstnævnte Melodies tidligere Forekomst end 1524, tilføie, at, havde Luther selv komponeret eller blot ladet komponere denne, havde neppe en Anden søgt en ny Mel. til Psalmen; dertil nød L. og Alt, hvad der kom fra ham, paa hin Tid for stor Anseelse. (S. de ovfr. anførte Skrifter af Ph. Wackernagel, S. 126 Anm. 2 og S. 176, og v. Tucher, S. 387).
- 107.** O sanctissima; Mel. til en siciliansk Folkehymne, trykt i Herders »Stimmen der Völker«, 1773.
- 108.** Et Aar vi saae hensvinde; comp. 1844 af A. P. Berggreen; Mel. tidligere trykt i hans »Skole-Sangbog«, 1845.
- 109.** Nu titte til hinanden de favre Blomster smaa; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Otte Melodier til Ingemanns Morgensange«, 1837).
- 110.** Din Villie skee, o Herre; comp. af J. P. A. Schulz (s. Melodier til »J. P. Uzens lyrische Gedichte religiösen Inhalts«, Hamborg 1784, S. 43).
- 111.** Paa dig jeg haaber, Herre from; (*In dich hab' ich gehoffet, Herr*); Mel. findes i en Strassborger Sangbog fra 1560.
- 112.** Rind nu op i Jesu Navn; Mel. fra Kingos »Aandel. Sjungechor«, 1ste Part, 1674. Angaaende denne Mel. henvises til Bemærkningerne ovfr. under Nr. 17.

N²

- 113 a) og b).** Nu rinder Solen op; den første en gl. dansk Mel., der findes i Terkelsens »Astræa«, 3die Deel, Kbh. 1654 og i Kingos »Aandel. Sjungechor«, 1ste Part, 1674; — for den anden kjender jeg ingen ældre Kilde, end Zincks Chbg. (1801); den synes imidlertid at være en Folkemelodie. Den første Mel. er at foretrække; thi den anden har en utilfredsstillende Slutning, der hidrører fra Modulationen til Underdominansens Toneart i næstsidsde Takt.
- 114.** O du store Seierherre (*O Durchbrecher aller Bande*); i tyske Choralbøger har jeg ikke kunnet finde Mel. tidligere, end hos Rein (Chbg. 1755); men den staaer i Pontoppidans Psbg., 1742, S. 242, og er optagen i Breitendichs og alle følgende danske Choralbøger.
- 115.** Den signede Dag med Fryd vi seer; comp. 1826 af C. E. F. Weyse (s. »Danske Høitids-Psalmer til Tusindaars-Festen«, ved N. F. S. Grundtvig, Kbh. 1826).
- 116.** I Østen stiger Solen op, og
- 117.** Nu vaagne alle Guds Fugle smaa; komponerede af C. E. F. Weyse (s. hans »Otte Melodier« o. s. v., 1837).
- 118.** Nu hviler Mark og Eng (*Nun ruhen alle Wälder*); Mel., der henlægges til Aaret 1490, hører til en verdslig Text: »Insbruck, ich muss dich lassen«, hvormed den udkom 1560, og tilskrives Heinrich Isaac. Han var født i Midten af det 15de Aarh., levede længe i Italien, fra 1475 som Capelmester ved en Kirke i Florenz, siden i Insbruck som Keiser Maximilian d. 1stes Capelmester, døde i Begyndelsen af det 16de Aarh.; en i sin Tid meget berømt Componist, og Lærer for den af Luther for sine Motetter saa afholdte Ludvig Senfl. Interessant er den Yttring af Mozart: at han for denne Mel. vilde give sit bedste Værk. En Priis, som Ingen vil kunne overbyde.
- 119.** Den lyse Dag forsvunden er. Jeg har kun truffet Mel. i Zincks Chbg. (1801); den har vel et folkeligt, men dog nyere Præg.
- 120.** Nu lukker sig mit Øie; Mel. af Peter Caspar Krossing, f. i Kjøbhvn. d. 21de Aug. 1793, en Discipel af Capelmester Kunzen; var fra 1816 Organist ved Frederikis tyske Kirke paa Christianshavn; fra 1820 til 1827 tillige Syngemester

N^o

ved det kgl. Theater; døde d. 1ste Septbr. 1838. Nærværende Mel. er comp. omtr. 1820, men først trykt i mine »Sange til Skolebrug«, 2^{det} Hefte, 1836.

121. Nu velan, vær frisk tilmode (*Werde munter, mein Gemüthe*); comp. omtr. 1642 af Joh. Schop, »Rathsmusikant« i Hamborg; virkede især i Aarene 1640-1660.

122. Dagen gaaer med raske Fjed; comp. af C. E. F. Weyse (s. hans »Aftensange«, 1838).

123. Solen daler, Lyset svinder; Mel. fra Zincks Chbg. (1801), og vist fra hans Tid; thi flere Tonefald, især den sidste Sætning, vidne om, at den er ny. De hele Noder ere her forandrede til Halve.

124. O gode Gud, jeg takker dig; comp. 1836 af N. W. Gade (s. mine »Sange til Skolebrug«, 3^{die} Hefte, 1ste Udg., 1836).

125. O Herre frels mig, døm min Sag (*Richt mich, Herr, und führ mich mein Sach*). Jeg har ikke kunnet finde Mel. i nogen tysk Samling, skjøndt den vist maa staae i een eller anden saadan. Af Brandts og Helwigs Psalmeværk seer jeg, at den tyske Text skal være af Hans Sachs; muligt, at Mel. ogsaa kunde være af ham (s. ovfr. ved Nr. 15). Den findes i H. Thomissons Psbg. (1569).

126. Hvo veed, hvor nær mig er min Ende (*Wer weiss, wie nahe mir mein Ende*); Mel. comp. af Barth. Crasselius, evangelisk Præst i Düsseldorf (1704), til Ps. »Dir, dir Jehowah, will ich singen«, og først trykt i Bronners Hamborgske Chbg. (1715) til »Wer nur den lieben Gott läßt walten« (s. Winterfeld »Evang. Kirchengesang«, II. S. 294, og III. S. 29). I den danske Kirke er den indkommen ved Pontoppidans Psbg., 1742 (Nr. 417), til Ps. »Hvo ikkun lader Herren raade«; men allerede Breitendich (1764) ansætter den tillige for »Hvo veed, hvor nær mig er min Ende«, og ved denne Benyttelse igjennem flere Menneskealdrer har Melodien,

„Som rort vi sang for mangen Ven,

Som sjunges skal for os igien“ —

faaet en særegen Betydning for os; hvorfor jeg ikke kan give den Kritik Medhold, der foretrækker ved Begravelser at benytte Mel. Nr. 19 istedeffor denne.

N^o

127. Den prægtig Sol, som hele Verden glæder; Mel. efter Kingos »Aandel. Sjungechor«, 1ste Part, 1674.

128. Lær mig, o Skov, at visne glad; comp. 1849 af A. P. Berggreen; trykt 1850 i det af ham efter Oehlenschlägers Død udg. »Mindeblad«.

129. Alt opreist Maanen staaer; comp. 1825 af A. P. Berggreen.

130. Naar skal da min Tid faae Ende; comp. 1824 af P. C. Krossing (s. ovfr. ved Nr. 120) til en Text af Oehlenschläger med samme Begyndelsesvers, skreven til Lægen Callisens Begravelse.

131. Gaa nu hen og grav min Grav; comp. 1841 af A. P. Berggreen.

132. Paa Gud alene. Den i Kingos Gradual og Breitendichs Chbg. staaende Mel. har Zinck med god Grund forkastet og rimeligviis selv comp. den her optagne, der findes i hans Chbg. (1801).

133. Stirrer ei i Graven ned; comp. 1852 af A. P. Berggreen.

134. Jeg gaaer til Døden, hvor jeg gaaer; Mel. har kun været at finde i Zincks Chbg. (1801); her optaget med samme smaa Forandringer som i Weyses Chbg. (1839).

135. Med Sorgen og Klagen hold Maade (s. ovfr. ved Nr. 33). Jeg fandt ikke den gamle Mel. overensstemmende med Textens Charakter, ligesom den neppe er comp. dertil, men benyttet som forhaandenværende; hvorfor jeg 1846 komponerede denne. Hertil kommer, at Digts daktyliske Form ogsaa finder et roligere og naturligere Udtryk i Treledstakten, end i den til hiin Mel. brugte lige Taktart med den gjennemførte Inddeling af een lang og to korte Noder, hvorved den faaer en Charakter af Livelighed, der ikke synes mig passende for en Gravsang. Snarere turde en Ps. af saa alvorlig Charakter som Nr. 33 finde sit Udtryk i nærværende Melodie; dog, da Alvoren mildnes ved det heelt igjennem fastholdte, yndige Billede af »Rosen«, vil den gamle Mel. ved sin lysere Farve blive den for hiin Ps. meest passende.

N

- 136.** Den store, hvide Flok, vi see; comp. 1852 af Joh. Chr. Ge-
bauer (s. ovfr. ved Nr. 84).
- 137.** Den snævre Vei er bred nok til Guds Rige (*Der schmale Weg
ist breit genug zum Leben*). Mel. findes i Freylinghausens
»Geistreiches Gesangbuch« (9de Oplag, Halle 1715), Pontop-
pidans Psbg. (Kbhvn. 1742) og Breitendichs Chbg. (Kbhvn.
1764).
- 138.** Frelser, Sandhed er din Lære. I »Evang. christelig Psbg.«
staaer over den saaledes begyndende Ps. Nr. 195 »Egen
Melodie«, og da jeg dertil ikke har truffet denne Mel. i
andre Chbøger, end Zincks (Kbhvn. 1801), er den maaskee
af Zinck selv.
- 139.** Almindelig er Christl Kirke. Hertil har jeg benyttet en tydsk
Mel. »Und müsst' ich auch noch Jahre weinen«, comp. af
Joh. Gottfr. Schicht (s. hans »Allgemeines Choralbuch«,
Leipzig 1819, Nr. 585). Han var Cantor ved Thomasskolen
og Musikdirector ved begge Hovedkirkerne i Leipzig, født
d. 29de Septbr. 1753, død d. 16de Febr. 1823. I oven-
nævnte Chbg. findes ikke mindre end 306 Melodier af ham.
- 140.** Min Aand ved dig, algode Gud, sig fryder; anføres som »Egen
Mel.« til Ps. Nr. 60 i »Evang. chr. Psbg.« Jeg har kun
truffet den i Zincks Chbg.
- 141.** Lyksalig, lyksalig hver Sjæl, som har Fred; comp. 1841 af
A. P. Berggreen.
- 142.** Kemp alvorlig, nu Guds Naade (*Ringe recht, wenn Gottes
Gnade*); Mel. i Freylinghausens »Geistreiches Gesangbuch«
(17de Oplag, Halle 1734), Pontoppidans Psbg. (1742) og
Breitendichs Chbg. (1764).
- 143.** Her vil ties, her vil bies; comp. 1854 af A. P. Berggreen.
- 144.** I Christne, hvo I ere. Mel. i Kingos Gradual (Odense 1699),
hvor »Udi din store Vrede« er anført som dens Hoved-
psalme; og da denne allerede findes mellem »Udkaarne
Psalmer«, 1620 (s. Brandt og Helwigs »Den danske Psalme-
digtning«, I. S. 300), er Mel. vistnok at føre tilbage idet-
mindste til Begyndelsen af det 17de Aarh.

N

- 145.** O, lad din Aand nu med os være. Mel. comp. til »Du klagst
und fühlest die Beschwerden« af C. Ph. E. Bach, født i
Weinar d. 14de Marts 1714, død i Hamborg d. 14de Septbr.
1788 som Chor-Musikdirector. S. hans »Neue Melodien zu
einigen Liedern des neuen Hamburgischen Gesangbuchs«, 1787.
- 146.** Milde Drot, igjen du kommer. Mel. hører til den tydske Ps.
»Leite mich nach deinem Willen«; s. Schicht's »Allgemeines
Choralbuch«, Nr. 350.
- 147.** Morgenstund har Guld i Mund; comp. 1855 af A. P. Berggreen.
- 148.** Op, op i søde Jesu Navn, og
- 149.** Velkommen, Morgenstund med Guld og Gavn i Mund; begge af
Th. Kingos »Aandelige Sjungechor«, 1ste Part, Kbhvn. 1674.
- 150.** Den lyse Dag forgangen er; af Kingos Gradual (Odense 1699).
Dette maa vist være den gl. danske Folkemelodie »Jeg tjente
mig udi Grevens Gaard«, der i H. Chr. Steens »Vandre-
bog« (1588) er ansat til Psalmen, da den foran under
Nr. 119 optagne Mel. synes nyere. Texten er her givet i en
Omarbejdelse, forskjellig fra den, hvori den under Nr.
82 forefindes i den nye Psbg., da den kvindelige Cæsur i
2den og 4de Linie ikke passer til nærværende Melodie.
Imidlertid har jeg dog ved en Udvidelse af 2den og 4de Sætnings
Slutningstakter viist dens Anvendelighed til ovennævnte Psalme.
- 151.** Kvinde, o din Tro er stor; comp. 1856 af A. P. Berggreen.
- 152.** Helligaand, vor Sorg du slukke,
- 153.** Kom, o Helligaand, kom brat, og
- 154.** Udrust dig, Helt fra Golgatha; komponerede 1856 af N. W. Gade.
- 155.** Du er jo min og bliver min; comp. 1856, og
- 156.** En himmelsk Længsel er nedlagt; comp. 1843 af A. P. Berg-
green. Den sidste Mel. hører oprindeligt til en Skolecantate
i Anledning af Rector N. L. Nissens Halvhundredaars-Jubilæum.
- 157.** Glade Jaal, delige Jaal, og
- 158.** Søndag-Morgen fra de Døde; komponerede 1857 af A. P. Berg-
green.
- 159.** Tænk, naar engang den Taage er forsvunden; comp. 1856, og
- 160.** See ned i Naade, Himlens Fader, comp. 1837 af A. P. Berggreen.

Slutningsbemærkning.

Man har i de paa flere Steder leverede Notitser om Choral-Componisterne ofte sammenblandet Melodisterne (3: Opfinderne af Melodierne) og Harmonisterne (3: de, der have harmoniseret dem), hvilke just med Hensyn til de gamle Choralmelodier vel maae adskilles. Det er saaledes i mange Tilfælde meget vanskeligt at komme efter Sandheden, og jeg har derfor i de foregaaende Optegnelser især ladet mig det være magtpaaliggende at angive Melodiernes omtrentlige Alder, istedetfor ved Navnes Anførelse uden antagelig historisk Hjemmel at bestyrke urigtige Forestillinger om Melodiernes Oprindelse. Uagtet jeg i nærværende Udgave har havt Leilighed til at optage flere Berigtigelser, staaer vist endnu Meget tilbage i denne Henseende; men ligesom jeg med Taknemmelighed vilde modtage enhver mig udefra tilkommende bedre Oplysning, skal jeg hellerikke selv lade det mangle paa en fortsat Undersøgelse i denne Retning.

A. P. B.

Rettelse i nærværende Udgave.

Pag. 49, 5te Vers, 7de Linie: *dig* 1. *did*.

Rettelser i den trestemmige Udsætning.

(2^{den} Udg.)

No. 3 [ikke, som anført, No. 4], 7de og 8de Takt: *Altens Toner en Octav dybere*.

- 37: *Overskriften ligesom Psalmens Begyndelse*.
- 39, sidste Takt: *over Noden et Comma-Fermat*.
- 50, 12te Takt: *Fermatet udslettes*.
- 81, 4de og 20de Takt: *Fermatet forandres til et Comma-Fermat*.
- 121, 3^{die} Takt: *den 1ste Node i Sopranen skal være b*.

Pag. 137: Ps. 322 efter Mel. No. 122 eller 151.

- 138: Ps. 509 efter Mel. No. 122 eller 151.

- 139: Ps. 19 efter Mel. No. 85.

De efterfølgende Rettelser i Satsen ere kun nødvendige, forsaavidt som den *trestemmige* Udsætning bruges i Forbindelse med den *førstemmige*.

Nr. 17, 10de — 12te Takt. Nr. 34, 13de T. Nr. 39, 16de T.

Nr. 84, Begyndelsen og 12te T. Nr. 95, 18de — 19de T.

Nr. 105, Begyndelsen. Nr. 114, Begyndelsen. Nr. 117, De to

Nr. 150. Naar denne Mel. benyttes til Ps. 82 i Roesk, Psbg., udvides 7de og 14de Takt saaledes:

sidste Takter. Nr. 119, Begyndels.

7de T. 14de T.

Rettelser i den tostemmige Udsætning.

(3^{die} Udg.)

No. 17: det tredje b (for $\bar{a}$ nemlig) er glemt i Fortegningen.

- 39, sidste Takt: *Over Noden et Comma-Fermat*.
- 45, 16de Takt: *Fermatet forandres til et Semicolon-Fermat*.
- 50, 12te Takt: *Fermatet udslettes*.
- 67, 19de Takt: *den 2^{den} Node skal være $\bar{a}$* .
- 93: *den 2^{den} Node i 2^{den} St. skal være $\bar{a}$ istedetfor $\bar{a}$* .
- 114: *den 2^{den} Node i 2^{den} St. skal være $\bar{a}$* .

Nr. 25 b), 4de T. Nr. 39, 16de T. Nr. 57, 9de T.

Nr. 64, 3^{die} T. Nr. 65, 9de — 10de T.

I nogle Udgaver af Roeskilde Psbg. maas Melodie-Overskrifterne til følgende Psalmer berigtiges saaledes:

Ps. 10: *Freden din aften* 1. *Aften din Vrede*.

- 67, 209 og 544: Mel. »Udrust dig. Helt fra Golgatha«; og Gjentagelsestegnene udslettes.
- 83: Mel. »Nu lukker sig mit Øie« eller »Nu hviler Mark og Eng«.
- 161: Mel. »Stille Nat, hellige Nat« eller *Egen Melodie*.
- 235: *Egen Melodie*, eller som: »Christne, synger høit i Chor«.
- 319: *istedetfor* den anf. Mel. sættes »Sondag-Morgen fra de Døde«.
- 351: *Overskriften* skal hedde »Fra Himlen høit vi komme her«.
- 357: *istedetfor* den anf. Mel. sættes *Egen Melodie*.
- 454: Mel. »Stille Nat, hellige Nat« eller »Glade Juul, deilige Juul«.
- 545, tilføies: eller »Lær mig, o Skov, at visne glad«.
- 556: *istedetfor* den anf. Mel. sættes *Egen Melodie*, og Gjentagelsestegnene udslettes.

